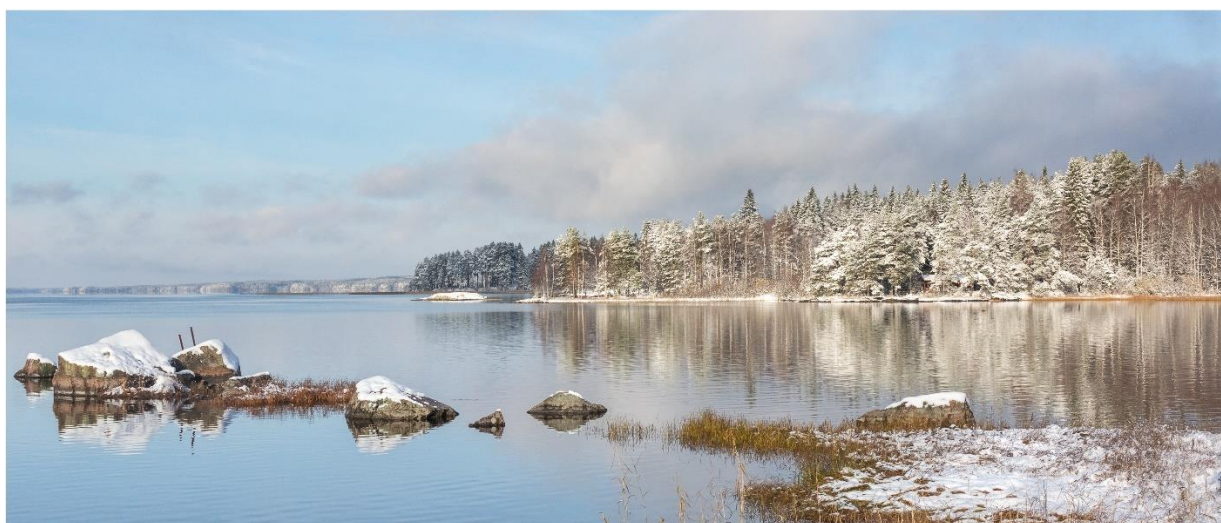

VIRRAIN KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖS 2018

Kaupunginhallitus 25.3.2019 § 89

Kaupunginvaltuusto 24.6.2019 § 30

Sisällys

I TOIMINTAKERTOMUS.....	7
1 Johdanto.....	7
2 Kaupunginjohtajan katsaus.....	8
3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2018 ja siinä tapahtuneet muutokset	9
4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys.....	10
5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus	15
5.1. Toimintaympäristö	16
6 Kaupungin henkilöstö	19
7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä	21
8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä.....	23
9 Ympäristötekijät	24
10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	26
10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa	30
10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen).....	32
10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	33
10.4 Tase ja sen tunnusluvut.....	34
10.5 Kaupungin kokonaistulot ja –menot vuonna 2018.....	35
11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä	36
12 Tilikauden tuloksen käsittely	39
13 Kuntakonsernin toiminta ja talous	40
13.1 Konsernin toiminnan ohjaus	40
13.2 Omistukset 2018.....	40
13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa.....	41
13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä	41
13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä.....	42
13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut	44
13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	45
13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut	46
II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN.....	47
1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT	48
1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy	48
1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot.....	48
1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	48
1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku.....	49
1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit	49

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi	49
1.7 Virtain Jäähalli Oy	50
1.8 Keiturin Sote Oy	50
1.9 Virtain Energia Oy	50
1.10 Osakkuusyhteisöt	50
2 LIIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	51
3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO).....	52
3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO	56
3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA	57
3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA	57
3.4 KAUPUNGINHALLITUS	58
3.4.1 Hallituksen tulosalue	61
3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue	63
3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA	65
3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue	68
3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue.....	69
3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue	70
3.5.4 Hammashuollon tulosalue	71
3.5.5 Sosiaalityön tulosalue	72
3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue.....	73
3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue	74
3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA.....	78
3.6.1 Joukkoliikenteen ja hallinnon tulosalue	82
3.6.2 Perusopetuksen tulosalue	82
3.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue	83
3.6.4 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue.....	83
3.6.5 Lasten päivähoidon tulosalue.....	84
3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue	84
3.6.7 Liikunnan ja nuorisotoimen tulosalue	85
3.7 MERIKANTO-OPISTO	86
3.7.1 Musiikin, tanssin ja taiteen perusopetuksen tulosalue	88
3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	89
3.8.1 Hallinnon tulosalue	95
3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue.....	96
3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue	97
3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue.....	98
4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN	99
4.1 Verotulojen erittely	100

4.2 Valtionosuuksien erittely	100
5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN	101
5.1 Hankkeet.....	101
5.2 Hankeryhmät.....	102
6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	104
III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	105
VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN	106
TULOSLASKELMA (ULK.)	106
RAHOITUSLASKELMA.....	107
TASE	108
LIITETIEDOT.....	110
Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	110
Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	110
Tasetta koskevat liitetiedot.....	113
Muita liitetietoja	118
KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT.....	121
KONSERNITULOSLASKELMA.....	121
KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA.....	122
KONSERNITASE	123
Konsernituloslaskelman liitetiedot.....	126
Konsernitaseen liitetiedot.....	126
IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET.....	129
VESIHUOLTOLAITOS.....	129
TULOSLASKELMA	129
RAHOITUSLASKELMA.....	130
TASE	131
LIIKELAITOS MARTTINEN	133
TOIMINTAKERTOMUS.....	133
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU	137
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN	139
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN	140
TULOSLASKELMA	141
RAHOITUSLASKELMA.....	142
TASE	143
LIITETIEDOT.....	145
LIIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2018	149
LIIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ	150

V ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT	151
LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2018	151
ALLEKIRJOITUKSET	152

I TOIMINTAKERTOMUS

1 Johdanto

Tässä osassa annetaan tiedot kaupungin ja konsernin talouden ja toiminnan kehittymistä koskevista tärkeistä asioista. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen käsitellään osassa II Talousarvion toteutuminen.

Tässä osassa annetaan muut toimintakertomuksessa edellytetyt tiedot, myös esitys tilikauden tuloksen käsittelystä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä sekä arvio kunnan ja kuntakonsernin tulevasta kehityksestä.

Toimintakertomus sisältää seuraavat osiot:

1. Johdanto
2. Kaupunginjohtajan katsaus
3. Virtain kaupungin hallinto 31.12.2018 ja siinä tapahtuneet muutokset
4. Yleinen ja oman talousalueen kehitys
5. Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus
6. Kaupungin henkilöstö
7. Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä
8. Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä
9. Ympäristötekijät
10. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus
11. Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä
12. Tilikauden tuloksen käsittely
13. Kuntakonsernin toiminta ja talous

2 Kaupunginjohtajan katsaus

Vuonna 2018 suomen talous kehittyi hyvin suotuisasti ja miltei kaikilla talouden mittareilla kehitys oli positiivista. Brutto-kansantuotteella mitattuna talous kasvoi 2,3%. Myös kuluttajien luottamus oli vuonna 2018 hyvällä tasolla viestien siitä, että kuva omasta taloudesta on myönteinen. Positiivinen talousvire näkyi myös Virtain kaupungin taloudessa siinä, että työttömien määrä on vuoden aikana vähentynyt selvästi vuotta aiemmasta yli 60 henkilöllä. Loppuvuoden 2018 aikana ennustelaitokset laskivat ennusteitaan talouden tulevasta kehityksestä. BKT:n kasvun otaksutaan vaimenevan vuosina 2019 ja 2020 vain vähän yli prosenttiin, mikä heijastunee talouskehitykseen myös kunnissa seuraavina vuosina.

Huolimatta maan talouden hyvästä vireestä, Virtain kaupungin talous heikkeni vuotta aiemmasta. Tilikausi jäi kuuden ylimääräisen vuoden jälkeen alijäämäiseksi noin 0,44 Me. Toimintakulut nousivat useissa kululuokissa selvästi vuotta aiemmasta. Henkilöstökulujen osalta nousua kertyi lähes 4% ja palveluiden ostossa reilut kaksi prosenttia. Kun samaan aikaan kehitys verotuloissa osoitti lähes kahden prosentin ja valtionosuuksissa prosentin pudotusta vuotta aiempaan tasoon, muodostui kokonaisuudesta tuloksen osalta 0,6 Me miinusmerkkinen. Kokonaisuutena tilinpäätös oli hyvin lähellä alkupeleistä talousarviota. On huomioitava, että toimintakuluissa oli mukana mm. rakennusten purkamisiin liittyviä kertaluonteisia eriä. Suurin yksittäinen kululisäys oli kuitenkin erikoissairaanhoidon palvelujen ostoissa, jossa lisäystä oli lähes 5 % edellisestä vuodesta. Tulevia vuosia ajatellen kaupungin taloutta haastaa entistä enemmän valtionosuuksien ja verotulojen miinusmerkkinen kehitys sekä kasvavat palvelutarpeet ikäihmisten osuuden lisääntyessä. Valopilkuna vuodelta 2018 esiin kannattaa nostaa kaavoitushankkeet, jotka etenivät sujuvasti. Kaavoituksessa tarjontamme erilaisille elinkeinohankkeille on hyvä.

Useiden viime vuosien ajan valmisteltu maakunta- ja sote-uudistus jäi toteutumatta tälläkin vaalikaudella. Tästä seuraa se, että erityisesti sote-palveluiden kehittäminen on vielä pitkään kuntien vastuulla, vaikka valtakunnan politiikassa ajatellaan laajasti olevan tarvetta siirtää palvelujen järjestäminen suurempiin yksiköihin. Virtain kaupungin tekemä ratkaisu siirtää palvelujen tuotanto omistamalleen yhtiölle on toimintamallina vakiintunut. Tilivuoden 2018 aikana Ruoveden kunnan kanssa käyty keskustelu yhteistoiminta-alueen tulevaisuudesta selkiytyi, kun valtioneuvosto Virtain kaupungin näkemyksen mukaisesti määräsi Ruoveden jatkamaan sote-yhteistoimintaa Virtain kaupungin kanssa. Asiassa lopullisen päätöksen antaa korkein hallinto-oikeus, jonka käsittelyssä päätös on tällä hetkellä.

Virtain historian toistaisesti merkittävin investointi, yhtenäiskoulun rakentamisen valmistelu on edistynyt suunnitelman mukaan. Valtuuston hyväksyttyä hankesuunnitelman joulukuussa 2018, tarjouskilpailussa siirryttiin neuvotteluvaiheeseen. Tulevan koulukampuksen alueen kaavoitus on käynnissä ja tarkoitus on saada se hyväksyttäväksi kevään 2019 aikana. Osallistuminen hankkeeseen on ollut aktiivista ja hankkeessa onnistuminen on merkittävää sekä taloudellisesti että toiminnallisesti.

Kiitos päättäjille, henkilöstölle ja yhteistyökumppaneille menneestä vuodesta! Kuntakenttään merkittävästi vaikuttavat valtakunnalliset uudistushankkeet saavat varmasti jatkoa. Tässä uudistuvassa ympäristössä totutun hyvän palvelutason säilyttäminen ja sen kehittäminen tulevia tarpeita vastaavaksi edellyttää kaupungin päättäjien ja henkilöstön hyvää yhteistyötä myös jatkossa.

Vesa Haapamäki
kaupunginjohtaja

3 Virtain kaupungin hallinto 31.12.2018 ja siinä tapahtuneet muutokset

Kaupungin hallinto esitetään tässä 31.12.2018 tilanteen mukaisesti.

Virtain kaupunginvaltuustossa on kaudella 2017 - 2021 yhteensä 27 valtuutettua. Valtuutettujen määrä on kuntalaissa sidottu kaupungin asukaslukuun. Kaupunginvaltuuston puheenjohtajana toimii Keijo Kaleva (sdp), I varapuheenjohtajana Olavi Mäkinen (kd) ja II varapuheenjohtajana toimii Johanna Saarinen (kesk).

Kaupunginhallituksessa on 10 jäsentä, joista jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Kaupunginhallituksen puheenjohtajana toimii Tuula Mäntysalmi (kesk), I varapuheenjohtajana Teemu Kontoniemi (kok) ja II varapuheenjohtajana Tytti Majanen (sit). Kaupunginhallituksen jäsenenä toimivat Reijo Koskela, Tapani Heinonen, Aimo Mäkinen, Sanna Kangas, Katja Kotalampi, Armi Hänninen ja Harri Tarvainen.

Kaupunginvaltuuston ja –hallituksen poliittiset voimasuhteet

Kaupunginvaltuusto:

- Suomen Keskusta 9 valtuutettua
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 6 valtuutettua
- Kansallinen Kokoomus 6 valtuutettua
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 3 valtuutettua
- Vasemmistoliitto 2 valtuutettua
- Suomen Kristillisdemokraatit 1 valtuutettu

Kaupunginhallitus

- Suomen Keskusta 4 jäsentä
- Suomen Sosialidemokraattinen puolue 2 jäsentä
- Kansallinen Kokoomus 2 jäsentä
- Virtain sitoutumattomien yhteislista 1 jäsen
- Vasemmistoliitto 1 jäsen

Tilivelvollisia ovat kaupungin toimielinten jäsenet ja tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tehtäväalueen johtavat viranhaltijat olivat tilivelvollisia seuraavasti:

Käyttötalous

Toimielin

Tulosalue

kaupunginvaltuusto
tarkastuslautakunta
kaupunginhallitus
hallitus
sisäinen palvelukeskus
keskusvaalilautakunta
sivistysosasto tulosalueineen
Merikanto-opisto
tekninen osasto tulosalueineen
perusturvaosasto

Tilivelvollinen

kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
kaupunginjohtaja
hallintojohtaja
hallintojohtaja
sivistystoimen johtaja
rehtori
tekninen johtaja
hyvinvointijohtaja

Investointiosa

Kaupunginhallitus
Perusturvalautakunta
Teknisten palveluiden lautakunta

kaupunginjohtaja
hyvinvointijohtaja
tekninen johtaja

Rahoitusosa

kaupunginjohtaja

4 Yleinen ja oman talousalueen kehitys

Yleiset talousnäkymät

Suomen tuotanto on lisääntynyt vuonna 2018 laaja-alaisesti, mutta vuotta 2017 hitaammin. BKT:n kasvuksi vuonna 2018 muodostui 2,3 %. Vahvana jatkuva talouskasvu ja voimistunut työvoiman kysyntä nostavat v. 2018 työllisten määrän 2,5 % edellisvuotta korkeammaksi ja työllisyysasteen 71,6 prosenttiin.

Vuonna 2019 talouden kasvun ennustetaan hiipuvan noin 1,5 prosenttiin. Maailmankauppa hidastuu kaupan esteiden lisääntyessä, mikä hidastaa viennin kasvua ja näkyy myös investointien odotuksissa. Investointien kasvun ennustetaan hidastuvan selvästi v. 2019, mikä johtuu erityisesti rakennusinvestointien kääntymisestä laskuun. Talouskasvu hidastuu edelleen 1,3 prosenttiin v. 2020, minkä jälkeen kasvu hidastuu alle 1 prosenttiin keskipitkällä aikavälillä.

Euroalueen näkymät ovat heikentyneet vuoden 2018 aikana. Erityisesti teollisuuden luottamus talouskehitykseen on laskenut. Yhdysvaltojen talous on vahvassa vireessä, mutta talouskasvu hidastuu ennusteperiodilla lähemmäksi potentiaalista kasvua. Kotitalouksien käytettävissä olevien tulojen kehitys jatkuu nopeana ansiotason nousun kiihtyessä. Inflaation kiihtymisestä huolimatta reaalitytulot kasvavat selvästi ja kotitalouksien kulutus kiihtyy ensi vuonna tähän vuoteen verrattuna. Talouskasvun hidastumisesta huolimatta reaalitytulojen maltillinen kehitys ylläpitää työvoiman kysyntää. Työttömien ja piilotyöttömien melko suuresta määrästä sekä työvoiman tarjontaa lisäävistä toimenpiteistä johtuen työvoiman tarjonta ei koko talouden tasolla vielä rajoita työllisyyden ja talouden kasvua, vaikka toimialoittain ammattitaitoisesta työvoimasta on pulaa.

Valtiovarainministeriön kansantalousosaston ennusteen mukaan ansiotasoindeksi nousi 1,8 % vuonna 2018 ja kuluttajahintaindeksi 1,2 %. Palkansaajien yhteenlasketun käytettävissä olevan reaalitytulon eli ostovoiman arvioidaan lisääntyneen 2,8 % vuonna 2018 (1,8 % vuonna 2017). Vuonna 2019 ostovoiman arvioidaan heikentyvän 2,1 %:iin ja vuonna 2020 sosiaaliturvamaksujen korotuksen johdosta 1,1 %:iin.

Hyvä suhdannetilanne ja menojen kasvua hillitsevät toimet vahvistavat julkisen talouden tasapainon tuntumaan. Myös julkisen talouden velka suhteessa BKT:hen laskee lähivuosina. Julkinen talous alkaa kuitenkin vähitellen heikentyä 2020-luvun alkuvuosina, kun talouskasvu hidastuu ja sopeutustoimet päättyvät. Julkista taloutta heikentää väestön ikääntyminen, joka kasvattaa eläke-, terveys- ja hoivamenoja.

Elinkeinoelämän keskusliiton tammikuun 2019 suhdannebarometrin mukaan suomalaisten yritysten suhdannenäkymät ovat heikentyneet vuodenvaihteen tienoilla kaikilla päätoimialoilla. Tämänhetkisen tilanteen kuvataan olevan kaikilla päätoimialoilla keskimääräistä vahvempi. Tuotannon ja myynnin odotetaan kasvavan alkuvuonna 2019 maltillisesti kaikilla päätoimialoilla. Teollisuuden tilauskanta on painunut tavanomaiselle tasolle, rakentamisen tilauskannan noustessa yli keskimääräisen tason.

Rekrytointivaikkeudet ovat yhä huomattava ongelma useimmilla toimialoilla, mutta tilanne on helpottanut aavistuksen syksystä. Kaikista elinkeinoelämän vastaajista 27 prosentilla ammattityövoiman saatavuus oli tammikuussa kasvun esteenä. Kaikista vaikein rekrytointitilanne oli rakentamisessa. Myös kysyntä on heikentynyt. Kannattavuuden odotetaan kohoavan vähän, lukuun ottamatta rakentamista, jossa se heikentyisi hieman.

Työllisyyden kasvu on vuoden 2018 aikana ollut jopa nopeampaa kuin mitä taloudellisen aktiviteetin perusteella voisi olettaa. Työllisten määrä oli joulukuussa 2018 3,4 % korkeampi kuin vuotta aiemmin. Työllisyysaste oli joulukuussa 72,1 %, kun se vuotta aiemmin oli 69,6 % työllisyysasteen kausi- ja satunnaisvaihtelusta tasoitetun trendin ollessa 72,5 %. Koko maan työttömyysaste on joulukuussa 5,4 %, mikä oli 3 prosenttiyksikköä alhaisempi kuin vuoden 2017 joulukuussa. Työttömyysasteen trendi oli joulukuussa 6,6 % (vuotta aiemmin 8,4 %).

Kuntatalouden kehitysnäkymät

Manner-Suomen kuntien vuoden 2018 tilinpäätösennusteiden mukaan kuntien yhteenlaskettu vuosikate heikkeni 1,2 miljardia vuonna 2018. Vuosikate oli tilinpäätösarvioissa negatiivinen 38 kunnalla, kun edellisvuonna vuosikate oli tilinpäätöstietojen mukaan negatiivinen neljällä kunnalla. Noin kaksi kolmasosaa Manner-Suomen kunnista teki negatiivisen tuloksen. Tilinpäätösarvioiden mukaan negatiivisen tuloksen tehneitä kuntia oli 196, kun vastaava määrä vuonna 2017 oli 55. Huonon tuloksen taustalla on kuntien eriytyminen: Ilman Helsingin, Espoon ja Vantaan positiivista tulosta, Manner-Suomen kuntien tulos olisi lähes 500 miljoonaa euroa alijäämäinen. Tilikauden tulos on ollut 2000-luvulla vain muutamana vuotena heikompi.

Kuntien lainakanta kasvoi 3,8 % 16,7 miljardiin euroon, ollen asukasta kohden 3051 euroa vuoden 2017 lopun asukasluvun mukaan laskettuna. Investointimenoja kunnilla oli 3,6 miljardia euroa, jossa oli kasvua 3,4 % edellisvuoteen verrattuna.

Vuonna 2018 Manner-Suomen kuntien ulkoiset toimintakulut olivat 3,3 % edellisvuotta suuremmat. Ulkoiset toimintatuotot kasvoivat 4,6 %. Toimintakuluja ja -tuottoja kasvattivat osaltaan eräät kirjausmenettelyt kuntien ja kuntayhtymien välisissä palvelujen ostoissa. Toimintakate oli -29,1 miljardia euroa ja se heikkeni -3,4 % edellisen vuoden tilinpäätöksistä. Verotulot alenivat vuonna 2018 yhteensä -0,5 % ja valtionosuudet -0,6 %. Näiden muutosten seurauksena vuosikate heikkeni lähes 32 %.

Toimintakuluista palkat ja palkkiot nousivat 3,0 % henkilösivukulujen alentuessa -1,6 %. Ostot kasvoivat 4,4 %. Palkkojen ja palkkioiden kasvussa näkyi mm. palkankorotusten vaikutus, henkilösivukulujen alenemaan vaikuttaa mm. työnantajan sairausvakuutusmaksujen ja työttömyysvakuutusmaksujen aleneminen.

Verotulojen alenemiseen vaikuttivat mm. kilpailukyky sopimus, verojärjestelmän muutokset sekä ylisuuret ennakonpalautukset. Kilpailukyky sopimuksen vaikutus verotuloihin oli yhteensä 115 miljoonaa euroa, mikä aiheutui palkansaajien vakuutusmaksujen, palkkojen nollakorotusten, lomarahojen leikkauksien sekä työajan pidennyksen aiheuttaman verotettavien tulojen alenemisen myötä. Verojärjestelmän vaikutukset näkyivät kunnallisveron heikon kehityksen ja pääomatulo-verojoen verovuoden 2017 voimakkaan kasvun aiheuttaman suurten negatiivisten oikaisujen kunnallisveroon verotuksen päätyttyä vuonna 2018. Käytännössä vuonna 2017 kertyi liikaa veroja, jotka oikaistiin vuonna 2018. Vuonna 2018 henkilöasiakkaille palautettiin ennätyspaljon veroja, yli 250 miljoonaa enemmän kunnallisveroja verrattuna vuoteen 2017. Valtionosuudet alenivat kilpailukyky sopimukseen liittyvien leikkausten, muiden valtionosuusleikkausten ja kustannustenjaon tarkistuksen johdosta. Valtionosuuksia puolestaan lisäsi varaiskasvatusmaksujen alentamisen kompensointi, veroperusmuutosten vaikutuksen kompensointi sekä valinnanvapauspilotit ja muut kärkihankkeet.

Kuntatalouden rahoituksellista tasapainoa kuvaava toiminnan ja investointien rahavirta painui negatiiviseksi. Taustalla ovat kuntien heikentyneet vuosikatteet sekä kasvaneet investoinnit.

Näyttää siltä, että vuonna 2019 kuntien tulokset parantuvat vain hieman. Menopaineita tulee mm. lomarahaleikkauksen päättymisestä. Sote- ja maakuntauudistuksen peruuntuminen lisää kuntakentän haasteita sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kasvaessa väestön ikääntyessä.

Lainsäädännölliset muutokset

Sote- ja maakuntauudistus: Kuntia koskeva uusi mahdollinen lainsäädäntö

Sote- ja maakuntauudistusta on valtakunnan tasolla valmisteltu viime vuodet tiiviisti. Maan hallitus hyväksyi sote-uudistusta ja itsehallintoalueita koskevat linjaukset ja aluejaon perusteet marraskuun 2015 alkupuolella. Maakuntalaki loisi edellytykset maakunnan itsehallinnolle ja asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksille maakunnassa. Maakuntalaissa säädettäisiin muun muassa maakunnan tehtävistä, hallintorakenteesta, johtamisesta, taloushoidosta ja päätöksenteosta. Lakiluonnoksen mukaan maakunta olisi julkisoikeudellinen yhteisö, jolla on alueellaan itsehallinto.

Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu on lopetettu 8.3.2019. Maan tuleva hallitus päättää, jatketaanko uudistamiseen liittyvää työtä. Tuleva hallitus tekee ratkaisut myös tehdyn työn hyödyntämisestä.

Vammaislainsäädännön uudistus

Vammaispalvelulaki ja kehitysvammalaki on tarkoitus yhdistää yhdeksi vammaisten henkilöiden sosiaalihuollon erityispalveluja koskevaksi laiksi. Uusi laki turvaisi riittävät ja sopivat palvelut yhdenvertaisesti kaikille vammaisille henkilöille sekä vahvistaisi vammaisten henkilöiden itsemääräämisoikeutta ja osallisuutta. Lailla toteutettaisiin YK:n vammaissopimuksen ja lapsen oikeuksien sopimuksen periaatteita.

Uudessa laissa painotetaan vammaisen henkilön osallistumista ja osallisuutta, kun palvelujen tarvetta arvioidaan, palveluja suunnitellaan ja toteutetaan. Sääntelyssä on otettu huomioon lapsia ja nuoria koskevat erityiset tarpeet.

Vammaisilla henkilöillä säilyisi oikeus nykyisenkaltaisiin palveluihin, kuten oikeus asumisen tukeen, henkilökohtaiseen apuun ja liikkumisen tukeen. Muita yksilöllisiä palveluja olisivat esimerkiksi valmennus ja tuki sekä lyhytaikainen huolenpito, jotka mahdollistavat monipuolisen tuen vammaisille henkilöille. Vammaisten lasten perheet saisivat kotiin yksilöllistä apua, jotta lapsi voi asua kotona vaativassakin tilanteessa. Itsenäistyvää nuorta tuettaisiin valmennuksen ja tuen kautta siirtymään omaan kotiin. Vammaisten henkilöiden itsenäistä asumista tuettaisiin entistä enemmän.

Hallitus antoi uudesta vammaispalvelulaista esityksen eduskunnalle 27.9.2018. Uuden vammaispalvelulain on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2021. Vammaispalvelujen järjestämisvastuu oli tarkoitus siirtyä kunnilta maakunnille sote-uudistuksen yhteydessä. Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu on lopetettu 8.3.2019.

Pelastustoimen uudistus

Pelastustoimen uudistus piti suunnitelmien mukaan toteuttaa osana maakuntauudistusta. Pelastustoimen uudistuksella on yhteys sote-uudistuksen ensihoitoa koskeviin ratkaisuihin. Hallitus linjasi joulukuussa 2016 osana sote-ratkaisua, että kaikki 18 maakuntaa järjestävät ensihoidon, joten myös pelastustoimi on järjestettävä samoissa maakunnissa. Näin pelastuslaitokset voivat edelleen tuottaa ensihoitopalveluja terveydenhuollolle.

Pelastustoimen uudistuksella tavoiteltiin sisäministeriön mukaan tehokasta ja yhtenäistä pelastustoimea koko Suomessa. Muita tavoitteita ovat esimerkiksi harvinaisiin suuronnettomuuksiin tai luonnonkatastrofeihin varautuminen kaikkialla Suomessa sekä pelastustoimen resurssien tehokkaan käytön varmistaminen niin, että pelastustoimen toimintavalmius ei heikene.

Hallituksen esitys laiksi pelastustoimen järjestämisestä HE 16/2017 on annettu eduskunnalle 9.3.2017. Tämä lakiesitys, samoin kuin pelastustoimen sisältöä koskeva pelastuslakihanke jäivät odottamaan sote- ja maakuntauudistusta. Maakunta- ja sote-uudistuksen toimeenpanon valmistelu on lopetettu 8.3.2019. Maan tuleva hallitus päättää, jatketaanko uudistamiseen liittyvää työtä. Tuleva hallitus tekee ratkaisut myös tehdyn työn hyödyntämisestä.

Yksityistielain kokonaisuudistus

Laki yksityisistä teistä (358/1962) aiotaan uudistaa vastaamaan kaupungistumisen ja maaseudun ikärakenteen muuttumisen sekä luonnonvaratalouden ja elinkeinoelämän tarpeita. Uudella yksityistielaila selkiytettäisiin eri osapuolten vastuita yksityisteiden rakentamisen, ylläpidon ja rahoituksen suhteen. Avustusten jakaminen yksityisteille siirrettäisiin valtiolta maakunnille. Uudistuksen myötä kuntien tielautakunnat lakkautettaisiin ja niiden tehtävät siirrettäisiin muille viranomaisille.

Lakiuudistuksen tavoitteena on selkeä, joustava ja nykypäivän tarpeisiin vastaava laki yksityisistä teistä, joka mahdollistaa uudenlaisen elinkeinotoiminnan varsinkin maaseudulla. Lakihanke tukee hallituksen norminpurkutavoitetta ja säästöjen sujuvoittamista.

Eduskunta hyväksyi 21.6.2018 yksityistielain (560/2018) ja siihen liittyvät muutoslait (561/2018) – (569/2018). Lait tulivat voimaan 1.1.2019 ja samalla kumottiin vanha laki yksityisistä teistä (358/1962).

EU-tietosuoja-asetus ja kansallinen tietosuojalaki

Euroopan unionin yleinen tietosuoja-asetus on tullut voimaan toukokuussa 2016 ja sitä sovelletaan kansallisesti 25.5.2018 alkaen. Tietosuoja-asetusta sovelletaan henkilötietojen käsittelyyn sekä julkisella että yksityisellä sektorilla. Asetuksen tavoitteena on varmistaa, että ihmisten oikeus henkilötietojen suojaan ja sitä kautta yksityisyyteen toteutuu myös digitaaliaikana. Asetus korvaa vuoden 1995 henkilötietodirektiivin sekä sen kansallisesti täytäntöönpanemiseksi annetun henkilötietolain (523/1999). Asetuksen rinnalle säädetään uusi tietosuojalaki.

Asetus tuo sekä rekisterinpitäjille että henkilötietojen käsittelijöille uusia tehtäviä ja velvollisuuksia. Asetus pitää myös sisällään uusia oikeuksia rekisteröidyille. Asetus ottaa kantaa henkilötietojen lainmukaiseen käsittelyyn ja kertoo milloin, miten ja kenen toimesta henkilötietoja saa käsitellä.

Tietosuoja-asetuksen tarkoituksena on lisätä henkilötietojen käsittelyn avoimuutta ja läpinäkyvyyttä. Asetus vahvistaa rekisteröityjen oikeuksia valvoa henkilötietojensa käsittelyä. Asetuksessa on säädetty henkilötietolakia tiukemmat seuraamukset asetuksen vastaisesta henkilötietojen käsittelystä. Tietosuoja-asetuksessa säädetään henkilötietojen käsittelyä koskevista periaatteista, jotka ohjaavat henkilötietojen käsittelyä. Tietosuoja-periaatteita ovat:

- käsittelyn lainmukaisuus, kohtuullisuus ja läpinäkyvyys
- käyttötarkoitussidonnaisuus
- tietojen minimointi
- tietojen täsmällisyys
- tietojen säilytyksen rajoittaminen
- tietojen eheys ja luottamuksellisuus

- rekisterinpitäjän osoitusvelvollisuus.

Tietosuojaperiaatteita on noudatettava kaikissa henkilötietojen käsittelyvaiheissa. Rekisterinpitäjän on pystyttävä myös osoittamaan, että näitä periaatteita noudatetaan. Periaatteiden noudattamisen osoittaminen edellyttää rekisterinpitäjältä muun muassa henkilötietojen käsittelyn aiempaa tarkempaa suunnittelua ja dokumentointia.

Julkisen sektorin toimijoilla on velvollisuus nimetä tietosuojavastaava. Tietosuojavastaavan tehtävänä on mm. seurata henkilötietojen käsittelyn lainmukaisuutta ja auttaa organisaatiota toteuttamaan lainsäädännön asettamat velvoitteet. Tietosuojavastaavan tehtävänä on myös toimia yhteyshenkilönä sekä rekisteröidyille että valvontaviranomaisille henkilötietojen käsittelyyn liittyvissä kysymyksissä. Tietosuojavastaavan yhteystiedot on julkistettava ja ne on ilmoitettava valvontaviranomaiselle. Tietosuojavastaava ei kuitenkaan ole vastuussa henkilötietojen käsittelyn lain mukaisuudesta, vaan vastuu kuuluu edelleen organisaation johdolle.

Tietuoja-asetus lisää tietuojan painoarvoa kunnan toiminnassa. Tietuojaan liittyy uudentyyppisiä vaatimuksia, riskejä ja tarpeita. Erityisesti johdon on oltava tietoinen muutoksista ja niiden vaikutuksista eri toimintoihin. Tietuoja-asetuksen vaikutuksia arvioitaessa on hahmotettava kokonaiskuva henkilötietojen käsittelyn nykytilasta ja laadittava sitä koskeva analyysi. Asetuksen velvoitteet edellyttävät myös resursointia.

Henkilötietolaki ja laki tietosuojalautakunnasta ja tietosuojavaltuutetusta kumottiin 1.1.2019, kun uusi **tietosuojalaki** tuli voimaan. Kansallista tietosuojalakia sovelletaan rinnakkain EU-tietuoja-asetuksen kanssa, ja sillä lähinnä täsmennetään ja säädetään joiltain osin poikkeuksia asetukseen.

Tietuoja-asetuksessa tarkoitettuna kansallisena valvontaviranomaisena toimii tietosuojavaltuutettu. Tietosuojavaltuutetun toimistoon kuuluvat myös apulaistietosuojavaltuutetut, asiantuntijalautakunta ja esittelijät sekä muuta henkilökuntaa. Tietuoja-asetuksen mukaisia hallinnollisia seuraamusmaksuja (ns. hallinnollisia sakkoja) ei voida Suomessa määrätä valtion tai kunnan viranomaisille.

Tietuoja-asetuksessa on annettu mahdollisuus säätää tarkennuksia käsittelyn oikeusperusteisiin eräissä tapauksissa sekä tietojen käsittelyn erityistilanteisiin. Erityistilanteita ovat esimerkiksi tieteellinen tutkimus, journalistinen, akateeminen ja taiteellinen tarkoitus sekä kirjallinen ilmaisu.

Tietosuojalainsäädännön kokonaisuuden muodostavat tietuoja-asetus, tietosuojalaki ja sektorikohtainen erityislainsäädäntö. Myös julkisuuslaki on edelleen voimassa.

Virka- ja työehtosopimukset sekä kilpailukyky sopimus

Uudet virka- ja työehtosopimukset astuivat voimaan 1.2.2018. Sopimukset ovat voimassa 1.2.2018–31.3.2020. Sopimuksen voimassaolo jatkuu 31.3.2020 jälkeen vuoden kerrallaan, jollei sitä kirjallisesti irtisanota viimeistään kuusi viikkoa ennen sopimuskauden päättymistä. Irtisanomisesta huolimatta sopimusten määräykset ovat voimassa, kunnes yhteisesti todetaan neuvottelujen uudesta sopimuksesta päättyneen tai joku sopijaosapuoli kirjallisesti ilmoittaa katsovansa neuvottelut päättyneiksi.

Uudet virka- ja työehtosopimukset sisältävät yleiskorotuksen 26 e tai vähintään 1,25 % 1.4.2018 alkaen ja yleiskorotuksen 1,0 % 1.4.2019 alkaen. Paikallinen järjestelyerä 1.1.2019 lukien, on 1,2 prosenttia kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen palkkasummasta. Paikallista järjestelyerää kohdennettaessa ensisijaisia tavoitteita ovat paikallisten palkkausjärjestelmien edelleen kehittäminen, paikallisten palkkauseräkohtien korjaaminen sekä tuloksellisuutta edistävien toimintojen ja tehtävien uudelleenjärjestelyjen tukeminen. Samalla huolehditaan siitä, että johto- ja esimiesasemassa sekä muiden palkkahinnoittelun ulkopuolella olevien palkkaus on oikeassa suhteessa heidän alaistensa tai verrokkiryhmien palkan nähden.

KT Kuntatyönantajat ja kunta-alan pääsopijajärjestöt pitivät tärkeänä kunnan ja sen työyhteisöjen tuloksellisuuden edistämistä ja tuottavuuden parantamista. Osapuolet korostivat henkilöstön osaamisen mahdollisimman hyvää hyödyntämistä kunnan tai kuntayhtymän tavoitteiden saavuttamisessa. Erän maksaminen perustuu kunnan tai kuntayhtymän strategian mukaisesti tuloksellisuus- ja tuottavuustavoitteisiin ja niiden toimeenpanoon. Kertaerä maksettiin koko henkilöstölle tammi-kuussa 2019. Kertaerän suuruus oli 9,2 % palkansaajan varsinaisesta palkasta (pois lukien TTES, jossa eri peruste).

Kilpailukyky sopimuksen mukaisesti kuntien ja kuntayhtymien henkilöstön lomanmääräytymisvuosien 2016–2017, 2017–2018 ja 2018–2019 lomarahoja leikataan nykyisestä tasosta 30 prosentilla ajanjaksolla 1.2.2017–30.9.2019.

Kiinteistöverotuksen kehittäminen

Vuodelle 2018 ehdotettiin korotuksia yleisen kiinteistöveron sekä muiden kuin vakituisten asuinrakennusten ala—ja ylärajoihin. Alarajojen korotuksista kuitenkin luovuttiin ja ainoastaan ylärajoja ehdotettiin korotettavaksi vuodelle 2018. Lakimuutos on vahvistettu 25.10.2017.

Vuoden 2020 aikana on tarkoitus ottaa käyttöön uusi maapohjien arvostamismenetelmä, joka päivittäisi maapohjien verotusarvot lähemmäs vallitsevaa hintatasoa ja korjaisi eri alueiden välisiä suhteellisia eroja arvostuksessa vastaamaan vallitsevia hintatasoeroja. Tavoitteena on saada koko maan kattava hinta-aluekartta valmiiksi vuoden 2019 jälkipuoliskolla.

Myös rakennusten arvostamisjärjestelmän uudistamishanke on käynnistetty. Hankkeen tavoitteena on rakentaa järjestelmä, joka tuottaa vuosittain kaikille määritellyille rakennustyypeille keskimääräisen rakentamiskustannuksen yksikköarvon. Tilastokeskuksen tehtävänä on kehittää rakennusluokitusjärjestelmä, jonka avulla rakennusten verotusarvo voidaan laskea maantieteellisen alueen, rakennustyyppin sekä rakennuksen iän ja koon perusteella. Tavoitteena on saada rakennusluokitusjärjestelmä valmiiksi vuoden 2019 jälkipuoliskolla yhtä aikaa maapohjien arvostamisjärjestelmä uudistuksen kanssa.

Uudistus voitaisiin ottaa käyttöön vuoden 2022 kiinteistöverotuksessa. Maan seuraava hallitus antaisi esityksen uudistuksesta ja lakimuutoksesta päättäisi seuraava eduskunta.

Uusi varhaiskasvatustalaki

Uusi varhaiskasvatustalaki (540/2018) tuli voimaan 1.9.2018. Uudistusten myötä lainsäädäntö ajanmukaistui, selkeytyi ja tarkentui käsitteellisesti. Merkittävimmät uudistukset liittyvät varhaiskasvatuksen henkilöstöön ja varhaiskasvatuksen tiedontuotannon kehittämiseen.

Uusi laki vahvistaa varhaiskasvatuksen laatua nostamalla henkilöstön koulutustasoa ja selkiyttämällä tehtävänimikkeitä. Tulevaisuudessa päiväkodeissa työskentelee moniammatillisena tiiminä varhaiskasvatuksen opettajia, varhaiskasvatuksen sosionomeja ja lastenhoitajia. Uudistuksella on mahdollistettu kelpoisuuden saaminen myös tutkintoja täydentämällä. Lain tullessa voimaan opettajien, lastenhoitajien sekä johtajien kelpoisuudet nykyisiin tehtäviin säilyvät. Sama koskee henkilöitä, jotka lain voimaan tullessa opiskelevat tai on hyväksytty opiskelemaan alaa. Henkilökunnan ja lasten välistä suhdelukua ei uudistuksella muutettu.

Vuodesta 2030 lähtien päiväkodin johtajan kelpoisuusvaatimuksena on varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen sosionomin kelpoisuus ja vähintään kasvatustieteen maisterin tutkinto sekä riittävä johtamistaito. Myös päiväkodin henkilöstörakenne muuttuu vuodesta 2030 lähtien siten, että päiväkodeissa vähintään kahdella kolmasosalla tulee olla varhaiskasvatuksen opettajan tai sosionomin kelpoisuus, josta vähintään puolella varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus.

Uusi varhaiskasvatustalaki korostaa entistä enemmän lapsen edun ensisijaisuutta varhaiskasvatuksen suunnittelussa, järjestämisessä, tuottamisessa tai siitä päätettäessä. Lakiin on kirjattu lapsen suojaaminen väkivallalta, kiusaamiselta ja häirinnältä. Monialaisen yhteistyön säännöstä on tarkennettu ja laissa on myös vuorohoitoa koskeva säännös.

Varhaiskasvatuksen tavoitteisiin on lisätty yhdenvertaisuuden edistäminen. Varhaiskasvatusta on pyrittävä järjestämään lähellä palvelun käyttäjiä ja kahden viikon hakuaikaa sovelletaan työn tai opintojen takia toiseen kuntaan muutettaessa ja kun tarve on ennakoimaton.

Lapsen oikeus varhaiskasvatukseen säilyi uudistuksessa entisellään. Jokaisella lapsella on edelleen oikeus varhaiskasvatukseen 20 tuntia viikossa ja tarpeen mukaan oikeus laajempaan tai kokoaikaiseen varhaiskasvatukseen.

Lakiin sisältyy säännökset uudesta varhaiskasvatuksen tietovarannosta, jonka tarkoituksena on parantaa varhaiskasvatustietojen yhdenmukaisuutta ja luotettavuutta ja mahdollistaa varhaiskasvatustietojen tietoturvallinen ja keskitetty sähköinen kokoaminen ja käsittely. Tietovarantoon tallennetaan varhaiskasvatuksen järjestäjiä, henkilöstöä, perhettä ja lasta koskevia tietoja, joita viranomaiset tarvitsevat toteuttaessaan lakisääteisiä viranomaistehtäviään.

5 Olennaiset muutokset kaupungin toiminnassa ja taloudessa sekä toimintaympäristön kuvaus

Viime vuosina kuntien toimintaympäristö on ollut epävarmassa tilanteessa sote- ja maakuntauudistuksen alla uudistuksen ajankohdan siirryttyä eteenpäin alkuperäisestä tavoitteesta. Maaliskuussa 2019 suunnitellun mukainen sote- ja maakuntauudistus peruuntui. Sosiaali- ja terveydenhuollon uudistusta tullaan kuitenkin tarvitsemaan muun muassa väestön ikääntymisen johdosta, joten huhtikuussa 2019 valittava uusi eduskunta ja hallitus tulevat jatkamaan uudistuksen parissa. Tällä hetkellä ei ole kuitenkaan tietoa millaisista uudistuksista tulee olemaan kyse.

Vuonna 2018 Virtain kaupungin toiminnassa ei ollut merkittäviä organisatorisia muutoksia. Vuodelle 2018 oli suunniteltu useiden rakennusten purkamisia, näistä kuitenkin vain Vanhan sairaalan purku toteutui kokonaan sekä yläkoulun ja lukion kiinteistöjen purku osittain. Muiden kohteiden purkamiset siirtyivät tuleville vuosille. Vuoden 2018 lopulla aloitettiin prosessi Virtain Jäähalli Oy:n hoito- ja ylläpitotoiminnan siirtämiseksi Virtain kaupungin teknisen toimen alaisuuteen sekä valmisteltiin suun terveydenhuollon palveluiden siirtyminen Keiturin Sote Oy:n toiminnaksi 1.1.2019 alkaen.

Uuden yhtenäiskoulun suunnittelu on jatkunut vuonna 2018. Hankkeen rakennuttajakonsultti valittiin 16.4.2018 ja kaupunginvaltuusto hyväksyi hankesuunnitelman 17.12.2018. Vuoden 2018 lopulla käynnistettiin kilpailullinen neuvottelumenetelmä mukaan lähteneiden yritysten kanssa. Syyslukukaudelle 2018 valmistui uudet väistötilat vanhan yläkoulun ja lukion alueelle, jossa on luokkatilat 4 ryhmälle. Tämän jälkeen lukion ja yläkoulun opetus on järjestetty Tredun kiinteistössä sekä vanhan yläkoulun ja lukion alueella sijaitsevilla väliaikaistiloissa.

Virtain kaupungin rakennuttama muistisairaiden yksikkö Vihriäläkotona valmistui vuodenvaihteessa 2017-2018 ja se otettiin käyttöön vaiheittain helmikuusta 2018 alkaen. Osa Vihriälän asukkaista siirtyi muista kaupungin yksiköistä ja osa oli uusia asumispalveluiden piiriin tulleita asiakkaita. Vihriäläkodin palvelut tuottaa Keiturin Sote Oy.

Vuoden 2018 talousarvioon tehtiin määrärahamuutoksia tilikauden aikana koskien sekä käyttötaloutta että investointeja. Määrärahamuutoksia tehtiin kaupunginhallituksen, perusturvan, sivistystoimen ja teknisen toimialalle. Merkittävimmät määrärahamuutokset liittyivät erikoissairaanhoidon, varhaiskasvatukseen sekä perusopetukseen.

Sote- yhteistoiminta sekä Ruoveden kunnanvaltuuston päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta

Yhteistoimintasopimus

Virtain kaupunginvaltuusto ja Ruoveden kunnanvaltuusto hyväksyivät kokouksissaan 18.6.2012 yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämiseksi ja tuottamiseksi. Sopimuksessa sovitaan, miten Virtain kaupunki järjestää Ruoveden puolesta sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut lasten päivähoitopalveluja ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Yhteistoiminta käynnistyi vuoden 2013 alusta lukien.

Sopimuksen mukaan Virtain kaupunki toimii vastuukuntana ja toimintaa ohjaa kuntien yhteinen toimielin, perusturvalautakunta, joka kuuluu Virtain kaupungin organisaatioon. Molemmat kunnat vastaavat oman kunnan väestölle toteutettujen sosiaali- ja terveyspalveluiden menoista. Yhteistoimintasopimuksen mukaan kunnat muodostavat yhteisen erikoissairaanhoidon tilaajarenkaan.

Ruoveden kunnan päätös yhteistoiminta-alueesta eroamisesta heinäkuussa 2018

Ruoveden kunnanvaltuusto päätti kokouksessaan 2.7.2018, että Ruoveden kunta purkaa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveyspalvelujen tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen.

Valitukset Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle ja korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Virtain kaupunginhallitus päätti 30.7.2018 kokouksessaan tehdä kunnallisvalituksen Ruoveden kunnanvaltuuston päätöksestä ja päätti esittää Hämeenlinnan hallinto-oikeudelle, että se kumoaa Ruoveden kunnanvaltuuston päätöksen valmisteluvaiheessa tapahtuneiden menettelyvirheiden sekä päätöksen lainvastaisuuden vuoksi ja pyysi Hämeenlinnan hallinto-oikeutta asettamaan kyseisen päätöksen täytäntöönpanokieltoon kunnallisvalituksessa esitetyin perustein.

Hämeenlinnan hallinto-oikeus päätti 27.8.2018, että ei tutki Virtain kaupungin tekemää kunnallisvalitusta, sillä perusteella, että Virtain kaupunki ei olisi asianosainen asiassa. Virtain kaupunginhallitus päätti 24.9.2018 tehdä jatkovalituksen Korkeimmalle hallinto-oikeudelle. Myös Korkein hallinto-oikeus päätti 27.12.2018 tekemällään päätöksellä hylätä Virtain kaupungin valituksen. Hallinto-oikeuden päätöstä ei muuteta.

Asian käsittely sosiaali- ja terveysministeriössä

Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan edustajat kävivät sosiaali- ja terveysministeriössä neuvottelussa 24.8.2018. Neuvottelun tarkoituksena oli keskustella Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan tilanteesta Ruoveden kunnan päätettyä purkaa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan yhteistoimintasopimuksen sosiaali- ja terveystalv palvelujen tuottamiseksi 3.7.2018 alkaen sekä Ruoveden 13.8.2018 tekemästä päätöksestä aloittaa neuvottelut Mänttä-Vilppulan ja Juupajoen kuntien kanssa Ruoveden liittymisestä näiden kuntien muodostamaan yhteistoiminta-alueeseen.

Sosiaali- ja terveysministeriön näkökulmasta asiaa on tarpeen arvioida eräiden kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetussa laissa säädettyjen velvoitteiden soveltamisesta annetun lain (490/2014) näkökulmasta. Lakia on muutettu 1.1.2018 voimaan tulleella lailla niin, että se on voimassa vuoden 2019 loppuun. Lain perusteella kunta- ja palvelurakennemuutostuksesta annetun lain (169/2007) säännökset valtioneuvoston toimivallasta velvoittaa kunnat jatkamaan yhteistyötä ovat voimassa ja sosiaali- ja terveysministeriön ja valtionvarainministeriön tulee ryhtyä tarvittaviin toimiin asian selvittämiseksi.

Neuvottelun jälkeen molemmilta kunnilta pyydettiin lausunto yhteistyön jatkamahdollisuuksista sote-palveluissa. Virtain kaupunki antoi lausuntonsa ministeriölle 17.9.2018. Lausunnossaan Virtain kaupunki ilmoitti yhteenvedona, että se ei ole tehnyt päätöksiä, jotka estäisivät yhteistoiminta-alueen jatkamisen Ruoveden kunnan kanssa ja esitti näkemyksensä, että edellytykset yhteistoiminta-alueen toiminnan jatkamiselle ovat edelleen olemassa, kunnes uudet maakunnat aloittavat toimintansa. Sosiaali- ja terveysministeriö on pyytänyt asiassa lausuntoa Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirastolta. Aluehallintovirasto antoi antanut lausuntonsa 1.10.2018 ja täydensi sitä 2.10.2018.

Sosiaali- ja terveysministeriö toimitti kuulemiskirjeen kunnille 11.10.2018. Ministeriö mainitsi kuulemiskirjeessään, että kun otetaan huomioon Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston asiaan antaman lausunnon lisäksi se, etteivät Ruoveden kunta ja Virtain kaupunki ole päässeet neuvotteluissaan lopputulokseen, jossa yhteistyö jatkuisi, on sosiaali- ja terveysministeriössä aloitettu asian valmistelu valtioneuvoston päätöksentekoa varten.

Sosiaali- ja terveysministeriö varasi molemmille kunnille mahdollisuuden tulla kuulluksi ennen valtioneuvoston päätöksentekoa. Vastaukset pyydettiin lähettämään sosiaali- ja terveysministeriölle 9.11.2018 mennessä. Virtain kaupunginhallitus lausui asiasta 7.11.2018 pidetyssä kokouksessaan. Vastineen yhteenvedona kaupunginhallitus totesi, että Virrat-Ruovesi yhteistoiminta-alueella on tällä hetkellä hyvin toimivat sote-palvelut ja tällä toimintamallilla on parhaat mahdollisuudet toteuttaa alueen sote-palvelut hallitusti ja vaikuttavasti maakunta- ja sote-uudistuksen voimaantumiseen saakka. Olisi toiminnallisesti, juridisesti ja taloudellisesti erittäin riskialtista muuttaa yhteistoiminta-alueiden rakenteita tässä vaiheessa. Virtain kaupunki ei ole tehnyt päätöksiä, jotka estäisivät yhteistoiminta-alueen jatkamisen Ruoveden kunnan kanssa ja esittää näkemyksensä, että edellytykset yhteistoiminta-alueen toiminnan jatkamiselle ovat edelleen olemassa, kunnes uudet maakunnat aloittavat toimintansa. Keiturin Soten Oy:n pohjalle voidaan rakentaa koko Ylä-Pirkanmaan tai laajemmankin alueen sote-palvelut osana Pirkanmaan maakuntakonsernia.

Valtioneuvoston päätös

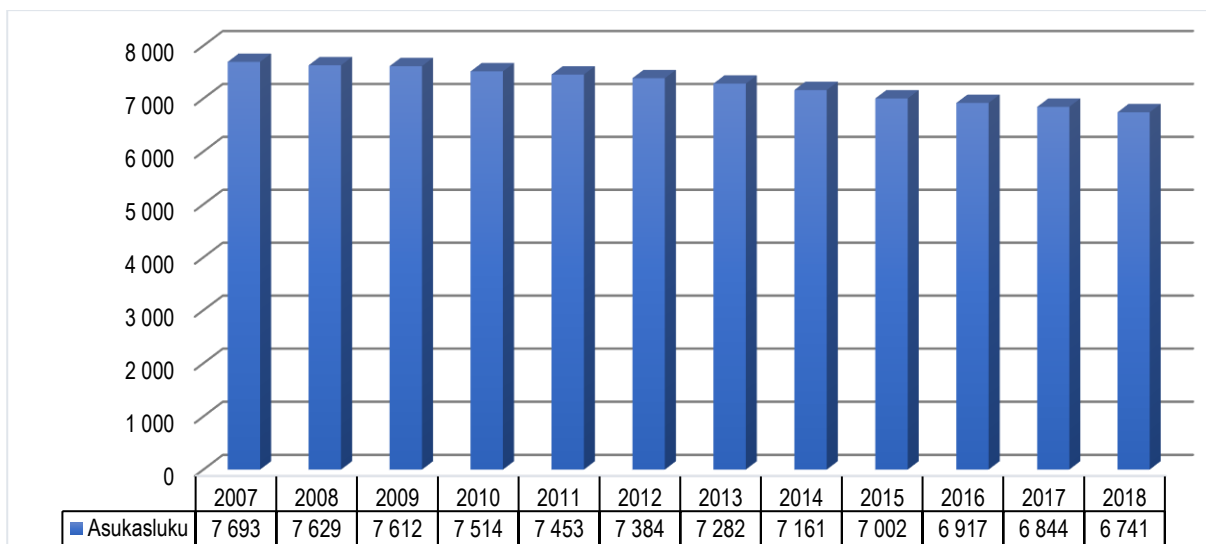
Valtioneuvosto päätti istunnossaan 17.1.2019, että Ruoveden kunnan on jatkettava sote-yhteistoimintaa Virtain kaupungin kanssa. Päätöksessään valtioneuvosto totesi, että Virtain kaupungin tulee järjestää palvelut nykyisen sopimuksen mukaisesti ja että päätös pannaan heti täytäntöön. Ruoveden kunta on valittanut päätöksestä korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Virtain kaupunki on Ruoveden eropäätöksestä huolimatta jatkanut yhteistoimintasopimuksen mukaisten palveluiden tuottamista sopimuksen mukaisesti.

5.1. Toimintaympäristö

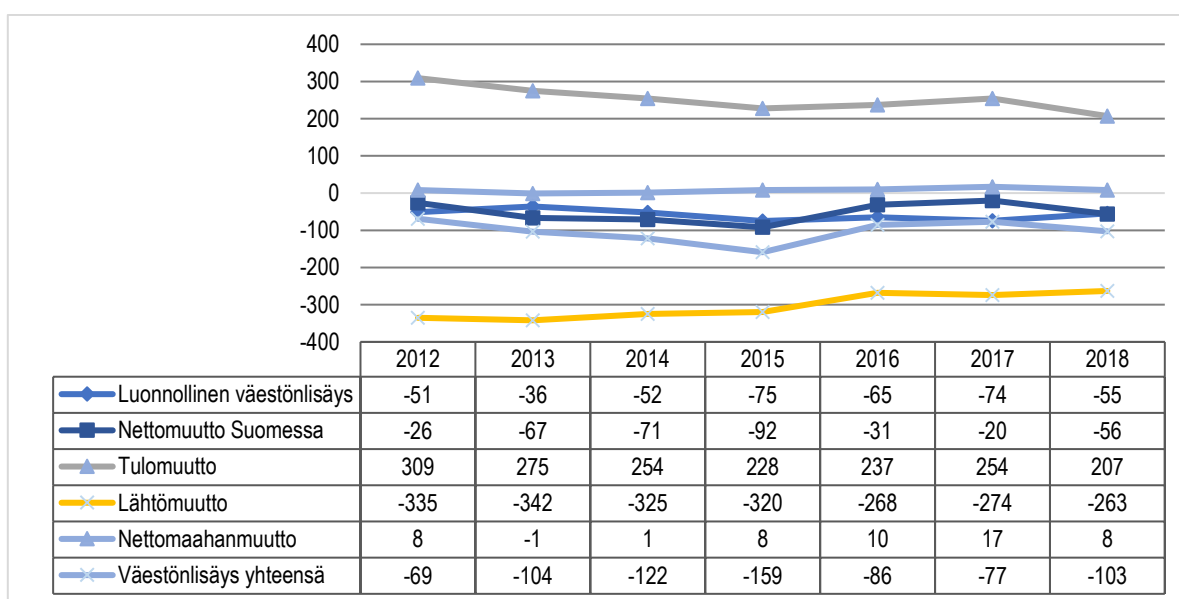
Väestörakenne ja sen muutokset

Virtain kaupungin väkiluku 31.12.2018 oli 6 741 (31.12.2017, 6 844). Väkiluku on laskenut 103 asukkaalla (1,5 %) vuoden 2018 aikana (1,1 % 2017). Väkilukuennuste on yhä aleneva vuodelle 2019 sekä tuleville vuosille.

Kuvio 1 Väkiluku (Lähde: Tilastokeskus)

Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan kuntien välinen nettomuutto kuluneen vuoden aikana on Virroilla negatiivinen. Kuntien välisessä muuttoliikkeessä Virtain kaupungin luku oli – 56. Nettomaahanmuutto jatkui positiivisena ollen 8 asukkaan verran. Luonnollinen väestönlisäys oli (syntyneiden ja kuolleiden erotus) -55 (v.2017, -97). Virroilla syntyi 41 lasta vuonna 2018 (v. 2017, 36) ja kuoli 96 henkilöä (v. 2017, 133). Alla olevassa taulukossa on esitetty väestönmuutoksen ennakkotiedot. Väestönlisäys sisältää väkiluvun korjauksen vuonna 2017.

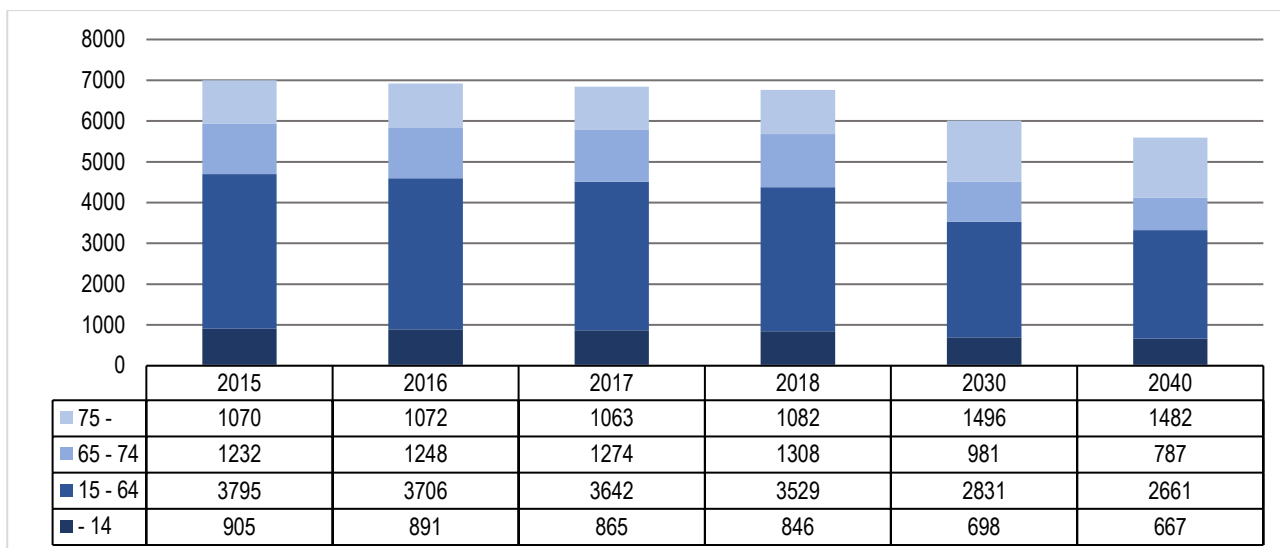

Kuvio 2 Väestönmuutos (Lähde: Tilastokeskus)

Virtain väestörakenne ikäryhmittäin on kuvattu alla. Vuoden 2018 väestörakennetta ei ole vielä saatavilla, vaan kyseessä on Tilastokeskuksen laatima ennuste. Väestörakenteen kehityksestä voi havaita suurten ikäluokkien vaikutuksen yli 65-vuotiaiden määrän kehityksessä, joka on korkealla tasolla koko tarkastelukauden. Vuonna 2018 eläkkeellä olevien osuus, 35,3 % väestöstä on korkeampi kuin kunnissa keskimäärin (21,8 %). Ennusteiden mukaan näyttää siltä, että lasten ja työikäisten määrä vähenee yli 65-vuotiaiden määrän kasvaessa.

Yli 75-vuotiaiden määrä kasvaa ennusteen mukaan noin neljällä sadalla vuoteen 2040 mennessä. Vastaavasti lasten määrä vähenee lähes kahdella sadalla. Erityisesti 15–64-vuotiaiden määrässä on havaittavissa vuoteen 2040 asti tarkasteltaessa merkittävä aleneminen, ennusteen mukaan alenemaa olisi odotettavissa lähes tuhannen asukkaan verran.

Väestökehityksen jatkuessa samanlaisena on huomioitava tulevaisuudessa palvelutuotannon kohdistaminen oikeisiin tarpeisiin. Tämän kaltaisella väestökehityksellä voi olla myös vaikutuksia kunnan tulorakenteeseen työikäisten veronmaksajien vähentyessä.

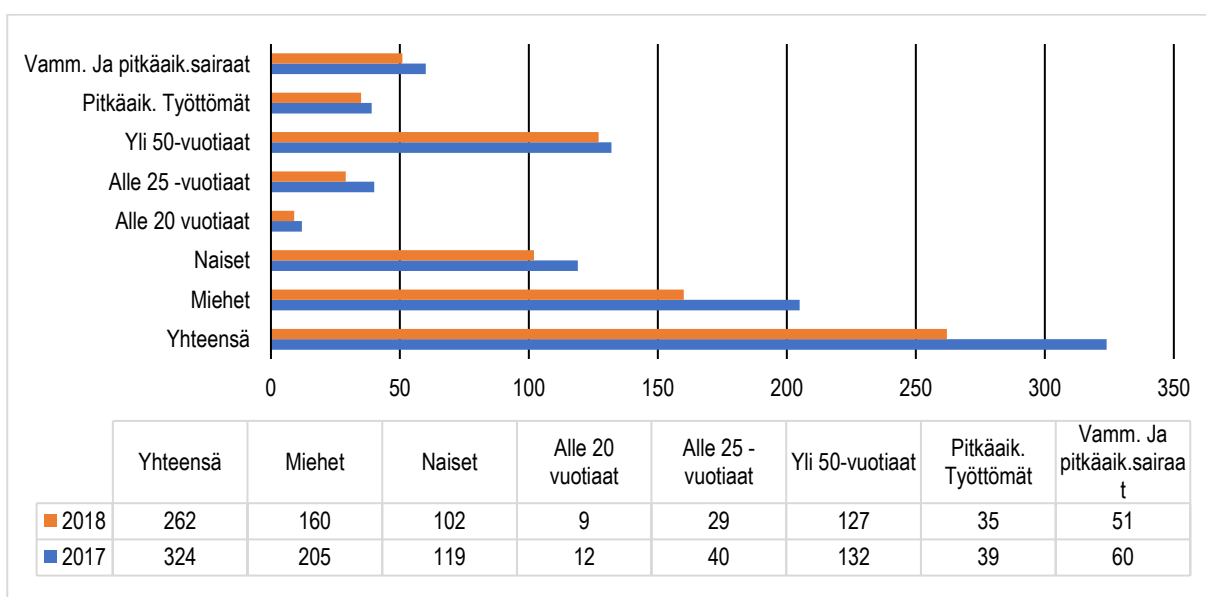
Kuvio 3 Väestörakenne (Lähde: Tilastokeskus)

Työllisyys

Työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2018 joulukuussa matalampi kuin vuoden 2017 joulukuussa. Talouskasvu yhdessä avoimien työpaikkojen korkean määrän kanssa mahdollistaa positiivisen suunnan työttömyyden kehityksessä. Pirkanmaalla oli joulukuun 2018 lopussa 22 659 työtöntä työnhakijaa, laskua edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna oli 5 900 henkilöä eli 20,6 %. Pirkanmaan työttömien työnhakijoiden määrän lasku oli valtakunnallisesti kärkita-soa. Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta 31.12.2018 oli Pirkanmaalla 9,3 % (31.12.2017, 11,7 %) ja koko maassa 9,7 % (31.12.2017, 11,2 %).

Virroilla työttömien työnhakijoiden määrä laski vuoden 2017 lopun tilanteesta 19 % siitä huolimatta, että työttömyys oli hieman kasvusuunnassa loppuvuonna. Pirkanmaan kunnista työttömyys on suhteellisesti merkittävimmin alentunut vuoden 2017 lopun tilanteeseen verrattuna Juupajoella, jossa työttömien työnhakijoiden määrä oli vuoden 2018 lopussa 45 % vuotta aikaisempaa alhaisemmalla tasolla.

Virtain työttömien lukumäärä joulukuun lopussa oli 262 (31.12.2017, 324), työttömyysaste 9,5 % (v.2017, 11,5 %). Virtain työvoima on 2 752 (v.2017, 2 816) henkilöä. Työvoima on laskenut 64 henkilöllä. Työttömistä alle 25-vuotiaita oli 29 (12/2016, 40) ja yli 50-vuotiaita 127 (12/2017, 132). Avoimia työpaikkoja Virroilla oli joulukuun lopussa 36 (12/2017, 33). Virtain työttömien lukumäärä joulukuussa 2018 ja 2017 ryhmittäin käy ilmi alla olevasta kuviosta.

Kuvio 4 Työttömien määrä (Lähde: Pirkanmaan työllisyyskatsaus, joulukuun 2018 ja joulukuun 2017)

6 Kaupungin henkilöstö

Virtain kaupunki laatii erillisen henkilöstötilinpäätöksen vuosittain. Tässä henkilöstön lukumäärätiedot on esitetty tilikauden viimeisen päivän mukaan. Koska kyseessä on viimeisen päivän tilanne, sijaisuuksien ja muiden lyhytaikaisten työsuhteiden ajoittumisella voi olla suurtakin vaikutusta vertailtavuuteen. Alla olevassa taulukossa on esitetty henkilöstön lukumäärätietojen lisäksi myös tilikauden palkkojen ja palkkioiden määrä, jossa on huomioitu myös investointeihin kirjautuneet palkat ja palkkiot. Vuoden 2016 osalta luvut sisältävät tammi-helmikuun osalta myös 1.3.2016 Keiturin Sote Oy:n palvelukseen siirtyneen henkilöstön palkat ja palkkiot minkä johdosta palkkasumma on korkea verrattuna tilikauden lopun henkilöstön lukumäärään. Henkilöstön lukumäärä on esitetty sekä muutettuna osa-aikaiset kokoaikaisiksi että palvelussuhteiden lukumääränä, joka sisältää sekä osa- että kokoaikaiset palvelussuhteet.

Taulukko 1 Palkat ja palkkiot sekä henkilöstömäärä 2016-2018

	2018	2017	2016
Palkat ja palkkiot	12 576 447	12 116 530	14 310 390
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	459 917	-2 193 860	-12 192 606
Henkilöstömäärä kokoaikaisiksi muutettuna	357	339	332
<i>Muutos edelliseen vuoteen</i>	18	7	-496
Henkilöstömäärä, Virrat	347	332	348
Henkilöstömäärä, Ruovesi	10	7	-16
Palvelussuhteiden määrä yhteensä, ilman kansalaisopiston sivuvirkoja	385	368	362
, joista osa-aikaisia	65	75	64

Työllistettyjen määrä vuoden 2018 lopussa oli 19 työllistettyä, 21 työllistettyä 2017 ja 25 työllistettyä 2016. Henkilöstön määrä on kasvanut viime vuosina, mikä näkyy myös palkkojen ja palkkioiden kasvuna. Vuoden 2018 lopun tilanteessa kasvua on ollut erityisesti sivistystoimen, teknisten palveluiden, Merikanto-opiston ja Liikelaitos Marttisen kohdalla. Tehtäväluekohtainen henkilöstömääräselvitys esitetään liitetiedoissa.

Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu ovat merkittävä osa henkilöstön sivukuluja. Eläkemenoperusteista maksua maksetaan vain niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa ennen vuotta 2005. Kevan valtuuskunta vahvistaa vuosittain eläkemenoperusteisen maksun kokonaismäärän. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken sen perusteella, kuinka paljon nyt maksussa olevista eläkkeistä on karttunut kunkin jäsenyhteisön palveluksessa ennen vuotta 2005 tehdystä työstä.

Työnantaja maksaa varhaiseläkemenoperusteisesta eli varhe-maksua, kun sen työntekijät jäävät ensimmäistä kertaa työkyvyttömyyseläkkeelle, yksilölliselle varhaiseläkkeelle, työttömyyseläkkeelle tai kuntoutustuella eli alkavat saada määräaikaista työkyvyttömyyseläkettä. Työntekijän ikä ei vaikuta varhe-maksun määrään. Kevan valtuuskunta päättää varhe-maksun määrän jokaiselle vuodelle erikseen. Maksu jaetaan jäsenyhteisöjen kesken varhaiseläkkeistä aiheutuvien menojen ja palkkasummien perusteella. Vuonna 2009 ja sen jälkeen alkavat eläkkeet vaikuttavat työnantajan varhe-maksuun tasan 36 kalenterikuukauden ajan eläkkeen alkamisesta. Näin ollen maksut voivat jakautua neljälle vuodelle.

Jos varhaiseläkkeelle jäävä työntekijä on viimeisinä työssäolovuosinaan ollut useamman kuntatyönantajan palveluksessa, eläkkeeseen liitettävä tuleva aika perustuu useamman kuntatyönantajan palvelukseen. Tällöin eläkkeestä aiheutuva varhe-maksu jaetaan näiden työnantajien kesken kultakin saatujen ansioiden suhteessa.

Taulukko 3: Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu

	2018	2017	2016	2015
Eläkemenoperusteinen maksu	657 566,21	639 474,95	942 951,80	1 444 085,25
Varhaiseläkemenoperusteinen maksu	101 986,83	83 077,42	96 749,75	115 578,00

Eläkemenoperusteiseen maksuun työnantaja ei voi vaikuttaa, sillä se on karttunut kunnan palveluksessa tehdystä työstä ennen vuotta 2005. Varhaiseläkemenoperusteisessa maksussa vuoden 2015 toteumassa näkyy mukana myös vuoden 2014 lopullinen varhe-maksu. Eläkemenoperusteinen ja varhaiseläkemenoperusteinen maksu on siirtynyt yhtiöittämisissä yhtiöiden vastattavaksi siltä osin kuin niihin liittyvä henkilöstö on siirtynyt yhtiöiden palvelukseen.

Kaupunginhallitus päätti 26.8.2013, että 1.9.2013 alkaen kaupunginhallitus myöntää täyttöluvut vapautuvien virkojen/toimien täyttämisen osalta sekä yli 3 kuukautta kestävien sijaisuuksien osalta. Täyttölupamenettelyä jatkettiin myös vuonna 2018.

Virtain kaupunki on mukana Työterveyslaitoksen järjestämässä Kunta10 –tutkimuksessa, joka selvittää kunta-alan henkilöstön työtä ja työssä tapahtuvia muutoksia sekä niiden vaikutuksia henkilöstön terveyteen ja hyvinvointiin. Tutkimus toteutetaan kahden vuoden välein, viimeisin vuonna 2018. Kunta 10 -tutkimuksessa on tutkittu seuraavia työhyvinvointiin liittyviä asioita: työnhallinta, työyhteisön sosiaalinen pääoma, työpaikan ilmapiiri, työkykyä ylläpitävän toiminnan määrä ja poissaolojen määrä.

Vuoden 2018 aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo liikunta- ja kulttuurietu henkilöstölle, jonka avulla pyritään lisäämään henkilöstön työhyvinvointia. Käytöstä saatiin hyviä kokemuksia ja etu on käytössä myös vuonna 2019.

7 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä

Toiminnalliset riskit

Henkilöstöriskeinä voi tunnistaa työntekijöiden puutteellisen perehdyttämisen, joka lisää muun muassa työtaturman vaaraa tai saattaa pahimmillaan mahdollistaa työsuojelurikoksen syntymisen. Toinen merkittävä henkilöstöriski toiminnan kannalta on asioiden liiallinen keskittyminen yhdelle henkilölle sekä se, että varahenkilöitä ei ole määrätty ja/tai perehdytetty keskeisiin tehtäviin. Tämä voi hidastaa tai jopa lamaannuttaa toimintoja hetkellisesti tai pidemmäksikin aikaa. Keskitetystä ohjauksesta ja neuvonnasta huolimatta, edelleen on havaittu puutteita hankintojen valmistelussa, kilpailuttamisessa ja sopimussuhteissa. Näihin liittyvät riskit ovat uhkasakon nojalla tulevat kilpailuttamisvelvollisuudet sekä erilaiset sopimussanktiot. Koulutusta ja valmiita malleja on lisättävä osastojen hankintojen ja sopimusten tueksi.

IT- toimintoihin liittyvät riskit

Kaupungin toiminnan jatkuvuuden kannalta keskeisimmät riskit liittyivät ICT-palveluihin. Vuonna 2018 on tietoverkkojen osalta ollut joissain kaupungin yksiköissä lyhyitä katkoksia, jotka ovat vaikuttaneet tietojärjestelmien toimivuuteen. Laitteistoa on kartoitettu vuoden 2018 aikana, jonka pohjalta on tehty kehittämissuunnitelma, jonka toteutus aloitetaan vuonna 2019. Aiemmin kilpailutetun verkkoratkaisun käyttöönotto on aloitettu vuonna 2018 ja se saatetaan päätökseen kevään 2019 aikana.

Virtain kaupunki on tuottanut vuoden 2013 alusta ICT-palvelut vastuukuntamallina tuotetuille Ruoveden sosiaali- ja terveyspalveluille sekä vuoden 2014 alusta koko Ruoveden kunnalle ostopalvelusopimuksen puitteissa. Ruovesi on irtisanoanut sopimuksen päättymään vuoden 2019 loppuun. Tällä tulee olemaan vaikutusta sekä toimintaan että kustannuksiin muun muassa resurssoinnin näkökulmasta. Lisäksi palvelujen siirtymässä uudelle toimijalle tekniseen toteutukseen liittyy aina riski palvelujen sujuvuuden kannalta.

Vahinkoriskit

Merkittäviä vahinkoriskejä ei toteutunut vuonna 2018.

Taloudelliset riskit

Epävarmuus sosiaali- ja terveydenhuollon palveluiden järjestämisestä ja rahoituksesta tulevaisuudessa sote- ja maakuntaudistuksen peruunnuttua suunnitellun mukaisena. Epävarmuus kuntakentän rakenteesta sekä valtion asettamat taloudelliset haasteet ovat johtaneet siihen, että tulevaisuuden suunnittelu ja investoinnit sisältävät kenties enemmän epävarmuutta kuin koskaan aiemmin.

Väestön ikääntymisen tuoma palvelutarpeiden kasvu luo merkittäviä käyttötalouden paineita lähivuosille. Väestörakenteen kehityksellä on vaikutuksia myös verotulojen kertymiseen.

Palvelutuotannon järjestämisestä aiheutuvat kustannukset ovat olleet kasvussa viime vuosina. Vuonna 2018 toimintakulut nousivat 2,3 %. Lähivuosina kustannuskehityksen ennakoitavuus vaikeuttaa talouden ennakoitua. Erikoissairaanhoidon vaikea ennustettavuus asettaa haasteita talouden hallinnalle.

Koulukiinteistöissä havaitut sisäilmaongelmat sekä niiden johdosta päätetyt peruskorjaus- ja uudisrakentamisinvestoinnit aiheuttavat merkittävää investointipainetta tuleville vuosille. Investoinnit tultaneen pitkälti rahoittamaan ulkopuolisella lainarahalla. Mikäli ulkopuolista rahoitusta joudutaan merkittävästi lisäämään, erilaiset rahoitusriskit (lähinnä korkoriski ja suojausinstrumentit) tulevat analysoitaviksi ja niihin tulee varautua. Kiinteistöihin liittyvää taloudellista riskiä liittyy myös väestön määrän alenemisen aiheuttama tyhjien asuntojen määrän kasvu.

Kaupungin takausvastuut on esitetty liitetiedoissa.

Osastokohtaiset riskit

Merkittävimmiksi riskeiksi osastoittain tunnistettiin seuraavat:

Perusturvaosasto: Sote-palveluiden tuotannon siirtyminen Keiturin Sote Oy:lle merkitsi suurta muutosta perusturvan organisaatiossa ja uuden toimintamallin vakiinnuttaminen ja tilaajan roolissa toimiminen. Maakuntauudistus sekä muuhun lainsäädännön muutokseen liittyvät tehtävien muutokset sekä ikääntyvän väestön lisääntyvät palvelutarpeet sekä niiden rahoittaminen.

Sivistystoimi: Kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit rakentamisprosessin ajan liittyen mm. rakennushankkeen ja kalustehankinnan kilpailutuksiin sekä kaavoitukseen. Koulurakennusten kuntoon liittyvät riskit koko kaupungin alueella. Koulurakentamisen vaikutukset kouluverkkoon ja sitä kautta virkarakenteeseen. Toisen asteen koulutuksen tulevaisuus kaupungissa. Valtiohallinnon toimenpiteet sivistystoimea koskien (valtionosuudet, järjestämisluvat, uudet velvoitteet). Varhaiskasvatuksen osalta kysyntää vastaava erilaisten varhaiskasvatuspalveluiden tarjonta turvattava; varautuminen esiopetuksen järjestämiseen 5-vuotiaille; varhaiskasvatusmaksutulojen alenema.

Merikanto-opisto: Rahoituspohjan heikkeneminen (valtionosuuksien leikkaus, sopimuskuntien kuntaosuuksien pieneminen)

Tekninen toimi: Liike- ja asuintilojen vuokratulojen mahdollinen väheneminen, kiinteistöjen kuntoon liittyvät riskit ja niiden vaikutus talouteen, ympäristöonnettomuudet, sääolosuhteiden vaikutukset, kouluhankkeen viivästymiseen liittyvät riskit mm. kaavoituksesta ja kilpailutuksista mahdollisesti tehtäviin valituksiin liittyen.

Yleishallinto: Konsernimaisen toimintatavan vakiinnuttaminen, konserniyhtiöiden hallitusten riittävä osaaminen, valtion sote-uudistuksen toteutusmalli, riippuvuus konserniyhtiöiden toiminnan onnistumisesta, konserniohjauksen noudattaminen, asukasluvun kehitys, valtiohallinnon asettamat uudet lainsäädännöt ja niiden vaikutukset maaseutukunnissa, työllisyyskehitys.

8 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tarkoituksena on edistää strategisten, toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden saavuttamista, toiminnan lainmukaisuutta, hyvän hallintotavan toteutumista sekä niihin liittyvien riskien ennaltaehkäisyä ja hallintaa.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on määritetty Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksen ohjeistuksessa.

Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kaupunginhallituksen ja lautakuntien, liikelaitos Marttisen johtokunnan, johtavan viranhaltijan tai esimiesasemassa olevan henkilön erilaisia toimenpiteitä, joilla ohjataan henkilöstöä ja toimintaa tavoitteiden ja hyväksytyjen toimintatapojen mukaiseksi. Ohjaus kohdistuu johtamisen, päätöksenteon, hallinnon ja taloudenhoidon asianmukaisuuteen, toiminnan laatuun, tavoitteiden saavuttamiseen ja riskienhallinnan toimivuuteen. Riskienhallinnalla tarkoitetaan järjestelmällistä toimintatapaa, jolla hallitus voi varmistua olennaisten riskien tunnistamisesta, arvioinnista, hallinnasta sekä mahdollisuuksien ja vahvuuksien hyödyntämisestä.

Johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Riskienhallinta ja valvonta toteutuvat

- johtamisen ja toiminnan ohjauksen prosessien
- selkeiden tavoitteiden, tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden avulla
- tavoitteiden saavuttamista uhkaavien riskien tunnistamisen, arvioinnin ja hallinnan
- riittävän ja ammattitaitoisen henkilöstön
- seurannan ja arvioinnin myötä.

Kaupunginjohtaja, johtavat viranhaltijat ja muut esimiehet valvovat

- asetettujen tavoitteiden saavuttamista sekä toiminnan häiriöttömyyttä ja taloudellisuutta
- päätöksenteon ja taloudenhoidon toimintatapojen asian- ja lainmukaisuutta
- tietojärjestelmien käytön ja hallinnon asianmukaisuutta
- henkilöstön riittävyttä, ammatillisen osaamisen ja työhyvinvoinnin kehittymistä
- omaisuuden, tilojen ja laitteiden asianmukaista käyttöä ja hallintaa
- riskien kartoitusten ja arviointien suorittamista sekä
- päätettyjen riskienhallinnan menettelyiden systemaattista toteutusta ja vaikuttavuutta.

Osastojen riskienhallinnasta vastaa kunkin osaston osastopäällikkö.

Kunkin osaston ja tulosyksikön johtavan viranhaltijan tehtävänä on toiminnan, prosessien ja toimintatapojen ohjeistaminen sekä toiminnan ja talouden seuranta. Niiden toimivuuden arviointi ja varmentaminen ovat johtavien viranhaltijoiden ja esimiesten vastuulla.

Voimassaolevan hallintosäännön mukaan kaupunginhallitus vastaa riskien hallinnan toteuttamisesta ja yhteensovittamisesta. Myös Virtain kaupungin Corporate Governance-kuntasovelluksessa on yllä mainitut määräykset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toteuttamisesta, joiden mukaisesti on pyritty toimimaan.

Osastopäälliköt ovat tehneet vähintään kerran vuodessa käteiskassan tarkastuksen kaikkiin kaupungin käteiskassoihin ennalta ilmoittamatta kassan hoitajalle.

Taloushallinto on laatinut tililuettelomallin ja tilien kirjausohjeet noudatettavaksi vuoden 2015 alusta alkaen sekä ohjeen arvonlisäveron kirjaamisesta ostolaskun tiliöinnin yhteydessä ja myyntilaskua laadittaessa.

Hallitus esittää kannanottonaan, että sisäinen valvonta tuottaa pääosin kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä.

9 Ympäristötekijät

Ympäristötilinpäätöksen tarkoituksena on taloudellisten tunnuslukujen avulla antaa tietoa kaupungin ympäristövastuun toteuttamisesta.

Tässä tilinpäätöksessä on huomioitu vain kaupungin perusorganisaatio. Liikelaitoksia ja konsernin tytäryhtiöitä ei ole siten huomioitu. Käyttötalouskuluissa ei ole huomioitu poistoja.

Ympäristötilinpäätöksen laadinnassa käytettiin apuna v. 2005-2007 toimineessa Kunnan ympäristökustannukset ja -tunnusluvut -projektissa (ns. KUTU-projekti) syntynyttä ohjeistusta.

Virtain kaupungin v. 2018 ympäristötalouden tunnusluvut (euroa)

	Käyttötalous		Investoinnit
	Tuotot	Kulut	Investoinnit (kulut)
Ulkoilman- ja ilmastonsuojelu	0	30 000	0
Vesiensuojelu ja jätevesien käsittely	636 500	491 900	351 600
Jätehuolto	0	70 300	0
Maaperän ja pohjaveden suojelu	0	2 500	0
Luonnonvarojen ja maisemansuojelu	5 600	9 000	0
Ympäristönsuojelun viranomaistyö	1 225	67 000	0
Ympäristönsuojelun edistäminen	0	150	0
YHTEENSÄ	643 325	670 850	351 600

Ulkoilman- ja ilmastonsuojelun kustannuksia aiheutti katujen kunnossapitoon liittyen katupölyn sidonta ja hiekoitushiekan poisto. Kulut olivat yhteensä noin 30 000 euroa.

Vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn tuotot muodostuivat pääasiassa viemärlaitokselle tulleista jätevesimaksuista ja palveluista yksityisille (noin 636 470 euroa). Suurin osa vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kustannuksista aiheutui jätevesien puhdistuksesta ja viemäriverkoston normaalista käytöstä ja kunnossapidosta.

Vuonna 2018 Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myönsi Jähdyspohjan reitin kalateiden rakentamiselle ja kalataloudelliselle kunnostukselle vesilain mukaisen luvan. Lupamaksu oli 5810 euroa. Kesällä vesilain mukaista lupahakemusta täydennettiin selvityksellä hankealueen kulttuuriympäristön ja rakennetun ympäristön ominaisuuksista. Suunnitelma maksoi 3017 euroa. Hankkeessa toteutettiin loppuvuodesta Jähdyslahden suun ruoppaaminen. Vesilain mukaisen luvan edellyttämä tarkkailu maksoi 445 euroa.

Havanganjärven kunnostushankkeeseen liittyvää velvoitetarkkailua tehtiin 1210 eurolla. Lisäksi tehtiin hankkeen vesilain mukaisen luvan edellyttämä Tyrkönojan alemman padon purkautumiskäyrän määrittäminen, joka maksoi 1700 euroa.

Toisveden keskivedenkorkeuden pysyvä nostaminen ja Horhankosken kalataloudellinen kunnostus toteutettiin vuonna 2018. Toteutuksen aikana otettiin vesinäytteitä vesilain mukaisen luvan lupamääräysten mukaisesti. Tarkkailu maksoi yhteensä 2510 euroa. Itse hanke toteutettiin investointimäärärahoista. Hankkeen kustannukset vuonna 2018 olivat 130 542 euroa.

Muiden vesistöjä koskevien selvitysten, tutkimusten ja raportointien kulut olivat noin 2400 euroa. Lisäksi lupapalvelulautakunta sitoutui osallistumaan virtavesien kunnostuksia järjestävään VIRTA-hankkeeseen vuosille 2018–2021 vuosittaisella 3000 euron omarahoitussuudella. Keskustan viemäriverkoston, pumppaamoiden ja Killinkosken viemäriverkoston kustannukset olivat 126 000 euroa. Keskuspuhdistamon ja lietteen käsittelyn kulut olivat noin 335 800 euroa. Vesihuollon

selvitysten ja avustusten kulut olivat noin 10 000 euroa. Yhteensä vesiensuojelun ja jätevesien käsittelyn kulut olivat noin 491 900 euroa.

Investointeja jäteveden puhdistukseen olivat puhdistamon saneeraus (72 810 euroa), keskustan pumppaamon saneeraus (66 308) euroa) ja Kitusenkulman viemäri (32 571 euroa). Lisäksi viemäriiliitoksiin, keskeneräisiin ja ennalta-arvaamattomiin menoihin käytettiin 49 422 euroa.

Jätehuollosta kunnalle ei tule tuloja. Teknisen osaston jätehuollon kulut olivat vuonna 2018 noin 66 900 euroa ja vesihuoltolaitoksen noin 1 700 euroa. Sarvinevan vanhan kaatopaikan menot olivat 1 600 euroa. Yhteensä jätehuollon kulut olivat noin 70 300 euroa.

Vuonna 2018 tehtiin pohjaveden laadun seuranta. Laadun seurannan kustannukset olivat yhteensä 2513 euroa.

Luonnonvarojen ja maisemansuojelun osalta tuloina ovat maa-aineslain mukaisten ottoalueiden valvonta- ja lupamaksut sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaiset maisematyölupamaksut, joista kertyi vuonna 2018 noin 5635 euroa. Kustannuksia aiheuttivat maa-aineslain mukaisten tehtävien hoitaminen.

Ympäristönsuojelun viranomaistyön tulot ovat ympäristölupa-, rekisteröinti- ja meluilmoituspäätösmaksuja. Ympäristönsuojeluun liittyviin viranomaistehtäviin laskettiin mukaan ympäristövalvonnan kaikki muut kuin maa-ainesvalvontaan menevät henkilöstökulut. Lisäksi vuonna 2018 myös ympäristönsuojelussa otettiin käyttöön Lupiste-asiointipalvelu asiakkaiden sähköiseen palvelemiseen. Työtehtäviin kuuluu myös muita kuin viranomaistehtävien hoitoa, joiden henkilöstökulujen erittelyminen olisi kuitenkin haastavaa.

Ympäristönsuojelun edistämiseen kuuluvat ympäristöjohtamisen ja -kehittämisen, ympäristövalistuksen, -viestinnän ja -markkinoinnin kustannukset. Em. toiminnot kuuluvat viranhaltijoiden virkatehtäviin.

10 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Kaupunginvaltuuston vuoden 2018 aikana päättämät määrärahalisäykset ja tuloarvion alenemiset on koottu tulosalueittain alla olevaan taulukkoon.

	Tuloarvion muutos (+lisäys, -vähennys)	Määrärahan muutos (+lisäys, -vähennys)
<u>Kaupunginvaltuusto</u>		
Kaupunginvaltuusto		11 417
<u>Keskusvaalilautakunta</u>		
Keskusvaalilautakunta	-24 051	-35 538
<u>Kaupunginhallitus</u>		
Hallitus		115 000
Hallinto ja talous		18 160
<u>Sivistyslautakunta</u>		
Joukkoliikenne ja hallinto		
Perusopetus	-128 283	
Lukiokoulutus		
Lasten päivähoito		139 000
Aikuiskoulutus		
Kirjasto- ja kulttuuritoimi		
Liikunta- ja nuorisotoimi		
<u>Perusturvalautakunta</u>		
Virtain palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue		
Sairaanhoidon tulosalue		
Hammashuollon tulosalue		
Erikoissairaanhoidon tulosalue		1 272 000
Sosiaalityön tulosalue		
Kehitysvammahuollon tulosalue		
Koti- ja Vanhustyön tulosalue		
Ruoveden palvelutuotanto		
Ehkäisevän terveydenhuollon		
Sairaanhoidon tulosalue		
Hammashuollon tulosalue		
Sosiaalityön tulosalue		
Kehitysvammahuollon tulosalue		
Koti- ja Vanhustyön tulosalue		
Erikoissairaanhoidon tulosalue		250 000
<u>Teknisten palveluiden lautakunta</u>		
Ylläpito ja rakentaminen		-295 000
Määrärahamuutokset	-152 334	1 475 039

Virtain osalta määrärahamuutosten vaikutus kokonaistoimintakatteeseen oli yhteensä -1 377 373 euroa. Kaupunginvaltuuston määrärahamuutos kohdistui virallisten kokousten lisäksi järjestettyjen lukuisten seminaarien aiheuttamaan kokouspalkkioiden suunniteltua korkeampaan toteumaan. Kaupunginvaltuuston määrärahamuutos katettiin keskusvaalilautakunnan määrärahavähennyksin. Keskusvaalilautakunnan määrärahamuutokset johtuivat toteutumatta jääneistä maakuntavaaleista. Hallituksen tulosalueen 115 000 euron lisämäärärahasta kohdistui Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoloiden avustukseen ja asiantuntijapalveluihin 100 000 euroa ja 15 000 euroa KesäVirratSoi –tapahtuman avustamiseen. Hallinnon ja talouden tulosalueen lisämäärärahat olivat siirtoja investointimäärärahoihin varatuista atk-ohjelmisto- ja lisenssihankintoihin varatuista määrärahoista, hankintojen jäädessä alle investointirajan. Perusturvalautakunnan määrärahamuutos kohdistui Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä ostettaviin erikoissairaanhoidon palveluihin. Sivistyslautakunnan määrärahalisäykset olivat yhteensä 139 000 euroa ja ne liittyivät Koivurinteen päiväkodin Otsolankadun yksikön perustamiseen. Perusopetuksen tulosalueella tehtiin tuloarvion vähennys -128 283, joka kohdistui myyntituloihin kunnilta sekä avustuksiin. Teknisten palveluiden lautakunnan määrärahavähennys johtui talousarviossa suunniteltujen, mutta toteutumatta jääneiden rakennusten purkamisiin varattujen menojen vähentämiseen talousarviosta.

Vuoden 2018 tilikauden alijäämä on -441 420,11 euroa (vuonna 2017 ylijäämä 461 717,94 euroa). Vuoden 2018 tilikauden alijäämä sisältää kertaluonteisia arvonalentumisia ja lisäpoistoja yhteensä 36 257,20 euroa liittyen purettaviin tai käytöstä poistettaviin rakennuksiin sekä kertaluonteisia purkukustannuksia liittyen vanhan sairaalan rakennuksen sekä yläkoulun ja lukion rakennusten purkamiseen yhteensä noin 371 156 euroa. Lisäksi tilikauden alijäämä sisältää edellisen vuoden tapaan kertaluonteisen Pirkanmaan sairaanhoitopiirin kuntayhtymältä saadun ylijäämän palautuksen 234 150,00 euroa. Tilikauden toiminnallinen alijäämä ilman edellä mainittuja kertaluonteisia eriä on siten -268 156,91 euroa.

Vuoden 2018 alijäämään vaikuttavat kertaluonteisten erien lisäksi normaalin toiminnan merkittävä menojen kasvu. Menot kasvoivat Virtain palvelutuotannon osalta kaupunginhallitusta, keskusvaalilautakuntaa ja Merikanto-opistoa lukuunottamatta kaikilla toimielimillä. Ruoveden palvelutuotannon osalta menot puolestaan alenivat. Menojen kasvun lisäksi sekä verotulot että valtionosuudet ovat alentuneet edellisvuoteen nähden (yhteensä 658 864 euroa). Toisaalta verotulot ja valtionosuudet toteutuivat yhteensä 494 379 euroa talousarviota korkeampina, mikä parantaa tulosta verrattuna talousarvioon. Verotulojen osalta vuoden aikana tilitetty määrä ennusti jopa huomattavasti myönteisempää kehitystä, mutta verovuodelta 2017 maksetut huomattavat ennakonpalautukset heikensivät koko vuoden toteumaa. Verotulot alenivat euro-määräisesti -426 214 euroa (-1,9 %). Kunnallisveroa tilitettiin -303 025 euroa (-1,7 %) vähemmän kuin edellisvuonna. Yhteisöveron tuotto aleni vuonna 2018 -116 338 euroa (-4,8 %) vuoteen 2017 verrattuna. Kiinteistöveron tuotto toteutui -6 851 euroa edellisvuotta alhaisemmalla tasolla. Kokonaisuutena verotulot kuitenkin ylittivät talousarvion tason yhteensä 190 937 eurolla (0,9 %).

Valtionosuudet toteutuivat 303 442 euroa talousarviota korkeammalla tasolla. Edelliseen vuoteen nähden valtionosuudet alenivat -232 650 euroa.

Taulukko 4 Verotulojen ja valtionosuuksien kehitys

	2018	2017	2016	2015	2014	2013	Keskimäärin
Valtionosuudet	23 233 442	23 466 092	23 805 944	22 546 128	22 161 865	21 230 458	22 740 655
Muutos %	-1,0 %	-1,4 %	5,6 %	1,7 %	4,4 %	4,4 %	4,8 %
Verotulot	22 001 937	22 428 151	21 906 976	22 002 809	21 834 500	21 164 982	21 889 892
Muutos %	-1,9 %	2,4 %	-0,4 %	0,8 %	3,2 %	4,4 %	1,2 %
Toimintatuotot	10 861 229	11 227 898	10 971 352	11 094 950	11 525 418	11 821 799	11 250 441
Muutos %	-3,3 %	2,3 %	-1,1 %	-3,7 %	-2,5 %	0,8 %	-0,2 %
Yhteensä	56 096 608	57 122 141	56 684 272	55 643 887	55 521 783	54 217 239	55 880 988
Muutos %	-1,8 %	0,8 %	1,9 %	0,2 %	2,4 %	3,6 %	2,2 %

Yllä toimintatuotoista on vähennetty Ruoveden ulkoiset toimintatuotot sisältäen Ruoveden kunnan maksuosuuden sosiaali- ja terveydenhuollon palveluista. Toimintatuotot ilman Ruoveden vaikutusta alenivat hieman (366 669 euroa). Käyttötalouden toteumat käsitellään tarkemmin seuraavassa osassa.

Toimintatuotot toteutuivat kokonaisuutena (sisältäen Ruoveden palvelutuotannon) 794 830 euroa alhaisempina kuin tilinpäätöksessä 2017. Myyntituottojen aleneminen johtuu pääosin työterveyshuollon maksujen alenemisesta (-411 062 euroa) työterveyshuollon siirryttyä Attendo Terveyspalvelut Oy:n toiminnaksi, Ruoveden maksuosuuden alenemisesta (-248 884 euroa) sekä ulkoisten ateriainmaksujen alenemisesta (-170 967 euroa) verrattuna edellisvuoteen. Ateriainmaksujen kohdalla ulkoisten tuottojen aleneminen johtuu Tredun, yläkoulun ja lukion ruokailun järjestämisessä tapahtuneesta muutoksesta elokuusta 2018 alkaen ulkoisten tulojen muututtua osin sisäisiksi. Merkittävin maksutuottojen kasvun taustalla oleva seikka oli ikääntyneiden asumispaikkojen määrän kasvu, joka lisäsi sosiaalitoimen asiakasmaksuja, laitoshoidon maksutuotot puolestaan alenivat, koska paikat vähenivät tehostetun asumispalvelun paikkojen kasvaessa. Avustustulot alenivat työllistämistuen alenemisen johdosta. Vuokratuotot alenivat edellisvuoteen nähden hieman johtuen pääosin asuinrakennusten vuokratulojen alenemisesta muiden rakennusten vuokratulojen puolestaan kasvaessa. Talousarvioon nähden toimintatuotot toteutuivat kokonaisuudessaan 83 430 euroa (0,3 %) korkeampina.

Taulukko 5 Toimintatuotot tuottolajeittain 2017–2018

TOIMINTATUOTOT	2018	2017	Muutos EUR	Muutos %
MYYNITUOTOT	24 056 869	24 717 656	-660 787	-2,7 %
MAKSUTUOTOT	5 731 129	5 599 394	131 735	2,4 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 107 717	1 235 053	-127 336	-10,3 %
VUOKRATUOTOT	2 034 180	2 068 830	-34 650	-1,7 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	272 071	375 863	-103 792	-27,6 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	33 201 966	33 996 796	-794 830	-2,3 %

Toimintakulut kokonaisuudessaan kasvoivat n. 1,724 milj. euroa (2,3 %). Henkilöstökulut nousivat vuonna 2018 eri syistä johtuen yhteensä 591 484 euroa (3,9 %). Aikaisemmista vuosista poiketen investointeihin kohdistuvat henkilöstökulut on esitetty investointien lisäksi tuloslaskelman henkilöstökuluissa sekä valmistuksena omaan käyttöön. Kirjanpidollinen muutos kasvattaa tuloslaskelman henkilöstökuluja noin 140 000 euroa. Lisäksi henkilöstökulut ovat kasvaneet palkankorotusten sekä henkilöstömäärän kasvun vaikutuksesta. Palvelujen ostot puolestaan kasvoivat etenkin rakennusten purkukustannuksiin liittyvien palveluostojen ja erikoissairaanhoidon menojen johdosta. Aine- ja tarvikeostojen alenemiseen on merkittävimmin vaikuttanut kalustohankintojen aleneminen johtuen edellisen vuoden merkittävistä koulujen väistötiloihin liittyvistä hankinnoista. Ulkoiset vuokrat kasvoivat mm. opetuksen ja varhaiskasvatuksen väistötilojen järjestämisen johdosta. Myös Ruoveden palvelutuotannon vuokrat kasvoivat, tilat Ruovedellä on pääosin vuokrattu Ruoveden kunnalta. Tilavuokrien lisäksi myös kone- ja laitevuokrat ovat kasvaneet leasinglaitteiden määrän kasvun johdosta.

Taulukko 6 Toimintakulut kululajeittain 2017–2018

TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	2018	2017	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 887 908	-15 296 424	-591 484	3,9 %
PALVELUJEN OSTOT	-51 204 815	-50 150 239	-1 054 576	2,1 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 990 497	-4 160 222	169 726	-4,1 %
AVUSTUKSET	-2 203 692	-2 157 565	-46 127	2,1 %
VUOKRAT	-2 401 719	-2 138 561	-263 158	12,3 %
MUUT KULUT	-342 915	-400 138	57 222	-14,3 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-76 031 546	-74 303 148	-1 728 398	2,3 %

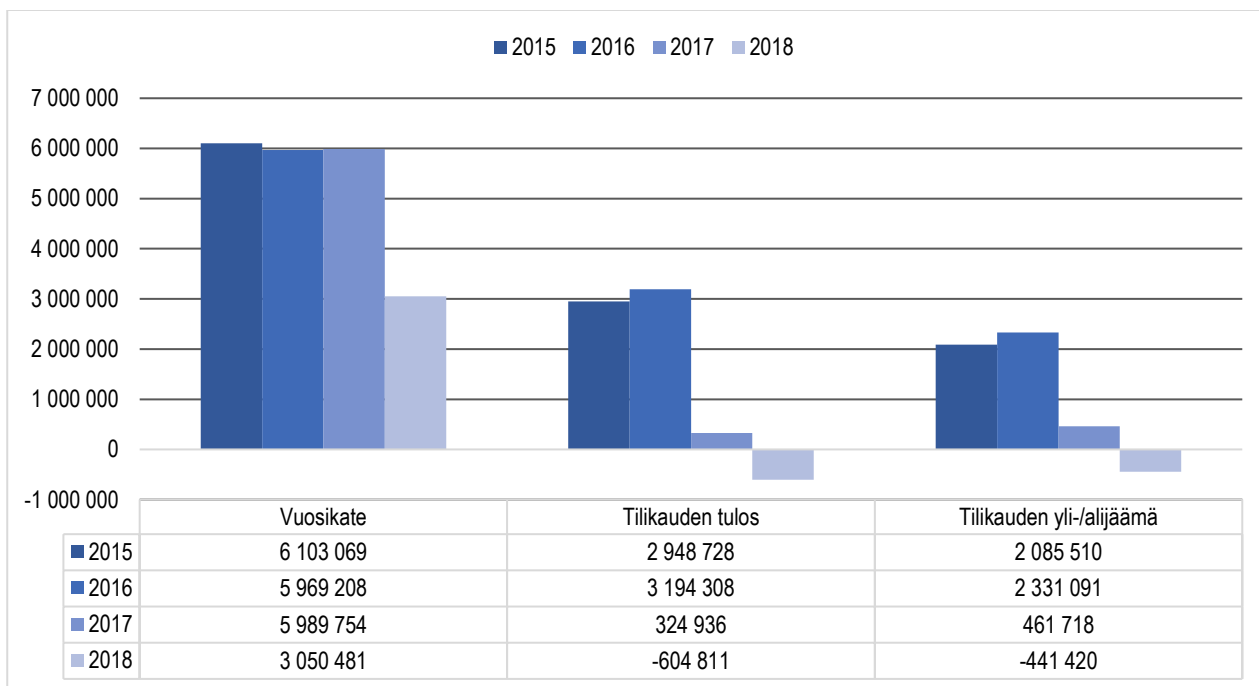
Toimintakate heikkeni -2 364 639 euroa tarkoittaen, että tämän verran enemmän palvelutuotannosta rahoitetaan verorahoituksella edellisvuoteen nähden. Valtionosuudet ja verotulot olivat yhteensä -658 864 euroa edellisvuotta alhaisemmat. Rahoitustuotot kasvoivat 83 241 euroa johtuen pääosin osinkotulojen kasvusta. Vuosikate heikkeni edellä mainittujen seikkojen vaikutuksesta -2 939 273 euroa (vrt. tp 2017). Vuosikate ei riittänyt kattamaan tilikauden poistoja ja arvonalentumisia.

Tilikauden aikana nostettiin yhteensä 2 500 000 euroa talousarviolainaa investointien rahoittamiseen.

Heikentynyt toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan edelleen korkealla tasolla olevia investointeja vaan yhteenlaskettu toiminnan ja investointien rahavirta painui -3,108 milj. € negatiiviseksi. Positiivinen (ylijäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa. Hyvinvoiva kuntatalous pystyy pitkällä aikavälillä investointien omarahoittamiseen.

Investointeihin käytettiin rahaa bruttona 6,379 milj. €, mikä oli noin 1,814 milj. € vähemmän kuin vuotta aiemmin. Investointien rahoitusosuudet alenivat merkittävästi edellisvuoteen verrattuna, jolloin rahoitusosuutta kertyi muun muassa Vihriälän ryhmäkodin rakentamiseen saadun merkittävän avustuksen myötä. Kassavarat kasvoivat 1,378 milj. €. Kassavarojen kasvuun vaikutti osaltaan tilikaudelle suunniteltujen investointien osittainen siirtyminen vuodelle 2019 sekä lyhytaikaisen vieraan pääoman kasvu. Normaalit suunnitelman mukaiset poistot alenivat 31 395 euroa vuoden 2017 tasosta. Mallillinen muutos johtuu vuoden 2017 alaskirjausten myötä vähentyneistä suunnitelman mukaisista poistoista, joiden vaikutus kompensoi uusien poistokohteiden, kuten Vihriälä-kodin ja teollisuushallin, valmistumista. Tilinpäätökseen 2018 kirjattiin yhteensä 36 257 euron suuruiset kertaluonteiset poistot purettaviin rakennuksiin liittyen.

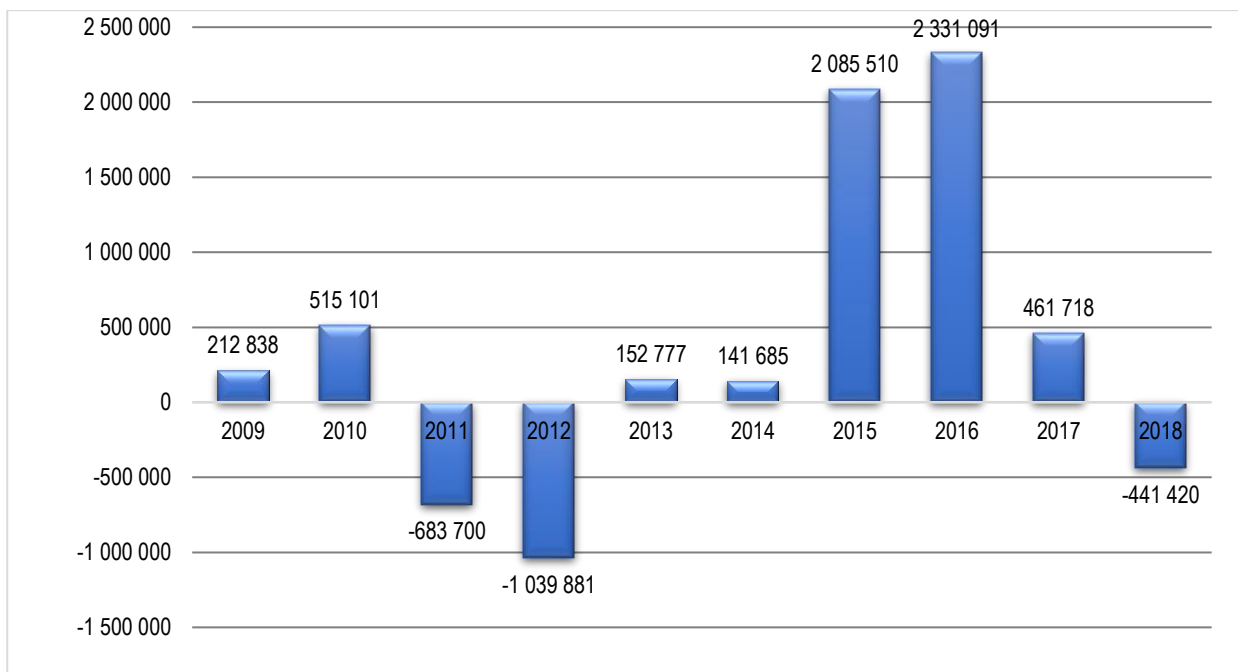
Vuosikatteen, tilikauden tuloksen ja tilikauden yli-/alijäämän kehitys viimeiseltä neljältä vuodelta on esitetty alla olevassa kuviossa.

Kuvio 5 Vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä

Vuodet 2011 ja 2012 olivat alijäämäisiä. Vuosi 2018 on ensimmäinen alijäämäinen vuosi viiden perättäisen ylijäämäisen vuoden jälkeen.

Tilikauden yli-/alijäämät viimeiseltä kymmeneltä vuodelta on esitetty alla:

Kuvio 6 Tilikauden yli-/alijäämät 2009-2018

10.1 Kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa

Toimintatuottoja, -menoja ja -katetta verrataan ilman Ruoveden palvelutuotantoa vuoden 2017 tilinpäätöksen lukuihin.

Edelliseen vuoteen verrattuna toimintatuotot yhteensä alenivat 3,4 % (366 669 euroa). Toimintatuottojen kokonaisvähenys on kaikkien tulolajien yhteenlaskettu vaikutus. Kuten edellä on todettu, myyntituottojen alenema johtuu myös pääosin työterveyshuollon siirtymisestä Attendon toiminnaksi sekä ulkoisten ateriämaksujen alenemasta. Maksutuottojen kasvu on merkittävin sosiaalitoimen asiakasmaksuissa johtuen tehostetun palveluasumisen paikkojen lisäyksestä. Ruoveden palvelutuotannon toimintatuotoissa ei työterveyshuollon asiakasmaksutuloja lukuunottamatta ollut suuria muutoksia, minkä johdosta koko Virtain kaupungin osalta toimintatuottojen muutos johtuu pääosin Virtain palvelutuotannosta.

Taulukko 7 Toimintatuotot tuottolajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

TOIMINTATUOTOT	2018	2017	Muutos EUR	Muutos %
MYYNTITUOTOT	3 858 055	4 131 182	-273 127	-7,1 %
MAKSUTUOTOT	3 770 951	3 596 922	174 029	4,6 %
TUET JA AVUSTUKSET	1 094 180	1 227 842	-133 662	-12,2 %
VUOKRATUOTOT	1 978 592	2 001 848	-23 256	-1,2 %
MUUT TOIMINTATUOTOT	159 451	270 104	-110 653	-69,4 %
TOIMINTATUOTOT YHTEENSÄ	10 861 229	11 227 898	-366 669	-3,4 %

Virtain palvelutuotannon toimintakulut yhteensä kasvoivat 1,982 milj. € eli 3,8 %. Ruoveden palvelutuotannon menot alenivat, mikä lisää menojen kasvua edellä esitettyyn Ilman kertaluonteisia purkukustannuksia menojen kasvu on 1,615 milj. € eli 3,1 %. Ruoveden palvelutuotannossa henkilöstökulujen osuus on melko alhainen, eikä niissä tapahtunut juurikaan muutosta, joten henkilöstökulujen kasvu johtuu pelkästään Virtain palvelutuotannosta. Ainoastaan Virtain palvelutuotantoa tarkasteltaessa palvelujen ostojen kasvu korostuu, johon merkittävimmin vaikuttavat purkukustannuksiin liittyvät ostopalvelut, erikoissairaanhoidon kasvu sekä Keiturin Sote Oy:n Virtain palvelutuotantoon kohdistuva veloituksen kasvu. Avustukset kasvoivat pääosin omaishoidon tuen palkkioiden kasvun myötä. Vuokratulujen kasvu puolestaan on pelkästään

Virtain palvelutuotannon osalta tarkasteltuna hieman vähäisempi, johtuen Ruoveden palvelutuotannon vuokrien kasvusta noin 112 000 eurolla.

Taulukko 8 Toimintakulut kululajeittain ilman Ruoveden palvelutuotantoa

TOIMINTAKULUT	2018	2017	Muutos EUR	Muutos %
HENKILÖSTÖKULUT	-15 429 491	-14 831 075	-598 416	4,0 %
PALVELUJEN OSTOT	-32 092 275	-30 707 435	-1 384 840	4,5 %
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-3 343 365	-3 468 053	124 689	-3,6 %
AVUSTUKSET	-1 861 671	-1 819 811	-41 860	2,3 %
VUOKRAT	-1 272 093	-1 121 482	-150 611	13,4 %
MUUT TOIMINTAKULUT	-315 078	-379 724	64 645	-17,0 %
TOIMINTAKULUT YHTEENSÄ	-54 313 973	-52 327 579	-1 986 394	3,8 %

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.2 Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut (=ulkoinen)**

1000 euroa	2018	2017
Toimintatuotot	33 202	33 997
Valmistus omaan käyttöön	154	
Toimintakulut	-76 032	-74 303
Toimintakate	-42 675	-40 306
Verotulot	22 002	22 428
Valtionosuudet	23 233	23 466
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11	11
Muut rahoitustuotot	568	485
Korkokulut	-88	-86
Muut rahoituskulut	-1	-8
	490	402
Vuosikate	3 050	5 990
Poistot ja arvonalentumiset	-3 655	-5 665
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
Tilikauden tulos	-605	325
Tilinpäätössiirrot	163	137
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-441	462

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	43,67	45,75
Vuosikate/Poistot, %	83,45	105,74
Vuosikate, euroa/asukas	452,5	875,2
Asukasmäärä, 31.12.	6 741	6844

Toimintatuotot/toimintakulut -tunnusluvussa näkyy Ruovedelle tuotettujen sote-palveluiden vaikutus tunnuslukua parantavasti, sillä Ruovesi maksaa omat kustannuksensa Virtain kaupungille täysimääräisenä, jolloin toimintatuotot kattavat toimin-

takulut näiltä osin. Ruoveden vaikutus on n. 22 M€. Tunnusluku hieman heikkeni vuoteen 2017 verrattuna toimintatuottojen suhteellisen kasvun ollessa hieman toimintakulujen kasvua alhaisempi.

Virtain osalta tunnusluku on vuonna 2018 20,0 (21,5, v. 2017).

Vuosikate/poistot -tunnusluku kuvaa tulorahoituksen riittävyyttä korvausinvestointeihin. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen, kun vuosikate alittaa poistot. Vuosikate heikkeni olennaisesti edelliseen vuoteen nähden toimintakatteen ja verorahoituksen heikentymisen johdosta. Vuosikate aleni asukasta kohden n. 423 euroa eli n. 48,3 %.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO**10.3 Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut**

1000 euroa	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 050	5 990
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	-58	-157
	2 993	5 833
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 379	-8 193
Rahoitusosuudet investointeihin	197	1 078
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	81	182
	-6 101	-6 933
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 108	-1 100
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-64	-30
Antolainasaamisten vähennykset	10	0
	-55	-30
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500	1 493
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-711	-706
	1 789	786
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	2 751	-1 502
Rahoituksen rahavirta	4 486	-746
Rahavarojen muutos	1 378	-1 846
Rahavarat 31.12	7 073	5 695
Rahavarat 1.1	5 695	7 541

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Investointien tulorahoitus, %	49,3	84,2
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, €	731	3 672
Lainanhoitokate	3,9	7,7
Kassan riittävyys, pv	31,0	24,9
Asukasmäärä	6 741	6844

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku

on alentunut edellisvuodesta merkittävästi heikentyneen tulorahoituksen sekä mittavien investointien johdosta.

Rahavirran kertymällä mitataan investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä. Kertymä ei saisi muodostua negatiiviseksi. Kertymä heikkeni edelliseen vuoteen nähden, sillä toiminnan rahavirta ei riittänyt kattamaan investointeja.

Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyyttä lainojen hoitoon. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2.

Kassan riittävyys mittaa, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Kassan riittävyys suhteessa vuoteen 2017 hieman kohentui loppuvuoden lainan noston aiheuttaman rahavarojen kasvun johdosta.

KAUPUNKI, MARTTINEN, VESIHUOLTO

10.4 Tase ja sen tunnusluvut

	2018	2017		2018	2017
VASTAAVAA	1 000 €	1 000 €	VASTATTAVAA	1 000 €	1 000 €
A PYSYVÄT VASTAAVAT	49 481	46 923	A OMA PÄÄOMA	40 704	41 146
I AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	846	774	I PERUSPÄÄOMA	23 750	23 750
AINEETTOMAT OIKEUDET	846	774	III MUUT OMAT RAHASTOT	336	336
II AINEELLISET HYÖDYKKEET	40 455	38 024	IV EDELLISTEN TILIK:N YLI-/ALI-JÄÄMÄ	17 059	16 597
MAA- JA VESIALUEET	5 468	5 153	V TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-441	462
RAKENNUKSET	25 709	22 069	B POISTOERO JA VAPAAHT. VA-RAUKSET	3 467	3 631
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 966	5 129	POISTOERO	2 467	1 142
KONEET JA KALUSTO	393	486	VAPAAHTOISET VARAUKSET	1 000	2 489
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	113	118	C PAKOLLISET VARAUKSET		
ENNAKKOMAKS JA KESKENER. HANKIN-NAT	3 807	5 068	MUUT PAKOLLISET VARAUKSET		
III SIOITUKSET	8 179	8 124	D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	603	591
OSAKKEET JA OSUUDET	7 721	7 721	VALTION TOIMEKSIANNOT	0	0
MUUT SAAMISET	459	404	LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄ-OMAT	603	591
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	353	300	E VIERAS PÄÄOMA	16 392	13 047
VALTIONTOIMEKSIANNOT	0	0	I PITKÄAIKAINEN	7 949	6 229
LAHOITUSRAHASTOJEN ERITYISKAT-TEET	353	300	LAINAT RAHOITUS-JA VAKUUTUS-LAITOKSILTA	6 663	4 977
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 333	11 192	LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		
I VAIHTO-OMAISUUS	72	49	OSTOVELAT	4	5
AINEET JA TARVIKKEET	65	41	LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	1 282	1 248
VALMIIT TUOTTEET / TAVARAT	7	7	II LYHYTAIKAINEN	8 443	6 818
II SAAMISET	4 189	5 448	LAINAT RAHOITUS-JA VAKUUTUS-LAITOKSILTA	814	711
PITKÄAIKAISET SAAMISET	1 980	1 942	LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ		
LAINASAAMISET	1 980	1 942	SAADUT ENNAKOT	52	26
LYHYTAIKAISET SAAMISET	2 209	3 506	OSTOVELAT	4 571	3 696
MYYNTISAAAMISET	1 086	2 033	MUUT VELAT	667	354
LAINASAAMISET	0	2	SIIRTOVELAT	2 339	2 030
MUUT SAAMISET	767	630			
SIIRTOSAAMISET	356	842			
III RAHAT JA PANKKISAAMISET	7 073	5 695			
VASTAAVAA	61 167	58 415	VASTATTAVAA	61 167	58 415
TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017			
Omavaraisuusaste, %	72,3	76,7	Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavarai-suus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee suurta velkarasitetta. Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo pal-jonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takai-sinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mah-dollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituk-sella. Uutena tunnuslukuna velat ja vastuut prosenttia käyttötu-loista, joka ottaa huomioon leasingrahoituksella hankitun käyttö-omaisuuden. Lainakanta tarkoittaa korollista vierasta pääomaa. Taseen tunnusluvut ovat hyvällä tasolla.		
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	20,8	16,3			
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	26,1	18,0			
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	16 618	17 059			
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 465	2 493			
Lainakanta 31.12., 1000 €	7 477	5 688			
Lainakanta 31.12., €/asukas	1109	831			
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	0	0			
Asukasmäärä	6 741	6844			

10.5 Kaupungin kokonaistulot ja -menot vuonna 2018

TULOT		MENOT	
Toiminta		Toiminta	
Toimintatuotot	33 201 966,34	Toimintakulut	76 031 546,34
Verotulot	22 001 936,96	- Valmistus omaan käyttöön	-154 392,05
Valtionosuudet	23 233 442,00	Korkokulut	87 994,27
Korkotuotot	11 249,21	Muut rahoituskulut	676,97
Muut rahoitustuotot	567 712,01	Satunnaiset kulut	
Satunnaiset tuotot		Tulorahoituksen korjauserät	
Tulorahoituksen korjauserät		Pakoll.varausten muutos	
- pysyvien vast.hyödykk		- pakoll.va.lis(+),väh(-)	0
luovutusvoitot	-57 969,81	Pys.vast.hyöd.luov.tappiot	0
Investoinnit		Investoinnit	
Rahoitusosuudet inv.meno	196 988,87	Investointimenot	6 378 857,94
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	80 948,00	Rahoitustoiminta	
Rahoitustoiminta		Antolainasaam.lisäys	64 366,00
Antolainasaamisten vähennys	9 572,00	Pitkäaik.lain.vähennys	710 704,00
Pitkäaik.lain.lisäys	2 500 000,00	Lyhytaik.lainojen vähennys	
Lyhytaik.lainojen lisäys		Oman pääoman vähennys	
Oman pääoman lisäykset			
Kokonaistulot yhteensä	81 745 845,58	Kokonaismenot yhteensä	83 119 753,47

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot = 81 745 845,58 - 83 119 753,47

-1 373 907,89

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos = [2 751 423,94] - [1 377 516,05]

1 373 907,89

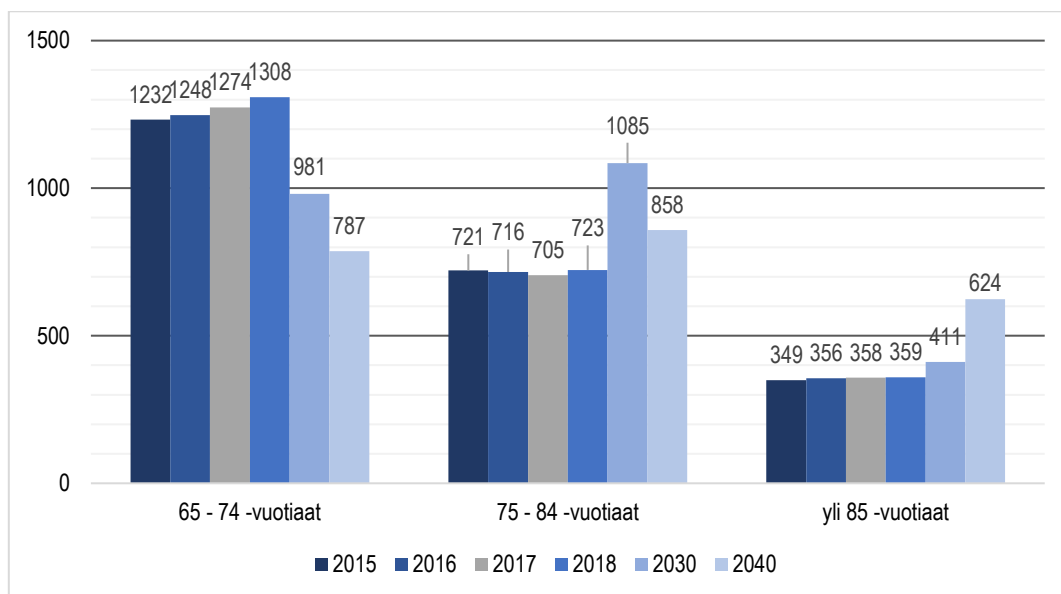
Ero

-

11 Arvio kaupungin tulevasta kehityksestä

Virtain kaupungin väestöennuste aina vuoteen 2040 saakka on aleneva ja ikääntyvä. Huoltosuhteen kasvaminen on väistämätöntä. Tulevaisuudessa ikärakenteen muutoksesta johtuva palvelutarpeen kasvu tulee nostamaan koti- ja vanhustyön kustannuksia merkittävästi. Tilastokeskus on laatinut vuonna 2015 väestöennusteen, jonka mukaan Virroilla vuonna 2030 olisi 6 006 asukasta. Vuosina 2016 – 2017 väestön väheneminen hidastui hieman alle sataan asukkaaseen vuosittain (v. 2017, 73 asukasta ja v. 2016, 89 asukasta), mutta vuonna 2018 asukasluku aleni jälleen hieman yli sadalla asukkaalla (-103). Vuosina 2013 - 2015 väkiluku väheni yli 100 asukkaalla vuosittain. Vuoden 2018 muutoksen mukaan laskettuna asukaslukuennuste vuonna 2030 on hieman alhaisempi kuin Tilastokeskuksen ennuste, ollen 5 982 asukasta.

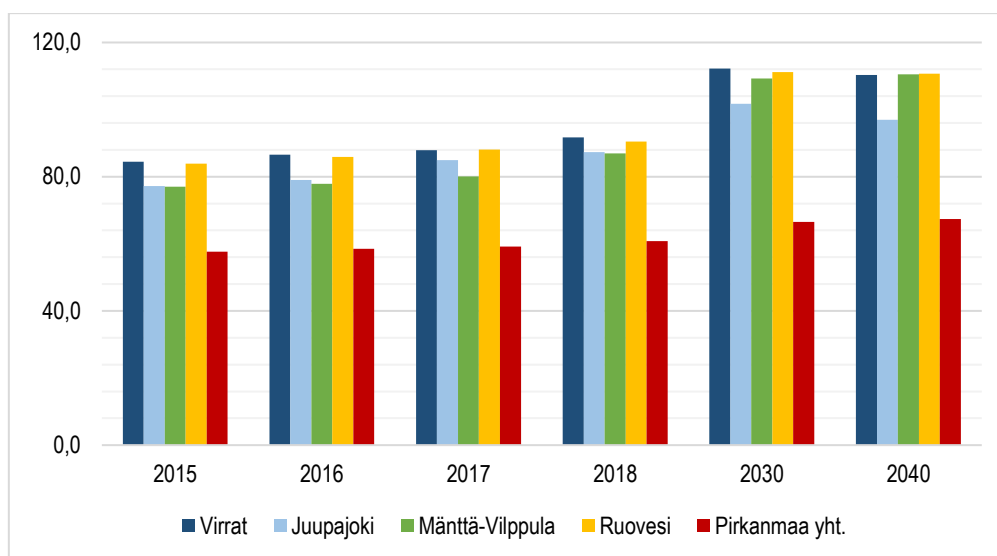
Ikääntyvän väestön määrä kasvaa ennusteen mukaan voimakkaasti vuoteen 2030 saakka. Ennusteesta on huomattavissa, että 0-15-vuotiaiden määrä on vähenevä, samoin työikäisten määrä. Kehitys tulee näkymään kaupungin taloudessa verotulojen toteumassa sekä kasvaneessa palvelutarpeessa.

Kuvio 7. Väestökehitys ikärakenne huomioiden (toteutunut 2015-2017, ennuste 2018-2040)

Tilastokeskuksen ennusteen mukaan yli 75-vuotiaiden osuus vuonna 2030 tulee Virroilla olemaan noin 25 % väestöstä, kun se vuonna 2010 oli noin 13 % väestöstä ja vuonna 2018 noin 16 % väestöstä.

Väestöllinen huoltosuhde kertoo kuinka monta ei-työikäistä eli "huollettavaa" on yhtä työikäistä kohden. Korkea huoltosuhteen arvo tarkoittaa, että lasten ja nuorten ja/tai vanhusten osuus väestöstä on alueella suuri. Tilastokeskuksen ennusteen mukaan väestöllinen huoltosuhde kasvaa Ylä-Pirkanmaalla ja myös koko Pirkanmaalla. Virroilla huoltosuhde vuonna 2017 oli 87,9 tarkoittaen että alle 15-vuotiaita ja 65- vuotta täyttäneitä on 88 sataa työikäistä (15 - 64-vuotiaat) kohti. Ennusteen mukaisesti väestöllinen huoltosuhde on Virroilla Ylä-Pirkanmaan korkein, mutta Ruovedellä lähes yhtä korkea.

Kuvio 8. Huoltosuhteen kehitys Ylä-Pirkanmaalla ja Pirkanmaalla

Edellä mainitut seikat tulevat vaikuttamaan palvelutarpeeseen ja ne onkin huomioitu palvelujen tuotannossa lisäämällä ikäihmisten asumispalvelujen tarjontaa. Vuoden 2018 aikana käyttöön otettu Vihriälän ryhmäkoti lisäsi tehostetun palveluasumisen paikkoja aikaisemmasta.

Taulukko 9. Paikkatarve-ennuste

Paikkatarve vuoden 2017 toteutuneen palvelurakenteen mukaan (lähde Sotkanet 2017)	2018	2030, ennuste	2040 ennuste
yli 75-vuotiaiden määrä	1082	1496	1482
Kotona asuu 91–92 %	988	1366	1353
Kotona asuvista säännöllinen kotihoito 9 - 12 %	121	168	166
6,3 % tarvitsee tehostettua palveluasumista	68	94	93
4 % asuu vanhainkodeissa (laitoshoito)	43	60	59
Paikkatarve yhteensä vanhainkoti ja palveluasuminen	111	154	153

Virroilla vanhainkotien laitoshoidon osuus oli vielä vuonna 2017 koko maan keskiarvoa (1,3 %) korkeampi. Tehostetun asumispalvelupaikkojen lisäys muuttaa kuitenkin rakennetta vuodesta 2018 alkaen. Helmikuussa 2018 on toimintansa aloittanut kaupungin oma 30 – paikkainen muistisairaiden yksikkö Vihriälä –koti. Paikkojen lisäyksellä on merkittävä vaikutus kaupungin menorakenteeseen ja sen vaikutus näkyy jo tilinpäätöksessä 2018. Alla taulukossa on kuvattu vuoden 2018 lopun paikat ja suunnitellut paikkamäärät vuonna 2019. Paikkamäärä täydennettynä ulkopuolisilta palveluntuottajilta ostettavalla palvelulla näyttää riittävän paikkatarpeeseen.

Taulukko 10. Virtolaisten paikkamäärät joulukuussa 2018 ja vuonna 2019

	Paikat joulukuussa 2018		Paikat 2019	
	Laitoshoito	Tehostettu palveluasuminen	Tuettu asuminen	laitos / tehostettu / tuettu palveluasuminen
Keiturinpuiston vanhainkoti	18	40	-	18/40/-
Vihriälä-koti	-	30	-	-/30/-
Ulkopuoliset palveluntuottajat	-	63	2	-/67/3
Yhteensä	18	133	2	18/137/3

Valtakunnallinen suositus ympärivuorokautisen hoidon henkilöstön vähimmäismääräksi on 0,5-0,6 hoitotyöntekijää asiakasta kohden vuorokaudessa. Korkeampi vaihtoehto vähimmäismitoitukseksi (0,6) on suositeltavaa silloin, kun asiakkailla on vaikeita somaattisia tai käytösoireita tai kun hoitoympäristön koko ja/tai rakenteelliset puitteet aiheuttavat henkilökunnan lisätarpeita. Hyvä henkilöstön mitoitus ympärivuorokautisessa hoidossa on 0,7-0,8. Muuta henkilökuntaa asumispalveluja ja laitoshoidoa tarjoavissa yksiköissä tarvitaan kokemusten mukaan n. 0,1-0,15 työntekijää asukasta kohden. Vuoden 2019 alussa ikäihmisten asumispalveluiden mitoitukset ovat nousseet uuteen tarkasteluun hoidossa havaittujen puutteiden johdosta. Vähimmäismitoituksesta on muun muassa ehdotettu lisättävän säännökset vanhuspalvelulakiin, jolla tulisi olemaan vaikutusta myös kustannustasoon. Virtain kaupungin omissa yksiköissä, joissa palveluntuottajana on Keiturin Sote Oy, mitoitukset vaihtelevat asiakkaiden hoitoisuuden mukaan ovat yli 0,6. Riittävän mitoituksen ylläpitämiseen haasteensa asettaa ammattitaitoisen työvoiman saatavuus.

Samaan aikaan Virtain kaupungin valtionosuus on alentunut vuosittain sekä valtionosuusuudistuksen että valtionosuuksiin kohdistuneiden leikkausten seurauksena.

Suunnitellun sote- ja maakuntauudistuksen peruuntuminen alkuvuonna 2019 lisää epävarmuutta tulevien vuosien suunnitteluun. Tarve uudistukselle on olemassa, mutta suuntaviivat selvinnevät vasta kevään 2019 eduskuntavaalien jälkeen uuden hallitusohjelman linjausten perusteella.

Virtain talouden kehitykseen tulee tulevina vuosina vaikuttamaan merkittävästi myös uuden yhtenäiskouluhankeen rakentamisesta tehty päätös. Koulun rakentaminen tulee lisäämään kaupungin lainamäärää olennaisesti tulevina vuosina. Lähtötilanteesta vaikutusta on myös kasvavina käyttötalousmenoina mm. vanhojen rakennusten purkukustannusten sekä kasvavien väistötilamenojen johdosta. Yhtenäiskoulun rakentaminen on tavoitteena päästä aloittamaan vuoden 2019 aikana ja rakentaminen saada päätökseen loppuvuonna 2021.

Alla on hahmotelma kaupungin talouden kehityksestä huomioiden lähivuosien näkymät rakennusten purkamiset sekä koulurakentaminen huomioiden ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

Taulukko 11. Hahmotelma tuloksesta, arvioitu kehitys ilman Ruoveden palvelutuotantoa.

1 000 €,	TP2017	TP2018	ENN2019	ENN2020	ENN2021
Tuotot	11 939	11 425	12 994	13 000	13 000
Menot	-52 328	-54 160	-56 035	-55 754	-55 774
Toimintakate	-40 389	-42 734	-43 041	-42 754	-42 774
Valtionosuudet	23 466	23 233	22 770	22 433	22 208
Verotulot	22 428	22 002	23 247	23 734	24 383
Rahoitustuotot ja -kulut	402	490	47	-63	-179
Vuosikate	5 907	2 991	3 023	3 350	3 638
Poistot	-5 583	-3 596	-3 869	-4 065	-4 265
Tuloksenkorjaus + satunnaiset erät	137	163	144	144	144
Tulos	461	-441	-702	-571	-483

12 Tilikauden tuloksen käsittely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta.

Virtain kaupungin taseessa on 17 058 926,34 euroa edellisten tilikausien ylijäämää.

Virtain kaupunginhallitus esittää tilikauden 2018 -604 810,77 euron tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. Tuloutetaan Vihriälä-kodin 1 489 000 euron investointivaraus ja tehdään kohteeseen liittyvä samansuuruinen poistoerolisäys 1 489 000 euroa.
2. Tuloutetaan tehtyjä poistoeroja suunnitelmien mukaisesti 163 390,66 euroa.
3. Alijäämä -441 420,11 euroa siirretään taseen edellisten tilikausien ylijäämään.

13 Kuntakonsernin toiminta ja talous

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaupungin tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöistä on pääomaosuusmenetelmällä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy.

13.1 Konsernin toiminnan ohjaus

Konserniohjaus jaetaan omistajaohjaukseen ja tytäryhteisöjen valvontaan. Omistajaohjaus on kunnan edustajien päätösvalan käytön ohjaamista. Tytäryhteisöjen valvontaa koskevia ohjeita annetaan kunnan toimielimille ja viranhaltijoille. Kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista päättää valtuusto. Yhtiökokousedustaja on ollut vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden yhtiökokouksissa. Vuodelle 2018 asetettujen tavoitteiden toteuma on käsitelty osassa II Talousarvion toteutuminen.

13.2 Omistukset 2018

OMISTUKSET KUNNAN KONSERNISSA 2018

	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus	Konser- nin omis- tus- osuus	Kuntakonsernin osuus		
				omasta pää- omasta	vieraasta pää- omasta	tilikauden voi- tosta / tappiosta
TYTÄRYHTEISÖT:						
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	Virrat	100%	100%	812 665,25	5 960 065,39	39 743,29
Virtain Yrityspalvelu Oy	Virrat	100%	100%	-1 466 132,75	2 733 184,43	74 909,89
Kiint.Oy Killinpolku	Virrat	75%	75%	6 179,05	398 550,22	-12 784,02
Kiint.Oy Virtain Opiskelija-asuntolat	Virrat	100%	100%	-55 170,32	762 985,16	35 335,51
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	Virrat	100%	100%	21 134,80	9 784,50	0,00
Kiint.Oy Tyrkönrivi	Virrat	100%	100%	3 355,87	104 785,04	-2 743,82
Keiturin Sote Oy	Virrat	100%	100%	699 072,35	3 962 817,69	103 786,62
Virtain Energia Oy	Virrat	100%	100%	663 988,89	331 863,90	149 623,46
Virtain Jäähalli Oy	Virrat	62,80%	62,80%	147 898,47	168 931,79	-11 055,85
				832 991,61	14 432 968,12	376 815,08
KUNTAYHTYMÄT:						
Pirkanmaan sairaanhoitopiiri	Tampere	1,56%	1,56%	3 023 994,84	7 677 103,15	-38 665,46
Pirkanmaan Liitto	Tampere	1,68%	1,68%	24 433,32	141 419,73	804,24
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	Seinäjoki	0,90%	0,90%	586 949,49	351 746,84	-2 062,55
				3 635 377,65	8 170 269,72	-39 923,76
OSAKKUUSYHTEISÖT:						
Virtain Virastotalo Oy	Virrat	24,90%	24,90%	672 041,06	9 420,74	4 451,03
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	Virrat	41,60%	41,60%	7 659 093,00	26 100 837,92	843 061,79
				8 331 134,06	26 110 258,66	847 512,82
Yhdistelemättä jätetyt osakkuusyhtiöt						
Kiint.Oy Illansuu	Virrat	39,00%	39,00%	18 881,24	23 235,41	0,00
Kiint.Oy Kanttorinrinne	Virrat	39,00%	39,00%	13 099,55	3 140,02	0,00
				31 980,79	26 375,43	0,00

13.3 Olennaiset tapahtumat kuntakonsernissa

Vuoden 2018 aikana ei ole hankittu eikä myyty konserniyritysten osakkeita, joten konsernirakenteessa ei ole tapahtunut muutoksia. Kiinteistö Oy Tyrkönrivi on kaupunginhallituksen päätöksellä päätetty myydä. Myynti ei toteutunut vuoden 2018 aikana eikä konsernirakenne muuttunut näiltäkään osin. Vuoden 2018 aikana Virtain kaupunginvaltuusto sekä Ruoveden kunnanvaltuusto päättivät hyväksyä Keiturin Sote Oy:n osakassopimuksen sekä osakkeiden myynnin Ruoveden kunnalle. Myynti kuitenkin peruuntui.

13.4 Arvio kuntakonsernin tulevaisuuden kehityksestä

Uusi kuntalaki tuli osin voimaan vuonna 2015 ja kokonaisuudessaan vuonna 2017 lukien. Kuntalain uudistuksessa painotetaan yleisesti kuntakonsernin kokonaisuutta. Konsernitilinpäätös antaa kuvan kuntakonsernin lainakannan kehityksestä. Alijäämän kattamisvelvollisuutta ja kriisikuntakriteerejä tulisi tarkastella jatkossa kuntakonsernin näkökulmasta seuraavasti:

Kuntalain 118 §:n mukaisesti kunnan ja valtion tulee yhdessä selvittää kunnan mahdollisuudet turvata asukkailleen lainsäädännössä edellytetyt palvelut sekä ryhtyä toimenpiteisiin palvelujen edellytysten turvaamiseksi, jos vähintään toinen 2 ja 3 momentissa tarkoitetuista erityisen vaikeassa taloudellisessa asemassa olevan kunnan arviointimenettelyn edellytyksistä täyttyy. Arviointimenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää 110 §:n 3 momentissa säädettyssä määräjassa.

Arviointimenettely voidaan lisäksi käynnistää, jos asukasta kohden laskettu kertynyt alijäämä on kuntakonsernin viimeisessä tilinpäätöksessä vähintään 1 000 euroa ja sitä edeltäneessä tilinpäätöksessä vähintään 500 euroa, tai kunnan rahoituksen riittävyttä tai vakavaraisuutta kuvaavat kunnan ja kuntakonsernin talouden tunnusluvut ovat kahtena vuonna peräkkäin täyttäneet seuraavat raja-arvot:

- 1) kuntakonsernin vuosikate on negatiivinen
- 2) kunnan tuloveroprosentti on vähintään 1,0 prosenttiyksikköä korkeampi kuin kaikkien kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti;
- 3) asukasta kohden laskettu kuntakonsernin lainamäärä ylittää kaikkien kuntakonsernien keskimääräisen lainamäärän vähintään 50 prosentilla;
- 4) kuntakonsernin suhteellinen velkaantuminen on vähintään 50 prosenttia.

Edellä 3 momentissa tarkoitettujen tunnuslukujen raja-arvot lasketaan vuosittain Tilastokeskuksen ylläpitämistä konsernitilinpäätösten tiedoista. Tunnuslukujen laskentaperusteina käytetään Tilastokeskuksen käyttämiä laskentaperusteita ja kunnan vahvistamaa tuloveroprosenttia.

Alijäämän kattamisvelvollisuus tai kriisikuntakriteerien saavuttaminen ei näytä kuntakonsernin näkökulmasta huolestuttavalta. Kaikilla yllä mainituilla mittareilla tarkasteltuna kaupunkikonsernin tilanne on kunnossa:

- kuntakonsernilla ei ole kertynyttä alijäämää
- vuosikate on voimakkaasti positiivinen
- kunnan tuloveroprosentti on 20,75 %, joka on 0,89 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vuoden 2018 kuntien painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti (19,86 %).
- kuntakonsernin lainamäärä asukasta kohden (2 871 euroa / asukas) on alle puolet kuntakonsernin keskimääräisestä lainamäärästä (6 299 euroa / asukas 31.12.2017)
- suhteellinen velkaantuneisuus on alle 50 % ollen 35,9 %.

Kuntakonsernin kehitykseen on kuitenkin kiinnitettävä aiempaa enemmän huomiota.

Kaupunkikonsernin tulos heikkeni vuonna 2018, mutta pysyi edelleen ylijäämäisenä. Toimintatuotot kehittyivät emokuntaa myönteisemmin kasvaen n. 1,7 % emokunnan toimintatuottojen alentuessa, toimintamenot kasvoivat konsernilla puolestaan hieman emokuntaa voimakkaammin. Osuus osakkuusyritysten tuloksesta aleni. Erityisesti kasvaneiden menojen johdosta toimintakate heikkeni edellisvuodesta (heikennystä 2,794 milj. € /7,4 %). Vuosikate heikkeni edellisvuoteen verrattuna toimintakateen heikkenemisen sekä verotulojen ja valtionosuuksien alenemisen johdosta. Kuntakonsernin tilikausi päättyi 0,134 milj. € ylijäämäiseksi. Heikennystä edellisvuodesta on noin -1,328 milj. €, joka on suhteellisesti vähemmän kuin emokunnalla.

Taulukko 11. Kaupunkikonsernin kehitys 2017-2018

	2018	2017	MUUTOS EUR	MUUTOS %
TOIMINTATUOTOT	50 228 542,31	49 385 659,57	842 882,74	1,7 %
TOIMINTAKULUT	-91 571 238,49	-88 076 745,79	-3 494 492,70	4,0 %
OSUUS OSAKKUUSYHTEISÖJEN VOITOSTA(TAPPIOSTA)	850 372,51	992 705,35	-142 332,84	-14,3 %
TOIMINTAKATE	-40 492 323,67	-37 698 380,87	-2 793 942,80	7,4 %
VEROTULOT	21 938 808,35	22 353 819,49	-415 011,14	-1,9 %
VALTIONOSUUDET	23 610 471,01	23 830 203,70	-219 732,69	-0,9 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	-147 979,24	-193 221,98	45 242,74	-23,4 %
VUOSIKATE	4 908 976,45	8 292 420,34	-3 383 443,89	-40,8 %
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 651 267,72	-6 659 553,30	2 008 285,58	-30,2 %
SATUNNAISET ERÄT	0,00	0,00	0,00	
TILIKAUDEN TULOS	257 708,73	1 632 867,04	-1 375 158,31	-84,2 %
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	377,83	428,67	-50,84	-11,9 %
TILIKAUDEN VEROT	-83 822,51	-144 687,92	60 865,41	-42,1 %
LASKENNALLISET VEROT	-464,30	8 271,90	-8 736,20	-105,6 %
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-40 099,68	-35 191,33	-4 908,35	13,9 %
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	133 700,07	1 461 688,36	-1 327 988,29	-90,9 %

13.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt Virtain kaupungin uuden konserniohjeen 15.12.2015. Vuoden 2016 alusta alkaen aikaisempaa merkittävästi suurempi osa toiminnasta on toteutettu konserniin kuuluvien tytär- ja osakkuusyhteisöjen kautta, joten uudessa konserniohjeessa on annettu entistä tarkemmat ohjeet kaupungin konserniyhtiöiden toiminnalle.

1.5.2015 osin voimaan tulleen uuden kuntalain (410/2015) 14 §:ssä määrätään, että valtuuston tulee päättää omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta. Edelleen uuden kuntalain 48 §:ssä määritellään konsernijohto. Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Konserniohjausta koskevat kuntalain säännökset ovat tulleet voimaan alkaneen valtuustokauden alussa 1.6.2017.

Konserniyhteisöjen hallitukset ja toimitusjohtaja vastaavat niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuudesta ja tuloksellisuudesta. Konsernijohto vastaa konserniyhteisöjen ohjauksesta sekä niiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisen asianmukaisuuden ja tuloksellisuuden valvonnasta (konsernivalvonta). Konserniohjeen noudattamista valvoo konsernijohto. Konserniyhteisöt ovat velvollisia raportoimaan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja tuloksellisuudesta sekä merkittävien riskien hallinnasta.

Tytäryhteisöillä on velvollisuus antaa kaupungille tilinpäätöksen yhteydessä tiedot taloudellisesta tilanteestaan sekä antaa osavuositarkastukset kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle (konserniohje 6 §). Kaupunkia konserniyhtiössä edustavien tehtävä on huolehtia, että konserniohjeen periaatteita ja menettelyjä noudatetaan tytäryhtiöissä.

Merkittäviä asiakokonaisuuksia hallinnossa ovat omistajalle tuotettavan lisäarvon turvaamiseksi mm.

- hallituksen koostumus myös asiantuntemusta korostaen ja esteellisyysnäkökohdat huomioiden
- hallituksen ja toimitusjohtajan tehtävien, toimivaltuuksien ja vastuiden tarkoituksenmukainen kirjallinen määrittely ja hallitustyöskentelyn tehokkuus mukaan lukien hallitustyöskentelyn valmistelun laatu ja
- hallituksen jäsenten edellytykset ja mahdollisuudet paneutua yhtiön asioihin riittävästi.

Henkilöstöpolitiikan osalta edellytetään, että noudatetaan soveltuvin osin kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Johdettavaa toimihenkilöä valittaessa on konsernin johdon näkemykset selvitettävä.

Konserniohjauksen tukemiseksi kaupunki on edellyttänyt tytäryhteisöjen yhtiökokouksilta, että tytäryhteisöissä valitaan vastuulliseksi tilintarkastajaksi kaupungin tilintarkastajaksi valitun yhteisön osoittama tilintarkastaja. Kaikissa tytäryhteisöissä edellytys on toteutunut jo vuoden 2009 tilintarkastuksessa ja siitä eteenpäin. Tämä keskitetty tilintarkastus palvelee konsernin johtamista ja valvontaa sekä osaltaan varmentaa konsernitilinpäätöksen oikeellisuutta.

Kaupunginjohtaja johtaa kaupunginhallituksen alaisena kuntakonsernia ja seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle.

13.6 Kaupunkikonsernin tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

1000 euroa	2018	2017
Toimintatuotot	50 229	49 386
Toimintakulut	-91 571	-88 077
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	850	993
Toimintakate	-40 492	-37 698
Verotulot	21 939	22 354
Valtionosuudet	23 610	23 830
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korko- ja muut rahoitustuotot	48	105
Korko- ja muut rahoituskulut	-196	-298
	-148	-193
Vuosikate	4 909	8 292
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 638	-4 869
Tilikauden yli- ja alipariarvot	0	0
Arvonalentumiset	-13	-1 790
Poistot ja arvonalentumiset	-4 651	-6 660
Tilikauden tulos	258	1 633
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	-84	-145
Laskennalliset verot	0	8
Vähemmistöosuudet	-40	-35
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	134	1 462

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Toimintatuotot / Toimintakulut, %	54,85	56,07
Vuosikate/Poistot, %	105,84	170,31
Vuosikate, euroa/asukas	728	1212
Asukasmäärä, 31.12.	6741	6844

Konsernin toimintatuotot/toimintakulut % -tunnusluvussa näkyy vastaavasti kuin emokunnan tuloslaskelmassa Ruovedelle

vastuukuntamallilla tuotettujen Sote-palveluiden vaikutus. Ilman tätä vaikutusta tunnusluvun arvon on 40,0 %.

Vuosikate/poistot -tunnuslukua tulkitaan siten, että kun tunnusluvun arvon on 100 % oletetaan konsernin tulorahoituksen olevan riittävä. Tulorahoitus on ylijäämäinen, kun vuosikate ylittää poistot ja alijäämäinen kun vuosikate alittaa poistot. Tulorahoituksen voidaan katsoa olevan riittävä, jos poistot kattavat pitkällä aikavälillä keskimääräiset poistonlaiset investoinnit.

Vuosikate heikkeni edelliseen vuoteen verrattuna, mutta se riittää edelleen kattamaan poistot. Tunnusluku on hyvällä tasolla.

13.7 Kaupunkikonsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

1 000 euroa	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 909	8 292
Satunnaiset erät, netto	0	0
Tilikauden verot	-84	-145
Tulorahoituksen korjauserät	-608	-924
	4 217	7 223
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 099	-10 189
Rahoitusosuudet investointeihin	199	1 078
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	83	379
	-8 816	-8 732
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 599	-1 509
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-64	-33
Antolainasaamisten vähennykset	11	2
	-53	-30
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 918	2 316
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 231	-1 310
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0	-4
	3 687	1 002
Oman pääoman muutokset	-26	-25
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 288	608
Rahoituksen rahavirta	4 897	1 556
Rahavarojen muutos	297	47
Rahavarat 31.12	12 286	11 988
Rahavarat 1.1	11 988	11 942

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Investointien tulorahoitus, %	55,16	91,01
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä, 1000 €	9	3 084
Lainanhoitokate	3,6	5,6
Kassan riittävyys, pv	43,9	42,4
Asukasmäärä	6741	6844

Investointien tulorahoitus % kertoo paljonko investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Rahavirran kertymällä investointien omarahoituksen toteutumista pidemmällä aikavälillä

Lainanhoitokate mittaa tulorahoituksen riittävyttä lainojen hoitoon. Tulorahoitus riittää, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Lainanhoitokyky on hyvä, kun tunnusluku on yli 2. Kassan riittävyys mittaa monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa 31.12 rahavaroilla. Tunnusluvut ovat heikenneet edellisestä vuodesta, mutta ovat yhä hyvällä tasolla

13.8 Kaupunkikonsernin tase ja sen tunnusluvut

	2018	2017		2018	2017
	1 000 €	1 000 €		1 000 €	1 000 €
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	71 161	66 259	A OMA PÄÄOMA	53 164	53 030
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	1 262	1 019	Peruspääoma	23 750	23 750
Aineettomat oikeudet	893	803	Yhdistysten ja säätiöiden peruspää- oma	3	3
Muut pitkävaikutteiset menot	365	216	Arvonkorotusrahassto	70	70
Ennakkomaksut	4	0	Muut omat rahastot	435	435
AINEELLISET HYÖDYKKEET	58 329	54 402	Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	28 771	27 309
Maa- ja vesialueet	6 234	5 899	Tilikauden yli- /alijäämä	134	1 462
Rakennukset	39 265	34 465			
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 122	5 207	VÄHEMMISTÖOSUUDET	336	322
Koneet ja kalusto	1 108	1 083			
Muut aineelliset hyödykkeet	124	122			
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 475	7 626			
SIJOITUKSET	11 569	10 838			
Osakkuusyhteisöosuudet	8 459	7 812			
Muut osakkeet ja osuudet	2 834	2 792			
Joukkovelkakirjalainasaamiset	28	29	B PAKOLLISET VARAUKSET	628	541
Muut saamiset	248	204			
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT	519	405	C TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	845	756
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	17 812	17 795	D VIERAS PÄÄOMA	34 519	29 808
VAIHTO-OMAISSUUS	381	344	Pitkäaikainen	18 961	15 682
SAAMISET	5 145	5 462	Lyhytaikainen	15 559	14 126
Pitkäaikaiset saamiset	596	577			
Lyhytaikaiset saamiset	4 548	4 885			
RAHOITUSARVOPAPERIT	164	185			
RAHAT JA PANKKISAAMISET	12 122	11 803			
VASTAAVAA	89 492	84 458	VASTATTAVAA	89 492	84 458

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	59,8	63,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	35,9	31,0
Velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista	41,6	33,9
Kertynyt ylijäämä, 1000 €	28 905	28 771
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	4 288	4 204
Lainakanta 31.12., 1000 €	19 351	15 663
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 871	2 289
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	28	29
Asukasmäärä	6 741	6 844

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta. Omavaraisuus on hyvä, jos tunnusluku on 70 %. 50 % tai alle merkitsee suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus kertoo paljonko kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Mitä pienempi tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Uutena tunnuslukuna velat ja vastuut prosenttia käyttötuloista, joka ottaa huomioon leasingrahoituksella hankitun käyttöomaisuuden.

Lainakanta tarkoittaa korollista vierasta pääomaa.

II TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Tässä osiossa annetaan kuntalain mukainen selvitys sitovien toiminnallisten tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.

Kaupunginvaltuusto on vuoden 2018 talousarviossa päättänyt käyttötalouden määrärahoista ja tuloarvioista sekä tavoitteista sitovasti tulosalueittain. Määräraha on suurin sallittu enimmäismeno ja tuloarvio on tulon alaraja. Tällöin sitova määräraha on menojen ja tulojen erotus, toimintakate. Lautakunta tai johtokunta on voinut tehdä muutoksia menomäärärahaan ja tuloarvioon, mikäli menojen ja tulojen erotus (= toimintakate) on pysynyt samana.

Nuorisokeskus Marttinen on ollut kunnallisena liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Nuorisokeskus Marttiselle oli asetettu vuodelle 2018 + 31 146 euron tulostavoite. Kuntakonsernin tytäryhtiöiden tavoitteet olivat myös sitovia. Yhtiökokousedustaja on vastuussa siitä, että tavoitteet vahvistetaan myös osakeyhtiöiden kokouksissa.

Investointiosassa valtuusto on myöntänyt toimielimille määrarahat hankeryhmittäin tai hankkeittain. Hankeryhmän ja hankkeen bruttomääräiset määrarahat (sekä tuloarviot että menomäärarahat) ovat valtuustoon nähden sitovia.

Kaupunginvaltuusto on 19.2.2018 hyväksynyt Virtain kaupungin konsernistrategian vuosille 2018–2021 ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Vuosi 2018 oli Virtain konsernistrategian 2018 – 2021 ensimmäinen toteuttamisvuosi.

Strategian lähtökohtana on visio: ”Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Toimielinten tavoitteet on linkitetty tiekartan tavoitteisiin. Vuosittain toiminnallisten tavoitteiden tarkoitus on kehittää toimintaa kohti strategisia tavoitteita siten, että strateginen tavoite saavutettaisiin viimeistään vuonna 2021. Sanallisten tavoitteiden määrä on aiempia vuosia maltillisempi. Kuntalain mukaiset sitovat tavoitteet ovat operatiiviset tavoitteet. Kaikkia näitä tavoitteita koskee noudattamisvelvoite ja raportointivelvoite.

Tässä osassa esitetään taloudellisten tavoitteiden toteutuminen (määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen) valtuustoon nähden sitovalla tulosaluetasolla sekä operatiivisten tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutuminen on esitetty hallintokunnittain siten, että lautakuntien hyväksymät sanalliset arviot on liitetty tavoitetaulukoihin.

1 TYTÄRYHTIÖIDEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN JA OSAKKUUSYHTEISÖT

Kaupunki omistaa 100 % omistussuhteella Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot, Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit, Kiinteistö Oy Tyrkönrin, Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolan, Virtain Yrityspalvelut Oy:n, Keiturin Sote Oy:n ja Virtain Energia Oy:n. Lisäksi kaupungilla on 75 % omistusosuus Kiinteistö Oy Killinpolusta ja 62,8 % omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä.

1.1 Virtain Yrityspalvelu Oy

Virtain Yrityspalvelu Oy:n tehtävänä on vuokrata omistamiaan sekä kaupungin omistamia teollisuustiloja yrityksille. Vuonna 2018 yhtiön toiminta jatkoi vakiintunutta toimintaansa. Liikevaihto kasvoi n. 2 % johtuen vuokrattavien kohteiden määrän kasvusta. Yhtiölle oli asetettu tavoitteeksi säilyttää vuokrausaste ja taloudellinen kehitys vähintään nykytasolla. Yhtiön tilikauden tulos oli 74 909,89 euroa positiivinen (vuosi 2017; 51 931,29 euroa), tilikauden tulos kasvoi siten noin 44 % ja talousarviotavoite siten toteutui. Myös teollisuustilojen vuokrausaste oli koko vuoden hyvällä tasolla.

1.2 Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot

Toiminnan tarkoituksena on turvata edullisesti ja kestävästi riittävä vuokra-asuntojen saatavuus Virtain asukkaille. Osan vuokra-taloista omistaa yhtiö ja osan kaupunki suoraan. Vuokraustoiminta on keskitetty kokonaisuudessaan Kiinteistö Oy Virtain Vuokrataloille isännöintisopimuksella. Kiinteistö Oy Virtain Vuokratalot -yhtiöllä on 17 vuokrataloa, joissa asuinhuoneistoja on yhteensä 284 kappaletta.

Huoneistojen vuokrausaste vuonna 2018 hieman heikentynyt ollen n. 81 % (v. 2017 83 %v. 2016 82 %, v. 2015 84 % ja v. 2014, 86,2 %). Yhtiön vuokratuotot alenivat hieman. Kaupunginhallitus on ohjeistanut yhtiötä sopeuttamaan vuokra-asuntokantaa kysynnän mukaiselle tasolle. Tämän johdosta yhtiö on vuonna 2017 purkanut vanhimman kerrostalonsa (Otsolankatu 2), mikä ei ole kuitenkaan riittänyt nostamaan vuokrausastetta. Yhtiön hallitus on päättänyt toisen kerrostalon (Martintie 4) purkamisesta, joka on tarkoitus toteuttaa vuonna 2019. Yhtiön tulos vuonna 2018 oli 39 743,29 euroa positiivinen. Positiivista tuloskehitystä edesauttoi muun muassa korjauskulujen aleneminen.

Tilikauden aikana on aloitettu uuden kehitysvamma-asuntolan rakentaminen Louhenkatu 6:een. Hankkeen on tarkoitus valmistua 31.5.2019 mennessä. Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus on myöntänyt hankkeelle korkotukilainan sekä avustusta.

Yhtiöllä on isännöintisopimus Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy:n kanssa ja yhtiön isännöitsijänä toimii Heikki Rantamaa. Vuoden 2018 yhtiöjärjestystä muutettiin siten, että siitä poistettiin määräys toimitusjohtajasta. Muutoksen jälkeen yhtiölle voidaan valita toimitusjohtaja osakeyhtiölain 6 luvun 1 §:n mukaisesti. Yhtiölle ei ole valittu toimitusjohtajaa.

Linjat 1 ja Linjat 5

Linjat 5:n huoneistoista kaikki olivat vuokrattuna vuoden vaihteessa, Linjat 1:n huoneistoista neljä oli puolestaan tyhjillään. Kovan rahan talojen tulos vuodelta 2018 ilman lainojen lyhennyksiä ja poistoja oli yhteensä 105 836,21 € (v. 2017 85 475,98 €). Linjat 1:n voitto oli 63 890,02 € (v. 2017 59 469,95 €) ja Linjat 5:n voitto 41 946,19 € (v. 2017 26 006,03 €). Linjat 1:n lainan lyhennys oli 50.000 € ja Linjat 5:n 20.000 €.

Yhtiön normaalissa liiketoiminnassa eli asuntojen vuokraustoiminnassa ei ollut tavanomaisesta toiminnasta poikkeavia tapahtumia tilikauden aikana.

Tilikauden 2018 aikana on kaupungin ja yhtiön välillä käyty neuvotteluja kaupungin suoraan omistamien asuinkerros- ja rivitalojen hoidon siirtämisestä Virtain Vuokrataloille. Neuvottelut välivuokrauksella tapahtuvasta asuntokannan siirrosta jatkuvat molemmiin puoliin vuoden 2019 aikana. Virtain kaupungin omistamista asuinrakennuksista Martintie 2 on tarkoitus purkaa vuoden 2019 aikana. Yhdessä kaupungin kanssa on suunniteltu, että yhtiön omistama Martintie 4 purettaisiin samaan aikaan kaupungin omistaman kerrostalon kanssa.

1.3 Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntolat

Ammattikorkeakoulun nuorisoasteen koulutus loppui Virroilla 31.5.2014. Virtain kaupunki teki kustannuksellaan käyttötarkoituksen muutostyön B-taloon vuonna 2015. Talo muutettiin vanhusten päiväkeskustiloiksi sekä kotihoidon toimitiloiksi. B-talon vuokrasopimus Virtain kaupungin/perusturvan kanssa allekirjoitettiin 5.11.2015. Vuonna 2018 B-talo on ollut edelleen kokonaisuudessaan kotohoidon ja päiväkeskuksen käytössä. Opiskelijoiden käytössä vuonna 2018 oli ainoastaan C-talo ja A-talon solut. Opiskelijoiden vähyyden vuoksi C-talosta oli vuokrattuna ainoastaan kuusi asuntoa vuoden 2018

lopussa. Kesäajan A- ja C –taloissa on toiminut edellisten vuosien tapaan Kesähotelli Domus. Marraskuussa 2016 allekirjoitettu sopimus kattaa kesäkaudet 2017 – 2021. Yhtiön isännöitsijänä on toiminut Pohjois-Hämeen Isännöinti Oy, päävastuullisena isännöitsijänä Heikki Rantamaa.

Vuokralaisten vähyden vuoksi yhtiön talous on ollut tiukoilla ja kaupunki on joutunut myöntämään yhtiölle 97 546,29 euroa (v. 2017 80 417,82 euroa) avustusta lainojen hoitoon. Vuoden 2018 aikana on selvitetty eri vaihtoehtoja yhtiön talouden tervehdyttämiseksi ja tulevaksi toiminnaksi. Yhtiön johdon ja kaupungin viranhaltijoiden toimesta on käyty keskusteluja yhtiön velkojan Valtionkonttorin sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen kanssa. Kaupunginhallitus on 3.12.2018 antanut yhtiölle konserniohjausta seuraavasti:

- Yhtiön tulee hakea Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta (ARA) luovutuksensaaajan nimeämistä rakennuksen B osalta siten, että Virtain kaupunki ostaisi rakennuksen yhtiöltä. Tämän jälkeen asia tuodaan kaupunginhallituksen ja edelleen kaupunginvaltuuston päätettäväksi.
- Yhtiön tulee hakea A- ja C -rakennusten osalta rajoituksista vapauttamista sekä ryhtyä toimenpiteisiin rakennusten myymiseksi julkisella tarjouskilpailulla.
- Yhtiön tulee yhteistyössä omistajan kanssa laatia Valtiokonttorin rajoitusakordin hakuohjeessa edellyttämä kokonaissuunnitelma.
- Ennen edellä mainittuihin toimenpiteisiin ryhtymistä tulee tarkemmat toimintaohjeet sekä aikataulutus varmistaa Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukselta.

Konserniohjauksen mukaisesti isännöitsijä on ollut yhteydessä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskukseen ja hakemusta luovutuksensaaajan nimeämiseksi on valmisteltu alkuvuonna 2019. Yhtiön hallitus päätti kuitenkin 20.2.2019 hakea yhtiötä konkurssiin. Kaupunginhallitus antoi 25.2.2019 omistajaohjauksen konkurssipäätöksen peruuttamiseksi. Yhtiö asetettiin kuitenkin konkurssiin 7.3.2019. Yhtiön hallitus teki 12.3.2019 päätöksen konkurssimenettelyn perumisesta ja käräjäoikeus on 13.3.2019 tehnyt päätöksen konkurssin peruuntumisesta. Toimenpiteitä yhtiön taloudellisen tilanteen korjaamiseksi jatketaan 3.12.2018 annetun konserniohjauksen mukaisesti.

Vuokratuotot alenivat edelliseen tilikauteen verrattuna noin 3 % kiinteistön hoitomenojen alentuessa noin 5 %. Yhtiön tilikauden tulos on Virtain kaupungin antaman avustuksen johdosta positiivinen 35 335,51 euroa (ilman avustusta - 62 210,78 euroa).

1.4 Kiinteistö Oy Killinpolku

Kiinteistö Oy Killinpolun vuokratuotot ja käyttökorvaukset säilyivät edellisvuoden tasolla hoitokulujen alentuessa noin 13 %. Vuoden 2018 lopussa tyhjänä oli kaksi huoneistoa. Tilikauden tulos vuodelta 2018 oli -17 045,36 euroa tappiollinen (v. 2017 -27 731,60 euroa tappiollinen). Tappion alenemiseen merkittävimmin vaikuttivat hoitokulujen aleneminen etenkin lämmityskustannusten alentumisen johdosta. Lämmityskulujen alenemiseen vaikuttaa vuoden 2018 aikana asennettu vesi-ilmalämpöpumppu.

1.5 Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit

Kiinteistö Oy Virtain Veteraanien taloudellinen tilanne on edelleen säilynyt hyvänä. Vuokratuotot kasvoivat hiukan ja hoitokulut alentuivat korjauskustannusten alenemisen myötä. Keskimääräinen vuokra on ollut koko vuoden 7,30 €/m²/kk (v. 2017, 7,30 €/m²/kk). Tilikauden 2018 osalta Kiinteistö Oy Virtain Veteraanit teki 0 tuloksen asuintalovaruksen muodostamisen jälkeen.

1.6 Kiinteistö Oy Tyrkönrivi

Yhtiössä on kerhohuone ja 8 asuinhuoneistoa. Kerhohuoneessa ja kahdessa asuinhuoneistossa toimii ryhmäperhepäiväkotia. Vuonna 2012 Virtain kaupunki on antanut luvan yhtiön markkinoinnista ulkopuolisen ostettavaksi. Tilivuoden 2013 aikana ARA:lta on saatu myönteinen vastaus aravarajoitusten purkamisesta kiinteistön myyntiä varten. Kaupunginhallitus on kokouksissaan 10.2 ja 24.2.2014, 21.12.2015, 23.5.2016 ja 26.4.2018 käsitellyt Tyrkönrivin myyntiä ja päättänyt asettaa kohteen myyntiin.

Kiinteistö Oy Tyrkönrivin 103.000,00 euron kertalyhenteinen laina Kuntarahoitus Oyj:lta erääntyi 4.3.2014. Kaupunginvaltuusto on kokouksessaan 17.2.2014 päättänyt antaa Kiinteistö Oy Tyrkönriville 103 000 euron antolainan lainan maksamiseen konsernin ulkopuolelle, lainan velkikirja uusittiin 2.2.2016 ja kaupunginhallitus päätti 26.4.2018 velkikirjan uusimisesta 31.12.2019 saakka.

Tilikauden aikana kuudesta asuinhuoneistoista vuokrattuna on ollut kolme huoneistoa. Vuokratuotot ja käyttökorvaukset kasvoivat hieman, mutta tilikauden tulos muodostui -2 743,82 euroa tappiolliseksi (v. 2017 tappio -3 422,35 euroa).

1.7 Virtain Jäähalli Oy

Kaupungin omistusosuus Virtain Jäähalli Oy:stä on 62,8 %. Virtain Jäähalli Oy:n pysyvänä tavoitteena on turvata edellytyksiä aktiiviseen harrastustoimintaan. Tulostavoitteeksi vuodelle 2018 asetettiin 0-tulos. Vuonna 2018 käyttömenoista ja lainanlyhennyksistä selvittiin omalla tulo- ja rahoitusosuudella. Vuoden 2018 tilikauden tulos oli kuitenkin vähentyneestä jääajan myynnistä johtuen -23 670,77 euroa tappiollinen (v.2017 -7 284,04 euroa tappiollinen). Yhtiön toimintaa on suunniteltu tehostettavaksi siten, että jäähallin hoitotoiminta yhdistettäisiin kaupungin liikuntapaikkojen hoitoon, jolloin yhtiö ostaisi kaupungilta tarvitsemansa palvelun. Tässä yhteydessä yhtiön henkilökunta siirtyisi Virtain kaupungin palvelukseen. Toimenpiteet järjestelyn toteuttamiseksi on aloitettu loppuvuonna 2018 ja ne on tarkoitus toteuttaa vuoden 2019 aikana.

1.8 Keiturin Sote Oy

Keiturin Sote Oy on Virtain kaupungin 100 %:sti omistama yhtiö. Yhtiö perustettiin 12.2.2015 ja varsinainen toiminta alkoi 1.3.2016. Yhtiön vastaa sosiaali- ja terveystoimintaa Virtain ja Ruoveden yhteistoiminta-alueella. Yhtiöllä on sopimus vastuukuntana toimivan Virtain kaupungin kanssa. Sopimus kattaa sote-palvelut lukuun ottamatta viranomaistoimintaa ja työterveyshuoltoa. Yhtiö aloitti helmikuun lopussa palveluiden tuottamisen Virtain kaupungin rakennuttamassa Vihriälä-kodissa. Uutena toimintona hammashuolto siirtyi Virtain kaupungilta Keiturin Sote Oy:n hoidettavaksi 1.1.2019 alkaen. Käytössä on monituottajamalli.

Yhtiön tavoitteena on tuottaa parasta mahdollista lähipalvelua yhteistoiminta-alueen asukkaille kustannustehokkaasti ja monipuolisesti. Kuntalaisten ja palveluiden käyttäjien tarpeet kirjattu yhtiön strategiaan ja toimintasuunnitelmaan.

Attendo Terveystoiminta Oy irtisanoi terveyskeskusten vastaanottopalvelusopimuksen 4.1. 2019. Sopimus päättyi 5.7.2019. Keiturin Sote Oy on aloittanut vastaanottopalveluiden kilpailutuksen, jotta palvelut voidaan turvata sopimuksen päättymisen jälkeen.

Virtain kaupunki ja Ruoveden kunta sopivat tilikauden 2018 aikana osakekaupasta, jossa Ruovesi olisi ostanut 4 Keiturin Sote Oy:n osaketta. Osakekauppa Virtain kaupungin ja Ruoveden kunnan välillä ei kuitenkaan toteutunut. Ruoveden kunta päätti erota yhteistoiminta-alueesta 2.7.2018. Valtioneuvosto ei kuitenkaan antanut Ruovedelle lupaa erota yhteistoiminta-alueesta 17.1.2019, vaan kehotti Ruovettä jatkamaan Virtain kanssa. Ruoveden kunta on valittanut asiasta korkeimpaan hallinto-oikeuteen.

Keiturin Sote Oy:n toiminta toteutui budjetoidun mukaisesti ja tilikauden 2018 tulos oli 103 786,62 euroa voitollinen (v. 2017, 343 697,45 euroa voitollinen). Tilikauden tuloksen alenemiseen vaikutti kehittämisrahan alentaminen vuodelle 2018.

1.9 Virtain Energia Oy

Yhtiöittämisveloitteen perusteella perustettiin lämpöliikelaistotoimintaa hoitava Virtain Energia Oy, jonka toiminta käynnistyi 1.1.2016 alkaen. Virtain Energia Oy on vuokrannut Virtain kaupungilta kaukolämpölaitoksen kiinteistön laitteistoi-neen.

Kaukolämmön myynti toteutui edellisvuoden tasolla hieman budjettia alhaisempina melko leudon talven johdosta. Lämpöenergian hintoihin ei tehty korotuksia. Menot toteutuivat edellisvuotta ja budjettia alhaisempina. Menojen aleneminen johtui pääosin alhaisemmista materiaali- ja palveluostoista. Tilikauden tulos toteutui edellisvuotta 42 458,20 euroa korke- ampana ollen 149 623,46 euroa (v. 2017; 107 165,26 euroa). Tilikauden aikana kaukolämpöön liitettiin kaksi uutta asia- kasta. Lämmöntuotannossa ei ollut toimintavuonna merkittäviä häiriöitä ja sen johdosta taloudellisuus ja käytettävyys olivat hyvällä tasolla.

Virtain kaupunki on maksanut yhtiölle ennakkoa kaukolämmön ostosta vuonna 2018 yhtiön alkuvaiheen käyttöpääoman turvaamiseksi. Ennakkomaksu on palautettu vuonna 2018 ja yhtiö on saanut kerrytettyä riittävän käyttöpääoman ja rahoi- tustarve on poistunut vuoden 2018 aikana.

1.10 Osakkuusyhteisöt

Kaupungin osakkuusyhtiöt ovat Kiinteistö Oy Virtain Virastotalo (omistus 24,9 %), Koillis-Satakunnan Sähkö Oy (omistus 41,6 %), Kiinteistö Oy Illansuu (omistus 39 %) ja Kiinteistö Oy Kanttorinrinne (omistus 39 %).

2 LIKELAITOS MARTTISEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta 211/2017) määriteltyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskuksen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskuksen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinahinnoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylään toimintaa.

Toimielimen vaikuttavuustavoitteet ja niiden toteuma

Vuosi 2018 oli nuorisotoiminnan laadullisen kehittämisen ja laajentamisen vuosi. Alueellinen nuorisotoiminta ja verkostoituminen vahvistui, kansainvälinen nuorisotyö lisääntyi ja kunnallinen nuorisotyö vakiinnutti asemiaan. Nuorten osallisuuden edistämiseen tähtääviä toimenpiteitä tehtiin monella saralla. Vuoden huipennus oli Euroopan Neuvoston nuorisoyksikön (CDEJ) lokakuussa 2018 tekemä päätös myöntää Nuorisokeskus Marttiselle eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkki. Lisäksi Marttinen juhli 25-vuotista toimintaansa. Marttisen nuorisotyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi näin monin tavoin.

Toimintaa kehitettiin myös investointien avulla. Uusi melontavaja oli isoin investointi, ja se monipuolisti Marttisen melontaan liittyvää toimintaa. Toimintaprosessien parantamiseen pyrittiin tehostamalla varausjärjestelmän käyttöä ja verkkokauppaa.

Toiminnan laadullisen kehittämisen ohella sekä liikevaihto että käyttöpäivien määrä kasvoi edellisvuodesta, mutta tulos oli alijäämäinen. Liikelaitoksen valtuustoon nähden sitovat tavoitteet on esitetty seuraavassa:

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	30 000 käyttöpäivää	27 166 (91 %)
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 31 146 €	-80 769,83

Tarkempi taloudellisten tavoitteiden toteutuminen on esitetty liikelaitoksen erillistilinpäätöksen yhteydessä.

3 KÄYTTÖTALOUSOSAN TOTEUTUMINEN (KAUPUNKI JA VESIHUOLTO)

Määrärahojen ja tuloarvioiden toteuma, yhteenveto (sisäiset + ulkoiset)

KAUPUNGINVAL- TUUSTO	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,00	-100,0
Toimintamenot	-96 256	-11 417	-107 673	-105 736,22	1 936,78	98,2
Toimintakate	-96 256	-11 417	-107 673	-105 736,22	1 936,78	98,2
TARKASTUSLAUTA- KUNTA	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0	0	0	0	0,00	
Toimintamenot	-26 243	0	-26 243	-25 088,89	1 154,11	95,6
Toimintakate	-26 243	0	-26 243	-25 088,89	1 154,11	95,6
KESKUSVAALILAUTA- KUNTA	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	36 540	-24 051	12 489	12 489,40	0,40	
Toimintamenot	-48 516	35 538	-12 978	-12 485,18	492,82	96,2
Toimintakate	-11 976	11 487	-489	4,22	493,22	-0,9
KAUPUNGINHALLITUS	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 999 323	0	1 999 323	2 260 283,89	260 960,89	113,1
Toimintamenot	-3 769 722	-133 160	-3 902 882	-3 982 162,76	-79 280,76	102,0
Toimintakate	-1 770 399	-133 160	-1 903 559	-1 721 878,87	181 680,13	90,5
Hallitus	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 189 855	0	1 189 855	1 376 320,04	186 465,04	115,7
Toimintamenot	-2 540 856	-115 000	-2 655 856	-2 706 463,61	-50 607,61	101,9
Toimintakate	-1 351 001	-115 000	-1 466 001	-1 330 143,57	135 857,43	90,7
Hallinto ja talous	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	809 468	0	809 468	883 963,9	74 495,85	109,2
Toimintamenot	-1 228 866	-18 160	-1 247 026	-1 275 699,2	-28 673,15	102,3
Toimintakate	-419 398	-18 160	-437 558	-391 735,30	45 822,70	89,5

SIVISTYSLAUTA- KUNTA	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	806 059	-128 283	677 776	691 029,0	13 252,96	102,0
Toimintamenot	-11 723 231	-139 000	-11 862 231	-11 971 814,6	-109 583,60	100,9
Toimintakate	-10 917 172	-267 283	-11 184 455	-11 280 785,64	-96 330,64	100,9
Hallinto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 468	0	11 468	11 980,55	512,55	104,5
Toimintamenot	-203 509	0	-203 509	-195 619,20	7 889,80	96,1
Toimintakate	-192 041	0	-192 041	-183 638,65	8 402,35	95,6
Perusopetus	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	365 276	-128 283	236 993	293 204,06	56 211,06	123,7
Toimintamenot	-6 721 277	0	-6 721 277	-6 992 238,30	-270 961,30	104,0
Toimintakate	-6 356 001	-128 283	-6 484 284	-6 699 034,24	-214 750,24	103,3
Lukiokoulutus	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	19 924	0	19 924	5 242,9	-14 681,13	26,3
Toimintamenot	-1 006 163	0	-1 006 163	-976 172,3	29 990,68	97,0
Toimintakate	-986 239	0	-986 239	-970 929,45	15 309,55	98,4
Aikuisopetus/ Kansalaisopisto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	90 500	0	90 500	78 964,44	-11 535,56	87,3
Toimintamenot	-364 736	0	-364 736	-293 584,31	71 151,69	80,5
Toimintakate	-274 236	0	-274 236	-214 619,87	59 616,13	78,3
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	9 830	0	9 830	22 472,12	12 642,12	228,6
Toimintamenot	-568 011	0	-568 011	-597 858,08	-29 847,08	105,3
Toimintakate	-558 181	0	-558 181	-575 385,96	-17 204,96	103,1
Liikuntatoimi	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	12 800	0	12 800	23 968,23	11 168,23	187,3
Toimintamenot	-164 241	0	-164 241	-181 796,84	-17 555,84	110,7
Toimintakate	-151 441	0	-151 441	-157 828,61	-6 387,61	104,2
Lasten päivähoido	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	296 261	0	296 261	255 196,69	-41 064,31	86,1
Toimintamenot	-2 695 294	-139 000	-2 834 294	-2 734 545,55	99 748,45	96,5
Toimintakate	-2 399 033	-139 000	-2 538 033	-2 479 348,86	58 684,14	97,7

PERUSTURVALAUTA-KUNTA	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	26 621 987	0	26 621 987	26 765 494,1	143 507,10	100,5
Toimintamenot	-53 060 061	-1 522 000	-54 582 061	-53 860 134,4	721 926,61	98,7
Toimintakate	-26 438 074	-1 522 000	-27 960 074	-27 094 640,29	865 433,71	96,9
Ehkäisevä terveydenhuolto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	17 200	0	17 200	14 227,91	-2 972,09	82,7
Toimintamenot	-1 074 644	0	-1 074 644	-1 181 799,08	-107 155,08	110,0
Toimintakate	-1 057 444	0	-1 057 444	-1 167 571,17	-110 127,17	110,4
Sairaanhoito	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 337 867	0	1 337 867	1 784 905,79	447 038,79	133,4
Toimintamenot	-10 281 466	0	-10 281 466	-10 249 101,34	32 364,66	99,7
Toimintakate	-8 943 599	0	-8 943 599	-8 464 195,55	479 403,45	94,6
Erikoissairaanhoito	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	42 200	0	42 200	51 341,79	9 141,79	121,7
Toimintamenot	-15 329 689	-1 522 000	-16 851 689	-16 215 994,21	635 694,79	96,2
Toimintakate	-15 287 489	-1 522 000	-16 809 489	-16 164 652,42	644 836,58	96,2
Hammashuolto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	526 750	0	526 750	508 913,95	-17 836,05	96,6
Toimintamenot	-1 469 889	0	-1 469 889	-1 544 218,36	-74 329,36	105,1
Toimintakate	-943 139	0	-943 139	-1 035 304,41	-92 165,41	109,8
Sosiaalityö	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	20 459 870	0	20 459 870	20 043 089,50	-416 780,50	98,0
Toimintamenot	-4 116 963	0	-4 116 963	-4 049 079,71	67 883,29	98,4
Toimintakate	16 342 907	0	16 342 907	15 994 009,79	-348 897,21	97,9
Kehitysvammahuolto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	640 900	0	640 900	668 362,49	27 462,49	104,3
Toimintamenot	-3 505 946	0	-3 505 946	-3 221 415,59	284 530,41	91,9
Toimintakate	-2 865 046	0	-2 865 046	-2 553 053,10	311 992,90	89,1
Koti- ja vanhustyö	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 597 200	0	3 597 200	3 694 652,67	97 452,67	102,7
Toimintamenot	-17 281 464	0	-17 281 464	-17 398 526,10	-117 062,10	100,7
Toimintakate	-13 684 264	0	-13 684 264	-13 703 873,43	-19 609,43	100,1

MERIKANTO-OPISTO	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	435 560	0	435 560	440 129,03	4 569,03	101,0
Toimintamenot	-1 350 204	0	-1 350 204	-1 331 811,19	18 392,81	98,6
Toimintakate	-914 644	0	-914 644	-891 682,16	22 961,84	97,5
TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	7 010 781	0	7 010 781	7 211 165,10	200 384,10	102,9
Toimintamenot	-8 868 202	295 000	-8 573 202	-8 890 058,53	-316 856,53	103,7
Toimintakate	-1 857 421	295 000	-1 562 421	-1 678 893,43	-116 472,43	107,5
Hallinto	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 557 786	0	1 557 786	1 569 399,60	11 613,60	100,7
Toimintamenot	-2 586 756	0	-2 586 756	-2 591 907,13	-5 151,13	100,2
Toimintakate	-1 028 970	0	-1 028 970	-1 022 507,53	6 462,47	99,4
Ylläpito ja rakentaminen	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 650 307	0	4 650 307	4 851 731,27	201 424,27	104,3
Toimintamenot	-5 490 014	295 000	-5 195 014	-5 466 528,29	-271 514,29	105,2
Toimintakate	-839 707	295 000	-544 707	-614 797,02	-70 090,02	112,9
Ympäristövalvonta	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	116 300	0	116 300	116 889,89	589,89	100,5
Toimintamenot	-329 927	0	-329 927	-343 912,80	-13 985,80	104,2
Toimintakate	-213 627	0	-213 627	-227 022,91	-13 395,91	106,3
Vesihuoltolaitos	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	686 388	0	686 388	673 144,34	-13 243,66	98,1
Toimintamenot	-461 505	0	-461 505	-487 710,31	-26 205,31	105,7
Toimintakate	224 883	0	224 883	185 434,03	-39 448,97	82,5
VIRTAIN KAUPUNKI YHTEENSÄ	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	36 910 250	-152 334	36 757 916	37 380 590,48	622 674,48	101,7
Toimintamenot	-78 942 435	-1 475 039	-80 417 474	-80 179 291,76	238 182,24	99,7
Toimintakate	-42 032 185	-1 627 373	-43 659 558	-42 798 701,28	860 856,72	98,0
VIRTAIN KAUPUNKI ilman Ruoveden palvelutuotantoa	TA2018	MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	14 132 830	-152 334	13 980 496	14 950 573,99	970 077,99	106,9
Toimintamenot	-56 209 324	-1 225 039	-57 434 363	-57 808 604,75	-374 241,75	100,7
Toimintakate	-42 076 494	-1 377 373	-43 453 867	-42 858 030,76	595 836,24	98,6

3.1 KAUPUNGINVALTUUSTO

Kaupunginvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta. Valtuuston tehtävät on määritelty kuntalain (410/2015) 14 §:ssä.

Virtain kaupunginvaltuuston 27 paikkaa toimikaudella 2017–2021 jakautuvat seuraavasti:

Suomen Keskusta r.p. 9
 Kansallinen Kokoomus r.p. 6
 Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p. 6
 Virtain sitoutumattomien yhteislista 3
 Vasemmistoliitto r.p. 2
 Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p. 1

Valtuutetuista naisia on 10 ja miehiä 17.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtajisto:
 Keijo Kaleva, puheenjohtaja
 Olavi Mäkinen, 1. varapuheenjohtaja
 Johanna Saarinen, 2. varapuheenjohtaja

Kaupunginvaltuusto kokousti vuoden 2018 aikana kahdeksan kertaa. Lisäksi vuoden aikana pidettiin lukuisia valtuustoseminaareja ja tilaisuuksia aiheina mm. talous, yhtenäiskouluhanke sekä Keiturin Soten Oy:n osakkeiden myynti.

Kaupunginvaltuusto hyväksyi Virtain kaupungin uuden strategian 19.2.2018.

Vuonna 2018 tehtiin yhdeksän valtuustoaloitetta, joiden käsittely on edennyt seuraavasti:

1. Valtuustoaloite viipalekoulusta Rantatien koululle yhtenäiskoulun rakentamisen ajaksi. Aloitteen käsittely on kesken.
2. Valtuustoaloite miniomakotitaloista ja kaavoittamisesta. Aloitteen käsittely on kesken.
3. Valtuustoaloite nykyaikaisen henkilöstöohjelman laatimisesta. Henkilöstöohjelma on vuoden 2019 talousarviota-voitteena, tavoiteaikataulu 31.5.2019.
4. Valtuustoaloite kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston jäsenmäärien tarkastamisesta. Aloitteen käsittely on kesken.
5. Valtuustoaloite Virtain kaupungin arkistotoimen kehittämisestä. Aloitetta on käsitelty sivistyslautakunnassa sekä kaupunginhallituksessa.
6. Valtuustoaloite valtuuston ja teknisten palveluiden lautakunnan tutustumismatkasta asuntomessuille. Tutustumismatka on toteutettu elokuussa 2018. Asia on aloitteena loppuun käsitelty.
7. Valtuustoaloite kaupungintalon työturvallisuuden kartoittamisesta ja kehittämisestä. Aloitteeseen liittyviä toimenpiteitä on käsitelty kaupunginhallituksessa.
8. Valtuustoaloite Virtain kaupungin ympäristön kohentamisesta. Aloitteen käsittely on kesken.
9. Valtuustoaloite yhtenäiskoulun erälinjasta. Aloitteen käsittely on kesken.

Valtuustosalin oli vuonna 2018 edelleen osittain poissa käytöstä keväällä ja syksyllä ylioppilaskirjoitusten vuoksi, joten vuokra kohdistettiin kahden kuukauden ajalta lukiolle. Menot kasvoivat merkittävimmin kokouspalkkioiden osalta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	903,92	0	0	0	0,00	0,00	
Toimintamenot	-81 779,96	-96 256	-11 417	-107 673	-105 736,22	1 936,78	98,2
Toimintakate	-80 876,04	-96 256	-11 417	-107 673	-105 736,22	1 936,78	98,2

3.2 TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tarkastuslautakunnan kuntalain mukaisena tehtävänä on valmistella valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet. Arvioinnissa huomiota kiinnitetään toiminnan, toimintatapojen sekä palvelujen järjestämisen tarkoituksenmukaisuuteen. Tarkastuslautakunta huolehtii myös kaupungin ja sen tytäryhteisön tarkastuksen yhteensovittamisesta sekä valvoo sidonnaisuusilmoituksia ja raportoi niistä kaupunginvaltuustolle.

Tarkastuslautakunta kokoontui vuonna 2018 10 kertaa. Kuultavina olivat talousjohtaja, kaupunginjohtaja, sivistystoimen johtaja, hyvinvointijohtaja, tekninen johtaja, kaupunginhallituksen puheenjohtaja, Keiturin Sote Oy:n toimitusjohtaja, Keiturin Sote Oy:n hallituksen puheenjohtaja, kiinteistöpäällikkö, yhtenäiskoulun rehtori ja maankäyttöinsinööri.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot						0,00	
Toimintamenot	-25 070,94	-26 243	0	-26 243	-25 088,89	1 154,11	95,6
Toimintakate	-25 070,94	-26 243	0	-26 243	-25 088,89	1 154,11	95,6

3.3 KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Keskusvaalilautakunta toteuttaa sille vaalilaissa määritellyt tehtävät. Keskusvaalilautakunta vastaa valtiollisten vaalien, kuntavaalien ja kansanäänestysten järjestämisestä. Vuoden 2018 talousarviossa varauduttiin presidentinvaalien mahdolliseen ratkaisuun kahdella kierroksella, kuten myös maakuntavaalien järjestämiseen. Valtio korvaa valtiollisissa vaaleissa osan kuntien vaalikustannuksista lukuun ottamatta kuntavaaleja, joiden järjestämisestä valtio ei maksa korvausta kunnille.

Vuonna 2018 toimitettiin presidentinvaalit. Vaalien tulos selvisi ensimmäisellä kierroksella ja toista kierrosta ei järjestetty. Maakuntavaalit eivät toteutuneet vuonna 2018, joten talousarvion tulo- ja menoarvio alittui. Keskusvaalilautakunnan määrärahaa siirrettiin kaupunginvaltuustolle.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	0,00	36 540	-24 051	12 489	12 489,40	0,40	
Toimintamenot	-20 734,35	-48 516	35 538	-12 978	-12 485,18	492,82	96,2
Toimintakate	-20 734,35	-11 976	11 487	-489	4,22	493,22	-0,9

3.4 KAUPUNGINHALLITUS

Kaupunginhallituksen tehtävänä on johtaa, ohjata ja koordinoida kaupungin päätöksentekoa, organisaation ja palveluiden suunnittelua ja kehittämistä sekä taloutta siten, että kaupunki kehittyy kaupunkikonsernille hyväksytyyn strategiaan ja valtuuston muutoin määrittelemien tavoitteiden mukaisesti. Yksityiskohtaisemmin kaupunginhallituksen tehtävät määräytyvät kuntalain (410/2015) 38 §:n ja hallintosäännön 25 ja 26 §:ien mukaan. Lisäksi konserniohjeen 4 §:n mukaan kaupunginhallituksen kuuluu mm. vastata kaupungin toiminnan omistajaohjauksesta, seurata kaupunkikonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja taloutta sekä tehdä tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia toiminnan kehittämiseksi sekä antaa valtuustolle selvitys tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa ei vuoden 2018 aikana tapahtunut toiminnallisia muutoksia. Lisämäärärahaa haettiin yhteensä 115 000 euroa Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntoloiden ja KesäVirratSoi –tapahtuman avustuksiin. Tämän lisäksi atk-ohjelmien ja –lisenssien hankintaan varattuja investointimäärärahoja siirrettiin käyttötalouteen yhteensä 18 160 euroa hankintojen jäätyä alle investointirajan. Muun toiminnan tuloarviot toteutuivat kuitenkin odotettua korkeampina, joten toimintakate toteutui alkuperäisen talousarvion puitteissa sekä koko toimielimen että tulosalueiden osalta.

Henkilöstö

	31.12.2018	31.12.2017	MUUT
Hallitus	12,5	11	1,5*
Hallinto ja talous	18,5	19,5	-1,0**
Yhteensä	31,0	30,5	1,0

* +määräaikainen projektityöntekijä, -viestintä- ja kehittämisspäällikkö, +1,5 työsuunnittelijaa sekä kaksi osa-aikaista työpajan työntekijää (0,5)

** tietohallintopäällikkö osa-aikaisesta kokoaikaiseksi, IT –tukihenkilö, osa-aikainen palveluapulainen

Hallituksen alaisen toiminnan henkilöstö: kaupunginjohtaja, kaavoitusarkkitehti, elinkeinopäällikkö, kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja, neljä työsuunnittelijaa, etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja, henkilöstöpäällikkö, määräaikainen projektipäällikkö, yrityskoordinaattori, kaksi osa-aikaista työpajan työntekijää, lisäksi työllistettyjä kaupunginhallituksen alaisessa toiminnassa 9

Hallinnon ja talouden henkilöstö:

kanslia 4 (hallintojohtaja, asiantuntijasihteeri, 1 palveluneuvoja, hallintosihteeri)

taloushallinto 9,5 (talousjohtaja, 2 kirjanpitäjää, ostoreskontran hoitaja, taloussihteeri, 4,5 palkkakirjanpitäjää, 0,5 palveluapulainen),

tietohallinto 4 (tietohallintopäällikkö, IT-asiantuntija ja 2 IT-tukihenkilöä)

monistamo 1 (monistamonhoitaja)

Strategian lähtökohtana on visio: ”*Onnistu Virroilla – Tiekartta tulevaisuuteen*”. Konsernistrategian keskeiset tavoitteet yhteisen tulevaisuuden tekijöinä ovat:

1. Kivijalka Henkilöstö
2. Kivijalka Talous
3. Onnistuva Virrat
4. Kumppanien kanssa vahva Virrat
5. Vastuullinen Virrat
6. Uudistuva Virrat

Näistä johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet vuodelle 2018 ovat:

Strateginen tavoite	Tavoite/Toimenpide	Mittarit/Tavoitetaso	Toteutuminen
Kivijalkana Henkilöstö	Johtamisen kehittäminen kehityskeskusteluja lisäämällä	Käydyt kehityskeskustelut - Tavoite 100 %	Yksilö- ja/ tai ryhmäkehityskeskustelu käyty 67,5 % (Kunta 10 2018)
	Henkilöstön työhyvinvoinnin lisääminen uusien tukimuotojen käyttöönotolla	Kulttuuri- ja liikuntaseteleiden käyttöönotto - Tavoite käytössä 2018	Smartum-saldo on otettu käyttöön 2/2018
	Henkilöstön tietoteknisen osaamisen kehittäminen koulutuksia järjestämällä	Lähtötason kartoitus sekä koulutus-suunnitelman laadinta. Perustason Excel-osaaminen tarvitseville.	Excel koulutus järjestetty joulukuussa 2018. Dynasty koulutus järjestetty joulukuussa 2018. Koko kunnan tasoista koulutus-suunnitelmaa ei ole laadittu.
Kivijalkana talous	Kokonaisvaltaisen talouden suunnittelun ja hallinnan lisääminen talousosaamista parantamalla	Talousseurannan ja raportoinnin koulutukset henkilöstölle - Tavoite 2 koulutusta/vuosi	Taloustraportointijärjestelmän koulutus on järjestetty osastojen talouisseurannasta vastaaville. Ostolaskujen käsittelykoulutus järjestetty.
	Käyttömenojen hallinnan ja kustannustietoisuuden lisääminen kustannuslaskentaa sekä kirjanpidon reaaliaikaisuutta kehittämällä	Toimintolaskennan käynnistys pilotti-kohteen osalta - Tavoite 1: pilotti-kohteesta toimintolaskentadata vuoden loppuun mennessä - Tavoite 2: Puolivuotistilanteesta soveltuvin osin (väli)tilinpäätöstasoinen raportointi	Tavoite 1: Kustannuslaskennan kehitystä on jatkettu kustannusten kohdistusten läpikäynnillä sekä tiliointikoulutuksin. Tavoite 2: Toteutunut
Onnistuva Virrat	Työvoiman saatavuuden parantaminen	Työllisyysaste - Tavoite; työllisyysaste nouseva Avoimet työpaikat - Tavoitetaso: Yhteisövero kasvaa vuosittain	Vuoden 2018 tietoja ei ole vielä saatavilla. Ei toteutunut; yhteisövero alentunut 4,8 % (116 338 euroa) vuoteen 2017 verrattuna
	Toimitila-/Logistiikka-alueen kehittäminen	Myytyjen/vuokrattujen yritystonttien määrä - Tavoite 5	Kaksi teollisuustonttia myyty.
	Imagon uudistaminen	Mittari: markkinointi- ja viestintäsuunnitelman hyväksyminen, toteuttaminen ja seuranta	Viestintäsuunnitelman laadinta aloitettu
	Asuntomarkkinoiden kehittäminen	Mittari: Huolehditaan, että tarjolla on houkuttelevia vuokra-asuntoja Käsitellään rakennusluvat nopeasti	Vuokra-asuntojen tarjontaa riittävästi. Rakennuslupien käsittelyssä ei jonoa.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Edistetään kaavoitussopimusten syntymistä	Kaavoitussopimusten määrä - Tavoite 3 kaavoitussopimusta/vuosi	2 toteutunutta kaavoitussopimusta
	Koulutamme tulevaisuuden tekijöitä ammatillisessa ja ammattikorkeakoulutuksessa	Koulutusalojen määrä Virtain toimipisteessä -Tavoite 4 linjaa, jotka vastaavat paikallista työvoiman kysyntää.	Toteutunut

	Vahvistamme ammatillisen koulutuksen ja ammattikorkeakoulutuksen saata- vuutta alueella	Yhteiset koulutukset ja kehittämistoimenpiteet Tredun, Tamk:n ja Ruoveden kanssa.	Tredun, TAMK:n ja Ruoveden sekä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa on järjestetty 11 tapahtumaa vuonna 2018
	Toteutamme yhdessä kehittämisen- tai investointihankkeita yhteistyökumppanimme kanssa.	Viisi uutta kehittämis- tai investointihanketta	Vuonna 2018 viisi uutta hanketta (Lähiruoka, Vaskiveden valokuitu, Liikkuva koulu, hyvinvointipuisto, Voimaa vanhuuteen)
Vastuullinen Virrat	Edunvalvonnasta ja yhteistyöstä huolehtiminen	Osallistuminen maakuntaudistuksen valmisteluun, mittarina valmistelun tulosten raportointi	Johtoryhmä käsitellyt säännöllisesti
	Työllistäminen	Työttömyysaste - Tavoite alle 11 %	Toteutunut: 06/2018 työttömyysaste 7,6% 12/2018 työttömyysaste 9,5%
	Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista, arjen sujuvuudesta ja turvallisuudesta.	Mittaamme onnistumistamme toteuttamalla palvelukyselyn	Eri osastoilla toimitettu mm. seuraavat kyselyt: Kirjaston käyttäjäkysely, kysely perheiden ajatuksista ja tarpeista liittyen koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaan. nuorisotoimen kysely nuorten harrastamiseen liittyen.
	Huolehdimme nuorisotakuun toteutumisesta	Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä - Tavoite alle 30	Kesäkuussa alle 25-vuotiaiden työttömien määrä 16 Joulukuussa alle 25-vuotiaiden työttömien määrä 29.
Uudistuva Virrat	Huolehdimme kuntalaisten kuulemisesta	Tilaisuuksien ja/tai kuntalaiskyselyjen määrä - Tavoite 6	Järjestetty hyvinvointipuistoon liittyvä avoin tilaisuus heinäkuussa sekä Virrat-Areena tilaisuus syyskuussa.
	Perustetaan palvelukeskus kaupungintalon aulaan	Perustettu vuoden 2018 aikana	Perustamisesta on tehty päätös. Remontti tehty alkuvuodesta 2019, asiointipisteen toiminta käynnistyy 1.4.2019.
	Varaudutaan EU:n tietosuoja-asetuksen voimaantumiseen	Tietoturvapoliittikka päivitetty ja tietosuojaohje hyväksytty.	Hyväksytty tietoturva- ja tietosuojapolitiikka sekä henkilötietojen käsittelyohje. Järjestetty henkilöstölle kolme tietosuojakoulutusta. Tämän lisäksi Arjen tietosuojakoulutus (nettikoulutus) koko kaupungin henkilöstölle sekä testin suorittaminen hyväksytysti tammikuun 2019 loppuun mennessä.
	Kehitetään Tredun toimipisteestä joustavan toiminnan yksikkö	Uudet koulutus- ja toimintamuodot, - oppisopimuskoulutukset tavoite 6 , - lyhytkurssit tavoite 2, - kokeilut, tavoite 3	4 koulutusala, joita on mahdollisuus toteuttaa oppisopimusmuotoisena koulutuksena Lyhytkurssien osalta tavoite toteutunut. Kokeilut; toteutunut kaksi
	Tietohallinnon kehittämisen mahdollinen maakuntaudistus huomioiden.	Laaditaan uusi kolmevuotinen toimintasuunnitelma.	Tietohallinnon toimintasuunnitelma laadittu vuosille 2019–2020.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	2 382 462,43	1 999 323	0	1 999 323	2 260 283,89	260 960,89	113,1
Toimintamenot	-4 291 373,63	-3 769 722	-133 160	-3 902 882	-3 982 162,76	-79 280,76	102,0
Toimintakate	-1 908 911,20	-1 770 399	-133 160	-1 903 559	-1 721 878,87	181 680,13	90,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 928,93	0,00	0,00	0	-282,59	-282,59	
Poistot	-638 098,22	-677 192	0	-677 192	-651 938,47	25 253,53	96,3
Yli/alijäämä	-2 550 938,35	-2 447 591	-133 160	-2 580 751	-2 374 099,93	206 651,07	92,0

Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tunnusluvut

	TP2014	TP 2015	TP2016	TP2017	TP2018
Kaupunginvaltuuston kokousasioiden määrä	72	84	76	108	83
Äänestysten määrä kaupunginvaltuustossa	5	5	3	5	7
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginvaltuustossa	0	2	0	0	0
Kaupunginhallituksen kokousasioiden määrä	387	429	382	445	395
Äänestysten määrä kaupunginhallituksessa	4	4	4	3	1
Pöydälle jätettyjen (valmisteluun palautettujen) asioiden määrä kaupunginhallituksessa	19	15	3	11*	9
Oikaisuvaatimusten määrä	2	1	2	1	2
Tukityöllistettyjen määrä**	64	47	49	61	39
Perustetut uudet yritykset	21	8	18	23	25
Työmarkkinatuen piirissä***	39	31	118	119	108
Kuntouttavaan työtoimintaan osallistuneet***	70	66	121	120	107

* Viidessä asiassa käyty yleiskeskustelu ja palautettu asia jatkovalmisteluun, kolmessa asiassa palautettu lautakunnalle takaisin valmisteluun.

**sisältää myös osaston omalla rahalla palkatut henkilöt, joihin on saatu palkkatukea

*** vuoteen 2015 saakka perusturvan alaisuudessa

3.4.1 Hallituksen tulosalue

Hallituksen alaiseen toimintaan kuuluvat kaupungin elinkeinopolitiikka, työllistäminen (työpajat, työllisyystyöt), maaseutu-toimi, hankkeet, hallituksen myöntämät avustukset, kaavoitus ja kehittäminen. Lakisääteiset maaseutuelinkeinoviranomaispalvelut tuottaa Keuruun kaupunki isäntäkuntamallilla.

Kaavoitus

Vuonna 2018 kaavoituksen pääkohteet olivat koulukeskuksen asemakaavan muutos, Nallelan peltoalueen asemakaava, Puukkoniemen asemakaava, Eteläportin asemakaavan muutos ja laajennus sekä Purulankulman asemakaava. Vuonna 2018 hyväksyttiin Puukkoniemen, Eteläportin ja Purulankulman kaavat. Myös Majalan, Oikan, Someron, Seinäjärven ja Ylä-Havangan ranta-asemakaavat ja muutokset hyväksyttiin vuonna 2018. Loppuvuonna rekrytoitiin uusi kaavasunnittelija, joka aloitti virassa alkuvuonna 2019.

Elinkeinotoiminta

Vuoden 2018 aikana yrittäjille on järjestetty muun muassa seuraavia tapahtumia: EU:n tietosuoja-asetus-koulutus, Lähi-ruokailta, Markkinointiklubi yhteistyössä ELY-keskuksen ja Ruoveden kunnan kanssa, Imagoklubi yhteistyössä Ruoveden ja ELY-keskuksen kanssa, Matkalla Suomen Sydämessä yrittäjien tapaaminen, 29.8.2018 yhteistilaisuus Tredun, yrittäjien ja viranhaltijoiden kanssa aiheena uusi reformi ja teollisuuden monimuotokoulutuksen aloittaminen, Talousklubi yhdessä ELY-keskuksen ja yrityskummien kanssa, Asiakaspalveluklubi 8.11.2018 yhdessä Ruoveden ja ELY-keskuksen kanssa, Myyntiin keskittyvä yritysilta Pirkanmaan Yrityskummien, TAMKin ja ELY-keskuksen kanssa.

Yritysvierailuja on tehty n. 10 kpl/kk. sekä elinkeinotiimin kokoukset pidetty suunnitellusti 3 kertaa vuodessa.

Lisäksi yrittäjien kanssa on tehty tiivistä yhteistyötä kuten Valomainostolppa yhteistyössä Virtain Valomainoksen kanssa valtatie 23 varteen, osallistuminen Oma Mökki messuille yhdessä Jitan kanssa, Nicewoodin halli valmistui toukokuussa 2018 sekä myyty yritystontit Nicewood Oy:lle ja JK-Team Oy:lle.

Yrityksille on järjestetty neuvontaa ja autettu muun muassa yrityksen perustamiseen ja starttirahaan, yrityksen toiminnan kehittämiseen, omavalvontasuunnitelmiin, talous- ja rahoitusneuvontaan, toimitila-asioihin ja omistajanvaihdoksiin liittyvissä asioissa.

Kaupunki osallistui vuonna 2018 Alavudella Yrittäjät Areenalla –messuille, Ulkomaisen työvoiman saatavuus-seminaariin yhteistyössä Ruoveden, Mänttä-Vilppulan ja TE-toimiston kanssa. Tredun kuntajohdon tapaaminen, jossa aiheena olivat Tredun Strategia ja aluepalvelu-mallit. Osallistuminen yhdessä Virtain yrittäjäjärjestön kanssa Pirkanmaan yrittäjyys- ja elinvoimakunta –kilpailuun sekä Tampereen Logistiikkamessut, jossa jaettiin mainoksia Kitusenkulman alueesta. Näytteilleasettajille lähetettiin myös elinkeinotiimin tervehdys ja tonttimainos Kitusenkulmasta. Lisäksi Tontteja on mainostettu muun muassa. Tampereen YritysSanomissa.

Vuoden aikana on liikeytytty Pirkanmaan Yrityskummit ry:n kuntajäseneksi. Matkailijoille on tehty uusia esitteitä kuten Matkailuesite, Luontomatkailijan Opas, Torisevan luontopolun esite, keskusta-alueen palvelukartta sekä Torisevan luontopolun tietotaulujen uusiminen ja yleinen luontopolun yleisilmeen uusiminen. Virrat-video valmistui sekä lisäksi olemme julkaisseet mainoksia eri media -verkostoissa.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredun on järjestänyt Virroilla koulutusta seuraavilla koulutusaloilla: lähihoitaja, merkonomi, metsäkoneenkuljettaja, hiusala, ajoneuvoasentaja sekä logistiikka-alan koulutusta erityisalueena puutavaranoja. Vuoden aikana järjestettiin koulutusinfo-tilaisuuksia yhdessä Tredun ja TAMKin kanssa muun muassa Metallimestarit info-tilaisuus opiskelijoille, jota mainostettiin mm. RadioSun-kanavalla sekä info Kasvatus- ja ohjausalan perustutkinnosta, koulutus käynnistetään vuonna 2019 syys-lokakuun aikana.

Tampereen ammattikorkeakoulu TAMK on järjestänyt Virroilla tradenomikoulutusta sekä aloittaa metsätalousinsinööri koulutuksen 2019 tammikuussa Nuorisokeskus Marttisessa.

Henkilöstöhallinto

Henkilöstöjaos kokoontui vuoden aikana kuusi kertaa. Pääosin henkilöstöjaoston käsittelemät asiat kohdistuivat palkkaukseen ja virkajärjestelyihin. Vuoden lopulla käynnistettiin henkilöstöohjelman laatiminen. Henkilöstöohjelman laadinnan perusteena käytetään kaupunkistrategiaa ja Kunta10 –tutkimuksen tuloksia.

Vuoden lopulla on valmisteltu suun terveydenhuollon henkilöstön siirtymistä Keiturin Sote Oy:n palvelukseen 1.1.2019 alkaen sekä aloitettu valmistelu Virtain Jäähalli Oy:n henkilöstön siirtymisestä Virtain kaupungin liikuntapaikkojen hoidon palvelukseen.

Henkilöstölle järjestettiin kesäkuussa risteilyjä Tarjanteella. Vuoden aikana otettiin käyttöön Smartum –saldo, joka korvasi erillisten liikunta- ja harrastusryhmien tukemisen. Smartum –salidon käytöstä on saatu hyviä kokemuksia ja käyttöä jatkettaan vuonna 2019.

Työllistäminen, kuntouttava työtoiminta ja etsivä nuorisotyö

Työllistämisen ja työpajatoiminnan tehtävänä on tukea työmarkkinoille sijoittumista ja huolehtia pitkään työttöminä olleiden henkilöiden aktivointisuunnitelmien laatimisesta tai työllistää heidät. Palkkatukityöllistäminen, kuntouttava työtoiminta, etsivä nuorisotyö ja kaupungin työpajat muodostavat yhtenäisen kokonaisuuden ja antaneet entistä paremmat mahdollisuudet tukityöllistämisen kehittämiseen ja koordinointiin. Vuonna 2018 tarve palkkatukityöllistämiseen aleni työllisyystilanteen parantuessa. Kaupunginhallituksen alaisen toiminnan työllisyystöiden nettomeno aleni vuoteen 2017 verrattuna n. 225 800 euroa (55 %), talousarvio kuitenkin ylittyi hieman, mutta ylitys tuli katettua muun työllisyystöiden määräraha-alituksella, johon vaikutti merkittävästi mm. työmarkkinatuen kuntaosuuden jääminen alle talousarvion ja edellisvuoden tason. Vuonna

2018 suoraan osastojen määrärahoista palkattujen työllistettyjen osuus on kasvanut aiemmasta. Syyskuussa 2018 elinkeinopäällikkö nimettiin kaupungin työllisyysasioista vastaavaksi viranhaltijaksi.

Etsivän nuorisotyön yksilöohjaaja on ollut vuonna 2018 yhteydessä 56 nuoreen, joista 50 on jäänyt toiminnan piiriin. Eniten nuoria on tavoitettu toisen asteen opiskelun kautta, myös työ- ja elinkeinohallinnosta ja vanhempien tai sukulaisten yhteydenottojen kautta nuoria tulee etsivän nuorisotyön piiriin. Henkilökohtaisten yhteydenottojen lisäksi oppilaitoksissa järjestetyissä tilaisuuksissa on nuoria tavattu huomattavasti enemmän. Toiminnassa nuoria on ohjattu työpajoihin työharjoitteluun/työkokeiluun ja kuntouttavaan työhön. Muutamille on myös löytynyt oikea työpaikka tai he ovat aloittaneet opiskelun.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 532 150,20	1 189 855	0	1 189 855	1 376 320,04	186 465,04	115,7
Toimintamenot	-3 098 898,24	-2 540 856	-115 000	-2 655 856	-2 706 463,61	-50 607,61	101,9
Toimintakate	-1 566 748,04	-1 351 001	-115 000	-1 466 001	-1 330 143,57	135 857,43	90,7
Poistot	-604 641,62	-647 179	0	-647 179	-608 692,89	38 486,11	94,1
Yli/alijäämä	-2 171 389,66	-1 998 180	-115 000	-2 113 180	-1 938 836,46	174 343,54	91,7

Vuonna 2018 lisämäärärahoja myönnettiin Kiinteistö Oy Virtain opiskelija-asuntoloiden avustukseen ja asiantuntijapalveluihin 100 000 euroa ja KesäVirratSoi! –tapahtuman avustukseen 15 000 euroa. Etenkin toimintatuotot toteutuivat kuitenkin talousarviota myönteisemmin, joten alkuperäisen talousarvion nettomääräraha riitti koko tulosalueen osalta. Tuottojen toteumaan vaikuttivat merkittävimmin työllistämistuki, maa-alueiden myyntivoitot sekä Virtain Energia Oy:ltä veloitetut vuokratuotot. Menot ylittymisen osalta merkittävimpiä eräiä olivat työvapaista aiheutuneet päällekkäiset henkilöstömenot, työllisyistyöt, kokouspalkkiot ja muut kokousmenot, tapahtumien menot sekä kirjaprojektin loppuunsaattaminen. Menot puolestaan alittuivat erityisesti asiantuntijapalveluiden sekä työmarkkinatuen kuntaosuuden osalta.

3.4.2 Hallinnon ja talouden tulosalue

Hallinnon ja talouden tulosalue vastaa talous- ja tietohallinnon palveluista, asianhallinnan toimivuudesta sekä kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston valmistelu- ja toimeenpanotehtävistä. Hallinnon ja talouden muodostavat kaupunginkanslia, monistamo, taloushallinto ja henkilöstöhallinto.

Kaupunginkanslia

Alkuvuodesta 2018 kaupunginkanslian keskeisimpiin tehtäviin kuului presidentinvaalien järjestäminen yhdessä keskusvaalilautakunnan ohjauksella. Muita keskeisiä tehtäviä toimintavuotena olivat yhteispalvelupisteen perustamiseen liittyvät valmistelutehtävät, tiedonohjaussuunnitelman projektointi ja toiminnan aktiivinen käynnistäminen, EU-tietosuoja-asetuksen jalkauttaminen ja toiminnan kehittäminen tietosuoja-asetusta vastaavaksi, sote- ja maakuntavalmisteluun liittyvät tehtävät (mm. siirtyvien sopimusten kartoittaminen), Kuntarekryn käyttöönotto ja viestinnän kehittäminen. Lisäksi keskushallinnon henkilöstöä on vuoden 2018 työllistänyt merkittävästi myös sote-yhteistoiminta-alueeseen liittyvät lausunnot ja valitukset sekä alkuvuodesta Keiturin Sote Oy:n osakkeiden myyntiin liittyvä valmistelu.

Tietoturvan ja tietosuojan kehittäminen

Vuoden 2017 aikana perustettiin tietoturvyöryhmä Virtain kaupungille, jonka tarkoituksena on kehittää tietoturva, tietosuoja ja laatia henkilöstölle ohjeita tietosuojaan ja tietoturvaan liittyen. Tietoturvyöryhmä kokoontui vuoden 2018 aikana 7 kertaa ja laajempi tietosuojayöryhmä, jossa on edustus kaikilta osastoilta, kokoontui 9 kertaa. Ryhmät valmistelivat kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi tietosuoja- ja tietoturvapoliittikan sekä henkilötietojen käsittelyohjeet vuona 2018. Tietoturvyöryhmä hyödynsi työssään Arter tietosuojamallia ja –järjestelmää, joka otettiin käyttöön toimintavuonna. Tämä parantaa erityisesti tietosuoja-asetuksen tuomaa osoitusvelvollisuuden todentamista.

Kaupunginhallitus on nimennyt hallintosihteerin kaupungin tietosuojavastaavaksi ja tietohallintopäällikön tietoturvavastaavaksi. Henkilöstölle järjestettiin kolme tietosuojakoulutusta EU-tietosuoja-asetuksen sisällöstä sekä nettikoulutus koko henkilöstölle, jonka suorittamisesta piti toimittaa todistus esimiehelle 31.1.2019 mennessä.

Tietohallinto

Tietohallinnon tehtävänä on tuottaa tukipalveluita kaikille osastoille, olla digitaalisten palveluiden mahdollistaja sekä kehittää ICT-palveluita strategian mukaisesti.

Vuoden 2018 aikana valmistui tietohallinnon toimintasuunnitelman, joka hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 12/2018. Toimintasuunnitelman painopisteeksi valikoitui kerättyjen tietojen perusteella: palvelujen digitalisointi ja toiminnan kehittäminen. Toiminnan digitalisoinnilla saadaan kehitettyä olemassa olevia prosesseja merkittävästi.

Tietohallinto osallistui vuoden 2018 aikana Taisto18 harjoitukseen. Harjoituksen tarkoituksena oli harjoitella tietoturvaloukkausten hallintaa sisäisesti ja ulkoisesti. Tietohallinnon rooli on keskeinen häiriötilanteissa ja niihin varautumisessa, koska suurin osa palveluista hyödyntää tietojärjestelmiä ja verkon kautta tuotettavia palveluita.

Ruoveden kunta irtisanoi tietohallinnon palvelut hallituksen päätöksellä 12/2018. Sopimuksen on määrä päättyä 31.12.2019

Taloushallinto

Vuonna 2018 on kehitetty talousseurantaa uuden raportointijärjestelmän avulla. Kustannuslaskentaa on kehitetty ja tarkennettu edelleen toimintolaskentaa soveltaen siten, että tuotteistukseen saataisiin mahdollisimman tarkkaa tietoa toimintojen kustannuksista. Sekä kaupungin että Keiturin Sote Oy:n henkilökunnalle on järjestetty ostolaskujen tiliointikoulutusta sekä Excel –käytön perusteisiin liittyvää koulutusta.

Taloushallinnon henkilöstöä on vuoden 2018 työllistänyt erityisesti tulorekisterin käyttöönotto, uuteen työehtosopimukseen liittyvät järjestely- ja tuottavuuserät, maakuntavalmisteluun liittyviin tietopyyntöihin vastaaminen sekä sote-yhteistoimintaluueeseen liittyvät selvityspyynnöt. Työkuormaa on helpotettu tilapäistyövoimalla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	850 312,23	809 468	0	809 468	883 963,85	74 495,85	109,2
Toimintamenot	-1 192 475,39	-1 228 866	-18 160	-1 247 026	-1 275 699,15	-28 673,15	102,3
Toimintakate	-342 163,16	-419 398	-18 160	-437 558	-391 735,30	45 822,70	89,5
Rahoitustuotot ja -kulut	-3 928,93	0	0	0	-282,59	-282,59	
Poistot	-33 456,60	-30 013	0	-30 013	-43 245,58	-13 232,58	144,1
Yli/alijäämä	-379 548,69	-449 411	-18 160	-467 571	-435 263,47	32 307,53	93,1

Tietosuojajärjestelmän hankintaan varattuja investointimäärärahoja siirrettiin käyttötalouteen, 9 930 euroa, koska hankinta jäi alle investointirajan 10 000 euroa. Rahatoimiston osalta investointimäärärahoissa oli varauduttu taloushallinnon ohjelmiston uudistamiseen, joka ei kuitenkaan toteutunut suunnitellussa laajuudessa. Ohjelmistoihin oli kuitenkin tehtävä muutoksia muun muassa tietosuojalainsäädännön uudistuksen sekä tulorekisterin käyttöönoton johdosta, jotka aiheuttivat ylimääräisiä menoja. Näiden menojen kattamiseen siirrettiin investointimäärärahaa käyttötalouteen 8 230 euroa.

Talousarvion nettomääräraha alittui kaupunginkanslialla ja rahatoimistolla, tietohallinnolla määräraha puolestaan ylittyi. Rahatoimistolla kuitenkin menomäärärahat ylittivät henkilöstökulujen osalta johtuen säästövapaiden määrän ja saldotuntien kasvusta sekä sijaiskustannuksista. Menojen ylitys tuli kuitenkin katettua tuottojen ylityksellä.

Tietohallinnolla nettomenon ylitys johtui lisäresurssitarpeesta sekä koko kaupungin käytössä olevien Office 365 –lisenssien määrän sekä turvasähköpostipalvelun käytön kasvusta. Tietohallinnon sisäistä veloitusta ei ollut päivitetty näiden muutosten mukaiseksi, päivitys on tehty vuoden 2019 alusta lukien. Koska ylitys ei kuitenkaan ollut kokonaisuutena merkittävä ja se voitiin kattaa tulosalueen muulla toiminnalla, ei sisäisten veloitusten korjausta tehty vuodelle 2018.

3.5 PERUSTURVALAUTAKUNTA

Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava jokaiselle riittävien sosiaali- ja terveyspalveluiden saatavuus sekä edistettävä väestön terveyttä. Palveluiden tason on oltava sellainen, että se luo jokaiselle ihmiselle edellytykset toimia yhteiskunnan täysivaltaisena jäsenenä. Sosiaali- ja terveyspalvelut kuuluvat kunnan yleiseen järjestämisvelvollisuuteen. Se voi tuottaa sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelut yksin tai muodostaa keskenään kuntayhtymiä. Kunta voi myös ostaa sosiaali- ja terveyspalveluja muilta kunnilta, järjestöiltä tai yksityisiltä palveluntuottajilta. Sairaanhoidopiirit järjestävät erikoissairaanhoidon.

Sosiaalipalveluilla tarkoitetaan kunnallisia sosiaalipalveluja ja niihin sisältyviä tukipalveluja sekä muita toimia, joilla sosiaalihuollon ammattihenkilöt ja muu asiakastyöhön osallistuva henkilöstö edistävät ja ylläpitävät yksilön, perheen ja yhteisön toimintakykyä, sosiaalista hyvinvointia, turvallisuutta ja osallisuutta. Sosiaalityöhön kuuluu myös yleis- ja erityislainsäädännön mukaisten sosiaalihuollon tehtävien ja palvelujen toteuttaminen. Osana hyvinvoinnin edistämistä kunnan tulee järjestää sosiaalihuollon neuvontaa ja ohjausta sekä rakenteellista sosiaalityötä.

Terveyspalvelut kattavat muun muassa erikoissairaanhoidon, perusterveydenhuollon, suun terveydenhuollon ja ympäristöterveydenhuollon. Kuntien selviytymiseksi näiden palveluiden tuottamisesta valtio maksaa kunnille valtionosuutta. Terveystieteiden tutkimuskeskuksen valtuuston hyväksymän hyvinvointikertomuksen ja sen painopisteiden ja indikaattorien tulisi ohjata perusturvalautakunnan toimintaa.

Virrat ja Ruovesi muodostavat perusturvan yhteistoiminta-alueen lasten päivähoito- ja ympäristöterveydenhuollon palveluja lukuun ottamatta. Perusturvalautakunta toimii yhteislautakuntana, jossa viisi lautakunnan jäsenistä on virtolaisia ja neljä ruovesiläisiä, siten kuin yhteistoimintasopimuksessa on päätetty. Lautakunnan tehtävät ja toimivalta on määritelty Virtain kaupungin hallintosäännössä. Ruoveden sosiaali- ja terveyspalvelut ovat Virtain kaupungin järjestämisvastuulla.

Sosiaalihuoltolain mukainen viranomaistoiminta on hyvinvointijohtajan vastuulla ja terveydenhuoltolain mukainen viranomaistoiminta puolestaan on hallintolääkärin vastuulla. Hyvinvointijohtaja toimii perusturvaosaston esittelijänä. Hän on myös sosiaalitoimen esimies.

Kaupungin sataprosenttisesti omistama tytäryhtiö Keiturin Sote Oy tuottaa kaupungille suurimman osan sosiaali- ja terveyspalveluista viranomaistoimintoja lukuunottamatta. Keiturin Sote Oy:n taloudesta vastaa toimitusjohtaja ja terveydenhuollon toiminta on vastaavan lääkärin vastuulla. Ikääntyneiden palveluissa kotihoito mukaan lukien on palvelupäällikkö, kuten myös avopalveluilla on palvelupäällikkönsä.

Henkilöstömäärä 31.12.2018

TULOSALUE	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Henkilöstö	Muutos	Muutos
	31.12.2018	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2017	2017–2018	2017–2018
	Virrat	Ruovesi	Virrat	Ruovesi	Virrat	Ruovesi
Sairaanhoido	1	-	1	-	-	-
Hammashuolto	5	6	6	5	-1	1
Hallinto- ja sosiaalityö	15	4	12,5	2	2,5	2
Yhteensä	21	10	19,5	7	1,5	3

Asukaskohtaiset menot kunnittain	Vuosi	Menot	Asukasluku	€/asukas	Muutos % /v
Virrat	2015	25 211 409	7006	3 599	-1,27 %
	2016	26 302 044	6917	3 803	5,67 %
	2017	26 115 406	6844	3 816	0,35 %
	2018	27 281 467	6741	4 047	6,06 %
Ruovesi	2015	19 773 622	4621	4 279	2,20 %
	2016	19 564 196	4565	4 286	0,15 %
	2017	20 063 638	4462	4 497	4,92 %
	2018	19 814 754	4395	4 508	0,26 %

Konsernistrategiassa perusturvaosastolle asetetut strategisista tavoitteista johdetut sitovat operatiiviset tavoitteet ja niihin liittyvät toimenpiteet ja toteutuminen vuonna 2018:

PERUSTURVALAUTAKUNTA			
Strategiset tavoitteet	Operatiiviset tavoitteet vuonna 2018	Mittarit talousarviovuonna	Toteuma
Kivijalka: Henkilöstö	Keiturin Sote Oy:llä ja perusturvalautakunnalla on vastuullinen, osaava ja kehittyvä henkilöstö	<ol style="list-style-type: none"> Sairauspoissaolojen määrä aleneva vrt. kunta10 Kehityskeskustelut käydään kaikkien kanssa, tavoite 100 % Täydennyskoulutus veloitteen täyttyminen Kulttuuri- ja liikunasetelien käyttöönotto vuonna 2018 	<ol style="list-style-type: none"> Ei tietoa vielä vuoden 2018 toteumasta. Toteutunut arviolta 90 (65,2)prosenttisesti. Toteutunut sekä sosiaali-että terveystoimessa. Smartum-seteli otettu käyttöön.
Kivijalka: talous	Kustannustehokkuus	<ol style="list-style-type: none"> Raportointi lautakunnalle talouden toteumasta verrattuna budjettiin. Erikoissairaanhoidon ostopalvelun eumääräinen seuranta Omien palveluiden tuotteistaminen ja vertaaminen markkinahintaan 	<ol style="list-style-type: none"> Toteutunut kuukausittain. Toteutunut kuukausittain. Osittain toteutunut. Hoitopaikkojen vrk-hintoja avattu.
Onnistuva yhteistoiminta-alue	Oikea-aikaiset, oikein mitoitettut ja kohdennetut sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut	<ol style="list-style-type: none"> Asiakastyytyväisyyskyselyiden toteuttaminen ja raportointi Asiakasraatien ja -neuvostojen laajentaminen eri toimialueille Ennaltaehkäisevien ja avopalveluiden määrän lisääntyminen sekä raskaan laitoshoidon ja erikoissairaanhoidon vähentyminen Sosiaalityön määräraajojen seuraaminen 	<ol style="list-style-type: none"> On osittain. Palvelukokemusmittari käytössä terveydenhuollossa mutta ei sosiaali-toimessa. Osittain toteutunut. Kehitysvammapalveluissa toiminut vuodesta 2017, mielenterveyspalveluissa vuodesta 2018. Ikäihmisten palveluissa ei vielä toteutunut. Osittain toteutunut. Painopiste on ennaltaehkäisevissä palveluissa. Avopalveluiden käyntimääriä seurataan. Raskasta laitoshoidoa ei juurikaan enää ole. Toteutunut.

Kumppanien kanssa vahva yhteistoiminta-alue	Vastuulliset ja lähellä olevat palvelut yhdessä Ruoveden kanssa	<ol style="list-style-type: none"> 1. Yhteisesti tuotettujen palveluiden määrän lisääminen 2. Yhteiset toimintatavat ja ohjeet alueelle 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toteutunut. 2. Toteutunut; kehitetään edelleen.
Uudistuva yhteistoiminta-alue	Maakuntayhteensopivuus alueen palvelut turvaten	<ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikuttavuusmittareiden seuranta 2. Osallistuminen maakuntavalmisteluun 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Talousarviovuosi liian lyhyt aika vaikuttavuuden mittaamiseen. 2. Perusturvalautakunnan alaiset yksiköt ovat osallistuneet maakuntavalmisteluun.
Vastuullinen yhteistoiminta-alue	Helposti lähestyttävät, tasa-arvoiset ja yhdenvertaiset palvelut	<p>Matalan kynnyksen palveluiden käynnistäminen</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Ikäihmisten ennaltaehkäisevän kuntoutustoiminnan kehittäminen 2. Lähitoritoiminnan aloittaminen 3. Perhekeskustoimintamallin kehittäminen 4. Mielenterveyspalveluiden yhtenäistäminen 5. Kuntalaisten kohtaamispaikan perustaminen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Toteutunut. Ikäneuvo-hankkeessa oli kotikuntoutuksen kehittämisprojekti, johon osallistui kotihoidon fysioterapeutti. 2. Toteutunut. Lähitoritoiminta alkoi yhteistyökumppaneiden kanssa. Oli Ikätreffitapah-tuma. 3. Toteutunut Virroilla, ei Ruovedellä. 4. Toteutunut. Mielenterveys- ja päihdeyksiköt ovat yksi yksikkö ja päivätoiminnat ovat nykyään ryhmätoimintaa ja integroitu samoihin tiloihin. 5. Ei toteutunut tilakysymysten takia vuoden 2018 aikana.

Tavoitteiden toteutuminen 2018

Sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntö on ollut uudistuksen alla ja erityisesti palvelurakenteisiin on vaikuttanut valmis-teilla oleva maakunta- ja sote-uudistus, jonka voimaantulo kaatui 8.3.2019 perustuslakivaliokunnan lopetettua maakuntalakiä käsittelyn. Uudistusten tavoitteena on ollut, että sosiaali- ja terveyspalvelut olisivat toimiva kokonaisuus siten, että palvelut ja hoitopolut olisivat sujuvia ja että asiakas saisi palvelunsa tarpeensa mukaan oikea-aikaisesti. Maakuntavalmisteluissa luotujen hyvien ja vaikuttavien toimintamallien ylläpito jatkuu tästä huolimatta yhteistoiminta-alueella.

Työterveyshuollon palvelut on tuottanut vuoden 2017 alusta Attendo Terveyspalvelut Oy. Sen vastuulla on ollut touko-kuusta 2017 alkaen myös terveyskeskuksen poliklinikkatoiminta. Attendo Terveyspalveluiden määräaikainen sopimus tuottaa hammaslääkäripalvelut Virtain kaupungille päättyi vuoden 2018 lopussa, minkä jälkeen suun terveydenhuollon palvelut kaupungille tuottaa Keiturin Sote Oy.

Terveystalo ja Attendo Finland Oy allekirjoittivat toukokuussa 2018 sopimuksen toimintojen yhdistämisestä ja Attendo Terveyspalvelut Oy:n liiketoiminnan siirtymisestä Terveystalolle vuoden 2019 alusta. Tällä liiketoiminnan yhdistämisellä ei ole vaikutusta yhteistoiminta-alueen terveyspalveluihin.

Perusturvaosaston tulosalueet

Perusturvaosasto jakautuu seuraaviin tulosalueisiin: ehkäisevä terveydenhuolto, sairaanhoito, erikoissairaanhoito, ham-mashuolto, sosiaalityö, kehitysvammanhuolto ja koti- ja vanhustyö. Aikaisempina vuosina omanaan on ollut myös terveys-toimen tukipalvelujen tulosalue, mutta vuoden 2018 alusta se on päätetty jakaa muihin tulosalueisiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	27 379 011,25	26 621 987	0	26 621 987	26 765 494,10	143 507,10	100,5
Toimintamenot	-53 283 809,28	-53 060 061	-1 522 000	-54 582 061	-53 860 134,39	721 926,61	98,7
Toimintakate	-25 904 798,03	-26 438 074	-1 522 000	-27 960 074	-27 094 640,29	865 433,71	199,2
Poistot	-210 608,18	-209 332	0	-209 332	-186 826,39	22 505,61	89,2
Yli/alijäämä	-26 115 406,21	-26 647 406	-1 522 000	-28 169 406	-27 281 466,68	887 939,32	96,8

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 557 785,67	3 844 567	0	3 844 567	4 335 477,61	490 910,61	112,8
Toimintamenot	-30 544 429,75	-30 326 950	-1 272 000	-31 598 950	-31 489 447,38	109 502,62	99,7
Toimintakate	-25 986 644,08	-26 482 383	-1 272 000	-27 754 383	-27 153 969,77	600 413,23	97,8
Poistot	-128 762,14	-165 023	0	-165 023	-127 496,91	37 526,09	77,3
Yli/alijäämä	-26 115 406,22	-26 647 406	-1 272 000	-27 919 406	-27 281 466,68	637 939,32	97,7

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	22 821 225,58	22 777 420	0	22 777 420	22 430 016,49	-347 403,51	98,5
Toimintamenot	-22 739 379,53	-22 733 111	-250 000	-22 983 111	-22 370 687,01	612 423,99	97,3
Toimintakate	81 846,05	44 309	-250 000	-205 691	59 329,48	265 020,48	-28,8
Poistot	-81 846,04	-44 309	0	-44 309	-59 329,48	-15 020,48	133,9
Yli/alijäämä	0,01	0	-250 000	-250 000	0,00	250 000,00	0,0

3.5.1 Ehkäisevän terveydenhuollon tulosalue

Ehkäisevän terveydenhuollon lakisääteisinä tehtävinä ovat väestön ja yksilön terveyden ylläpitäminen ja edistäminen, terveellisen ja turvallisen elinympäristön turvaaminen sekä eläinten hyvinvoinnin ja hyvän kohtelun edistäminen mukaan lukien ympärivuorokautinen eläinlääkäripäivystys. Toimintaan kuuluvat terveysneuvonta, seulonta ja joukkotarkastukset, yleiset terveystarkastukset äitiys-, lasten- ja aikuisneuvolassa, koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto, eläinlääkintähuolto sekä terveydensuojelu.

Yhteistoiminta-alueella on jatkettu toimintaohjeiden ja -tapojen yhtenäistämistä sekä hoitoketjutyön ja asiakkuuspolkujen jalkauttamista. Hoitoketjujen juurruttamista tukevan seudullisen toimintamallin tavoitteena on potilaan hoidon laadukkuus ja sujuvuus yli organisaatorajojen. Kehittämistoiminnassa on hyödynnetty kehittäviä vertaiskäyntejä sekä otettu käyttöön Suuntima-työkalu mielenterveyspalveluissa ja terveysneuvonnassa. Terveydenhuollon resurssit voidaan näin kohdistaa tarkoituksenmukaisesti, kun tunnistetaan ne asiakkaat, jotka pärjäävät omin voimin ja keskitetään ammattihenkilöstön aikaa niihin asiakkaisiin, jotka tarvitsevat tukea ja opastusta.

Lapsi- ja perhepalveluita on kehitetty yhteistoiminta-alueella osallistumalla LAPE-hankkeeseen. Lapsi- ja perhepalveluiden muutosohjelma (LAPE) oli vuosina 2017 - 2018 toteutettu hallituksen kärkihanke, jonka avulla tehtiin muutosta kohti lapsi- ja perhelähtöisempiä palveluja sekä lapsen oikeuksia ja tietoperusteisuutta vahvistavaa toimintakulttuuria. Yhteistoiminta-alueella otettiin käyttöön Lapset puheeksi -työmenetelmä. Kaksi sosiaalityöntekijää kurssitautui kouluttajiksi.

Virtain lastenneuvolan remontti toteutui ja tilat olivat valmiit perhekeskustoiminnalle vuoden 2019 alusta.

Keurusselän ympäristöterveydenhuolto ja eläinlääkintähuolto tuottavat lakisääteiset palvelut yhteistoiminta-alueella. Eläinlääkäreille remontoitiin uudet tilat terveyskeskukselle.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	529 181,36	17 200	0	17 200	14 227,91	-2 972,09	82,7
Toimintamenot	-1 476 030,47	-1 074 644	0	-1 074 644	-1 181 799,08	-107 155,08	110,0
Toimintakate	-946 849,11	-1 057 444	0	-1 057 444	-1 167 571,17	-110 127,17	110,4
Poistot	-6 395,64	0	0	0	-6 487,85	-6 487,85	-100,0
Yli/alijäämä	-953 244,75	-1 057 444	0	-1 057 444	-1 174 059,02	-116 615,02	111,0

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	395 664,01	6 200	0	6 200	12 860,29	6 660,29	207,4
Toimintamenot	-1 044 875,28	-764 530	0	-764 530	-882 369,90	-117 839,90	115,4
Toimintakate	-649 211,27	-758 330	0	-758 330	-869 509,61	-111 179,61	114,7
Poistot	-4 017,72	0	0	0	-4 079,16	-4 079,16	-100,0
Yli/alijäämä	-653 228,99	-758 330	0	-758 330	-873 588,77	-115 258,77	115,2

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	133 517,35	11 000	0	11 000	1 367,62	-9 632,38	12,4
Toimintamenot	-431 155,19	-310 114	0	-310 114	-299 429,18	10 684,82	96,6
Toimintakate	-297 637,84	-299 114	0	-299 114	-298 061,56	1 052,44	99,6
Poistot	-2 377,92	0	0	0	-2 408,69	-2 408,69	-100,0
Yli/alijäämä	-300 015,76	-299 114	0	-299 114	-300 470,25	-1 356,25	100,5

Virtain palvelutuotannon talousarvioylitys ehkäisevän terveydenhuollon tulosalueella johtui pääosin työterveyshuollon siirtyneen henkilökunnan lomapalkkaveloista, joihin ei ollut varauduttu talousarviossa, laboratoriokulujen kohdistuksesta toiminnoille käytön mukaan (aiemmin kokonaisuudessaan sairaanhoidon tulosalueella) sekä vuokratulujen kasvusta erityisesti Virtain terveyskeskuksen osalta.

3.5.2 Sairaanhoidon tulosalue

Lakisääteisenä tehtävänä on kunnan asukkaiden ja muiden kunnan alueella tilapäisesti oleskelevien kiireellinen avosairaanhoito ja ne mielenterveyspalvelut, jotka on tarkoituksenmukaista järjestää terveyskeskuksen toimesta.

Tulosalueelle kuuluvat seuraavat yksiköt: lääkärit, hoitotarvikejakelu, poliklinikka, sairaankuljetus, laboratorio, röntgen, dialyysi, kuntoutus, sotaveteraanien kuntoutus ja vuodeosasto.

Ensisijainen tehtävä on turvata lakisääteiset perusterveydenhuollon palvelut hoitotakuun rajoissa. Yhteistoiminta-alueen terveyskeskuksissa järjestetään kiireellistä ja kiireetöntä hoitoa arkisin virka-aikana ja Virroilla maanantaista perjantaihin klo 16–20 sekä viikonloppuisin ja pyhäpäivinä 9 - 17. Keiturin Sote Oy ulkoisti 7.5.2017 alkaen poliklinikatoiminnot Attendo Terveyspalvelut Oy:lle, joka on vastannut myös kiirevastaanotosta vuoden 2018 aikana. Lääkäripäivystystä yöaikaan ja viikonloppuisin on järjestetty Tampereen Acutasta.

Hoidon tarpeen arviointi on keskeinen osa potilaan hoitoa ja siitä säädetään terveydenhuoltolaissa. Terveyskeskuksen tulee järjestää terveydenhuollon ammattihenkilön tekemä hoidon tarpeen arviointi viimeistään kolmantena arkipäivänä siitä, kun potilas on otanut yhteyttä terveyskeskukseen, jollei arviota ole voitu tehdä ensimmäisen yhteydenoton aikana. Hoidontarpeen arviointiin pääsee terveyskeskuksen toiminta-aikana myös ilman etukäteissoittoa tai ajanvarausta.

Oman perusterveydenhuollon erikoissairaanhoidon kehittäminen määrärahojen puitteissa. Vanhuspalvelulain edellyttämä geriatrian erikoislääkärin vastaanotto toiminta jatkuu tarpeen vaatimalla tasolla etälääkäritoimintana. Erikoissairaanhoidon ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Sairaankuljetus sisältää ensihoidon ja sairaankuljetuksen kulut Pirkanmaan sairaanhoitopiirin vastuulla olevasta toiminnasta.

Vuodeosaston toiminnan kehittämistä jatketaan siten, että esimerkiksi sairaalapotilaiden ja saattohoitopotilaiden jatkohoitotarpeeseen pystytään vastaamaan. Vuodeosaston paikkaluku tulee pitää sillä tasolla, ettei potilaita tarvitsisi hoitaa muualla. Asiakasohjausta kotiutumisen tukena on kehitetty vuoden 2018 aikana.

Pirkanmaan sairaanhoitopiirin alueella on otettu laajasti käyttöön UOMA-järjestelmä, jonka potilaiden siirto jatkohoitoon onnistuu aiempaa sujuvammin.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 767 803,88	1 337 867	0	1 337 867	1 784 905,79	447 038,79	133,4
Toimintamenot	-10 508 619,55	-10 281 466	0	-10 281 466	-10 249 101,34	32 364,66	99,7
Toimintakate	-8 740 815,67	-8 943 599	0	-8 943 599	-8 464 195,55	479 403,45	94,6
Poistot	-91 756,89	-114 038	0	-114 038	-102 476,02	11 561,98	89,9
Yli/alijäämä	-8 832 572,56	-9 057 637	0	-9 057 637	-8 566 671,57	490 965,43	94,6

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 323 991,82	907 967	0	907 967	1 226 212,31	318 245,31	135,1
Toimintamenot	-6 342 885,69	-5 871 581	0	-5 871 581	-6 157 018,18	-285 437,18	104,9
Toimintakate	-5 018 893,87	-4 963 614	0	-4 963 614	-4 930 805,87	32 808,13	99,3
Poistot	-56 827,03	-79 552	0	-79 552	-73 147,91	6 404,09	91,9
Yli/alijäämä	-5 075 720,90	-5 043 166	0	-5 043 166	-5 003 953,78	39 212,22	99,2

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	443 812,06	429 900	0	429 900	558 693,48	128 793,48	130,0
Toimintamenot	-4 165 733,86	-4 409 885	0	-4 409 885	-4 092 083,16	317 801,84	92,8
Toimintakate	-3 721 921,80	-3 979 985	0	-3 979 985	-3 533 389,68	446 595,32	88,8
Poistot	-34 929,86	-34 486	0	-34 486	-29 328,11	5 157,89	-100,0
Yli/alijäämä	-3 756 851,66	-4 014 471	0	-4 014 471	-3 562 717,79	451 753,21	88,7

Virtain palvelutuotannon osalta menojen ylitys johtui pääosin vuodeosaston paikkamäärän toteutumisesta budjetoitua korkeammalla tasolla. Koko tulosalueen osalta hyvän tulokehityksen ansiosta talousarvio ei toimintakatetasolla kuitenkaan ylittynyt.

3.5.3 Erikoissairaanhoidon tulosalue

Erikoissairaanhoidon palveluita ostetaan pääosin Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä. Ruovesi ja Virrat muodostavat yhteisen tilaajarenkkaan. Talousarvioehdotuksessa oli varattu Pirkanmaan sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoidon palveluiden ostoon Ruoveden osalta -5 838.000 € ja -250.000 €:n lisätalousarvio. (TP 2017 oli 5.835.708 €).

Virtain talousarviossa erikoissairaanhoidon ostoihin oli varattu -7.666.000 € ja sekä lisätalousarviona -1.272.000. (TP 2017 oli 8.069.876 €).

Erikoissairaanhoidon tulosalueeseen Virroilla ja Ruovedellä kuuluvat kustannuspaikat psykiatriset sairaalat ja muut sairaalat.

Erikoissairaanhoidon sopimuksista vastaa jatkossakin Virtain kaupunki sairaanhoitopiirin osalta.

Yhteistoiminta-alueella on jatkettu yhtenäisen mallin kehittämistä mielenterveys- ja päihdeasiakkaiden matalankynnyksen palveluissa. Mallintamisessa otetaan huomioon asiakkaiden yhdenvertainen ja tasa-arvoinen mahdollisuus palveluihin pääsyssä sekä korostetaan asiakkaan osallisuutta palvelujen kehittämistoiminnassa. Mielenterveystoimiston ja päivätoiminnan keskittämistä samoihin tiloihin on jatkettu molemmissa kunnissa.

Sairauskeskeisen hoitokulttuurin muutosta ennaltaehkäiseväksi hoidoksi on jatkettu yhdessä seudun eri toimijoiden kanssa kehittäen verkostotyötä. Kolmannen sektorin muodostamien tukipalveluiden kehittäminen sekä yhteistyö eri toimijoiden kanssa lisäävät tehokasta toimintaa ja täydentävät mielenterveys- ja päihdepalveluiden kokonaisuutta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIKKEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	50 165,15	42 200	0	42 200	51 341,79	9 141,79	121,7
Toimintamenot	-15 631 259,09	-15 329 689	-1 522 000	-16 851 689	-16 215 994,21	635 694,79	96,2
Toimintakate	-15 581 093,94	-15 287 489	-1 522 000	-16 809 489	-16 164 652,42	644 836,58	96,2
Poistot	-4 017,72	0	0	0	-4 079,16	-4 079,16	
Yli/alijäämä	-15 585 111,66	-15 287 489	-1 522 000	-16 809 489	-16 168 731,58	640 757,42	96,2

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	38 839,85	36 400	0	36 400	47 239,79	10 839,79	129,8
Toimintamenot	-9 206 622,92	-8 780 413	-1 272 000	-10 052 413	-9 733 876,46	318 536,54	96,8
Toimintakate	-9 167 783,07	-8 744 013	-1 272 000	-10 016 013	-9 686 636,67	329 376,33	96,7
Poistot	-4 017,72	0	0	0	-4 079,16	-4 079,16	
Yli/alijäämä	-9 171 800,79	-8 744 013	-1 272 000	-10 016 013	-9 690 715,83	325 297,17	96,8

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	11 325,30	5 800	0	5 800	4 102,00	-1 698,00	70,7
Toimintamenot	-6 424 636,17	-6 549 276	-250 000	-6 799 276	-6 482 117,75	317 158,25	95,3
Toimintakate	-6 413 310,87	-6 543 476	-250 000	-6 793 476	-6 478 015,75	315 460,25	95,4

Etenkin Virtain osalta erikoissairaanhoidon menot kasvoivat edelliseen tilinpäätökseen verrattuna, valtuuston myöntämä lisämääräraha kuitenkin riitti ja kokonaistoteuma jäi hieman ennakoitua alhaisemmaksi.

3.5.4 Hammashuollon tulosalue

Hammashuollon lakisääteinen tehtävä on hammashuollon ylläpitäminen, johon kuuluvaksi luetaan valistus- ja ehkäisytoiminta, kunnan asukkaiden tutkimus ja hoito sekä kunnassa opiskelevien hammashuolto sekä potilaan asuinpaikasta riippumaton kiireellinen hammashoito.

Attendo Terveyspalvelut Oy:n määräaikainen sopimus päättyi vuoden 2018 lopussa, minkä jälkeen suun terveydenhuollon palvelut tuotetaan vuoden 2019 alusta lähtien Keiturin Sote Oy:n toimesta oikomishoidon hammaslääkäripalveluja lukuun ottamatta. Arki-iltojen ja viikonlopun päivystys on Acutassa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	529 786,04	526 750	0	526 750	508 913,95	-17 836,05	96,6
Toimintamenot	-1 440 725,68	-1 469 889	0	-1 469 889	-1 544 218,36	-74 329,36	105,1
Toimintakate	-910 939,64	-943 139	0	-943 139	-1 035 304,41	-92 165,41	109,8
Poistot	-19 651,56	-5 560	0	-5 560	-25 807,24	-20 247,24	464,2
Yli/alijäämä	-930 591,20	-948 699	0	-948 699	-1 061 111,65	-112 412,65	111,8

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	336 789,26	332 500	0	332 500	299 741,15	-32 758,85	90,1
Toimintamenot	-805 920,80	-850 524	0	-850 524	-840 252,12	10 271,88	98,8
Toimintakate	-469 131,54	-518 024	0	-518 024	-540 510,97	-22 486,97	104,3
Poistot	-13 430,04	-5 560	0	-5 560	-19 201,66	-13 641,66	345,4
Yli/alijäämä	-482 561,58	-523 584	0	-523 584	-559 712,63	-36 128,63	106,9

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	192 996,78	194 250	0	194 250	209 172,80	14 922,80	107,7
Toimintamenot	-634 804,88	-619 365	0	-619 365	-703 966,24	-84 601,24	113,7
Toimintakate	-441 808,10	-425 115	0	-425 115	-494 793,44	-69 678,44	116,4
Poistot	-6 221,52	0	0	0	-6 605,58	-6 605,58	
Yli/alijäämä	-448 029,62	-425 115	0	-425 115	-501 399,02	-76 284,02	117,9

Hammashuollon tulosalueella toimintakate ylittyi molemmissa kunnissa. Virroilla syynä oli toimintatuottojen jääminen talousarviota ja edellisvuotta alhaisemmaksi. Ruovedellä puolestaan menot ylittyivät ulkopuolisten ostopalvelujen käytön johdosta.

3.5.5 Sosiaalityön tulosalue

Sosiaalihuoltolain mukaisiin yleisiin sosiaalipalveluihin kuuluvat mm. sosiaalityö ja -ohjaus, päihde- ja mielenterveystyö, kasvatusta- ja perheneuvola, omaishoidon tuki ja asumispalvelut. Erityislainsäädännön perusteella tarjottavia kunnallisia sosiaalipalveluja ovat mm. vammaispalvelut ja kehitysvammaisten erityishuolto, toimeentulotuki, lastensuojelu, kuntouttava työtoiminta, lapsen huoltoon ja tapaamisoikeuteen liittyvä sovittelu ja perhehoito.

Keskeisenä tavoitteena lapsiperheiden osalta on suunnata tuki tarvittaessa oikea-aikaisesti riittävän ajoissa siten, ettei kalliisiin toimenpiteisiin kuten huostaanotto tarvitse ryhtyä. Lapsiperheiden hyvinvointia pyritään tukemaan ennaltaehkäisevästi perhetyöntekijöiden ja lapsiperheiden kotipalvelun työntekijöiden avulla ja ohjauksella. Myös kasvatusta- ja perheneuvolalla on merkittävä rooli tuen antajana.

Vuoden 2018 aikana lapsiperheiden palveluja on kehitetty monialaisesti (mm. sosiaalityö, sivistystoimi, ennaltaehkäisevä terveydenhuolto, etsivä nuorisotyö, seurakunta) LAPE-hankkeen tiimoilta. Yhteistoiminta-alueen kuntiin on luotu ns. perhekeskusmalli.

Sosiaalipalveluiden tarpeeseen vaikuttaa merkittävästi väestön ikärakenne. Virroilla vanhusten osuus väestöstä on kasvava, mikä lisää myös vammaispalveluiden tarpeita, erityisesti kuljetuspalveluiden ja asunnon muutostöiden määrä on kasvava. Yhteistoiminta-alueen sosiaalihuolto- ja vammaispalvelulain mukaisista kuljetuksista on vastannut marraskuun alusta Tuomilogistiikka.

Kunta vastaa ainoastaan ehkäisevän ja täydentävän toimeentulotuen myöntämisestä sen jälkeen, kun toimeentulotuen myöntämisen päävastuu siirtyi Kelalle vuoden 2017 alussa.

Ruoveden maksuosuus on esitetty aikaisemmista tilinpäätöksistä poiketen tulona sosiaalityön tulosalueella hallinnon kustannuspaikalla. Aiemmin maksuosuus kirjautui terveystoimen tukipalveluihin. Maksuosuus on tilinpäätöksessä 19.814.754 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	239 366,38	20 459 870,00	0	20 459 870	20 043 089,50	-416 780,50	98,0
Toimintamenot	-4 030 561,75	-4 116 963	0	-4 116 963	-4 049 079,71	67 883,29	98,4
Toimintakate	-3 791 195,37	16 342 907	0	16 342 907	15 994 009,79	-348 897,21	97,9
Poistot	0,00	-10 872	0	-10 872	-655,10	10 216,90	6,0
Yli/alijäämä	-3 791 195,37	16 332 035	0	16 332 035	15 993 354,69	-338 680,31	97,9

VIR RAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	207 774,97	133 800	0	133 800	193 434,95	59 634,95	144,6
Toimintamenot	-2 261 231,21	-2 331 265	0	-2 331 265	-2 339 606,99	-8 341,99	100,4
Toimintakate	-2 053 456,24	-2 197 465	0	-2 197 465	-2 146 172,04	51 292,96	97,7
Poistot	0,00	-5 735	0	-5 735	-655,10	5 079,90	11,4
Yli/alijäämä	-2 053 456,24	-2 203 200	0	-2 203 200	-2 146 827,14	56 372,86	97,4

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	31 591,41	20 326 070	0	20 326 070	19 849 654,55	-476 415,45	97,7
Toimintamenot	-1 769 330,54	-1 785 698	0	-1 785 698	-1 709 472,72	76 225,28	95,7
Toimintakate	-1 737 739,13	18 540 372	0	18 540 372	18 140 181,83	-400 190,17	97,8
Poistot	0,00	-5 137	0	-5 137	0,00	5 137,00	0,0
Yli/alijäämä	-1 737 739,13	18 535 235	0	18 535 235	18 140 181,83	-395 053,17	97,9

Ruoveden toimintatuottojen toteutuminen talousarviota alhaisempaan johtuu edellä mainitun maksuosuuden, eli Ruoveden koko palvelutuotannon nettomenon, jäämisestä talousarviota alhaisemmaksi. Virtain osalta talousarvio ylittyi erityisesti kotitalouksille myönnettyissä avustuksissa, mutta toimintakate pysyi kuitenkin talousarvion puitteissa.

3.5.6 Kehitysvammahuollon tulosalue

Kehitysvammahuollossa tuotetaan kehitysvammaisten erityishuollosta annetun lain mukaisesti palveluja kehitysvammaisille ja heidän perheilleen. Tulosalueeseen kuuluu omana toimintana sekä ostopalveluna tuotetut asumispalvelut ja työ- ja päivätoimintaa sekä kuntoutusohjausta. Työ- ja päivätoimintaa myydään myös muille kunnille. Lisäksi tarjotaan perhehoitoa kotona asuvien asiakkaiden omaisten tukemiseksi. Erikoissairaanhoidon palvelut ostetaan Pirkanmaan sairaanhoitopiiriltä.

Vammaisten ihmisoikeussopimuksen ratifioiminen, vammaislainsäädännön uudistuminen ja muutokset kunta- ja palvelurakenteissa ovat edellyttäneet, että huomiota kiinnitetään yksilöllisemmän asumisen järjestämiseen.

Pyrkimyksenä on kehittää toimintatapoja pitkäjänteisesti siihen suuntaan, että kehitysvammaiset olisivat itse oman elämänsä päämiehiä, jotka tekevät omaan elämäänsä liittyviä päätöksiä.

Louhenrinteen uuden ohjatun yksikön rakentaminen on alkanut vuonna 2018. Uuteen rakennukseen siirtyy sen valmistuttua nykyiset ohjatun yksikön asiakkaat. Yhteistoiminta-alueen kehitysvammaisten työtoiminnan tehostaminen ja laajentaminen on jatkunut vuonna 2018. Tavoitteena on ollut hyödyntää nykyisiä omia toimintoja paremmin, sekä lisätä kehitysvammaisten työskentelyä alueen yrityksissä

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	732 117,67	640 900	0	640 900	668 362,49	27 462,49	104,3
Toimintamenot	-3 138 646,84	-3 505 946	0	-3 505 946	-3 221 415,59	284 530,41	91,9
Toimintakate	-2 406 529,17	-2 865 046	0	-2 865 046	-2 553 053,10	311 992,90	89,1

VIRRAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	298 855,15	259 000	0	259 000	277 872,96	18 872,96	107,3
Toimintamenot	-1 763 899,03	-1 923 197	0	-1 923 197	-1 818 013,63	105 183,37	94,5
Toimintakate	-1 465 043,88	-1 664 197	0	-1 664 197	-1 540 140,67	124 056,33	92,5

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	433 262,52	381 900	0	381 900	390 489,53	8 589,53	102,2
Toimintamenot	-1 374 747,81	-1 582 749	0	-1 582 749	-1 403 401,96	179 347,04	88,7
Toimintakate	-941 485,29	-1 200 849	0	-1 200 849	-1 012 912,43	187 936,57	84,3

Talous toteutui molemmissa kunnissa myönteisesti. Virroilla erityisesti sairaanhoitopiiriltä ostetut palvelut sekä työ- ja päivätoiminta alittivat talousarvion. Ruovedellä talousarvio alittui merkittävimmin asumisen ostopalveluissa, työ- ja päivätoiminnassa sekä sairaanhoitopiiriltä ostettavissa palveluissa.

3.5.7 Koti- ja vanhustyön tulosalue

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista on tullut voimaan 1.7.2013. Lain toimeenpano edellyttää, että kunnan on seurattava palvelujen laatua ja riittävyttä sekä kerättävä säännöllisesti palautetta palveluja käyttäviltä, heidän omaisiltaan ja läheisiltään sekä kunnan henkilöstöltä.

Ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut on järjestettävä niin kuin väestön turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Pitkät etäisyydet lisäävät haastetta tuottaa kotihoitoa ja sen tukipalveluja tasavertaisesti asunpaikasta riippumatta. Tämä on huomioitava erityisesti kotihoidon järjestämisen suunnittelussa.

Virrat-Ruovesi -yhteistoiminta-alue on osallistunut Ikäneuvo-hankkeeseen, jossa on kehitetty Pirkanmaalle yhteinen ikääntyneiden neuvonnan ja asiakasohjauksen toimintamalli. Ikäneuvo-hanke oli sosiaali- ja terveysministeriön rahoittama hanke, joka päättyi lokakuussa 2018. Ikäneuvo-toimintamallin lisäksi hankkeessa on kehitetty ohjausta ja koordinoitua tukevia työkaluja ja menetelmiä. Hankkeessa on luotu vaikuttava ja toimiva iäkkäiden palveluverkosto, jonka toiminta jatkuu vaikka hanke on loppunut.

Yhteistoiminta-alueen väestön ikääntyneiden osuus kasvaa tulevina vuosina, mikä lisää vanhuspalvelujen kysyntää. Ennaltaehkäisevät kotikäynnit pyritään tekemään kattavasti yli 75-vuotiaille sekä Ruovedellä että Virroilla. Omaishoitajien terveystarkastuksia on toteutettu yhteistoiminta-alueella kevään 2018 aikana. Molemmissa kunnissa toimivat vanhusneuvostot, joiden rooli on merkittävä ikäihmisten palvelujen toimivuuden arvioinnissa ja kehittämisessä.

Kotiin annettava hoito

Kotihoidon toimintaprosessia on kehitetty niin, että myös muistisairaat pystyisivät selviytymään kotona pidempään. Kotihoidossa etsitään uusia mahdollisuuksia kotona asumisen tueksi terveysteknologian puolelta. Lisäksi kotihoito vastaa asiakkaiden oikea-aikaisesta ja tehokkaasta kotikuntoutuksesta, jonka kehittäminen jatkuu edelleen. Vuoden 2018 lopulla Ruovedellä aloitettiin kehittämishanke ns. Hollannin mallin mukaan.

Kotihoidon tukipalveluiden yhtenäistäminen Ruovesi-Virrat alueella vuoden 2018 aikana on sisältänyt mm. kotiin kuljetettavat ateriat, yöhoitotoiminnan, turvapuhelin- sekä turvapalvelut.

Asumis- ja laitoshoido

Asumis- ja laitoshoidon lähtökohtana on tarkoituksenmukaisen hoidon varmistaminen. RAVA-mittarilla arvioidaan ikäänntyneen henkilön toimintakykyä ja avuntarvetta, jotta hänelle voidaan tarjota sopivin hoitomuoto: tuetusti kotona, tehostetussa palveluasumisessa, vanhainkodissa tai terveyskeskuksen vuodeosastolla. Raskasta hoitoa tulee käyttää vain viimeisenä vaihtoehtona.

Pitkäaikaisia laitoshoidon paikkoja on muutettu sisäisesti kuntouttaviksi intervallipaikoiksi. Kuntoutusta tarjotaan kotonasumisen tukemiseksi tai sinne palaamiseksi. Osa Virtain vanhainkodin paikoista siirtyi helmikuussa Vihriälän ryhmäkotiin ja muuttui tämän siirron myötä laitoshoidosta tehostetuksi palveluasumiseksi.

Ikäihmisten asumisen ostopalvelu on kilpailutettu loppuvuodesta 2015. Tällä hetkellä ostopalvelupaikkoja on Virroilla 60. Ruovedellä on varauduttu 7 ostopalvelupaikkaan.

Vanhuspalveluiden laatu

Laatua seurataan asiakaspalautteiden avulla. Asiakastytyväisyysmittarit on rakennettu niin, että samaa mittausta voidaan toistaa useampi vuosi peräkkäin, jolloin saadaan vertailutietoa. Vanhuspalveluiden laadusta kertovat myös asiakkaiden omaisten yhteydenotot ja mahdolliset muistutukset.

Hoivapalveluiden laatua seurataan myös valvontakäynneillä, joissa kiinnitetään huomiota mm. hoitajamitoitukseen ja asiakkaiden hoitoisuuteen.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	3 462 228,52	3 597 200	0	3 597 200	3 694 652,67	97 452,67	102,7
Toimintamenot	-15 996 825,30	-17 281 464	0	-17 281 464	-17 398 526,10	-117 062,10	100,7
Toimintakate	-12 534 596,78	-13 684 264	0	-13 684 264	-13 703 873,43	-19 609,43	100,1
Poistot	-46 028,04	-78 862	0	-78 862	-47 321,02	31 540,98	60,0
Yli/alijäämä	-12 580 624,82	-13 763 126	0	-13 763 126	-13 751 194,45	11 931,55	99,9

VIR RAT 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 955 070,50	2 168 700	0	2 168 700	2 278 116,16	109 416,16	105,0
Toimintamenot	-8 613 286,26	-9 805 440	0	-9 805 440	-9 718 310,10	87 129,90	99,1
Toimintakate	-6 658 215,76	-7 636 740	0	-7 636 740	-7 440 193,94	196 546,06	97,4
Poistot	-24 814,68	-74 176	0	-74 176	-26 333,92	47 842,08	35,5
Yli/alijäämä	-6 683 030,44	-7 710 916	0	-7 710 916	-7 466 527,86	244 388,14	96,8

RUOVESI 31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 507 158,02	1 428 500	0	1 428 500	1 416 536,51	-11 963,49	99,2
Toimintamenot	-7 383 539,04	-7 476 024	0	-7 476 024	-7 680 216,00	-204 192,00	102,7
Toimintakate	-5 876 381,02	-6 047 524	0	-6 047 524	-6 263 679,49	-216 155,49	103,6
Poistot	-21 213,36	-4 686	0	-4 686	-20 987,10	-16 301,10	-100,0
Yli/alijäämä	-5 897 594,38	-6 052 210	0	-6 052 210	-6 284 666,59	-232 456,59	103,8

Virtain osalta menot ylittyivät hieman kotihoidossa ja omaishoidon tuessa, mutta asumispalveluiden toteuduttua talousarviota alhaisempana koko tulosalueella menot alittuivat. Asumispalveluissa erityisesti ostopalvelumenot toteutuivat talousarviota alhaisempina, mutta myös Vihriälä-kodin osalta menot toteutuivat alhaisempina aiottua myöhäisemmästä toiminnan aloituksesta johtuen. Ruoveden palvelutuotannossa menot ylittyivät sekä kotihoidossa että asumispalveluissa.

Perusturvan tunnuslukuja

Äitiys- ja lastenneuvolan käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Terveystoimijat, Virrat	1224	1347	1613	1714	1929	2205
Terveystoimijat, Ruovesi	727	993	1186	983	1073	1044
Lääkärit, Virrat (ei sis. gynekologikäyntejä)	318	649	640	633	602*	545
Lääkärit, Ruovesi	119	79	126	91	84	348
*kausivaihtelua						
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuollon käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Terveystoimijat, Virrat*	2198	2112	1750	1678	3405	3 666
Terveystoimijat, Ruovesi	1579	1386	1403	1351	1366	1 062
Lääkärit, Virrat	204	310	219	242	230	186
Lääkärit, Ruovesi	159	201	157	149	174	138
*opiskelijoiden määrä vähentynyt TAMK, ikäluokat pienentyneet						
ajanvaraus yläasteella, osa käynneistä kirjautuu kuraattorikäynteihin						

Kotihoidon / Kotisairaanhoidon käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hoitajakäynnit kaikki, Virrat	52801	52248	56 257	57 224	55 264	52 021
Lääkärikäynnit, Virrat					362**	
Hoitajakäynnit, Ruovesi	66306	74364	63 428	68 479	76 939*	72 769
Lääkärikäynnit, Ruovesi	n. 10					29
*Ruoveden kotihoito on tehnyt yöhoitoa lapsiperheessä vammaispalveluna	626					
ajalla 1-10/2014, ***2012–2013 tilastoinnin muutos						
** sis. geriatrin						

Avosairaanhoidon käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hoitajakäynnit, Virrat	9692	9728	10 214	9 871	10 577*	7 595*
Lääkärikäynnit, Virrat	11759	11957	12 099	11 516	10144	12 205
Hoitajakäynnit, Ruovesi	8612	7381	6 697	5 383	5 894	5 246
Lääkärikäynnit, Ruovesi	4856	4838	4 132	5 468	6 099	5 989
*(sis.jalkat. 364)						

Mielenterveystoimiston käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Virrat	784	771	912	1 085	1 106	1 109
Sairaanhoidajat ja lähihoitajat, Ruovesi	753	833	990	899	1 457	1 483
Lääkärit, Virrat	552	321	223	104	299	438
Lääkärit, Ruovesi	235	327	202	173	228	265

Suun terveydenhuollon käynnit	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Lääkärit, Virrat	6935	7904	6 402	6 878	6 890	6 550
Lääkärit, Ruovesi	4525	4221	3 495	3 863	3 913	3 942
Muu henkilöstö, Virrat	1855	1553	1 844	1 635	1 612	1 751
Muu henkilöstö, Ruovesi	1324	1260	873	1210	423	875

Akuuttiosastot	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Hoitopäivät, Virrat (nettohoitopäivät)	9047	10592	9 989	12 662	12 326	11 921
Hoitopäivät, Ruovesi (nettohoitopäivät)	5366	6143	6 736	6 296	6 148	5 894

Vanhustenhuolto	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Virrat, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	15,50 %	15,70 %	15,50 %	15,30 %	15,20 %	14,8
Ruovesi, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	16,60 %	16,70 %	16,70 %	16,00 %	16,40 %	15,7
Pirkanmaa, Yli 75-vuotiaiden määrä väestöstä	9,10 %	9,10 %	9,00 %	8,80 %	8,90 %	8,6

	Virrat			Ruovesi		
	2018	2017	2016	2018	2017	2016
Erikoissairaanhoidon, PSHP-hoitopäivät	5083	4 263	4 573	3 169	3 190	3 301
Erikoissairaanhoidon, PSHP-avohoitokäynnit	9579	9 155	8 711	7 178	7 207	6 549
Lastensuojelun sijaishuollossa lapsia	11	7	9	3	3	7
Kehitysvammaisten laitospaikat/asuminen	14	22	22	14	13	13
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelusiakkaiden määrä	179	132	101	82	131	90
Omaishoidon tuki yli 65-vuot.	48	48	46	36	35	49

3.6 SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimi turvaa kaikille virtolaisille sivistyslautakunnan toimialueen palvelujen korkean laatutason lainsäädännön edellyttämällä tavalla (perusopetus, lukiokoulutus, lasten päivähoito, kansalaisopisto, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta- ja nuorisotoimi). Lisäksi sivistystoimi tukee ammatillisen ja korkeakoulukoulutuksen toimintaa paikkakunnalla. Sivistystoimi turvaa virtolaisille hyvän ja motivoivan oppimisympäristön peruskoulussa, toisen asteen opetuksessa sekä aikuisväestölle kansalaisopistossa sekä laadukkaat vapaa-ajan palvelut ja korkeatasoisen kirjastotoiminnan.

Sivistys jakautuu seitsemään tulosalueeseen, jotka ovat hallinto, perusopetus, lasten päivähoito, lukiokoulutus, kansalaisopisto, kirjasto- ja kulttuuritoimi sekä liikunta- ja nuorisotoimi. Tilivelvollinen viranhaltija näiden osalta on sivistystoimen johtaja.

Vuonna 2018 opetusta on järjestetty edelleen osittain väistötiloissa ja yhtenäiskouluhanke on edennyt pääurakoitsijan kilpailutusvaiheeseen. Lasten päivähoitossa on perustettu uusi päiväkotiyksikkö Nallelaan.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö 31.12.2017	Muutos
Hallinto	2	2	0
Perusopetus	82	76,3	5,7
Lukiokoulutus	6	7	-1
Kansalaisopisto	1	1	0
Kirjasto- ja kulttuuritoimi	9	7,8	1,2
Liikunta- ja nuorisotoimi	1	1	0
Lasten päivähoito	48,5	47	1,5
Yhteensä	149,5	142,1	7,4

Toimielimen toimintakate kokonaisuutena ylitti talousarvion toteumaprosentin oltua 100,9 %. Talousarvion toimintakate ylittyi euromääräisesti merkittävimmin perusopetuksen tulosalueella (tot. % 103,3 %), myös kirjaston ja kulttuuritoimen (103,1 %) ja liikuntatoimen (104,2 %) talousarviot ylittyivät hieman. Lisämäärärahaa myönnettiin sivistystoimelle yhteensä 139 000 euroa uuden päivähoitoyksikön kustannuksiin. Lisäksi tuloarviota alennettiin 128 283 euroa perusopetuksen tulosalueella.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	828 800,38	806 059	-128 283	677 776	691 028,96	13 252,96	102,0
Toimintamenot	-11 633 708,17	-11 723 231	-139 000	-11 862 231	-11 971 814,60	-109 583,60	100,9
Toimintakate	-10 804 907,79	-10 917 172	-267 283	-11 184 455	-11 280 785,64	-96 330,64	100,9
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	119,89	119,89	
Poistot	-167 490,30	-171 216	0	-171 216	-171 812,96	-596,96	100,3
Yli/alijäämä	-10 972 398,09	-11 088 388	-267 283	-11 355 671	-11 452 478,71	-96 807,71	100,9

SIVISTYSTOIMEN YKSIKÖKUSTANNUSTEN VERTAILUA V. 2014–2018

Tulosalue ja tunnusluku	TP2018	TP2017	TP2016	TP 2015	TP 2014
Joukkoliikenne ja hallinto*					
- nettokust./as.	27,24	25,01	24,26	44,90	43,11
Perusopetus					
- nettokust./esi- ja perusop.opilas	10.402,23	9.792,62	9.499,61	9.548,55	9.094,61
- nettokust./esiopp.	7.385,39	6.926,07	9.358,62	9.132,78	8.627,80
Lukiokoulutus					
- nettokust./opisk.	10.220,31	9.650,92	10.229,87	8.806,2	8.780,21
Lasten päivähoito					
- nettokust./päivähoidosa oleva lapsi	9.957,22	8.399,75	9.681,11	10.762,12	8.392
- nettokust./asukas	367,80	320,15	344,27		
Kansalaisopisto					
- nettokust./asukas	31,84	30,76	31,83	35,90	40,68
- nettokust./tunti	51,03	43,90	45,58	52,57	59,70
Kirjasto- ja kulttuuritoimi					
- kirjaston nettokust./asukas	66,43	62,41	60,79	54,81	55,37
- kultt.toimen nettokust./as.	20,13	19,02	13,05	15,09	12,83
Liikunta- ja nuorisotoimi					
- nuorisotoim. nettokust./as.**		2,12	14,95	13,78	14,45
- liik.toim. nettokust./as.	23,41	21,17	17,57	16,27	18,55

*Joukkoliikenteen kustannukset on koulukuljetusten osalta kirjattu v. 2014 ja 2015 suoraan perusopetuksen kustannuksiksi, vuodesta 2016 alkaen kaikki kuljetuskustannukset on kohdistettu suoraan tehtäville ja joukkoliikenteen kustannuspaikka on poistunut.

** Nuorisotyö siirtynyt Marttiseen 6.3.2017 alkaen.

Strateginen tavoite 2018-2019	Operatiivinen tavoite v. 2018	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna	TOTEUTUMA
Laadukas perusopetus	Opetuksen sisällön asiantuntevuus, ajanmukaisuus ja innostavuus; huolehditaan varhaisesta puuttumisesta ja säilytetään opetusryhmät nykyisen suuruisina	1. Tilastot ja kyselyt vanhemmille/oppilaille: kaikki saavat perusopetuksen päättötodistuksen, ei syrjäytyneitä oppilaita	Erytisen tuen ja oppilashuollon palvelut ovat ajanmukaiset. Kunnassa 9 erityisopettajaa, kuraattori ja koulupsykologi, erityistyöntekijä ja terveydenhoitajat. Opetusryhmät pääosin alle 20 oppilasta. Ei yli 23 oppilaan ryhmiä.
	Tehokas ja taloudellinen toiminta	1. Talouden toteutuman raportointi kuukausittain lautakunnalle 2. Yksikkökust./oppilas maaseutuomaisten kuntien keskiarvossa	Toteutuma raportoidaan kuukausittain
	Yhtenäiskouluperiaatteen huomioiminen opetuksen järjestämisessä	1. Perusopetuksen yhteisiä opettajia luokkatasolla 1-9 mahdollisimman monta	Yhtenäiskoulun rehtorin ja kahden apulaisrehtorin virat 1.8.18 alkaen; yhteisiä opettajia mahdollisuuksien mukaan. Tuleva virkasuunnittelu yhtenäiskoulun näkökulmasta.

	Tiedottaminen Yhteistyö sidosryhmien kanssa	1. Kyselyt, neuvottelut, yhteydenpidot: hyvä tiedonkulku (opettajat, vanhemmat, päättäjät, asiakkaat)	Tiedottaminen mm. Wilman, vanhempainiltojen ja vanhempainvartioiden kautta. vanhempainillat pidetty suunnitellusti.
	Pätevät opettajat	1. Tavoitteena 100 %:n pätevyys, koulutusta tarjotaan mahdollisuuksien mukaan	100% pätevyys säilytetään tavoitteena, vaikka sitä ei täydellisesti ole saavutettukaan. Opettajien koulutus on ollut suunnitelmallista yhtenäiskoulun ja opetussuunnitelman näkökulmasta.
	Tyytyväinen työyhteisö	1. Seuranta/kyselyt: lyhyet pois- saolot, korkeintaan nykyisellä tasolla, motivoitunut henkilöstö	Kunta10 tulokset käydään läpi työyhteisön kanssa ja poimitaan niistä seuraava työyhteisön hyvinvoinnin kehittämiskohde.
Toisen asteen koulutus säilyy laadukkaana omalla paikakunnalla	Lukio säilyy laadukkaana 2-sarjaisena, musiikkiteatteripainotteisena yleissivistävänä oppilaitoksena, joka tarjoaa myös jääurheilukursseja. Yhteistyömahdollisuudet hyödynnetään.	1. Kyselyt: opiskelijoiden ja vanhempien tyytyväisyys, monipuolisesti syventäviä ja soveltavia kursseja 2. Tilastot: oppimistulokset väh. valtakunnan keskitasoa; yksikkökust. valtakunnan keskitasossa; opettajankoulutus 100 %:lla (riittävästi koulutusta)	Pätevät opettajat ja oppilaslähtöiseen toimintaan kannustava ilmapiiri. Kansainvälinen toiminta aktiivista.
Laadukas päivähoito/ varhaiskasvatus	Riittävä, korkealaatuinen ja monipuolinen palvelun tarjonta Kelpoisuusehdot täyttävää henkilöstöä riittävästi Yhteistyön ja tiedonkulun parantaminen, mahdollisuus varhaiseen puuttumiseen Jatketaan vanhempien kanssa käytävien keskustelujen ja yhteistyön pohjalta kasvatuskumppanuuden kehittämistä	1. Kyselyt, neuvottelut, vanhempain-tilaisuudet, asiakaskyselyt	Neuvottelut vanhempien kanssa, vasu-keskustelut, tehty opinnäytetyönä selvitys varhaiskasvatuspalveluista
Mahdollisimman monipuoliset vapaa-ajan palvelut	Aikuiskoulutus/kansalaisopisto säilyttää laadukkaat palvelut ja säilyttää valtionosuustunnit nykyisellään	1. Asiakaskyselyt ja tilastot: opiskelijoiden tyytyväisyys, tasokkaat ja kysytyt kurssit, osaavat opettajat	Asiakaskysely tehty laajasti opinto-oppaassa olleella kyselylomakkeella. Tulokset käsitelty sivistyslautakunnassa 31.10.18 ja annettu tiedoksi kaupunginhallitukselle. Valtionosuustunnit pysyneet suurin piirtein entisellä tasolla, pientä nousua ollut.
	Kirjaston asiakaspalvelua kehitetään aukioloaikoja kohdentamalla ja palvelukonsepteja kehittämällä	1. Kävijätilastot ja kyselyt: asiakastytyväisyys, kirjastopalvelut tunnetaan ja niitä käytetään (myös verkkokirjasto)	Valtakunnallisessa asiakastytyväisyys-kyselyssä kirjasto sai yleisarvosanaksi 8,69. Kirjasto

			<p>jaston henkilökunta on osallistunut suunnitelmien mukaisesti oman alansa etä- ja lähikoulutukseen.</p> <p>Kirjastoon on asennettu toinen langattoman verkon tukiasema ja hankittu uusi tiedonhakukone ja sähköpöytä. Kirjaston taulutietokonetta on alettu lainata alle 15-vuotiaille käytettäväksi kirjaston tiloissa. Kotiseutuarkiston e-aineisto on siirretty kaupungin palvelimelle.</p>
	<p>Kulttuuritoimi tarjoaa kulttuuripoliittisen ohjelman mukaiset palvelut ja tekee yhteistyötä muiden osastojen, mm. matkailutoimen kanssa</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kyselyt, tilastot, neuvottelut 2. Kulttuuri- ja matkailutoimikunnan kokoontumiset 	<p>Uuden vuoden ja kansallisen veteraanipäivän juhlallisuuudet; yhteistyössä ev.lut. srk:n kanssa Sovinnon leipä –tilaisuus ja Vaskiveden Ns:n kanssa pääsiäisillat; juhannusjuhlat; Virrat-päivän juhlallisuuudet 19.-20.10.2018, itenäisyyspäivä 6.12.2018 ja uuden vuoden juhlallisuuudet*</p>
	<p>Liikuntatoimi edistää liikuntaa, kilpa- ja huippu-urheilua sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, edistää hyvinvointia ja terveyttä sekä tukee lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä liikunnan avulla</p> <p>Liikunnan hanketoimintaa mahdollisuuksien mukaan</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kyselyt ja tilastot, osanottajamäärät 	<p>Terveysliikuntaa tukevat kuntokampanjat</p> <p>Maksuttomat uimahallikurssit, osallistujia keskimäärin 30/kerta.</p> <p>Lapsille uimakoulut palvelutalo Honkalan altaassa Ruovedellä uimakoulu (osallistujat 18) sekä rantauimakoulut Kallettomassa ja Killinkoskella (osallistujia yht. 36).</p> <p>Hankkeet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voimaa vanhuuteen • Liikkuva koulu –hanke <p>Liikuntaa järjestäviä seurojen tukeminen menestyneiden urheilijoiden ja liikuntatoiminnassa ansioituneiden huomioiminen eri tavoin.</p> <p>Tapahtumia, joita liikuntatoimi on järjestänyt tai joissa ollut mukana:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Perinteiset Virtain Hiihto ja Virtain Hölkkä • Virtain Kiekko-Karhujen Talvirieha

			<ul style="list-style-type: none"> • MuksuFestarit • nuorten StarttiStoppi-tapahtuma • uudistetun frisbeegolfraudan avajaiset • liikuntavälinekirppis
--	--	--	---

3.6.1 Joukkoliikenteen ja hallinnon tulosalue

Joukkoliikenne/ostopalveluliikenne on siirretty suoraan koulujen kustannuksiksi. Tälle kustannuspaikalle kuuluvat vain hallinnon (sivistyslautakunta, sivistystoimen johtaja, koulutoimiston toimistosihteeri) kulut, Tutoropettajien toiminta sekä seutulippu.

Tulosalueen toiminta toteutui annetun määrärahan puitteissa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	22 158,82	11 468	0	11 468	11 980,55	512,55	104,5
Toimintamenot	-194 476,43	-203 509	0	-203 509	-195 619,20	7 889,80	96,1
Toimintakate	-172 317,61	-192 041	0	-192 041	-183 638,65	8 402,35	95,6

3.6.2 Perusopetuksen tulosalue

Tulosalueen kustannuspaineita lisäsivät yläkoulun ja Rantatien koulun sisäilmaongelmista johtuneet kiinteistöön kohdistuneet toimenpiteet sekä opiskelu väistötiloissa. Kuljetusten osalta pyrittiin kustannuksia karsimaan siten, että järjestettiin valvontaa ja ohjattua tekemistä kuljetuksia odottaville oppilaille ja minimoitiin kuljetuskerrat ottaen huomioon perusopetuslain 32 §:n aikarajat.

Yhtenäiskouluperiaatetta on pyritty soveltamaan mahdollisuuksien mukaan ja siten lisäämään opettajien yhteiskäyttöä luokka-asteilla 1 – 9.

Opetus- ja kasvatushenkilöstö on pätevää ja kokenutta. Oppilashuollon palveluita on tarjottu ja tarjotaan moniammatillisena yhteistyönä.

Uusi viipalekoulurakennus otettiin käyttöön elokuussa, jonka jälkeen yläkoulun opetus on keskittynyt vanhan yläkoulun ja lukion kiinteistön alueelle sekä Tredun kiinteistöön. Vanhan yläkoulun ja lukion kiinteistön purkutyöt on aloitettu vuonna 2018 ja jatkuvat edelleen vuonna 2019.

Perusopetuksen talousarvion tehtiin vuoden 2018 muutos tuloarvioiden osalta, joita alennettiin 128 283 euroa. Menot kuitenkin ylittivät merkittävästi. Ylitystä talousarvioon on tullut merkittävimmin henkilöstökuluissa sekä kasvaneen henkilöstömäärän että työehtosopimuksen mukaisen kertaerän johdosta, kotikuntakorvauksissa, ict-palveluissa, kuljetuspalveluissa sekä tila- ja laitevuokrissa. Tilavuokrat ovat ylittyneet mm. uuden viipalekoulurakennuksen sekä kasvaneiden kiinteistökulujen johdosta. Laittevuokrien ylitys johtuu muun muassa kasvaneista laitemääristä. Ruokahuollon ja tilapalvelun sisäisiä veroituksia oikaistiin vuoden lopussa vastaamaan toteutunutta menotasoa. Ruokahuollon osalta perusopetukseen kohdistui hyvitystä ja lopulliset ateriamenot jäivätkin alle talousarvion tason. Tilapalvelun vuokrissa puolestaan oli nousupainetta johtuen eri kiinteistöihin tehdyistä korjaus- ja tutkimustyöistä. Tasauksen vaikutuksesta perusopetuksen menot alenivat yhteensä 37 952 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	343 101,57	365 276	-128 283	236 993	293 204,06	56 211,06	123,7
Toimintamenot	-6 829 090,94	-6 721 277	0	-6 721 277	-6 992 238,30	-270 961,30	104,0
Toimintakate	-6 485 989,37	-6 356 001	-128 283	-6 484 284	-6 699 034,24	-214 750,24	103,3
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0	0	0	119,89	119,89	
Poistot	-101 514,24	-98 979	0	-98 979	-101 419,44	-2 440,44	102,5
Yli/alijäämä	-6 587 503,61	-6 454 980	-128 283	-6 583 263	-6 800 333,79	-217 070,79	103,3

3.6.3 Lukiokoulutuksen tulosalue

Lukion toiminta siirtyi vuonna 2016 Tredun tiloihin Tredun kanssa tehdyn 20-vuotisen sopimuksen myötä. Ylioppilaskirjotukset on järjestetty valtuustosalissa ja muun muassa fysiikan ja kemian opetusta on järjestetty viipalekouluun rakennetuissa tiloissa.

Lukiokoulutuksen määrärahat toteutuivat hieman talousarviota alhaisempina. Alitusta oli esimerkiksi henkilöstö- ja tilavuoksissa menojen puolestaan ylittyessä mm. ict-palvelujen ja kalustohankintojen osalta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	9 932,83	19 924	0	19 924	5 242,87	-14 681,13	26,3
Toimintamenot	-994 326,85	-1 006 163	0	-1 006 163	-976 172,32	29 990,68	97,0
Toimintakate	-984 394,02	-986 239	0	-986 239	-970 929,45	15 309,55	98,4
Poistot	-40 899,36	-39 284	0	-39 284	-39 283,89	0,11	100,0
Yli/alijäämä	-1 025 293,38	-1 025 523	0	-1 025 523	-1 010 213,34	15 309,66	98,5

3.6.4 Aikuiskoulutuksen/kansalaisopiston tulosalue

Vuonna 2018 keväällä oli edellisvuosien tapaan periaate, että kurssi toteutuu, jos osallistujia on pääsääntöisesti 10. Syksystä 2018 lähtien osallistujien vähimmäismäärä/kurssi on 7. Peruuntuneita tai keskeytyneitä kursseja oli 20.

Valtionosuus määräytyy pidettyjen tuntien perusteella. Tunteja oli vuonna 2018 yhteensä 4367 (v. 2017/4205) ja netto-opiskelijamäärä 1121 (v. 2017/1142). Iältään eniten opiskelijoita oli 66-70-vuotiaissa ja 70 % opiskelijoista oli yli 50-vuotiaita (v. 2017/75 %). Nuorille suunnattujen kurssien tarjontaa pyrittiin lisäämään mutta niistä vain muutama toteutui.

Sekä tuotot että menot ovat peruuntuneiden kurssien johdosta jääneet talousarvion tasoa alhaisemmaksi.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	79 517,14	90 500	0	90 500	78 964,44	-11 535,56	87,3
Toimintamenot	-294 185,59	-364 736	0	-364 736	-293 584,31	71 151,69	80,5
Toimintakate	-214 668,45	-274 236	0	-274 236	-214 619,87	59 616,13	78,3

3.6.5 Lasten päivähoiton tulosalue

Vuoden 2018 aikana päivähoitopaikkojen tarpeeseen on vastattu perustamalla Otsolankadun yksikkö, joka tarjoaa päiväkotihoidon Koivurinteen päiväkodin alaisuudessa 20 lapselle. Elokuusta 2018 alkaen Mäntylän ryhmäperhepäivähoidon toiminta on siirtynyt myös Otsolankadun yksikköön tarjoten edelleen ryhmäperhepäivähoitoa 12 lapselle. Järjestelyä on tarkoitus jatkaa uuden yhtenäiskoulun valmistumiseen saakka, jolloin Koivurinteen päiväkotiin tulee lisätilaa esiopetuksen siirtyessä sieltä uuteen yhtenäiskouluun.

Päivähoidon tulosalueen lisämääräraha kohdistui Otsolankadun uuden yksikön aiheuttamaan menojen lisäykseen, johon ei ollut varauduttu talousarviossa. Menot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna, mutta jäivät alle lisätalousarvion. Tuottojen alenemaan vaikutti varhaiskasvatusmaksujen alentaminen. Ruokahuollon ja tilapalvelun veloitus oikaisu vähensi päivähoiton tulosalueen menoja yhteensä 11 861 euroa.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	351 162,03	296 261	0	296 261	255 196,69	-41 064,31	86,1
Toimintamenot	-2 585 496,75	-2 695 294	-139 000	-2 834 294	-2 734 545,55	99 748,45	96,5
Toimintakate	-2 234 334,72	-2 399 033	-139 000	-2 538 033	-2 479 348,86	58 684,14	97,7
Poistot	-23 920,68	-21 927	0	-21 927	-21 927,35	-0,35	100,0
Yli/alijäämä	-2 258 255,40	-2 420 960	-139 000	-2 559 960	-2 501 276,21	58 683,79	97,7

3.6.6 Kirjasto- ja kulttuuritoimen tulosalue

Vuoden 2016 lopulla neuvoteltiin sopimus yhteistyöstä Alavuden kaupungin kanssa kirjastotoimen johtajan palvelusta. Sopimuksen mukaan Alavuden kirjastotoimenjohtaja on toiminut 40 % työajastaan Virtain kirjastotoimenjohtajana 1.1.2017 alkaen. Järjestely on toiminut hyvin ja sopimusta on jatkettu toistaiseksi voimassaolevana 1.1.2019 alkaen.

Valtakunnallisessa asiakastytyväisyys-kyselyssä kirjasto sai yleisarvosanaksi 8,69. Kirjaston henkilökunta on osallistunut suunnitelmien mukaisesti oman alansa etä- ja lähikoulutukseen.

Kirjastoon on asennettu toinen langattoman verkon tukiasema ja hankittu uusi tiedonhakukone ja sähköpöytä. Kirjaston taulutietokonetta on alettu lainata alle 15-vuotiaille käytettäväksi kirjaston tiloissa. Kotiseutuarkiston e-aineisto on siirretty kaupungin palvelimelle.

Kulttuuritoimi on järjestänyt useita tapahtumia ja ollut mukana useissa muissa tapahtumissa, kuten Yhdessä treffeissä. Galleria Virinässä on ollut vuoden aikana useita näyttelyitä sekä tehty paljon yhteistyötä koulujen, päiväkotien, Nuorisokeskus Marttisen, Virtain kansalaisopiston sekä Virtain taideyhdistyksen kanssa. Kulttuurisihteeri työskenteli 100 %:n työpanoksella.

Kirjasto- ja kulttuuritoimen vuoden 2018 talous toteutui kokonaisuutena talousarviota korkeampana johtuen pääosin ict-palveluista sekä palkkatuella työllistettyjen siirtymisestä kaupunginhallituksen alaisesta toiminnasta osaston omilla määrärahoilla katettavaksi.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	13 863,74	9 830	0	9 830	22 472,12	12 642,12	228,6
Toimintamenot	-582 149,63	-568 011	0	-568 011	-597 858,08	-29 847,08	105,3
Toimintakate	-568 285,89	-558 181	0	-558 181	-575 385,96	-17 204,96	103,1
Poistot	-1 123,50	-11 000	0	-11 000	-9 156,36	1 843,64	-100,0
Yli/alijäämä	-569 409,39	-569 181	0	-569 181	-584 542,32	-15 361,32	102,7

3.6.7 Liikuntatoimen tulosalue

Terveysliikuntaa tukevat kuntokampanjat toteutettu kannustaen kuntalaisia liikkumaan terveytensä edistämiseksi. Samoin maksuttomat uimahallikuljetukset on järjestetty tukemaan hyvinvointia. Lapsille järjestettiin keväällä palvelutalo Honkalan altaassa Ruovedellä uimakoulu sekä rantauimakoulut Kalettomassa ja Killinkoskella.

Ikäihmisten liikuntaa kehitetty Voimaa vanhuuteen –hankkeen kautta, joka on kohdennettu kotona asuville toimintakyvyttään heikentyneille yli 75-vuotiaille. Voimaa vanhuuteen –työ jatkuu Ikäinstituutin mentoroinnilla ja hyvien käytänteiden jalkauttamisella.

Liikkuva koulu –hanke pyrkii edistämään alakoululaisten liikkumista niin koulupäivän sisällä kuin vapaa-aikanakin. Hankkeen myötä kaikki alakoululaiset saavat lukuvuoden aikana kolme kertaa uimaopetusta. Lisäksi Liikkuva koulu –toiminta on luonut jokaiselle alakoululle toimivan ja monipuolisen liikuntakerhon, jossa liikkuvat etenkin vähän liikkuvat lapset. Molemmat hankkeet ovat hallituksen kärkihankkeita. Liikkuva koulu –kerho osallistujia Rantatiellä 10-15/kerhokerta, laskettelukerhoilla 60-70. Kyläkouluilla kaikki osallistuvat kerhoon, koska se järjestetään koulupäivän keskellä.

Liikuntaa järjestäviä seuroja on tuettu liikuntatoimen avustuksilla toiminnan laajuuden mukaan. Kilpaurheilussa MM-tasolla menestynyttä Helena Leveelahtea on huomioitu stipendillä sekä torijuhlilla. Muut MM-, EM- ja SM-tasolla menestyneet urheilijat palkittiin stipendeillä ja kahvituksella. Liikuntatoiminnassa ansioituneeksi henkilöksi valittiin Golf-Virtain Tapio Varis, joka on kehittänyt golfseuran toimintaa ja ollut tärkeä yhteistyökumppani Liikkuva koulu –hankkeessa.

Liikuntatoimi järjesti yhteistyökumppaneiden kanssa tai oli mukana järjestelyissä erilaisissa tapahtumissa. Perinteiset Virtain Hiihto ja Virtain Hölkkä, Virtain Kiekko-Karhujen Talvirieha, MuksuFestarit, nuorten StarttiStoppi-tapahtuma ja uudistetun frisbeegolfradan avajaiset sekä liikuntavälinekirppis toteutettiin vuoden 2018 aikana.

Liikuntatoimen talousarvio ylittyi hieman. Ylitys johtui Liikkuva koulu hankkeen 2018 – 2019 avustustulojen jaksottumisesta pääosin vuodelle 2019.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	9 064,25	12 800	0	12 800	23 968,23	11 168,23	187,3
Toimintamenot	-153 981,98	-164 241	0	-164 241	-181 796,84	-17 555,84	110,7
Toimintakate	-144 917,73	-151 441	0	-151 441	-157 828,61	-6 387,61	104,2
Poistot	-32,52	-26	0	-26	-25,92	0,08	99,7
Yli/alijäämä	-144 950,25	-151 467	0	-151 467	-157 854,53	-6 387,53	104,2

3.7 MERIKANTO-OPISTO

Tulosalueen tehtävät ja toimintaympäristön muutokset

Merikanto-opisto on seutukunnallinen taideoppilaitos, jonka tehtävänä on antaa korkeatasoista ja monipuolista taiteen perusopetusta laajan oppimäärän mukaan musiikin ja tanssin taiteenaloilla sekä järjestää konsertteja ja muuta musiikkikulttuurin kehittämiseen liittyvää toimintaa oppilaitoksen ja sen toimintaympäristön erityistarpeet ja mahdollisuudet huomioiden.

Merikanto-opisto tuottaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaiset palvelut suunnitelmakauden aikana Virtain, Ähtärin, Mänttä-Vilppulan ja Oriveden kaupungeille sekä Ruoveden ja Juupajoen kunnille nykyisellä tuotantotavalla eli kunnallisena toimintana.

Suunnittelukauden tavoitteet

Strateginen tavoite 2018 - 2020	Operatiivinen tavoite vuonna 2018	Toimenpiteet (mittarit)
Asiakaslähtöisyys; pyritään takaamaan kaikille hyväksytyille oppilaspaikka	Vastataan asiakkaiden tarpeisiin; kaikki pääsykokeissa hyväksytyt pistemäärän saaneet saavat oppilaspaikan	Tilasto / seuranta

Toteutuminen

Keväällä 2018 opistoon pyrki kaikkiaan 139 lasta ja nuorta toiminta-alueittain seuraavasti:

Virrat	42	hyväksytty pistemäärä	39
Mä-Vi	30	hyväksytty pistemäärä	30
Orivesi	23	hyväksytty pistemäärä	23
Ähtäri	24	hyväksytty pistemäärä	22
Ruovesi	13	hyväksytty pistemäärä	13
Juupajoki	7	hyväksytty pistemäärä	7

Hyväksytyt pistemäärän saavutti 134 hakijaa. Oppilaspaikan sai vuoden 2018 aikana 96 lasta (72 %), jonossa on edelleen 46 lasta ja nuorta.

Tavoitteena (tavoitetaso) oli, että kaikki pääsykokeissa hyväksytyt pistemäärän saavuttaneet saavat oppilaspaikan.

Oppilaspaikan vuoden 2018 aikana saaneet (yht. 96 kpl; 72 %):

Virrat	28	jonossa	11
Mä-Vi	17	jonossa	13
Orivesi	6	jonossa	17
Ähtäri	20	jonossa	2
Ruovesi	13	jonossa	-
Juupajoki	4	jonossa	3

Keväällä 2018 opistosta valmistui ennätysmäärä (36 kpl) oppilaita ja oppilaspaikkoja vapautui hyvin. Tavoitetaso toteutui kiittävästi Ähtärissä ja Ruovedellä. Heikoin tilanne oli Orivedellä, Mänttä-Vilppulassa ja Virroilla. Mainittakoon, että Orivesi lisäsi vuodelle 2019 kuntaosuutta 6 000 euroa, mikä mahdollisti kahdeksan uuden opiskelija sisäänoton tammikuussa 2019.

Strateginen tavoite 2018-2020	Operatiivinen tavoite vuonna 2018	Toimenpiteet (mittarit)
Turvataan valtionosuustunnit ja rahoitus	Sopimuskunnat luvanneet kuntaosuusia yht. 244.000 € Valtionosuus 777.581 €.	Valtionosuustunteja 18 095. Arvioidut opetustunnit v. 2018 yhteensä 18 800. (Valtionosuustunnit ylittävät tunnit ryhmätunteja, jotka kustantavat pitkälle itse itsensä)

Toteutuminen

Sopimuskuntien kuntaosuudet toteutuivat odotetusti, samoin valtionosuus.

Strateginen tavoite 2018-2020	Operatiivinen tavoite vuonna 2018	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Yksikkökustannukset alle maan keskiarvon	Käyttömenojen pitäminen kohtuullisina tulokseen verrattuna	Yksikkökustannusten vertaaminen valtakunnalliseen tilastoon; sopimuskuntien ostama tuntimäärä

Toteutuminen

Merikanto-opiston yksikkökustannukset vuodelta 2017 (viimeisin OPH:n tilasto):

euroa / tunti 70,90 € (valtakunnallinen keskiarvo 78,44 €)

Tanssin taiteen perusopetus:

euroa / tunti 74,37 € (valtakunnallinen keskiarvo 129,84 €)

Yksikkökustannukset olivat tavoitteen mukaisesti huomattavasti alle valtakunnallisen keskiarvon.

Sopimuskuntien ostamat tuntimäärät 2018 (toteutuneet)

	2018	2017
Virrat	5100	4 613
Ähtäri	2873	3 121
Ruovesi	3151	2 820
Mänttä-Vilppula	4609	4 635
Orivesi	2874	2 901
Juupajoki	511	414
Yhteensä	19118	18 504

Valtionosuustuntien määrä yhteensä n. 18 095.

Strateginen tavoite 2018 - 2020	Operatiivinen tavoite vuonna 2018	Toimenpiteet (mittarit) talousarviovuonna
Ammattitaitoinen nykypedagogiikkaan sitoutunut henkilöstö	Pätevät, motivoituneet, työhönsä sitoutuneet opettajat <ul style="list-style-type: none"> - uuden opetussuunnitelman yhdessä laatiminen - yhteinen visio ja missio 	Kehityskeskustelut

Toteutuminen

Henkilöstöstä vain kahdella tuntiopettajalla ei ollut muodollista kelpoisuutta. Viranhaltijoilla on kaikilla virkaan vaadittava tutkinto.

Työtyytyväisyyttä ja työssä jaksamista kartoitettiin kehityskeskusteluissa, jotka pidettiin koko henkilöstön kanssa 19.3. – 6.4.2018 välisenä aikana. Yleisenä huomiona voidaan todeta, että henkilöstö on motivoitunutta ja erittäin hyvin työhönsä sitoutunutta. Töiden järjestelyyn liittyviä toiveita pyrittiin ottamaan huomioon lukuvuotta suunniteltaessa.

Opettajakunta työsti uutta opetussuunnitelmaa koko kevätkauden tiiviisti. Uusi opetussuunnitelma otettiin käyttöön 1.8.2018 alkaen.

Henkilöstön määrä

Merikanto-opisto	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö 31.12.2017
rehtori	1	1
apulaisrehtori	1	1
toimistosihteeri	1,5	1,5
opettajaviranhaltijat	16	15
päätoimiset tuntiopettajat	6	6
sivutoimiset tuntiopettajat	6	5
yhteensä	31,5	29,5

Muita operatiivisia tavoitteitaPäättötutkintojen suorittaminen, laadun tason säilyttäminen ja kehittäminen

(tavoitetaso: 20 – 25 päättötutkintoa, solististen suoritusten arvosana ka 3,5 asteikolla 1-5)

Päättötutkintoja solistisissa aineissa suoritettiin kaikkiaan 36 kpl, joista 9 kpl opistotasolta. Virroilta valmistui 10, Ähtäristä 7, Mänttä-Vilppulasta 11, Ruovedeltä 4, Orivedeltä 2 ja Juupajoelta 1.

Solististen suoritusten arvosanojen keskiarvo oli 3,9:

Asteikko: (1) hyväksyty – (5) erinomainen:

8 kpl	erinomainen	5
19 kpl	kiitettävä	4
9 kpl	hyvä	3
0 kpl	tydyttävä	2
0 kpl	hyväksyty	1

Tutkintojen taso ja laatu olivat kokonaisuudessaan erinomaiset, suorituksista n. 75 % oli kiitettävää tai erinomaista tasoa.

Laadun tasoon ja edelleen kehittämiseen kiinnitettiin huomiota myös mm. toiminta-alueen kunnissa järjestetyissä oppilasmatineoissa (52 kpl). Lukuvuoden aikana suoritettiin solistisia tasosuorituksia kaikkiaan 119 (v. 2017; 148 kpl) ja musiikin perusteiden tasosuorituksia 210 kpl (v. 2017; 220 kpl).

Yhteistyö oppilaitoksen ja kotien välillä

Rehtori tapasi jatkoilmoittautumisten yhteydessä henkilökohtaisesti oppilaat ja huoltajat (n. 500 oppilasta). Tapaamisessa keskusteltiin opiskeluun liittyvistä kysymyksistä ja tehtiin jokaiselle oppilaalle henkilökohtainen opetussuunnitelma seuraavaksi lukuvuodeksi.

Vanhemmat ja vanhempainyhdistykset toimivat sopimuskunnissa erittäin aktiivisesti mm. järjestämällä kahvituksia ja arpajaisia oppilaskonserttien yhteydessä. Tuottoja jaettiin stipendeinä yhteensä 4 265 euron arvosta.

3.7.1 Musiikin, tanssin ja taiteen perusopetuksen tulosalue

Taloudelliset tavoitteet

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK-KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	463 980,02	435 560	0	435 560	440 129,03	4 569,03	101,0
Toimintamenot	-1 344 611,82	-1 350 204	0	-1 350 204	-1 331 811,19	18 392,81	98,6
Toimintakate	-880 631,80	-914 644	0	-914 644	-891 682,16	22 961,84	97,5

3.8 TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA

Teknisten palveluiden lautakunnan tehtävänä on huolehtia sen vastuulla olevien kiinteistöjen, liikenneväylien, puistojen ja muiden maa-alueiden, ulkoliikuntapaikkojen sekä sataman ylläpitotehtävistä. Lautakunnan vastuualueeseen kuuluu vesihuoltolaitoksen käyttö- ja kunnossapito. Teknisten palveluiden lautakunta vastaa myös kaupungin toimesta tapahtuvasta rakentamisesta ja rakennuttamisesta. Lautakunta vastaa vesihuollon kehittämisestä. Lisäksi lautakunta huolehtii yksityisten kunnossapito- ja rakentamisavustusten jakamisesta.

Teknisten palveluiden lautakunta vastaa mittauksesta ja kaupungin kartoista, kiinteistönmuodostuksesta, osoitteiden määrittelystä, maanhankinta- ja luovutusasioiden valmistelusta, asuntoasioiden rakennusteknisestä avustamisesta, valtion asuntorahaston kautta myönnettävien avustuspäätösten tekemisestä, rakentamattomien maa- ja vesialueiden rakentamisen ja ympäristönsuojelun neuvonnasta ja valvonnasta sekä vesistökuunnostushankkeiden suunnittelusta.

Myös kaupungin ruokapalveluiden järjestäminen, lukuun ottamatta Nuorisokeskus Marttisen ruokapalveluita, kuuluu teknisen osaston tehtäviin sekä liikuntahallin toiminnan järjestäminen.

Osastolla on toiminut 1.1.2013 alkaen erillinen lupapalvelulautakunta, joka toimii kuntien ympäristönsuojelusta annetun lain tarkoittamana kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena sekä maankäyttö- ja rakennuslain mukaisena rakennusvalvontaviranomaisena. Lautakunta toimii maankäyttö- ja rakennus-, ympäristönsuojelu-, jäte-, maastoliikenne-, vesiliikenne-, ulkoilu, maa-aines-, vesi-, vesihuolto- ja rakennusvalvontalain mukaisena lupa- ja valvontaviranomaisena. Lisäksi lautakunnasta on valittu yksityistiejaosto, joka hoitaa yksityistielain mukaiset kunnan tehtävät. Lautakunta hoitaa myös kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvat tehtävät.

Henkilöstö

Tulosalue	Henkilöstö 31.12.2018	Henkilöstö 31.12.2017	Muutos
Hallinto	27,0	29,2	-2,2
Ylläpito ja rakentaminen	41,9	38,1	3,8
Ympäristövalvonta	4,2	3,8	0,4
Vesihuoltolaitos	3,5	3,5	-
Yhteensä	76,6	74,6	2,0

Toimielimelle asetettujen operatiivisten tavoitteiden toteuma

TEKNISTEN PALVELUIDEN LAUTAKUNTA			
Strateginen tavoite	Operatiivinen tavoite 2018	Toimenpiteet / laadulliset mitarit 2018	Tavoitteiden saavuttamiseksi tehdyt toimenpiteet tai tavoitteen saavuttaminen loppuvuoden osalta (tilanne 12/2018)
Henkilöstö	Henkilöstön osaamisen kehittämisessä on keskitytty valituihin ydintehtäviin ja osaamisalueisiin	<ol style="list-style-type: none"> Organisaatio on mitoitettu sille asetettujen ydinosoamisen vaatimusten mukaisesti joustavaksi rakenteita uudistaen. Riittävä ammatillinen erityisosaaminen varmistetaan täsmäkoulutuksilla. 	<ol style="list-style-type: none"> Organisaation mitoitus <ol style="list-style-type: none"> Organisaation rakenneuudistus kesken; vastuunjako taulukko luonnos laadittu (tarkennetaan), tehtäväkuvaukset laadittu ja ovat arvioitavana henkilöstöpäälliköllä. Organisaatiota uudistetaan yhteistoimintamenettelyllä. Uusissa viroissa aloittanut kiinteistöpäällikön sekä maankäyttöinsinööri. Henkilöstö on mitoitettu tarvittavien ydinosoamisen vaatimusten ja perustehtävien suorittamisen mukaisesti. Erilliselle osaston operatiivista kehitystyötä mm. tietojärjestelmien perusasioiden parantamista on tehty tilapäisjärjestelyin määrärahojen sallimissa puitteissa. Avoinna olevat virat on täytetty ja tehtävän mukainen perehdytys suoritettu. Perehdytyksen aikana esille tulleet aiempaan puutteisiin on reagoitu ja perusasioita on laitettu kuntoon. Ammatillinen osaaminen <p>Henkilöstö on osallistunut oman osaamisalueensa koulutuksiin. Koulutuksiin osallistuttu mm:</p> <ol style="list-style-type: none"> Ruokapalvelun alan koulutuksiin Hankintakoulutuksiin Tilapalvelun kiinteistönhoito sekä puhtauspalvelut alan koulutuksiin Paikkatiedon ja mittauksen osalta paikkatietokoulutuksiin ja vertaisryhmätapahtumiin Ympäristönsuojelun ja maankäytön osalta alan koulutuksiin
	Henkilöstöllä on selkeä, yhtenäinen ja avoin toimintatapa	<ol style="list-style-type: none"> Organisaatio käyttää vuosikelloa ja digitaalista päiväkirjaa työohjelmien laadinnassa ja seurannassa Organisaation toimintaa arvioi ulkopuolinen asiantuntija ja käytössä on organisaation sisäinen opponointi 	<ol style="list-style-type: none"> Järjestelmä on kehitetty ja työohjelma on ladattu järjestelmään. Järjestelmää ei vielä käytöön otettu. Järjestelmä otetaan käyttöön vuoden 2019 osalta vaiheittain. Organisaation toimintaa arvioi ulkopuolinen asiantuntija, joka antaa meille ohjeita yhteistoiminnan kehittämiseksi. <p>Tapaamisia pidetään säännöllisin aikavälein ja edistystä opinnoidaan henkilöstön sisäisesti.</p>

	Organisaatio ja henkilöstö rakentaa asiantuntijoiden ja ammattiosaajien tukiverkoston	1. Henkilöstöllä on tuenaan laaja asiantuntijoiden ja ammattiosaajien verkosto	1. Tarvekartoitus osittain tehty. Marraskuussa järjestetty markkinainfo-tilaisuus, jossa kartoitetaan halukkaat yhteistyökumppanit. Syksyn 2018 aikana neuvottelemme ja valitsemme yhteistyökumppanit, joiden kanssa laaditaan sopimukset. a. Kiinteistöjen kunnossapidon osalta hankitaan puitesopimuskuumppaneita. Pieniin korjaustöihin on hankittu yhteistyökumppaneita. b. Käyttäjäpalveluiden osalta hankitaan yhteistyökumppaneita. Kalusteiden ja varusteiden siirtoon on hankittu yhteistyökumppani. c. Hallinnollisten tukipalveluiden osalta hankitaan lisäresursseja. Kiinteistörekisterin päivittäminen ja kiinteistöjen kuntokartoitukset hoidetaan oppilastyönä.
Talous	Organisaatio on asiakaslähtöinen, vastuullinen ja kustannustietoinen	1. Säännölliset sidosryhmätapaamiset, ennakoiva valmistelu, tarvekartoitukset, kustannusarvioiden laadinta ja -hyväksyntä	1. Kustannusarvioiden laadintaan on hankittu Rakennustiedon ylläpitämä käyttäjäystävällinen kustannusarviointi-järjestelmä. Osittain toteutunut. Käyttöönottoa laajennetaan 2019. Laitoshuollon- ja ruokapalveluiden sidosryhmäkierros hallintokuntien välillä ennen 27.8.2018 (johtoryhmän kokous) Rantatien koulun osalta siivoustaso on määritelty uudelleen.
	Tulosalueiden johtaminen on tavoitteellista ja se perustuu numeeriseen tietoon, jatkuvaan ennakkointiin sekä riskien arviointiin	1. Ajantasaisen tiedon raportit laaditaan kerran kuukaudessa ja talousarvion osumatarkkuus mitataan 4 kertaa vuodessa, keskiarvo +/- 10%	1. Yhtenäinen raportointi otettu käyttöön kaikkien vastualueiden osalta (Accuna), Toteutunut. Osaston kuukausiraportti käytössä. Käytännöt ovat kunnossa, rutiineita kehitetään.

	Hyödynämme hankintojen potentiaalin ja lisäämme sekä toimintakykyä että joustavuutta	<ol style="list-style-type: none"> 1. Uusia hankintatapoja on otettu käytäntöön, mm. neuvottelumenettely, innovatiiviset kumppanuus hankinnat ja puitesopimukset 2. Palveluiden tuotteistaminen ja hinnoittelu 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pienhankintojen vuosisopimuksia laadittu tarvittava operatiivinen joustavuus ja reagoitakyky yllättävissä sisäilmaongelmatilanteissa on ollut hyvä. Pilotit toteutuneet. Käytäntöä laajennetaan. 2. Ei toteutunut.
	Kaupungin kiinteistöomaisuuden kokonaistaloudellisuuden radikaali parantuminen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kiinteistöjen myynti-/purkuohjelman toteuttaminen 2. Tuottamattoman asunto- ja kiinteistökannan uudelleen järjestelyjen toteuttaminen 	<ol style="list-style-type: none"> 1. 2018 purkuohjelma jatkuu 2019. <ul style="list-style-type: none"> - Vanha sairaala purettu - Yläasteen B-rakennus purettu - Yläasteen C- rakennus aloitettu valmistuu huhtikuuhun 2019 mennessä. - Nallelan kerrostalon purku ei toteudu, toteutetaan 2019 yhtäaikaa Virtain Vuokratalojen kohteen kanssa. 2. Kartoitustyö ja valmistelu tehty. Toteuttaminen siirtyy vuodelle 2019. (Asuinrakennuskannan mahdollinen siirtäminen Virtain Vuokratalot Oy omistukseen).
	Maakuntayhteensopivuuden varmistaminen	<ol style="list-style-type: none"> 3. SOTE kiinteistöjen palvelu- ja vuokrasopimusten laatiminen 	<ol style="list-style-type: none"> 3. Sote kiinteistöt ilmoitettu maakunnalle, kiinteistötietoja tarkennetaan 2017 toteutuneet investoinnit, 2018 tehdyt investoinnit ilmoitetaan ja päätetyt 2019 investoinnit ilmoitetaan huhtikuun 17. pv:ään 2019 mennessä.
Uudistuva Virrat	Kehitämme avoimesti ja aktiivisesti uusia kokeilevia tuotantomalleja, sekä alueellisesti että toiminnallisesti	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kokeiluympäristöjen kautta on lisätty yhteistyötä yritysten ja kolmannen sektorin kanssa, liikuntapaikat, vapaa-ajan alueiden hoito, kiinteistöjen kunnostus 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Hyviä kokemuksia esim. Otsolankadun päiväkotia ja Rantatien koulu. Toteutunut. 2. Hyviä kokemuksia Killinkosken ja Vaskiveden kyläyhdistyksen kanssa toimimisesta. Toteutunut. 3. Virtain keskustan alueelle hankitaan yhteistyökumppani. Ei toteutunut.
	Hyödynnetään digitalisaation mahdollisuuksia, joilla parannetaan palvelujen saatavuutta.	<ol style="list-style-type: none"> 1. Neuvonnan etäpalvelujärjestelmä on otettu käyttöön, videoneuvottelua varataan kalenterikutsuilla 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Rakennuslupa.fi otettu käyttöön. Toteutunut. 2. Videoneuvotteluihin ja neuvontaan ei mennä 2018.
Onnistuva Virrat	Parannamme monipuolisesti vapaa-aika-, liikunta- ja leikki- paikkoja	<ol style="list-style-type: none"> 1. Investointiohjelman mukaisen töiden toteuttaminen, mm Nallela, Kaletton lahti, Killinkoski 2. Investointiohjelman mukaisen vesistönkunnostushankkeiden toteuttaminen. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Investointiohjelman mukaisia toimenpiteitä suoritettu suunnitelman mukaisesti. 2. Hyvinvointipuiston hankkeesta on toteutettu mm. urheilukentän pinnoite, frisbee-golf rata ja hiihtomaa. Koko hankkeelle myönnetty avustusta 141.000 euroa. Toteutunut suunnitelman mukaisesti. 3. Jähdyspohjan lupapäätös saatu, Toisveden pato asennettu.

	Edistämme teollisuusalueiden rakentamisella yritysten toimintaedellytyksiä	1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Kitusenkulma, Nallelan peltoalue, Purulanoja	4. Purulanojan hulevesiselvitys tehty ja kunnostushanke on valmistelussa. Nallelan peltoalue vaihtui Purulankulman kehittämiseen. Purulanojan perkaaminen ei toteutunut.
	Kehitämme kaupunkikuvaa suunnitelmallisesti	1. Investointiohjelman mukaisten töiden toteuttaminen mm. Virtaintie ja Virtain torialueet.	1. Torikahvilan 1. pohjapiirustussuunnitelma laadittu, lupakuvien luonnostelu työn alla. Ei toteutunut.
Kumppanien kanssa vahva Virrat	Parannetaan paikkatiedon ja sähköisten palveluiden käyttöä alueellisesti	1. Toimialakohtaisia tietojärjestelmiä päivittämällä olemme osa toimintaympäristön hyviä käytäntöjä	1. Paikkatietojärjestelmän koulutus pidetty ja yhteistyötä Keuruun ja Mänttä-Vilppulan kanssa tiivistetty. Paikkatietojärjestelmän siirtoa pilvipalveluun valmistellaan. Kilpailutus suoritetaan vuonna 2019. Maankäyttöinsinööri aloitti virassaan heinäkuussa, paikkatietojärjestelmän käyttöä tehostetaan. Kaapeli- ja linja karttoja on päivitetty. Kaivotietoja on päivitetty.
	Kaavoitus yhteistyössä Ruoveden kanssa	1. Kaavoituksen toimintamalli laadittu 2018	1. Yhteistoimintapalaveri pidetty, Yhteinen tavoite asetettu; Virrat palkkaa kaavoitusarkkitehdin ja Ruovesi ostaa palveluita.
	Yhteinen rakennusjärjestys Ruoveden kanssa	1. Rakennusjärjestys on päivitetty 2018	1. Valtuustoseminaari pidetty 19.4.2018, jossa ulkopuolinen asiantuntija esitteli ns. esimerkkinä toimivan rakennusjärjestyksen. 2. 1. luonnos uudesta Rakennusjärjestyksestä laadittu. Ei käsitelty. Uusi kaavoitussuunnittelija osallistuu Virtain rakennusjärjestyksen päivittämiseen. Päivitys tehdään 2019.
	Hyvien käytäntöjen ja kokeilujen vertaisoppiminen	1. Rakennusvalvontapalveluiden yhteensovittaminen Ruoveden kanssa 2. Organisaation tukipalveluiden vahvistaminen mm. projektipankki, dokumentointi, kustannushallinnan ohjeistus, työohjelman laadinnan ja seurannan digitalisaatio, viestintä ja infotaulun käyttö	1. Ei tulla toteuttamaan 2018 2. Projektipankki Buildercom hankittu. Käyttöönottokoulutus toteutetaan vaiheittain alkaen 2018. Toteutunut.

Toimielimen toimintakate kokonaisuutena ylitti talousarvion toteumaprosentin oltua 107,5. Talousarvio ylittyi hallintoa lukuunottamatta kaikilla tulosalueilla Sisäisten veloitusten osalta hinnoitteluperiaatteena on nettohinnoittelu, eikä sisäisten tukipalveluiden ole tarkoituksena tehdä merkittävää positiivista tulosta. Edellisen vuoden tapaan sisäisiä veloituksia tasattiin. Ruokahuollon osalta veloituksia hyvitetiin ja vuokrien osalta puolestaan kirjattiin lisäveloituksia. Käytäntöä tullaan jatkamaan tulevaisuudessa. Talousarviomuutoksessa vähennettiin purkukustannuksiin kohdistuvia määrärahoja niiden kohteiden osalta, joiden purku ei toteutunut vuonna 2018.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	6 850 798,66	7 010 781	0	7 010 781	7 211 165,10	200 384,10	102,9
Toimintamenot	-7 725 948,93	-8 868 202	295 000	-8 573 202	-8 890 058,53	-316 856,53	103,7
Toimintakate	-875 150,27	-1 857 421	295 000	-1 562 421	-1 678 893,43	-116 472,43	107,5
Rahoitustuotot ja - kulut	-155,81	0	0	0	-20,00	-20,00	
Poistot	-4 480 441,24	-2 411 192	0	-2 411 192	-2 440 355,03	-29 163,03	101,2
Poistoeron li- säys/vähennys	136 782,42	211 233	0	211 233	163 390,66	-47 842,34	77,4
Yli/alijäämä	-5 218 964,90	-4 057 380	295 000	-3 762 380	-3 955 877,80	-193 497,80	105,1

Yhteenveto lautakunnan kustannuksista

TA 2018				TOT 2018 (31.12.2018)			TP 31.12.2017		
Kustannukset	Meno	Kpl määrä	Yksikkö- hinta	Meno	Kpl / määrä	Yksikkö- hinta	Meno	Kpl määrä	Yksikkö- hinta
HALLINTO									
Kustannus € /Ateriasuorite	-1 502 439	364 208	-4,13	-1 500 539	359073 (*)	-4,18	-1 362 166	378 227	-3,60
Aluepl.kustannus €/asukas palo- ja pelastustoim.	-507 797	6 765	-75,06	-503 659	6 736	-74,77	-513 919	6 844	-75,09
Yksityistieavustus €/km	-221 900	264	-840,53	-218 500	264	-827,65	-214 534	264	-812,63
YLLÄPITO JA RAK									
Liikenneväylinen kp €/km	-342 257	65,1	-5 257,40	-477 218	65,4	-7 296,91	-374 810	65	-5 757,45
Liikenneväylien valaistusenergiak.€/km	-86 000	54	-1 592,59	-88 671	54,2	-1 636,00	-90 218	55	-1 640,33
Puistojen kp €/hehtaari	-186 812	21,5	-8 688,93	-259 421	21,5	-12 066,09	-183 252	22	-8 523,33
Tuotann. rakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-157 597	27 370	-0,48	-153 052	31 602	-0,40	-127 041	27 370	-0,39
Asuinrakenn. Ylläpitok. €/m2/kk	-763 381	17 581	-3,62	-978 560	16 351	-4,99	-662 054	17 581	-3,14
Hallintokuntien rakenn. Ylläpitok.€/m2/kk	-2 602 471	45 447	-4,77	-2 601 941	46 217	-4,69	-2 176 677	43 430	-4,18
VUOKRAUSASTE:									
Tuotann.rakenn. %	99,3 %				99,3 %			99,3 %	
Asuinrakenn. %	70,0 %				puuttuu			70,0 %	
Hallintokuntien rakenn. %	84,1 %				83,9 %			84,1 %	
VESIHUOLTOLAITOS									
Puhdistettu vesi €/m3	-461 505	320 000	-1,44	-492 404	256 846	-1,92	-438 765	295 086	-1,49

(* ruokahuollon suoritteista puuttuu Killinkosken suoritemäärä)

TA 2018				TOT 2018 (31.12.2018)			TP 31.12.2017		
Tuotokset	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta	Tulo	Kpl määrä	Yksikkö-hinta
YMPÄRISTÖPALVELUT									
Rak.valvonta / lupamaksutuotot €/kpl	81 500	263	309,89	70 118	222	315,85	95 458	252	378,80
HALLINTO									
Ateriamaksutuotot	1 527 486	364207,9	4,19	1 524 835	359 073	4,25	1 426 922	378 227,4	3,77
							41 612		
TILAPALVELU:									
Vuokratuotot teollisuusrak €/m2/kk	374 997	27 370	1,14	428 939	31 602	1,13	394 863	27 370	1,20
Vuokratuotot asuinrak. €/m2/kk	747 620	17 581	3,54	727 512	16 351	3,50	750 035	17 581	3,56
Vuokratuotot hallintokuntien rak. €/m2/kk	3 233 033	45 447	5,93	3 403 450	46 217	6,14	3 071 461	43 430	5,89
VESIHUOLTOLAITOS:									
Jätevesimaksutuotot €/m3	686 388	320000	2,14	677 793	256 846	2,64	679 727	278430	2,44

3.8.1 Hallinnon tulosalue

Hallinnon tulosalueeseen kuuluvat teknisen osaston hallinto, tilaustyöt, ruokahuolto, haja-asutusalueen vesihuolto (avustukset), yksityistiet sekä palo- ja pelastustoimi.

Teknisen toimen hallinto

Hallinnon toimintatuotot toteutuivat huomattavasti ennakoitua parempina, johtuen Virtain Energian laskutettavista palveluista sekä läpilaskutus -eristä. Toimintatuotot toteutuivat n.14.000 euroa budjetoitua paremmin (tot.198%), toimintakulut ylittyivät noin 12.000 euroa arvioidusta (tot.104%).

Tilaustyöt

Tilaustyöt jäivät hieman budjetoitusta toimintatuottojen jäätyä budjetoitusta ja menojen toteutuessa yli budjetin.

Yksityistiet

Yksityistieavustuksia maksettiin noin 218 500 euroa, joka oli n. 3 400 euroa talousarvion määrärahaa vähemmän. Tilinpäätösvuonna toteutui yksi tien perusparannushanke.

Ruokapalvelut

Ruokapalveluiden toimintatuotot toteutuivat noin 100.000 euroa budjetoitua parempina, toteuman ollessa 1.626.652 euroa. Toimintakulut toteutuivat lähes ennakoidusti, toteutuman ollessa -1.494.916 euroa (tot.99,5%). Tuottoihin vaikutti ennakoitua korkeampi suoritteiden määrä. Ruokahuollon tuottoja hyvitetiin tämän johdosta. Hyvityksen jälkeen tuottojen toteuma oli 99 %.

Palo- ja pelastustoimi

Palo- ja pelastustoimi toteutui budjetoitusti. Virtain kaupungin maksuosuus Tampereen aluepelastuslaitokselle vuodelta 2018 oli 476.418 euroa (v. 2017; 483 835,04 euroa). Toteutuneesta maksuosuudesta ei saada palautusta.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	1 461 093,55	1 557 786	0	1 557 786	1 569 399,60	11 613,60	100,7
Toimintamenot	-2 451 538,32	-2 586 756	0	-2 586 756	-2 591 907,13	-5 151,13	100,2
Toimintakate	-990 444,77	-1 028 970	0	-1 028 970	-1 022 507,53	6 462,47	99,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-13,21	0	0	0	-20,00	-20,00	
Poistot	-12 278,67	-11 080	0	-11 080	-8 054,76	3 025,24	72,7
Yli/alijäämä	-1 002 736,65	-1 040 050	0	-1 040 050	-1 030 582,29	9 467,71	99,1

3.8.2 Ylläpidon ja rakentamisen tulosalue

Ylläpito ja rakentaminen tulosalueeseen kuuluvat liikenneväylät ja urheilualueet, puistot, venesatama, kaavoitus, mittaus, metsätilat, tilapalvelu sekä jätehuolto.

Liikenneväylät ja urheilualueet

Urheilukentän toimintatuotot ja -kulut ovat toteutuneet budjetoidusti.

Liikuntahallin käyttöaste on jatkunut hyvänä, toimintatuotot ovat ylittyneet budjetoidusta noin 13.000 euroa (tot. 158%).

Liikenneväylien kunnossapidon kustannukset ovat ylittyneet noin 100.000 eurolla (tot.128%). Ylitys kohdistuu alueiden kunnossapidon kustannuksiin runsaslumisesta talvesta johtuneista lumen ajon kustannuksista, jotka eivät sisällyneet alueurakointiin. Lisäksi tehty normaalia enemmän pieniä päällystyskorjauksia sekä katumaalausmerkintöjä. Liikenneväylien puhtaanapito ja ulkovalaistus ylittyivät niin ikään, yhteensä noin 10.000 euroa.

Puisto

Puiston toimintatuottoihin on kirjattu tuloksi valtion työllistämistuki, joka korottaa toimintatuottojen toteutumaa n. 25.500 euroa budjetoitua paremmaksi. Puistotyöt hoidetaan pääosin kesätyöntekijöillä. Henkilöstökuluihin ei ole budjetoitu riittävästi määrärahaa, joten henkilöstökulut ovat ylittyneet noin 58.000 euroa. Palkkatuki vähennettynä todellinen ylitys on noin 30.000 euroa. Syynä tähän on 4 määräaikaisen oppisopimusopiskelijan kustannusten kirjautuminen puiston kustannuspaikalle. Myös kesätapahtumien tuntityöt rasittavat puiston kustannuspaikkaa.

Venesatama

Venesataman toimintatuotot ja kulut ovat toteutuneet lähes budjetoidusti. Toimintatuotot ylittyivät hieman, samoin menot.

Kaavoitus, mittaus, metsätilat

Kaavoitus on hallituksen alaista toimintaa, tekninen osasto antaa kaavoitukselle vain tarvittavat tukipalvelut. Mittaus/kaavoitus/paikkatieto yhteensä ovat toteutuneet arvioidun mukaisina. Henkilöstökustannukset toteutuivat arvioitua alemmina, koska maankäyttöinsinööri aloitti virassaan vasta heinäkuussa. Metsätilojen osalta on saavutettu arvioidut myyntituotot, kustannusten jäätyä arvioitua alemmiksi.

Tilapalvelu

Tilapalvelun hallintoon sisältyy hallinnon lisäksi siivoustyönjohtajan sekä väistötilojen kustannukset. Hallinnon osalta säästettiin niin ikään henkilöstökuluissa kiinteistöpäällikön aloitettua virassaan vasta kesäkuussa. Tilapalvelussa otettiin käyttöön Buildercomin ict-järjestelmä kiinteistöjen elinkaaritiedon hallintaan. Mm. tästä johtuen ict-kustannukset kasvoivat. Säästöä odotetaan tulevaisuudessa luopumalla tarpeettomista ohjelmista. Siivoustyönjohtajan ja väistötilojen toimintakulut että -tuotot toteutuivat budjetoidun mukaisesti.

Tuotannolliset rakennukset

Teollisuushallien välivuokraus hoidetaan edelleen Virtain Yrityspalvelun kautta. Uusina kohteina tilapalvelulle siirtyivät vuonna 2018 Kitusenkulman halli sekä Leirirannan rakennukset. Hallien toimintatuotot toteutuivat 50.000 euroa ennakoitua parempana.

Asuinrakennukset

Asuntojen vuokratuotot ovat toteutuneet noin 71 800 euroa arvioitua pienempänä. Asuinrakennusten osalta toimintakulut ovat ylittyneet noin 170.000 euroa. Ylitys johtuu pääosin Vanhan sairaalan kiinteistön purkukustannuksista, jossa ylitystä noin 120.000 euroa. Myös purettavan kerrostalo II kustannukset ylittivät arvioidusta n. 16.000 euroa, alkuvuoden vuokratuottojen jäädessä n. 14.000 euroa alle arvioidun. Lähes kaikkiin asuin- ja kiinteistöihin on teetetty asebesti- ja haitta-ainekartoituksia, joihin talousarviossa ei oltu varauduttu, nämä ovat lisänneet ylläpitokustannuksia merkittävästi. Budjettiin varatut määrärahat kiinteistön normaaleihin ylläpitokuluihin kuten sähkö, vesi, lämmitys ja jätekuluihin ovat toteutuneet arvioidujen määrärahojen mukaisina.

Hallintokuntien käytössä olevat kiinteistöt

Hallintokuntien kiinteistöjen toteutumien kokonaisuudessaan toteutuneet määrärahojen puitteissa. Tilinpäätösvuonna vuokrattiin ulkoa kaupungin käyttöön kylmä varastotila. Yläasteen rakennusten purku aloitettiin loppuvuodesta ja purku jatkuu edelleen. Purkuun varattuja määrärahoja leikattiin talousarviosta toteutumattomilta osin, yhteensä 295.000 euroa. Yhteiskeittiön valmistuminen siirtyi vuodelle 2019. Sisäisten vuokrien osalta tehtiin edellisen vuoden tapaan oikaisuja, jotka kokonaisuutena lisäsivät vuokratuottoja 68 641 euroa.

Jätehuolto

Kaupungin jätehuoltoon kuuluvat Sarvinevan jätteenkäsittelyalue sekä romuajoneuvojen siirrot. Budjetoitu määräraha on ollut noin 10.000 euroa, josta toteutunut vain noin 30%.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	4 562 094,40	4 650 307	0	4 650 307	4 851 731,27	201 424,27	104,3
Toimintamenot	-4 541 294,84	-5 490 014	295 000	-5 195 014	-5 466 528,29	-271 514,29	105,2
Toimintakate	20 799,56	-839 707	295 000	-544 707	-614 797,02	-70 090,02	112,9
Rahoitustuotot ja -kulut	-142,60	0	0	0	0,00	0,00	-
Poistot	-4 092 308,40	-2 124 409	0	-2 124 409	-2 154 949,56	-30 540,56	101,4
Poistoeron lisäys/vähennys	136 782,42	211 233	0	211 233	163 390,66	-47 842,34	-
Yli/alijäämä	-3 934 869,02	-2 752 883	295 000	-2 457 883	-2 606 355,92	-148 472,92	106,0

3.8.3 Ympäristövalvonnan tulosalue

Ympäristövalvonnan tulosalueeseen kuuluvat maankäytön valvonta ja ympäristön suojeleminen.

Rakennusvalvonnan lupamaksutuotot toteutuivat noin 10.000 euroa budjetoitua pienempinä, toteutuman ollessa 89% budjetoidusta. Toimintakulut toteutuivat ennakoitua korkeampina, toteutuman ollessa 109% budjetoidusta. Kuluneen vuoden aikana otettiin käyttöön lupapiste.fi sähköinen lupapalvelu.

Ympäristönsuojelun toimintatuotot toteutuivat hieman ennakoitua paremmin (tot.107%), toimintakulut jäivät noin 10.000 euroa budjetoitua alhaisemmaksi (tot.91%).

Kokonaisuudessaan tulosalueen netto ylittyi noin 14.000 eurolla.

Ympäristövalvonnan suoritteet 2017-2018

TA 2018	TOT 31.12.2018		TOT 31.12.2017	
	saapunut	päätös tehty	saapunut	päätös tehty
Rakennuslupa	115	110	87	78
Rakennuslupan jatko	35	35	25	29
Rakennusaikainen muutos	5	5	6	7
Toimenpidelupa	45	42	52	46
Ilmoitus	55	52	38	36
Purkamislupa	5	4	10	10

Purkamisluvan jatkoaika			2	2	5	5
Purkamisilmoitus	5	5	2	2	19	20
Maisematyölupa	10	10	13	12		
	275	263	235	222	249	252

(* myönnettyjä saattaa olla enemmän kuin saapuneita, johtuen siitä, että on myönnetty jo edellisvuonna saapuneita lupia

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	147 883,55	116 300	0	116 300	116 889,89	589,89	100,5
Toimintamenot	-294 350,98	-329 927	0	-329 927	-343 912,80	-13 985,80	104,2
Toimintakate	-146 467,43	-213 627	0	-213 627	-227 022,91	-13 395,91	106,3
Poistot	-10 565,71	-4 038	0	-4 038	-4 447,49	-409,49	110,1
Yli/alijäämä	-157 033,14	-217 665	0	-217 665	-231 470,40	-13 805,40	106,3

3.8.5 Vesihuoltolaitoksen tulosalue

Vesihuollon toimintatuotot ovat toteutuneet budjetoidun mukaisesti, toteutuman ollessa 99%. Toimintakulut ovat ylittyneet arvioidusta (n.30.000 euroa). Ylitys johtuu asiantuntijapalveluiden hankinnasta mm. Elyn vaatimista haitta-ainetutkimuksia sekä purkuputken sukelluksesta. Lisäksi käyttöpuolelle on kirjautunut investoinnit, joiden investointiraja (10.000 euroa) ei ole ylittynyt. Näihin kuluihin ei ole varauduttu talousarvion käyttöpuolella.

Taloudellisten tavoitteiden toteuma

31.12.2018	TP2017	TA2018	TA MUUT	TA + MUUT	TOTEUMA	POIK- KEAMA €	TOT %
Toimintatuotot	679 727,16	686 388	0	686 388	673 144,34	-13 243,66	98,1
Toimintamenot	-438 764,79	-461 505	0	-461 505	-487 710,31	-26 205,31	105,7
Toimintakate	240 962,37	224 883	0	224 883	185 434,03	-39 448,97	82,5
Poistot	-365 288,46	-271 665	0	-271 665	-272 903,22	-1 238,22	100,5
Yli/alijäämä	-124 326,09	-46 782	0	-46 782	-87 469,19	-40 687,19	187,0

4 TULOSLASKELMAOSAN TOTEUTUMINEN

Tuloslaskelmaosassa seurattavia määrärahoja ja tuloarvioita ovat verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja -menot sekä satunnaiset erät.

Kaupunki ja vesihuolto (ulk.+sis.)	Alkuperäinen TA	TA MUUT	TA+MUUT	TOTEUMA
Toimintatulot				
Myyntituotot	25 419 932	-76 147	25 343 785	25 467 270,70
Maksutuotot	5 312 737		5 312 737	5 767 952,98
Tuet ja avustukset	428 632	-76 187	352 445	549 404,78
Vuokratulot	5 748 949	0	5 748 949	5 323 814,73
Muut toimintatulot		0	0	272 147,29
	36 910 250	-152 334	36 757 916	37 380 590,48
Valmistus omaan käyttöön	62 582		62 582	154 392,05
Toimintamenot				
Henkilöstömenot	-14 619 346	-126 930	-14 746 276	-14 803 260,60
Palvelujen ostot	-52 960 641	-1 241 313	-54 201 954	-53 430 928,97
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 573 045	894	-3 572 151	-3 698 382,38
Avustukset muille	-2 192 164	-115 000	-2 307 164	-2 381 335,38
Vuokrat	-5 470 915	6 850	-5 464 065	-5 682 573,85
Muut toimintamenot	-188 906	460	-188 446	-337 202,84
	-79 005 017	-1 475 039	-80 480 056	-80 333 684,02
Toimintakate/Jäämä	-42 032 185	-1 627 373	-43 659 558	-42 798 701,49
Verotulot	21 811 000		21 811 000	22 001 936,96
Valtionosuudet	22 930 000		22 930 000	23 233 442,00
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot muilta	3 800		3 800	11 242,31
Muut rahoitustulot muilta	173 500		173 500	567 512,19
Korkomenot	-120 000		-120 000	-87 994,27
Muut rahoitusmenot	-2 500		-2 500	-545,79
	44 795 800	0	44 795 800	45 725 593,40
Vuosikate	2 763 615	-1 627 373	1 136 242	2 926 891,91
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 468 932		-3 468 932	-3 437 600,65
Arvonalentumiset	0			-13 332,20
	-3 468 932	0	-3 468 932	-3 450 932,85
Tilikauden tulos	-705 317	-1 627 373	-2 332 690	-524 040,94
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	211 233		211 233	-1 325 609,34
Varausten vähennys			0	1 489 000,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-494 084	-1 627 373	-2 121 457	-360 650,28

4.1 Verotulojen erittely

Verotulot	TA2018	Toteuma 2018	Poikkeama, ylitys(+), alitus (-)	TP2017	Muutos TP17 /TP18%
Kunnallisvero	17 538 000	17 831 457,69	293 457,69	18 134 482,68	-1,67
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 406 000	2 297 356,08	-108 643,92	2 413 693,96	-4,82
Kiinteistövero	1 867 000	1 873 123,19	6 123,19	1 879 974,11	-0,36
	21 811 000	22 001 936,96	190 936,96	22 428 150,75	-1,90

Verontilityslakia on muutettu siten, että kaikkien verontilityslain mukaan tilittävien verojen kertymisjaksot vastaavat verotililaissa tarkoitettujen verojen kertymisjaksoa. Muutoksen johdosta muun muassa jäännösverot ja kiinteistöverot tilitetään kunnille aiempaa nopeammin (esimerkiksi aiemmin jäännösverot tilitettiin tammikuussa, nyt joulukuussa).

	Tuloveroprosentti	Verotet.tulo 1000 €	Efektiivinen veroaste
2018	20,75	86 805	13,21
2017	20,75	85 511	13,19
2016	20,25	87 930	13,34
2015	20,25	89 079	13,44
2014	20,25	88 789	13,56
2013	20,25	86 448	13,54
2012	20,25	86 271	13,08

*) Erilaisten vähennysten johdosta kuntien tuloveroprosentit (nimellinen veroaste) ei vastaa todellista veroastetta kunnissa. Puhutaan efektiivisestä veroasteesta, joka on maksuunpannun kunnallisveron suhde ansiotuloihin.

Kiinteistöveroprosentit	2018	2017
Vak.asuinrakennus	0,45 %	0,45 %
Muu asuinrakennus	1,00 %	1,00 %
Yleinen kiinteistövero	0,93 %	0,93 %

4.2 Valtionosuuksien erittely

Valtionosuudet	TA2018	Toteuma 2018	Poikk.,ylitys (+) alitus (-)	TP2017	Muutos TP17/TP18 %
Peruspalvelujen valtionosuus	17 612 000	17 893 971,00	281 971,00	17 854 871,00	0,2
Verotulojen tasaus	5 108 000	5 095 404,00	-12 596,00	5 356 479,00	-4,9
Opetus ja kulttuuritoimen valtionosuus	210 000	244 067,00	34 067,00	254 742,00	4,2
	22 930 000	23 233 442,00	303 442,00	23 466 092,00	-1,0

5 INVESTOINTIOSAN TOTEUTUMINEN

5.1 Hankkeet

Hankkeita ovat yli 300 000 euron verottomat kokonaisuudet. Hankkeiden käsittelyssä seurataan kaupungin hankesuunniteluohjeita.

Vuonna 2018 valmistuneita hankkeita olivat Kitusenkulman teollisuushalli, terveyskeskuksen 5. vaiheen peruskorjaus ja Toisveden vesistökuunnostushanke. Terveyskeskuksen hankkeelle haettiin lisämäärärahaa 220 000 euroa, josta myöhemmin siirrettiin 60 000 euroa keskuskeittiön tiejärjestelyjen toteuttamiseen.

Keskuskeittiöhanke viivästyi toimittajasta johtuvista syistä ja valmistuminen siirtyi vuodelle 2019. Hyvinvointipuistohankkeesta toteutettiin vuonna 2018 urheilukentän pinnoitteen uusiminen, frisbeegolfradan laajennus sekä Hiihtomaa. Hanke on edennyt suunnitellusti. Yhtenäiskouluhanke on vuoden 2018 aikana edennyt pääurakoitsijan kilpailutusvaiheeseen ja kilpailullinen neuvottelumenettely on aloitettu syksyllä 2018. Hankkeen rakennuttajakonsultti valittiin vuonna 2018 ja hankesuunnitelma hyväksyttiin joulukuussa 2018.

HANKKEET

HANKE	TA 2018	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2018	POIKKEAMA	TOT - %
Kaupunginhallitus						
Teollisuushalli 2017-hanke						
Menot	-1 000 000		-1 000 000	-789 282,57	-210 717,43	78,9
Tulot	0		0		0,00	
Nettomeno	-1 000 000		-1 000 000	-789 282,57	-210 717,43	78,9
Tekninen lautakunta						
Terveyskeskuksen saneeraus						
Menot	-511 000	-160 000	-671 000	-689 970,40	18 970,40	102,8
Tulot	0		0		0,00	
Nettomeno	-511 000	-160 000	-671 000	-689 970,40	18 970,40	102,8
Tekn./Yläkoulun uudisrakentaminen						
Menot	-500 000		-500 000	-169 931,67	-330 068,33	34,0
Tulot			0		0,00	
Nettomeno	-500 000	0	-500 000	-169 931,67	-330 068,33	34,0
Tekn./Ruokapalveluiden investoinnit						
Menot	-2 435 000		-2 435 000	-1 778 393,83	-656 606,17	73,0
Tulot	0		0			
Nettomeno	-2 435 000	0	-2 435 000	-1 778 393,83	-656 606,17	73,0
Tekn./Vesistönkuunnostushanke						
Menot	-215 000		-215 000	-132 984,67	-82 015,33	61,9
Tulot	115 000		115 000	54 000,00	61 000,00	
Nettomeno	-100 000	0	-100 000	-78 984,67	-21 015,33	79,0
Tekn/ Hyvinvointipuisto						
Menot	-140 000		-140 000	-124 967,62	-15 032,38	89,3
Tulot	0			42 000,00	-42 000,00	
Nettomeno	-140 000		-140 000	-82 967,62	-57 032,38	59,3

5.2 Hankeryhmät

Valtuusto myöntää määrärahat ja tuloarviot hankeryhmälle kokonaisuutena. Hankeryhmien kohteet ovat alle 300 000 euroa. Pienhankintaraja on 10.000 €. Lisämäärärahaa myönnettiin maa-alueiden hankintoihin 450 000 euroa ja Rantatien koulun kunnostukseen 150 000 euroa. Irtaimiston ja atk-ohjelmistojen hankintaan varattuja määrärahoja alennettiin yhteensä 35 000 euroa. Muut määrärahamuutokset olivat siirtoja hankeryhmien ja hankkeiden välillä.

Osakkeiden ja osuuksien ostoja ei toteutunut vuonna 2018. Maa-alueita ostettiin kaavoituksen tarpeisiin sekä uuden yhtenäiskoulun rakentamista varten. Maa-alueita myös myytiin.

Lämpölaitoksen investoinnit siirtyivät toiminnan yhtiöittämisen johdosta kaupunginhallituksen alaiseen toimintaan. Investoinnit koostuivat uusien liittymien rakentamisesta, mittareiden uusimisesta sekä tuotantolaitoksen peruskunnostuksesta.

Kaupunginhallituksen irtaimistoon liittyvät määrärahat olivat varauksia tietosuojajärjestelmän hankintaan sekä taloushallinnon ohjelmiston uudistamiseen. Tietosuojajärjestelmän hankinta toteutui investointirajaa alhaisempana, joten määräraha siirrettiin käyttötalousteen. Taloushallinnon ohjelmiston uudistaminen puolestaan siirtyi vuodelle 2019, minkä johdosta osa määrärahasta siirrettiin käyttötalouteen kattamaan muita pakollisia ohjelmistoihin liittyviä päivityksiä ja loppuosa poistettiin.

Perusturvalautakunnan investoinnit sisälsivät hoitajakutsujärjestelmän hankinnan Keiturinpuiston vanhainkotiin, perhekeskuksen ensikertaisen kalustamisen sekä gastrokoopin hankinnan poliklinikalle.

Vesihuoltolaitoksen investoinnit sisälsivät puhdistamon, pumppaamojen ja vesihuoltoverkoston saneerauksia, huoltoauton hankinnan sekä Kitusenkulman viemärin rakentamisen.

Kunnallistekniikan investointeja olivat Kitusenkulman katujen ja sadevesilinjojen rakentaminen, päällystekorjaukset, leikkikenttien saneeraus, katuvalaistuksen uudistukset sekä Keskustien-Meijerintien korjaus.

Asuinrakennuksiin liittyvät korjaukset kohdistuivat pääosin rivitalojen kunnostuksiin sekä kerrostalo I kunnostukseen.

Hallintokuntien käytössä olevien rakennusten hankeryhmän investoinnit koostuivat useasta eri kohteesta, joista merkittävimpiä olivat Rantatien koulun kunnostus, Otsolankadun päiväkoti- ja ryhmäperhepäivähoitilojen kunnostus sekä keskuskeittiön tiejärjestelyt.

HANKERYHMÄT

Hankeryhmä	TA 2018	TA MUUTOS	TA + MUUT	TOTEUMA 2018	POIKKEAMA	TOT - %
Kaupunginhallitus						
Osakkeet ja Osuudet						
Menot	-140 000		-140 000		-140 000,00	0,0
Tulot					0,00	
Nettomeno	-140 000		-140 000		-140 000,00	0,0
Maa-alueet/rakennukset						
Menot	-150 000	-450 000	-600 000	-556 850,00	-43 150,00	92,8
Tulot	20 000	0	20 000	22 978,19	-2 978,19	
Nettomeno	-130 000	-450 000	-580 000	-533 871,81	-46 128,19	92,0
Khall./Irtaimiston hankinta						
Menot	-20 000	20 000	0	0,00	0,00	
Tulot	0					
Nettomeno	-20 000	20 000	0	0,00	0,00	
Khall./Ohjelmistolisenssien hank.						
Menot	-15 000	15 000	0	0,00	0,00	
Tulot						
Nettomeno	-15 000	15 000	0	0,00	0,00	
Khall./Lämpölaitos						
Menot	-193 000		-193 000	-107 588,58	-85 411,42	55,7
Tulot			0		0,00	-100,0
Nettomeno	-193 000	0	-193 000	-107 588,58	-85 411,42	55,7

Perusturvalautakunta						
Menot	-181 500		-181 500	-86 443,56	-95 056,44	47,6
Tulot						
Nettomeno	-181 500	0	-181 500	-86 443,56	-95 056,44	47,6
Vesihuoltolaitos						
Menot	-320 000	50 000	-270 000	-247 129,98	-22 870,02	91,5
Tulot	0			1 895,56	-1 895,56	
Nettomeno	-320 000		-270 000	-245 234,42	-24 765,58	90,8
Kunnallistekniikka						
Menot	-595 000	-50 000	-645 000	-556 003,06	-88 996,94	86,2
Tulot	0			19 780,57	-19 780,57	-100,0
Nettomeno	-595 000		-645 000	-536 222,49	-108 777,51	83,1
Tuotannolliset rakennukset						
Menot	-75 000	35 000	-40 000		-40 000,00	0,0
Tulot	0					
Nettomeno	-75 000	35 000	-40 000	0,00	-40 000,00	0,0
Asuinrakennukset						
Menot	-195 000	25 000	-170 000	-153 579,83	-16 420,17	90,3
Tulot	0		0			
Nettomeno	-195 000	25 000	-170 000	-153 579,83	-16 420,17	90,3
Hallintokuntien käytössä olevat rak.						
Menot	-385 000	-225 000	-610 000	-510 965,63	-99 034,37	83,8
Tulot	0		0			
Nettomeno	-385 000	-225 000	-610 000	-510 965,63	-99 034,37	83,8
Alueiden kehittäminen						
Menot	-250 000	0	-250 000	-222 241,16	-27 758,84	88,9
Tulot						
Nettomeno	-250 000	0	-250 000	-222 241,16	-27 758,84	88,9
Mittaus/kaavoitus						
Menot	-105 000		-105 000	-41 736,00	-63 264,00	39,7
Tulot						
Nettomeno	-105 000	0	-105 000	-41 736,00	-63 264,00	39,7
Tekn./Koulun väistötilat						
Menot		-45 000	-45 000	-29 093,65	-15 906,35	64,7
Tulot						
Nettomeno	0	-45 000	-45 000	-29 093,65	-15 906,35	64,7

6 RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

Kaupunki ja Vesihuolto (ulk./sis.)

	TA 2018	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA
TOIMINTA JA INVESTOINNIT				
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	2 763 615	-1 627 373	1 136 242	2 926 891,91
Satunnaiset erät	0	0	0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	-20 000		-20 000	-57 969,81
			0	
Investointien rahavirta			0	
Investointimenot	-7 425 500	-785 000	-8 210 500	-6 197 162,21
Rahoitusosuudet investointeihin	115 000		115 000	96 000,00
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustuotot	20 000		20 000	80 948,00
Muut investointitulot	0	0	0	21 676,13
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 546 885	-2 412 373	-6 959 258	-3 129 615,98
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainauksen lisäykset	-332 000			-78 524,00
Antolainauksen vähennykset	115 000			48 361,20
	-217 000			-30 162,80
Lainakannan muutokset/lisäykset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 500 000			2 500 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-890 000			-710 704,00
	3 610 000			1 789 296,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	0			2 655 051,11
Rahoitustoiminnan rahavirta	3 393 000			4 414 184,31
RAHAVAROJEN MUUTOS	-1 153 885			1 284 568,33
Rahavarat 31.12.	3 142 115			6 725 788,96
Rahavarat 1.1.	4 296 000			5 441 220,63
Rahavarojen muutos	-1 153 885			1 284 568,33

III TILINPÄÄTÖSLASKELMAT

Virtain kaupungin ja kuntakonsernin tilinpäätöslaskelmat on esitetty tässä osiossa. Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.

Virtain kaupunki sisältää kaupungin, taseyksikkö Vesihuollon ja Liikelaitos Marttisen ulkoiset, keskenään eliminoidut toteumat.

Virtain kaupungin konsernin tilinpäätöslaskelmat ovat konsernin tuloslaskelma, konsernin rahoituslaskelma ja konsernitase.

Lisäksi tässä osassa esitetään tilinpäätöslaskelmien liitetiedot.

Eriytettyinä tilinpäätöksinä esitetään vesihuollon taseyksikön sekä liikelaitos Marttisen tilinpäätökset.

VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN**TULOSLASKELMA (ULK.)**

	2018	2017
Toimintatuotot		
Myyntituotot	24 056 868,85	24 717 656,26
Maksutuotot	5 731 129,28	5 599 394,32
Tuet ja avustukset	1 107 717,02	1 235 052,67
Vuokratuotot	2 034 179,87	2 068 829,58
Muut toimintatuotot	272 071,32	375 863,11
	33 201 966,34	33 996 795,94
Valmistus omaan käyttöön	154 392,05	
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-15 887 908,27	-15 296 423,83
Palkat ja palkkiot	-12 576 446,87	-12 016 407,31
Henkilösivukulut	-3 311 461,40	-3 280 016,52
Eläkekulut	-2 863 371,32	-2 803 420,76
Muut henkilösivukulut	-448 090,08	-476 595,76
Palvelujen ostot	-51 204 815,12	-50 150 238,98
Asiakaspalvelujen ostot	-41 284 832,47	-39 944 096,84
Muiden palvelujen ostot	-9 919 982,65	-10 206 142,14
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 990 496,51	-4 160 222,03
Ostot tilikauden aikana	-4 025 530,42	-4 160 222,03
Varaston lisäys	35 033,91	0,00
Avustukset	-2 203 691,86	-2 157 564,61
Vuokrat	-2 401 719,14	-2 138 560,91
Muut kulut	-342 915,44	-400 137,88
	-76 031 546,34	-74 303 148,24
Toimintakate	-42 675 187,95	-40 306 352,30
Verotulot	22 001 936,96	22 428 150,75
Valtionosuudet	23 233 442,00	23 466 092,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	11 249,21	10 933,42
Muut rahoitustuotot	567 712,01	484 786,55
Korkokulut	-87 994,27	-85 579,17
Muut rahoituskulut	-676,97	-8 276,80
	45 725 668,94	46 296 106,75
Vuosikate	3 050 480,99	5 989 754,45
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 641 959,56	-3 874 619,45
Arvonalentumiset	-13 332,20	-1 790 199,48
	-3 655 291,76	-5 664 818,93
Satunnaiset erät		
Satunnaiset tuotot	0,00	0,00
Tilikauden tulos	-604 810,77	324 935,52
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 325 609,34	136 782,42
Varausten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 489 000,00	0,00
Tilikauden ylijäämä	-441 420,11	461 717,94

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA**

Toiminnan rahavirta	2018	2017
Vuosikate	3 050 480,99	5 989 754,45
Satunnaiset erät	0,00	0,00
Tulorahoituksen korjaukset	-57 969,81	-157 045,47
	2 992 511,18	5 832 708,98
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-6 378 857,94	-8 192 663,67
Rahoitusosuuden investointeihin	196 988,87	1 078 080,13
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	80 948,00	181 550,00
	-6 100 921,07	-6 933 033,54
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 108 409,89	-1 100 324,56
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-64 366,00	-30 330,00
Antolainasaamisten vähennys	9 572,00	
	-54 794,00	-30 330,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	2 500 000,00	1 492 736,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-710 704,00	-706 440,00
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 789 296,00	786 296,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantovarojen ja pääomien muutos	-40 747,31	-35 870,19
Vaihto-omaisuuden muutos	-23 456,60	6 536,34
Saamisten muutos	1 259 377,47	479 708,41
Korottomien velkojen muutos	1 556 250,38	-1 952 042,11
	2 751 423,94	-1 501 667,55
Rahoituksen rahavirta	4 485 925,94	-745 701,55
Rahavarojen muutos	1 377 516,05	-1 846 026,11
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12.2017	7 072 757,57	5 695 241,52
Rahavarat 1.1.2017	5 695 241,52	7 541 267,63

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTAAVAA	31.12.2018	31.12.2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	846 346,90	774 435,70
	846 346,90	774 435,70
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	5 467 795,50	5 153 373,69
Rakennukset	25 709 209,59	22 069 436,57
Kiinteät rakenteet ja laitteet	4 966 168,10	5 128 923,75
Koneet ja kalusto	393 123,94	486 134,88
Muut aineelliset hyödykkeet	112 584,35	117 551,75
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	3 806 541,32	5 068 314,24
	40 455 422,80	38 023 734,88
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	7 720 670,79	7 720 670,79
Muut saamiset	458 511,42	403 717,42
	8 179 182,21	8 124 388,21
Pysyvät vastaavat yhteensä	49 480 951,91	46 922 558,79
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	352 560,77	300 175,14
	352 560,77	300 175,14
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	65 038,15	41 490,71
Valmiit tuotteet	6 918,98	7 009,82
	71 957,13	48 500,53
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	1 979 780,58	1 941 780,58
	1 979 780,58	1 941 780,58
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	1 085 622,35	2 032 784,13
Lainasaamiset	0,00	1 748,42
Muut saamiset	767 214,79	630 232,70
Siirtosaamiset	356 053,78	841 503,14
	2 208 890,92	3 506 268,39
Rahat ja pankkisaamiset	7 072 757,57	5 695 241,52
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	11 333 386,20	11 191 791,02
VASTAAVAA YHTEENSÄ	61 166 898,88	58 414 524,95

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Muut omat rahastot	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	17 058 926,34	16 597 208,40
Tilikauden yli-/alijäämä	-441 420,11	461 717,94
Oma pääoma	40 704 277,04	41 145 697,15
POISTOERO JA VAPAAEHT.VARAUKSET		
Poistoero	2 467 232,70	1 141 623,36
Vapaaehtoiset varaukset	1 000 000,00	2 489 000,00
	3 467 232,70	3 630 623,36
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen pääomat	602 988,06	591 349,74
	602 988,06	591 349,74
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	6 663 095,88	4 977 005,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Ostovelat	4 108,81	4 669,55
Liittymismaksut ja muut velat	1 281 739,82	1 247 672,82
	7 948 944,51	6 229 347,37
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	813 909,12	710 704,00
Lainat julkisyhteisöiltä		
Saadut ennakot	51 782,01	26 333,13
Ostovelat	4 571 085,43	3 696 360,03
Muut velat	667 230,11	354 307,68
Siirtovelat	2 339 449,90	2 029 802,49
	8 443 456,57	6 817 507,33
Vieras pääoma yhteensä	16 392 401,08	13 046 854,70
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	61 166 898,88	58 414 524,95

**VIRTAIN KAUPUNKI: KAUPUNKI, VESIHUOLTO JA MARTTINEN
LIITETIEDOT**

Tilinpäätöksen liitetiedot ryhmitellään kirjanpitoasetuksen liitetietovaatimusten mukaan tilinpäätöksen laatimista, tuloslaskelmaa, taseen vastaavia ja vastattavia, vakuuksia ja vastuusitoumuksia, henkilöstä ja konsernitilinpäätöstä koskeviin liitetietoihin.

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Pysyvien vastaavien hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Poistot on laskettu kaupunginvaltuuston 6.10.2014 hyväksymän poistosuunnitelman mukaisesti. Päivitettyä poistosuunnitelmaa sovelletaan 1.1.2013 jälkeen valmistuneisiin kohteisiin. Vaihtomaisuus on arvostettu muuttuvaan hankintameno.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot
**KUNNAN TOIMINTATUOTOT TEHTÄVÄALUEITTAIN
ULKOISET**

	2018	2017
Yleishallinto	1 742 796,92	1 893 726,31
Sosiaali- ja terveystoimi	26 148 726,90	26 587 254,00
Opetus ja kulttuuri	1 127 156,59	812 092,09
Yhdyskuntapalvelut		
Muut palvelut/tekn.	2 428 761,22	2 530 366,06
	31 447 441,63	31 823 438,46

Liikelaitos Marttinen
**Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina
ulkoiset**

	2018	2017
nuorisotoiminta		
liikevaihto	784 660,12	785 031,02
muut tuotot	0,00	0,00
avustukset	553 593,73	549 073,21
elinkeinotoiminta		
liikevaihto	390 380,21	347 709,44
muut tuotot	128,83	
avustukset	2 785,77	3 718,88
kaupungin nuorisotoiminta		
liikevaihto	615,00	1 213,10
muut tuotot		
avustukset	2 255,94	450,81
Museotoiminta		
liikevaihto	5 677,88	4 922,97
muut tuotot	14 427,23	17 258,03
avustukset	0,00	0,00

yhteensä

liikevaihto	1 181 333,21	1 138 876,53
muut tuotot	14 556,06	17 258,03
avustukset	558 635,44	553 242,90
	1 754 524,71	1 709 377,46

VEROTULOJEN ERITTELY

	2018	2017
Kunnallisvero	17 831 457,69	18 134 482,68
Kiinteistövero	1 873 123,19	1 879 974,11
Osuus yhteisöveron tuotosta	2 297 356,08	2 413 693,96
	22 001 936,96	22 428 150,75

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	2018	2017
Peruspalvelujen valtionos.(ilman tasauksia)	17 893 971,00	17 854 871,00
Verotuloihin perustuvat valt.os.tasaus	5 095 404,00	5 356 479,00
Opetus- ja sivistystoimen muut valt.osuudet	244 067,00	254 742,00
Valtionosuudet yhteensä	23 233 442,00	23 466 092,00

MUUT TOIMINTATUOTOT**PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTIVOITOT**

	2018	2017
Tontit, maa-alueet	57 969,81	157 045,47
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Kalusto, autot	0,00	0,00
Yhteensä	57 969,81	157 045,47

MUUT TOIMINTAKULUT**PYSYVIEN VASTAAVIEN MYYNTITAPPIOT**

	2018	2017
Tontit, maa-alueet	0,00	0,00
Rakennukset	0,00	0,00
Kuntayhtymäosuudet	0,00	0,00
Osakkeet	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

OSINGOT JA OSUUSPÄÄOMAN KOROT

	2018	2017
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy	189 436,50	164 958,75
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri ky	59 086,84	59 086,84
Keiturin Sote Oy	50 000,00	0,00
Muut rahoitustuotot	2 531,24	656,36
Yhteensä	301 054,58	224 701,95

ARVIOIDUT POISTOAJAT, NIITÄ VASTAAVAT VUOTUISET POISTOPROSENTIT JA POISTOMENETELMÄT**Aineettomat hyödykkeet**

Kehittämismenot	2 - 5 v. tasapoisto
Aineettomat oikeudet	5 - 10 v. tasapoisto
Konserniliikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Liikearvo	2 - 5 v. tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot	
Atk-ohjelmistot	2 - 5 v. tasapoisto
Muut	2 - 5 v. tasapoisto
Erityisestä syystä enintään (esim. vesistöjen peruskunnostus)	20 v. tasapoisto

Aineelliset hyödykkeet

Maa- ja vesialueet	ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	
Hallinto- ja laitosrakennukset	20 - 50 v. tasapoisto
Tehdas- ja tuotantorakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Talousrakennukset	10 - 20 v. tasapoisto
Vapaa-ajan rakennukset	20 - 30 v. tasapoisto
Asuinrakennukset	30 - 50 v. tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	
Kadut, tiet, torit ja puistot	15 - 20% mjp
Sillat, laiturit ja uimalat	10 - 25% mjp
Muut maa- ja vesirakenteet	10 - 20% mjp
Vedenjakeluverkosto	7 - 10% mjp
Viemäriverkko	7 - 10% mjp
Kaukolämpöverkko	10 - 15% mjp
Sähköjohdot, muuntoasemat, ulkovalaistuslaitteet	15 - 20% mjp
Puhelinverkko, keskusasema ja alakeskukset	20 - 22% mjp
Maakaasuverkko	12 - 15% mjp
Muut putki- ja kaapeliverkot	15 - 20% mjp
Sähkö-, vesi- yms. laitoskoneet ja laitteet	15 - 25% mjp
Kiinteät nosto- ja siirtolaitteet	15 - 20% mjp
Liikenteen ohjauslaitteet	20 - 25% mjp
Muut kiinteät koneet, laitteet ja rakenteet	20 - 25% mjp
Koneet ja kalusto	
Rautaiset alukset	15 - 20 v. tasapoisto
Puiset alukset ja muut uivat työ	8 - 15 v. tasapoisto
Muut kuljetusvälineet	4 - 7 v. tasapoisto
Muut liikkuvat työkoneet	5 - 10 v. tasapoisto
Muut raskaat koneet	10 - 15 v. tasapoisto
Muut kevyet koneet	5 - 10 v. tasapoisto
Sairaala-, terveydenhuolto- yms. laitteet	5 - 15 v. tasapoisto
Atk-laitteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut laitteet ja kalusteet	3 - 5 v. tasapoisto
Muut aineelliset hyödykkeet	
Luonnonvarat	käytön mukainen poisto
Arvo- ja taide-esineet	ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat	ei poistoa
Osakkeet ja osuudet	ei poistoa

Tasetta koskevat liitetiedot

TIEDOT PYSYVISTÄ VASTAAVISTA TASE-ERÄKOHTAISESTI

Kaupunki+vesihuolto+Marttinen

	1.1.2018	Lisäykset	Vähennykset	Rah.osuudet	Siirto kesken-eräisistä	Sumupois- tot	31.12.2018
Aineettomat oikeudet	152 422,41	0,00	0,00	0,00	0,00	142 633,24	9 789,17
Muut pitkävaikutteiset	622 013,29	273 257,49	0,00	54 000,00	40 323,28	45 036,33	836 557,73
Aineettomat hyödykkeet	774 435,70	273 257,49	0,00	54 000,00	40 323,28	187 669,57	846 346,90
Maa- ja vesialueet	5 153 373,69	337 400,00	22 978,19	0,00	0,00	0,00	5 467 795,50
Rakennukset	22 069 436,57	2 235 597,88	0,00	0,00	3 837 757,18	2 433 582,04	25 709 209,59
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 128 923,75	428 192,83	0,00	8 895,56	259 374,05	841 426,97	4 966 168,10
Tuotannon/varaston koneet	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Koneet ja kalusto	486 134,88	94 634,84	0,00	0,00	0,00	187 645,78	393 123,94
Keskeneräiset hankinnat	5 068 314,24	3 009 774,90	0,00	134 093,31	-4 137 454,51	0,00	3 806 541,32
Muut aineelliset hyödykkeet	117 551,75	0,00	0,00	0,00	0,00	4 967,40	112 584,35
Aineelliset hyödykkeet	38 023 734,88	6 105 600,45	22 978,19	142 988,87	-40 323,28	3 467 622,19	40 455 422,80
Kuntayhtymäosuudet	2 658 795,23	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 658 795,23
Tytäryhteisöosakkeet	1 899 785,64	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	1 899 785,64
Osakkuusyhteisöosakkeet	557 240,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	557 240,96
Muut osakkeet	2 604 848,96	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	2 604 848,96
Sijoitukset	7 720 670,79	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	7 720 670,79
YHTEENSÄ	46 518 841,37	6 378 857,94	22 978,19	196 988,87	0,00	3 655 291,76	49 022 440,49
Palautuskelp.liitt.maksut	403 717,42	64 366,00	9 572,00	0,00	0,00	0,00	458 511,42
YHTEENSÄ	46 922 558,79	6 443 223,94	32 550,19	196 988,87	0,00	3 655 291,76	49 480 951,91

VIRTAIN KAUPUNGIN OMISTAMAT OSAKKEET JA OSUUDET
31.12.2018

	OMISTUS- OSUUS %	KIRJANPITO- ARVO 31.12.2018	LISÄYK- SET 2018	VÄHEN- NYKSET 2018	KIRJANPITO- ARVO 1.1.2018
KUNTAYHTYMÄOSUUDET					
Pirkanmaan Liitto	1,68	14 116,79			14 116,79
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri	1,56	2 358 138,74			2 358 138,74
Seinäjoen koulutuskuntayhtymä	0,90	286 539,70			286 539,70
Kuntayhtymäosuudet yhteensä		2 658 795,23	0,00	0,00	2 658 795,23
TYTÄRYHTEISÖJEN OSAKKEET JA OSUUDET					
Kiint.Oy Killinpolku	75,00	25 228,19			25 228,19
Kiint.Oy Tyrkönrivi	100,00	16 818,79			16 818,79
Kiint.Oy Virtain Opiskelijasuntolat	100,00	121 095,31			121 095,31
Kiint.Oy Virtain Veteraanit	100,00	199 698,79			199 698,79
Kiint.Oy Virtain Vuokratalot	100,00	990 119,05			990 119,05
Virtain Jäähalli Oy	62,80	185 006,72			185 006,72
Virtain Yrityspalvelu Oy	100,00	16 818,79			16 818,79
Keituri Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	2 500,00			2 500,00
Keiturin Sote Oy, vapaaehtoinen vastikkeeton pääomasijoitus	100,00	30 000,00			30 000,00
Virtain Energia Oy, osakepääoman merkitseminen	100,00	312 500,00			312 500,00
Tytäryhteisöjen osakkeet ja osuudet yhteensä		1 899 785,64	0,00	0,00	1 899 785,64
OSAKKUUSYHTEISÖT					
Kiint.Oy Illansuu	39,00	19 677,99			19 677,99
Kiint.Oy Kanttorinrinne	39,00	13 118,66			13 118,66
Kiint.Oy Virtain Virastotalo	24,90	487 744,98			487 744,98
Koillis-Satakunnan Sähkö Oy, 21 285 kpl (/51 196:stä)	41,60	36 699,33			36 699,33
Osakkuusyhteisöosakkeet ja osuudet yhteensä		557 240,96	0,00	0,00	557 240,96
MUUT OSAKKEET JA OSUUDET					
As.Oy Harjukuja	10,50	92 503,36			92 503,36
As.Oy Penkkivuori	5,78	32 359,02			32 359,02
As.Oy Poutapilvi	8,25	131 489,30			131 489,30
As.Oy Torisevantie 11	4,12	23 986,96			23 986,96
Herraskylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Jäähdyspohjan Vesiosuuskunta		201,83			201,83
Kiint.Oy Virtain Linjatalo	1,54	5 382,01			5 382,01
Kotalan Vesiosuuskunta		252,28			252,28
Kuntarahoitus	0,04	44 000,00			44 000,00
Kuntien palvelukeskus KPK ICT Oy *)	7612 kpl	7 612,00			7 612,00
Kurjenkylän Vesiosuuskunta		67,28			67,28
Liedenpohjan Vesiosuuskunta		285,92			285,92
Luottokunta	1 kpl	84,09			84,09
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy	6,93	150 000,00			150 000,00
Länsi-Suomen Kasvukolmio Oy/Virtain rahasto		15 000,00			15 000,00

Metsä Board Oyj (M-Real, Metsä-Serla)	226 kpl	506,23			506,23
Metsäliiton osuus (tavoiteosuudet 30000,00 €)		49 564,47			49 564,47
Neo Industrial Oyj (Neonmarkka, Lännen Metsä)	1000 kpl	8 409,40			8 409,40
Oy Runoilijantie	3,79	88 634,03			88 634,03
Pirkanmaan Jätehuolto Oy	2,14	256 500,00			256 500,00
Pirkantien Tasohallit Oy	4,80	27 382,93			27 382,93
TREDU-kiinteistöt Oy	1,44	1 609 522,68			1 609 522,68
Pohjois-Hämeen Puhelin Oy	0,86	23 384,07			23 384,07
Toriseva-Golf Oy	2,25	16 773,15			16 773,15
Vaskiveden Vesiosuuskunta		153,05			153,05
Virtain Kenttä Oy	0,83	42,05			42,05
Virtain Vesiosuuskunta		20 367,41			20 367,41
Äjjännevan Vesiosuuskunta		252,28			252,28
Metsä B merkintämaksu		65,88			65,88
Muut osakkeet ja osuudet yhteensä		2 604 848,96	0,00	0,00	2 604 848,96
KAIKKI OSAKKEET JA OSUUDET YHTEENSÄ		7 720 670,79	0,00	0,00	7 720 670,79

*) Kuntien palvelukeskus ei paina osakekirjoja!

TALOUSARVIOANTOLAINAT 31.12.2018

	Lyhytaikai- nen 31.12.2018	Pitkäaikainen 31.12.2018	Antol.saa- tava 31.12.2018	Lyhytaikai- nen 31.12.2017	Pitkäaikainen 31.12.2017
LAINASAAMISET					
LAINASAAMISET TYTÄRYHTEISÖILTÄ	0,00	321 668,18	321 668,18	0,00	321 668,18
LAINASAAMISET MUILTA	0,00	271 000,00	271 000,00	0,00	233 000,00
PÄÄOMALAINASAATAVAT TYTÄRYHTEISÖILTÄ	0,00	1 387 112,40	1 387 112,40		1 387 112,40

3) Kaupungin taseen vastaavista on poistettu Virtain Yrityspalvelu OY:n pääomalainasaa-
tavia 1,5 milj. euroa.

Velkasuhde kaupungin ja VYP:n välillä ennallaan. KH 21.2.2011 66§

LAINASAATAVAT YHTEENSÄ	0,00	1 979 780,58	1 979 780,58	0,00	1 941 780,58
-------------------------------	-------------	---------------------	---------------------	-------------	---------------------

Siirtosaamisiin liittyvät olennaiset erät

	2018	2017
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Siirtyvät korot	71 123,31	59 086,84
Kelan korvaukset	84 146,15	51 844,05
Avustukset ja tuet	128 841,90	292 732,29
Muut tulojäämät	71 942,42	437 839,96
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	356 053,78	841 503,14

TASEEN VASTATTAVIA KOSKEVAT LIITETIEDOT

OMA PÄÄOMA

	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12.	23 750 394,96	23 750 394,96
Muu oma pääoma		
Vahinkorahasto	336 375,85	336 375,85
Edellisten tilikausien ylijäämä	17 058 926,34	16 597 208,40
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	-441 420,11	461 717,94
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	40 704 277,04	41 145 697,15

VIRTAIN KAUPUNKI

INVESTOINTIVARAUSTEN POISTOERO 31.12.2018

	Poistoeroa 31.12.2018	Poistoeron vähennys	Poistoeron lisäys	Poistoeroa 01.01.2018
Kirjasto	462 034,11	42 840,58		504 874,69
Finncont Oy, teollisuushalli	0,00	25 637,58		25 637,58
Vihriälä vanhusten ryhmäkoti	1 420 754,17	68 245,83	1 489 000,00	0,00
Kaupungintalo	584 444,42	26 666,67		611 111,09
Yhteensä	2 467 232,70	163 390,66	1 489 000,00	1 141 623,36

2060/Poistoeroa jäljellä 31.12.2018 **2 467 232,70**

Yläkoulu,lukio/ koulukampus

2075/Investointivaraukset 31.12.2016 1 000 000,00

VELKOJEN ERITTELY**Velat tytäryhteisöille, jäsenkuntayhtymille sekä osakkuus- ja muille omistusosuusyhteisöille**

Pitkäaikainen vieras pääoma	2018	2017
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	4 108,81	4 669,55
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 191 604,24	283 964,48
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	1 154 835,65	1 099 844,54

Liittymismaksut ja muut velat	2018	2017
Muut pitkäaikaiset velat muilta		
Palautus ja siirtokelpoiset liittymismaksut	1 281 739,82	1 247 672,82
	1 281 739,82	1 247 672,82

Muut velat/lyhytaikainen	2018	2017
Ennakonpidätykset ja sotut	516 771,75	283 140,54
Muut velat	133 748,08	49 625,73
Alv-velka lääninverovirastolle	16 710,28	21 541,41
Yhteensä	667 230,11	354 307,68

Siirtovelat	2018	2017
Lomapalkkavaraus sos.kuluineen	1 617 489,95	1 508 223,71
Korkojaksotukset	17 955,10	19 253,82
Valtionosuusennakot	181 022,13	162 653,98
Kuel, Vel, Lel, Tael-maksut	269 163,04	255 744,51
Tyött ja tapaturmavak.maksut	28 605,56	41 960,67
Ennakkomenot ja muut menot, (sis.12/2018 kunnall.vero-oikaisu)	225 214,12	41 965,80
Yhteensä	2 339 449,90	2 029 802,49

Pitkäaikaiset velat 31.12.2018 (yli viiden vuoden kuluttua erääntyvät)	2018	2017
Lainat vakuutus- ja rahoituslaitoksilta	1 436 546,32	291 910,00

Muita liitetietoja

TAKAUKSET	2018	2017
Tytäryhteisöt	3 905 307,00	4 079 782,00
Muut	280 637,60	34 945,67
Osakkuusyhteisöt	2 902 500,00	3 117 500,00
Päätökset, mutta nostamatta (Muut)	70 000,00	70 000,00
Yhteensä	7 158 444,60	7 302 227,67
Kunnan osuus Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta (Ei sisälly takauksen yhteissummaan) -mahd.vastuuta kattava osuus takausk.rahastosta	39 071 894,00 25 101,89	38 722 472,00 25 592,24
Leasingvuokra vastuut (alv 0 %)	368 853,34	526 858,11
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut	3 741 418,00	824 076,00
Huollettavien varat ja pääomat	25 997,83	27 841,49
ARVONLISÄVERON MAHDOLLINEN PALAUTUSVELVOLLISUUS		
Mikäli kiinteistön käyttötarkoitus muuttuu siten, että kaupungilla ei ole oikeutta arvonlisäveron palautukseen/vähennykseen		
Rakentamisvuosi 2010-2018	4 141 723,32	3 221 498,00
KOULUTOIMEN JA PÄIVÄHOIDON RETKITILIEN SALDO	46 658,62	45 285,76
MUUT TASEEN ULKOPUOLISET JÄRJESTELYT		
Sopimusvastuut määräaikaiselta sopimusajalta		
Työterveyshuollon palvelut 30.11.2022 saakka	658 000,00	384 370,44
Sosiaali- ja terveystyöpalvelut 31.12.2031 saakka	325 741 000,00	336 000 000,00

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT**HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ 31.12. (Poikkileikkaus yhden päivän tilanteesta)**

	2018	2017	2016	2015	2014
Yleishallinto *)	50	51	47	49	49
Sosiaali- ja terveystoimi, Virrat	20	19	242	260	316
Sosiaali- ja terveystoimi, Ruovesi	10	7	238	234	256
Opetus- ja kulttuuritoimi	176	166	184	192	151
Yhdyskuntapalvelut			0		14
Muut palvelut/tekn.toimi	78	75	99	79	51
Liiketoiminta	24	19	18	23	21
Yhteensä	358	337	828	837	858

Henkilöstömäärä esitetty kokoaikaisiksi muutettuna (2018 ja korjattu 2017), ei sisällä sivuvirassa olevia (esim. kansalaisopisto)

HENKILÖSTÖKULUT	2018	2017	2016	2015	2014
Rahapalkat	12 527 141,88	12 097 708,49	14 251 201,79	26 910 098,38	27 221 103,71
Eläkevakuutusmaksut	2 863 371,32	2 803 420,76	3 533 757,11	6 285 533,51	6 604 335,11
Muut henkilöstömenot	448 090,08	476 595,76	791 258,59	1 408 455,89	1 414 938,63
Sair.vak ja tapaturmapv.korv.	-155 218,64	-128 019,94	-223 032,03	-460 791,68	-408 401,59
Jaksotetut palkat	204 523,63	46 718,76	193 458,68	-50 054,55	219 476,58
Tuloslaskelman henkilöstökulut	15 887 908,27	15 296 423,83	18 546 644,14	34 093 241,55	35 051 452,44
Investointeihin kirjatut henk.kulut	176 087,21	162 536,54	149 967,99	177 463,66	99 456,57
./Valm.omaan käyttöön					
-aktivoidut palkat	-116 042,08				
-aktivoidut sos.vak.maksut	-24 032,29				
	36 012,84				
Henkilöstökulut yhteensä	15 923 921,11	15 458 960,37	18 696 612,13	34 270 705,21	35 150 909,01
Muutos-%	3,0	-17,3	-45,4	-2,5	0,2

*) Yleishallinnon henkilöstömäärään 31.12.sisältyvät kaikkien hallintokuntien työllistetyt

Työllistettyjä vuonna 2018 oli 19,25. Vuonna 2017 oli 21 Vuonna 2016 oli 25 ja 2015 oli 15.

Vuonna 2016 henkilöstön määrään vaikuttivat kaukolämpöliiketoiminnan ja sosiaali- ja terveyspalveluiden yhtiöittämiset. Perittyjen luottamushenkilömaksujen ("puoluevero") määrä 2018: 13.158,07 euroa.

Tilintarkastuspalkkiot, (vuonna 2018 laskutetut)	2018	2017
Tilintarkastus	11 919,00	12 076,45
Veroneuvonta	3 603,00	12 324,40
Koulutuspalvelut	1 017,28	
TT-lain mukaiset toimeksiannot	0,00	325,00
	16 539,28	24 725,85

INTRESSITAHOJEN KANSSA TEHDYT LIIKETOIMET

Kaupunki on antanut tilikaudella tytäryhteisö Kiinteistö Oy Virtain Opiskelija-asuntoloille avustusta 97 546,29 euroa.

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Virtain Vuokratiloille, jota on jäljellä tilinpäätöksessä yhteensä 218 668,18 euroa. Lainoista peritään korkoa 5 %. Lainoille ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on antanut lainaa kokonaan omistamalleen Kiinteistö Oy Tyrkönriville yhteensä 103 000 euroa, josta on tilinpäätöksessä jäljellä 103 000 euroa. Lainasta ei peritä korkoa eikä sille ole saatu turvaavaa vakuutta. Kyse on ennen kuntalain 2015 voimaantuloa annetusta lainasta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä.

Kaupunki on antanut 130 000 euroa korotonta välirahoitusta yhdistykselle, jossa kaupunginhallituksen jäsen on hallituksen jäsenenä. Lainalle ei ole saatu turvaavaa vakuutta. Lainan takaisinmaksu suoritetaan ELY-keskuksen myöntämästä avustuksesta. Kaupungin arvion mukaan lainaan ei sisälly merkittävää taloudellista riskiä. Kaupunginhallituksen jäsen ei ole osallistunut asiaa koskevaan päätöksentekoon kunnassa.

Muut intressitahojen kanssa tehdyt liiketoimet on tehty tavanomaisin ehdoin.

KONSERNITILINPÄÄTÖSLASKELMAT**KONSERNITULOSLASKELMA**

	2018	2017
Toimintatuotot	50 228 542,31	49 385 659,57
Toimintakulut	-91 571 238,49	-88 076 745,79
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	850 372,51	992 705,35
Toimintakate	-40 492 323,67	-37 698 380,87
Verotulot	21 938 808,35	22 353 819,49
Valtionosuudet	23 610 471,01	23 830 203,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	5 689,52	11 712,82
Muut rahoitustuotot	42 163,00	93 009,65
Korkokulut	-190 672,90	-229 505,73
Muut rahoituskulut	-5 158,86	-68 438,72
	-147 979,24	-193 221,98
VUOSIKATE	4 908 976,45	8 292 420,34
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 637 935,52	-4 869 100,40
Omistuksen eliminointierot	0,00	-497,32
Arvonalentumiset	-13 332,20	-1 789 955,58
	-4 651 267,72	-6 659 553,30
Tilikauden tulos	257 708,73	1 632 867,04
Tilinpäätössiirrot	377,83	428,67
Tilikauden verot	-83 822,51	-144 687,92
Laskennalliset verot	-464,30	8 271,90
Vähemmistöosuudet	-40 099,68	-35 191,33
Tilikauden yli-/alijäämä	133 700,07	1 461 688,36

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

	2018	2017
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	4 908 976,43	8 292 420,34
Tilikauden verot	-83 822,51	-144 687,92
Tulorahoituksen korjauserät	-607 974,38	-924 490,81
	4 217 179,54	7 223 241,61
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 098 543,30	-10 189 137,29
Rahoitusosuudet investointimenoihin	199 152,47	1 078 080,13
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	83 038,57	378 882,71
	-8 816 352,26	-8 732 174,45
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 599 172,72	-1 508 932,84
 Rahoituksen rahavirta		
 Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-64 366,00	-32 521,80
Antolainasaamisten vähennys	11 340,00	2 477,69
	-53 026,00	-30 044,11
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 918 195,00	2 316 454,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 230 718,95	-1 309 726,68
Lyhytaikaisten lainojen muutos		-4 346,20
	3 687 476,05	1 002 381,12
Oman pääoman muutokset	-25 648,84	-24 998,11
 Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-26 104,33	-35 520,56
Vaihto-omaisuuden muutos	-37 072,61	-4 551,16
Saamisten muutos	331 207,15	149 233,63
Korottomien velkojen muutos	1 019 720,66	499 237,66
	1 287 750,87	608 399,57
Rahoituksen rahavirta	4 896 552,08	1 555 738,47
 Rahavarojen muutos	297 379,36	46 805,63
 Rahavarat 31.12.	12 285 697,60	11 988 318,24
Rahavarat 1.1.	11 988 318,24	11 941 512,61

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	892 787,70	802770,56
Muut pitkävaikutteiset menot	365 303,48	215628,60
Ennakkomaksut	4 247,04	417,61
	1 262 338,22	1018816,77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	6 234 176,76	5 899 464,28
Rakennukset	39 265 467,34	34 464 962,56
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 122 239,74	5 206 669,34
Koneet ja kalusto	1 108 102,65	1 082 677,29
Muut aineelliset hyödykkeet	123 873,92	122 256,61
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	6 475 161,43	7 626 186,43
	58 329 021,84	54 402 216,51
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	8 459 185,77	7 812 143,52
Muut osakkeet ja osuudet	2 834 200,46	2 792 056,74
Joukkovelkakirjalainasaamiset	27 699,12	29 467,12
Muut saamiset	248 328,60	203 990,60
	11 569 413,95	10 837 657,98
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	165 078,07	102 704,37
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	352 560,77	300 175,14
Muut toimeksiantojen varat	1 849,16	1 842,71
	519 488,00	404 722,22
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	374 358,07	337 194,63
Valmiit tuotteet	6 918,98	7 009,82
	381 277,05	344 204,45
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Lainasaamiset	559 318,71	552 518,97
Laskennalliset verosaamiset	6 400,38	3 194,99
Siirtosaamiset	23 824,64	15 944,11
Muut saamiset	6 585,72	5 544,11
	596 129,45	577 202,18
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	2 741 457,07	3 020 640,81
Lainasaamiset	747,56	2 447,34
Laskennalliset verosaamiset	19,10	-
Muut saamiset	1 067 059,31	900 902,34
Siirtosaamiset	739 208,65	960 955,17
	4 548 491,69	4 884 945,66
Rahoitusarvopaperit		
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin	113 519,14	111 469,55
Joukkovelkakirjalainasaamiset	50 517,09	54 813,67
Muut arvopaperit	0,00	18 549,91
	164 036,23	184 833,13
Rahat ja pankkisaamiset	12 121 661,37	11 803 485,11
VASTAAVAA YHTEENSÄ	89 491 857,80	84 458 084,01

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA	2018	2017
Peruspääoma	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahasto	70 341,02	70 451,26
Muut omat rahastot	434 762,60	435 140,44
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	28 771 034,64	27 309 346,28
Tilikauden yli-/alijäämä	133 700,07	146 168,36
Oma pääoma yhteensä	53 163 706,49	53 030 494,50
VÄHEMMISTÖOSUudet	336 056,54	321 605,72
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset	627 938,94	541 374,91
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	677 958,50	651 677,19
Muut toimeksiantojen pääomat	166 927,23	104 547,10
	844 885,73	756 224,29
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	14 640 565,57	12 854 384,73
Lainat julkisyhteisöiltä	5 835,37	6 903,83
Lainat muilta luotonantajilta	3 056 135,05	1 570 800,07
Liittymismaksut ja muut velat	1 223 649,78	1 215 737,79
Laskennalliset verovelat	34 457,15	34 617,20
	18 960 642,92	15 682 443,62
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 571 702,20	1 220 021,66
Lainat julkisyhteisöiltä	1 068,45	904,08
Lainat muilta luotonantajilta	75 201,21	10 017,44
Saadut ennakot	141 230,71	147 834,76
Ostovelat	5 225 728,58	5 194 856,26
Liittymismaksut ja muut velat	1 385 478,23	1 029 188,98
Siirtovelat	7 121 157,49	6 489 906,34
Laskennalliset verovelat	37 060,31	33 211,45
	15 558 627,18	14 125 940,97
Vieras pääoma yhteensä	34 519 270,10	29 808 384,59
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	89 491 857,80	84 458 084,01

VIRTAIN KAUPUNGIN KONSERNI

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot 31.12.2018

Laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksessä on purettu poistoerot ja vapaaehtoiset varaukset kunnan ja kuntayhtymän konsernitilinpäätöstä koskevan Kilan yleisohjeen (22.12.2015) mukaan.

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa Virtain kaupunki on jäsenenä. Konsernitilinpäätöksessä kunnan osuus sisältää alakonsernin (kunta, vesihuolto ja Nuorisokeskus Marttinen).

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan, kuntayhtymien ja tytäryhteisöjen keskinäinen omistus on eliminoitu.

Sisäiset liiketapahtumat ja katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on eliminoitu vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Tytäryhteisöjen kiinteistöverot on eliminoitu.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin tuloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen suunnitelmapoistoja ei ole oikaistu kaupungin poistoaikojen mukaiseksi koska tytäryhteisöt kirjaavat suunnitelmanmukaiset poistot omassa kirjanpidoissaan.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisöistä konsernitilinpäätökseen on pääomaosuusmenettelyllä yhdistelty Koillis-Satakunnan Sähkö Oy ja Virtain Virastotalo Oy. Osakkuusyhteisöistä Kiinteistö Oy Kanttorinrinne ja Kiinteistö Oy Illansuu on jätetty yhdistelemättä vaikutuksiltaan epäolennaisina.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Edellisen vuoden tiedot ovat vertailukelpoisia. Konserniyhteisöjen omassa tilinpäätöksissään tekemät korjaukset 2017 vuoden lukuihin on otettu konsernissa huomioon 2018 tilikauden tuloksessa, vaikutus yhteensä +4704,44 euroa.

Konsernituloslaskelman liitetiedot

	2018	2017
Toimintatuotot tehtäväkokonaisuuksina		
Myyntituotot	39 257 112,20	38 333 471,26
Maksutuotot	6 230 352,91	5 966 219,20
Tuet ja avustukset	1 369 293,39	1 403 577,37
Vuokratuotot	3 072 167,06	3 212 163,62
Muut toimintatuotot	299 616,75	470 228,12
	<hr/> 50 228 542,31	<hr/> 49 385 659,57
Pakollisten varausten muutos		
Pirkanmaan Sairaanhoidopiiri eläkevastuu-, potilasvahinkovastuu sekä muut pakollisten varauksien muutos	86 564,02	35 842,80
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot		
Myyntivoitot		
Kaupunki; maa-alueiden myyntivoitot	57 969,81	157 045,47
kuntayhtymät; myyntivoitot	1 161,73	62 893,59
Myyntitappiot		
Virtain kaupunki, myyntitappiot		
kuntayhtymät, myyntitappiot	-15 142,83	-157 164,12
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ja -tappiot yhteensä	<hr/> 43 988,71	<hr/> 62 774,94

Konsernitaseen liitetiedot

	2018	2017
Siirtosaamiin sisältyvät olennaiset erät		
Siirtyvät korot	12 552,48	58 165,09
Siirtosaamiset valtiolta	463 804,28	491 512,07
Projektisaamiset	11 233,09	8 288,49
Muut siirtosaamiset	251 618,80	402 989,52
	<hr/> 739 208,65	<hr/> 960 955,17

Oma pääoma	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	23 750 394,96	23 750 394,96
Peruspääoma 31.12	23 750 394,96	23 750 394,96
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma	3 473,20	3 473,20
Arvonkorotusrahasto 1.1.	70 451,26	72 873,17
Vähennykset tilikaudella	-110,24	-2 421,91
Arvonkorotusrahasto 31.12	70 341,02	70 451,26
Muut omat rahastot 1.1.	435 140,44	435 568,43
Vähennykset tilikaudella	-377,84	-427,99
Muut omat rahastot 31.12.	434 762,60	435 140,44
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	28 771 034,64	27 309 346,28
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12.	28 771 034,64	27 309 346,28
Tilikauden ylijäämä	133 700,07	1 461 688,36
Oma pääoma yhteensä	<u>53 163 706,49</u>	<u>53 030 494,50</u>

Pakolliset varaukset	2018	2017
SHP; Pakolliset varaukset	627 938,93	541 374,91
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät	2018	2017
Palkkojen ja sivukulujen jaksotukset	734 379,63	666 878,94
Lomapalkkajaksotukset	5 234 570,19	4 916 079,44
Korkojaksotukset	40 697,62	94 555,34
Valtio-osuusennakko	181 022,13	302 415,18
KVTEL-maksuvelka	275 700,26	261 377,42
Menoennakko ja muut siirtovelat	654 787,66	248 600,02
	<u>7 121 157,49</u>	<u>6 489 906,34</u>

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	2018	2017
Velat joiden vakuudeksi annettu kiinnityksiä kiinteistöihin		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 317 577,46	2 940 728,83
Vakuudeksi annettu kiinteistökiinnitys	13 140 582,45	12 165 382,45
Vakuudeksi annetut yritysikiinnitykset	249 600,00	249 600,00
Takaukset muiden puolesta		
Jäljellä oleva vastuut 31.12.	3 292 684,16	3 191 827,87

	2018	2017
Leasingvastuiden yhteismäärä	664 882,98	782 131,00
seuraavana vuonna erääntyvät	223 571,55	276 275,00
myöhemmin erääntyvät	441 311,43	505 856,00
Toimitiloihin liittyvät vuokravastuut		
vuokravastuut yhteensä	4 825 087,00	1 997 281,13
seur.tilik.erääntyvät	1 348 803,00	1 142 319,06
Muut vastuusitoumukset; sopimusvastuut konserni	1 640 045,00	2 650 206,87

Taseen ulkopuoliset järjestelyt

Osuus konserniin kuuluvien yhteisöjen korkosuojauksiin liittyvistä johdannaissopimuksista

	2018	2017
Korkosuojauksiin liittyvät johdannaissopimukset		
nimellisarvo	1 867 735,15	1 381 661,69
Käypäarvo	-66 319,99	-50 102,57

Arvonlisäveron palautusvastuu

Kiinteistön mahdollisen myynnin tai käyttötarkoituksen muuttumisen yhteydessä kuntakonsernilla saattaa olla velvollisuus maksaa valtiolle takaisin 1.1.2005 alkaen valmistuneista kiinteistöistä rakentamis- ja perusparannuskustannuksista kirjatut arvonlisäveron vähennykset ja palautukset. Vastuu perustuu arvonlisäverolain 11. lukuun.

	2018	2017
Arvonlisäveron palautusvastuu yht.	4 243 410,00	3 272 611,93

IV ERIYTETYT TILINPÄÄTÖKSET

VESIHUOLTOLAITOS

TUOSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liikevaihto	672 210,25	678 156,83
Liiketoiminnan muut tuotot	934,09	1 570,33
	673 144,34	679 727,16
Valmistus omaan käyttöön	4 651,80	
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-100 183,31	-103 452,22
Ostot tilikauden aikana	-100 183,31	-103 452,22
Palvelujen ostot	-198 239,96	-174 347,56
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-150 244,96	-131 839,60
Henkilösivukulut	-37 651,25	-27 602,08
Eläkekulut	-31 451,93	-23 846,25
Muut henkilösivukulut	-6 199,32	-3 755,83
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-272 903,22	-365 288,46
Liiketoiminnan muut kulut	-6 042,66	-1 523,33
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-87 469,22	-124 326,09
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot		
Muut rahoitustuotot	1 288,20	1 160,74
Muille maksetut korkokulut		
Korvaus peruspääomasta		
Muut rahoituskulut		
	1 288,20	1 160,74
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-86 181,02	-123 165,35
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-86 181,02	-123 165,35
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-86 181,02	-123 165,35

**VESIHUOLTOLAITOS
RAHOITUSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikelyjäämä (-alijäämä)	-87 469,22	-124 326,09
Poistot ja arvonalentumiset	272 903,22	365 288,46
Rahoitustuotot ja -kulut	1 288,20	1 160,74
	<u>186 722,20</u>	<u>242 123,11</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-247 129,98	-221 603,29
Rahoitusosuudet investointeihin	1 895,56	
	<u>-245 234,42</u>	<u>-221 603,29</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	-58 512,22	20 519,82
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset muilta		
Antolainasaamisten vähennykset muilta		
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Vaihto-omaisuuden muutos		0,00
Saamisten muutos kunnalta	-158 615,23	-149 535,79
Saamisten muutos muilta	13 493,29	-17 465,71
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-214 890,44	218 625,60
	<u>-360 012,38</u>	<u>51 624,10</u>
Rahoituksen rahavirta	-360 012,38	51 624,10
Rahavarojen muutos	-418 524,60	72 143,92
Rahavarat 31.12.	292 872,76	711 397,36
Rahavarat 1.1.	711 397,36	639 253,44

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**
VASTAAVAA

PYSYVÄT VASTAAVAT	31.12.2018	31.12.2017
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	394 692,65	215 281,29
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 352 664,24	2 371 458,02
Koneet ja kalusto	17 470,74	2 610,30
Muut aineelliset hyödykkeet		
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	0,00	203 146,82
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	420,46	420,46
Muut saamiset	62 802,00	62 802,00
Pysyvät vastaavat yhteensä	2 828 050,09	2 855 718,89
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	189 584,79	208 745,86
Saamiset kunnalta	2 040 141,75	1 881 526,52
Muut saamiset	12 571,54	6 271,90
Siirtosaamiset	840,89	1 472,75
Rahat ja pankkisaamiset	292 872,76	711 397,36
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	2 536 011,73	2 809 414,39
VASTAAVAA YHTEENSÄ	5 364 061,82	5 665 133,28

**VESIHUOLTOLAITOS
TASE**

VASTATTAVAA	31.12.2018	31.12.2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 179 317,62	2 179 317,62
Muut omat rahastot		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	-985 087,19	-861 921,84
Tilikauden yli-/alijäämä	-86 181,02	-123 165,35
	1 108 049,41	1 194 230,43
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Liittymismaksut ja muut verot	614 228,53	590 617,53
Lyhytaikainen		
Lainat kunnalta		
Saadut ennakot		
Ostovelat	87 876,21	100 385,77
Muut velat	3 531 278,38	3 758 090,80
Siirtovelat	22 629,29	21 808,75
	3 641 783,88	3 880 285,32
Vieras pääoma yhteensä	4 256 012,41	4 470 902,85
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	5 364 061,82	5 665 133,28

Liittymismaksu vuonna 2018: 23.611,00 euroa, liittyjiä 11.

Liittymismaksu vuonna 2017: 38.815,40 euroa, liittyjiä 14.

Liittymismaksu vuonna 2016: 26.455,80 euroa, liittyjiä 10.

Liittymismaksu vuonna 2015: 46047,64 euroa, liittyjiä 13.

LIKELAITOS MARTTINEN TOIMINTAKERTOMUS

Toiminta-ajatus

Liikelaitos Marttinen on Marttisen saaren kulttuurihistoriallisesti arvokkaassa ympäristössä toimiva nuoriso- ja matkailukeskus, jonka toiminta on pääosin suunnattu nuorille. Liikelaitoksen ensisijaisena tehtävänä on toimia nuorisolain mukaisena valtionapukelpoisena nuorisokeskuksena ja toteuttaa nuorisokeskuksille lainsäädännössä (nuorisolaki 1285/2016 sekä asetus nuorisotyöstä ja –politiikasta 211/2017) määritellyjä tavoitteita ja tehtäviä. Keskukseen pääasiallisena nuorisotyön ympärivuotisena tehtävänä on tarjota nuorille ohjattua seikkailu-, luonto-, ympäristö-, kulttuuri- tai leiritoimintaa. Keskukseen nuorisotyö edistää nuorten kansainvälistymistä ja kestäväää kehitystä.

Nuorisotoiminnan menoihin saadaan valtionavustusta Veikkausvoittovaroista opetus- ja kulttuuriministeriöltä. Nuorisotoiminta on yleishyödyllistä ja mahdollinen ylijäämä käytetään nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.

Nuorisokeskustoiminnan lisäksi Marttinen on hoitanut 6.3.2017 alkaen myös kunnallisen nuorisotyön tehtävät Virtain kaupungin siihen myöntämällä määrärahalta.

Nuorisotoiminnan ohella Marttinen on monipuolinen kokous- ja juhlatalo. Tämä toiminta on markkinahinnoilla tapahtuvaa toimintaa, joka tukee keskuksen nuorisotyötä. Nuoriso- ja elinkeinotoiminta on eriytetty keskuksen kirjanpidossa.

Erillinen tulosalue on myös Perinnekylä, perinnepohjainen kulttuurimatkailualue, jossa on kolme museota sekä lähes 30 muuta museaalisesti ja paikallishistoriallisesti arvokasta rakennusta. Osa rakennuksista on vuokrattu matkailua palvelevan yritystoiminnan käyttöön. Kaupunki avustaa Perinnekylän toimintaa.

Tavoitteet ja niiden toteutuminen

Vuosi 2018 oli nuorisotoiminnan laadullisen kehittämisen ja laajentamisen vuosi. Alueellinen nuorisotoiminta ja verkostoituminen vahvistui, kansainvälinen nuorisotyö lisääntyi ja kunnallinen nuorisotyö vakiinnutti asemiaan. Nuorten osallisuuden edistämiseen tähtääviä toimenpiteitä tehtiin monella saralla. Vuoden huipennus oli Euroopan Neuvoston nuorisoyksikön (CDEJ) lokakuussa 2018 tekemä päätös myöntää Nuorisokeskus Marttiselle eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkki. Lisäksi Marttinen juhli 25-vuotista toimintaansa. Marttisen nuorisotyöllinen profiili vahvistui ja tunnettuus kasvoi näin monin tavoin.

Toimintaa kehitettiin myös investointien avulla. Uusi melontavaja oli isoin investointi, ja se monipuolisti Marttisen melontaan liittyvää toimintaa. Toimintaprosessien parantamiseen pyrittiin tehostamalla varausjärjestelmän käyttöä ja verkkokauppaa.

Toiminnan laadullisen kehittämisen ohella sekä liikevaihto että käyttöpäivien määrä kasvoi edellisvuodesta, mutta tulos oli alijäämäinen.

	Tavoite	Tavoitetaso	Toteutuma
Toiminta	Käyttöpäivät	30 000 käyttöpäiv	27 166 pv
Talous	Ylijäämäinen tulos	+ 31 146 €	-80 769,83€

Hallinto ja henkilöstö

Marttinen on toiminut kunnan liikelaitoksena 1.1.2006 alkaen. Kuntalain mukaisesti liikelaitosta johtaa johtokunta. Johtokunta toimii kaupunginhallituksen alaisuudessa. Vuonna 2018 johtokunta kokoontui neljä kertaa. Johtokunnassa on viisi jäsentä sekä henkilökohtaiset varajäsenet.

Puheenjohtajana toimi Risto Saarinen, varapuheenjohtajana Antti Vuori ja johtokunnan jäsenet Marika Hakola, Veera Morri ja Kirsti Perähuhta. Kaupunginhallituksen edustajana toimi Katja Kotalampi, nuorisovaltuuston edustajana Janita Kallioaho ja syksystä 2018 alkaen Siiri Lahdenmäki.

Vuonna 2018 Marttisessa oli 18 vakituista työntekijää. Vakituksessa virassa tai työsuhteessa olevien lisäksi Marttisessa työskenteli 42 muuta henkilöä eripituisilla määräaikaisten työsopimuksilla. Tehtyjen henkilötyövuosien määrä oli 28,3 (2017: 27 htv) sisältäen määräaikaisten kausi- ja hanketyöntekijät sekä nuoret kesätyöntekijät.

Marttisen työyhteisöön kuuluu jatkuvasti myös työssäoppijoita oppilaitoksista, vapaaehtoistyötä tekeviä eurooppalaisia nuoria, siviilipalvelusvelvollisia sekä työkokeilussa ja kuntouttavassa työtoiminnassa olevia henkilöitä. Heidän ohjaamisensa ja erityistarpeidensa huomioiminen on osa nuorisokeskuksessa tehtävää yhteiskunnallista työtä.

Keskeiset tapahtumat vuonna 2018

Käyttöpäivien kokonaismäärä kasvoi edellisvuodesta +5,5 %. Nuorison käyttöpäivien ja majoitusvuorokausien määrä kuitenkin laski hieman edellisvuodesta (nuorisokäyttöpäivät -1,1 %), muun toiminnan kasvaessa (+25,4 %).

Nuorisotoimintaa oli 70,3 % käyttöpäivistä, ja se muodostui perusnuorisotoiminnasta (leirikoulut, rippileirit, järjestöjen leirit, muu nuorisotoiminta) sekä sosiaalisesta nuorisotyöstä (Nuotta-valmennus ja työpajatoiminta). Leirikoulut olivat edelleen suurin asiakasryhmä (2018:114 leirikouluryhmää). Rippileirien määrä laski edellisvuodesta, järjestöjen nuorisotoimintaa sen sijaan oli edellisvuotista enemmän. Muun toiminnan osalta erityisen suosittuja olivat erilaiset kokoontumiset ruoka- ja saunapalveluineen Marttisen VIHTA-saunalla Toisveden rannassa.

Vuoden kohokohtia ja muita merkittäviä tapahtumia olivat mm.:

- Marttinen vietti juhlavuotta 25-vuotisen toimintansa kunniaksi (pääjuhla 8.12.2018, toiminnasta kertova näyttely Galleria Virinässä kaupungin keskustassa joulukuu 2018)
- Euroopan Neuvoston nuorisoyksikkö CDEJ päätti 15.10.2018 myöntää Marttiselle eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin (arviointiryhmän vierailu 18.-21.6.2018)
- Opetus- ja kulttuuriministeriön erillisrahoittama kaksivuotinen Nuorten Ääni kuuluviin tiedolla johtamisella ja osallisuuden edistämällä –hanke käynnistyi
- Marttisen keittiö palkittiin Luomu SM-palkinnolla keskisuurten julkisten toimijoiden sarjassa

Perinnekyllän museot olivat avoinna yleisölle juhannuksesta elokuun alkuun. Opastettuja ja elämyksellisiä museokierroksia järjestettiin ryhmille tilauksesta. Tapahtumia Perinnekyllän alueella järjestettiin entiseen tapaan yhteistyökumppaneitten kanssa. Suurin yleisötapahtuma oli kaupungin kulttuuritoimen järjestämä juhannustapahtuma. Muita tapahtumia olivat mm. TilkkuVirrat –näyttely.

Liikelaitoksen talous

Nuorisokeskuksen toiminta on nuorisolain mukaisesti yleishyödyllistä. Liikelaitoksen tulee kuitenkin pyrkiä kannattavaan toimintaan siten, että tulojen tulee suunnittelukaudella kattaa toiminnan kustannukset. Pitkällä aikavälillä tulorahoituksella tulee kattaa myös investoinnit.

Liikelaitoksen liikevaihto vuonna 2018 oli 1 324 886 € (2017: 1 276 178 €). Liikevaihto kasvoi 3,8 % edellisvuodesta, mutta jäi hieman alle tavoitteen. Talousarviotavoitteen toteutuma oli 98,1 %.

Marttisen muut toiminnan tuotot olivat yhteensä 784 735 € (2017: 761 261 €). Suurin muihin tuottoihin sisältyvä summa oli valtionavustus nuorisotoimintaan (380 000 €). Lisäksi haettiin ja saatiin avustusta nuorisotyön erillishankkeisiin usealta eri taholta (OKM, AVI, ELY, Erasmus+/OPH) yhteensä 163 732 € (2017: 158 224 €). Muita tuottoja olivat myös kaupungin määräraha kunnalliseen nuorisotyöhön (126 126 €) ja Perinnekyllään (50 000 €). Vuokra- ja muita toiminnan tuottoja oli lisäksi 64 879 €. Tulot yhteensä olivat 2 109 623 € (2017: 2 037 439 €) ja toteutuma 100,3 %.

Toimintamenot kasvoivat ja määrärahat ylittyivät etenkin kiinteistöihin ja niiden ylläpitoon liittyvien aineiden ja palveluiden ostojen osalta (mm. lämmitys, sähkö, koneiden ja laitteiden kunnossapito,

puhtaanapito). Henkilöstömenot ylittyivät lomapalkkavelan kasvusta sekä KVTES:n kertaerästä johtuen. Toimintakulut yhteensä olivat 1 986 109 € (2017: 1 842 712 €), toteutuma 106,0 %.

Toimintakulut kasvoivat liikevaihtoa nopeammin, minkä myötä tulos heikkeni edellisvuodesta. Liikevaihdolla ja muilla tuotoilla katettiin kaikki toiminnasta aiheutuneet menot, mutta kaikkien poistojen kattamiseen se ei riittänyt. Poistojen määrä kasvoi edellisvuodesta ja oli 204 358 € (2017: 168 181 €). Poistoihin sisältyy myös kertaluonteisia arvonalentumisia ja lisäpoistoja 22 925 € liittyen vuonna 2019 purettaviin rakennuksiin. Poistojen jälkeen vuoden 2018 tulos oli -80 769,83 € (2017: + 26 641,80 €). Alijäämästä 40 114,38 € kohdistuu Perinnekyvän tulosalueelle.

Investointien nettomenot olivat 102 382,99 € (2017: 518 065,36 €). Uusi melontavaja varustuksineen oli suurin investointi. Opetus- ja kulttuuriministeriö tuki melontavajahanketta investointiavustuksella. Marttinen jatkoi vuoden 2018 aikana vielä VIHTA -saunan ympäristön kunnostustöitä ja ratsastuskenttä muutettiin yleispelikentäksi. Toimitilojen akustiikkaa ja työergonomiaa parannettiin.

Liikelaitos Marttinen maksoi kaikki investointien nettomenot omalla tulorahoituksellaan. Vuoden 2018 investointien nettomeno oli poistojen määrää pienempi, mikä paransi liikelaitoksen maksuvalmiutta. Lainaa ei investointeja varten tarvinnut ottaa. Liikelaitoksella ei ole lainoja.

Arvio tulevasta kehityksestä

Marttisen kehittäminen perustuu vahvaan pedagogiseen osaamiseen, upeaan ympäristöön ja toimiin palveluihin. Kansainvälisen toiminnan vahvempi kehittäminen alkoi vuonna 2017 ja vuonna 2018 panostusta lisättiin edelleen. Kansainvälinen toiminta vaatii pitkäjänteistä työtä ja kumppanuuksia ennen kuin se tuottaa tulosta. Kansainvälinen toiminta on mm. Erasmus+ -rahoitteista nuorisovaihtoja koulutustoimintaa, myös kansainvälisten leirikoulujen lisääminen on tavoitteena.

Marttisen toimintaa on kehitetty eurooppalaisten nuorisokeskusten laatumerkin (The Council of Europe Quality Label for Youth Centres) -kriteereiden pohjalta. Päätös laatumerkin myöntämisestä saatiin lokakuussa 2018 ja laatumerkin luovutustilaisuus on 8.3.2019. Laatumerkki on voimassa kolme vuotta kerrallaan (2019-2021), mikä edellyttää toiminnan laadun ylläpitämistä ja jatkuvaa edelleen kehittämistä.

Uusi nuorisolaki tuli voimaan 1.1.2017 ja asetus nuorisotyöstä ja -politiikasta huhtikuussa 2017. Lakiuudistus toi muutoksia nuorisotoimialalle, sen rakenteisiin ja rahoitukseen. Nuorisokeskusverkoston yhteinen haaste on uuden seuranta- ja arviointijärjestelmän käyttöönotto vuoden 2019 alussa. Uuden järjestelmän avulla keskuksien toimintaa seurataan ja arvioidaan entistä läpinäkyvämmiin. Järjestelmä toimii myös itsearvioinnin välineenä sekä kehittämisen työkaluna.

Nuorisolain mukaan valtioneuvosto hyväksyy joka neljäs vuosi valtakunnallisen nuorisotyön ja -politiikan ohjelman. Uuden lain siirtymäsääntöjen mukaan ensimmäinen ohjelma hyväksyttiin vuosille 2017 - 2019. Uusi, myös nuorisokeskusten toimintaa ohjaava ohjelma valmisteltaneen opetus- ja kulttuuriministeriössä vuoden 2019 aikana. Nuorisokeskusverkoston on syytä olla vaikuttamassa ohjelman sisältöön.

Nuorisokeskuksen yhteiskunnallista vaikuttavuutta arvioitaessa huomioon otetaan mm. yhteistyöverkostot sekä valmius kehittää nuorisotyötä. Nuorisotyön kehittämisen ohella on kuitenkin panostettava liikevaihdon lisäämiseen kasvavien kiinteistö- ja yleiskulujen kattamiseksi mm. kokous- ja juhlatalo toiminnan palvelutarjontaa parantamalla sekä myyntiä ja markkinointia tehostamalla. Sijainti pandojen naapurissa avaa mahdollisuuksia myös matkailijavirtojen pysäyttämiseen alueelle.

Marttisen saari on mainio erilaisiin harrastuksiin ja virkistykseen sopiva alue kaiken ikäisille. Yhteistyökumppaneitten löytäminen tuomaan vetoa ja synergiaetuja sekä rahoitusta on kuitenkin tarpeen. Marttisen saaren alueen kehittäminen ja elinvoimaisuuden lisääminen on koko kaupungin yh-

teinen asia, joka on huomioitu Virtain kaupungin konsernistrategiassa. Kokonaisvaltaisen suunnitelman tekeminen Marttisen saaren ja sen palveluiden kehittämiseksi on kaupunginhallituksen toimenpiteenä vuonna 2019. Suunnitelman pohjalta jatketaan alueen kaavoitusta.

Sisäinen valvonta ja toiminnan riskit

Keskuksen taloudelliset riskit liittyvät yleiseen talouden tilanteeseen. Kuntien, seurakuntien ja perheiden taloustilanne heijastuu nuorisotoimintaan. Muun toiminnan osalta taloustilanne näkyy kokous- ja juhlapalveluiden myynnissä. Matkailu- ja ravintola-alan suhdannebarometrin mukaan alan näkymät ovat varovaisen myönteiset ja myynnin määrään odotetaan hienoista kasvua.

Epävarmuutta rahoitukseen tuo sosiaali- ja terveysministeriön valmistelema arpajaislain uudistus. Muutosehdotukset liittyvät pelaajan pakollisen tunnistautumisen käyttöönottoon raha-automaattipeleissä. Lakimuutoksen on voimaantullessaan arvioitu vähentävän pelituottoja ja sen myötä vähentävän myös Veikkausvoittovaroista edunsaajille myönnettäviä avustuksia.

Henkilöstöön liittyvä riski on Kunta 10 –tutkimuksessa todetut työpaineet, jotka ovat korkeammat kuin Virtain kaupungin henkilöstöllä keskimäärin. Työhyvinvointiin on panostettava yhdessä työntekijöiden kanssa.

Marttisen mittavaan, eri aikakausilta peräisin olevaan kiinteistömassaan ja sen ylläpitoon sisältyy riskejä. Niukoilla henkilöstö- ja muilla resursseilla toimittaessa syntyy äkillisiä korjaus- ja kunnostustarpeita koneissa, laitteissa ja rakennuksissa. Ennakointia ja varautumista näihin on lisättävä.

Perinnekyllän hallinnon ja kiinteistöjen siirtämisen pois Liikelaitos Marttiselta tulee selvittää, sillä yri-tystilojen vuokrauksen ei tulisi kuulua liikelaitoksen tehtäviin. Toimitilakiinteistöjen vuokraustoiminta tulee hoitaa yhtiömuodossa. Lisäksi Perinnekyllän tuloa tuottamattomat rakennukset ja kannattamattoman tehtävän hoitaminen ilman riittäviä määrärahoja on riski liikelaitoksen taloudelle.

Toiminnassa noudatetaan kaupungin hallintosääntöä, talousarvion täytäntöönpano-ohjeita ja muita annettuja ohjeita. Talouden ja toiminnan tilanne sekä myynnin näkymät esitetään johtokunnalle sen kokouksissa, kaupunginhallitukselle ja valtuustolle annetaan toteutumารaportit. Omaisuuden ja henkilöstön vakuuttaminen on hoidettu keskitetysti kaupungin kautta.

Nuorisolaki edellyttää, että nuorisokeskus huolehtii toimintansa ja ympäristönsä turvallisuudesta. Nuorisokeskuksella tulee olla myös tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Vuosi 2019 on turvallisuusasioiden teemavuosi Marttisessa, jonka aikana lisätään osaamista turvallisuusasioista koulutuksen avulla sekä tehdään esteettömyyskartoitus.

Esitys tilikauden tuloksen käsittelystä

Nuorisolain (1285/2016) § 20 mukaan ”Valtionavustuksen määrää harkittaessa otetaan huomioon keskuksen nuorisotyön tehtävät sekä toiminnan laatu ja yhteiskunnallinen vaikuttavuus. Avustettavan toiminnan on oltava yleishyödyllistä. Hyväksyttävänä menoina ei pidetä liiketoiminnasta tai muusta vastaavasta toiminnasta aiheutuvia menoja. Mahdollinen ylijäämä on käytettävä nuorisotyön kehittämiseen sekä nuorisotyön käytössä olevien infrastruktuurien ylläpitoon ja kehittämiseen.”

Liikelaitos Marttisen johtokunta esittää, että tilikauden alijäämä 80 769,83 € siirretään taseen omaan pääomaan ja yhdistetään edellisten tilikausien yli-/alijäämään.

**LIIKELAITOS MARTTINEN
TALOUSARVION TOTEUMAVERTAILU**

Nuorisokeskus toiminta	TP 2017	TA2018	TOTEUMA2018	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	849 170,01	899 000,00	859 437,23	39 562,77	95,6 %
Liiketoiminnan muut tuotot	0,00		323,20	-323,20	
Muut tuet ja avustukset	549 073,21	530 500,00	553 270,53	-22 770,53	104,3 %
Tuet ja avustukset kunnalta	1 600,00		1 860,00	-1 860,00	
Menot	-1 241 404,57	-1 262 871,00	-1 356 034,05	93 163,05	107,4 %
Poistot	-90 402,36	-125 000,00	-100 918,23	-24 081,77	80,7 %
Liiketoiminnan muut kulut	-23 397,08	-16 862,00	-22 057,80	5 195,80	130,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	85,90	0,00	-57,57	57,57	-100,0 %
Tilikauden ylijäämä	44 725,11	24 767,00	-64 176,69	88 943,69	-259,1 %
Elinkeinotoiminta	TP 2017	TA2018	TOTEUMA2018	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	416 706,70	441 500,00	458 736,66	-17 236,66	103,9 %
Liiketoiminnan muut tuotot	25 000,00	25 000,00	25 128,83	-128,83	100,5 %
Muut tuet ja avustukset	3 718,88	0,00	2 785,77	-2 785,77	
Tuet ja avustukset kunnalta	600,00	0,00	540,00	-540,00	
Menot	-393 291,90	-403 631,00	-405 766,23	2 135,23	100,5 %
Poistot	-45 709,59	-41 000,00	-49 699,93	8 699,93	121,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-14 185,28	-4 800,00	-12 372,64	7 572,64	257,8 %
Rahoitustuotot ja -kulut	-7,21	0,00	133,11	-133,11	100,0 %
Tilikauden ylijäämä	-7 168,40	17 069,00	19 485,57	-2 416,57	114,2 %
Kaupungin nuorisotoimi	TP 2017	TA2018	TOTEUMA2018	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	1 488,10		945,00	-945,00	-100,0 %
Liiketoiminnan muut tuotot		2 504,00		2 504,00	0,0 %
Muut tuet ja avustukset	450,81		2 255,94	-2 255,94	
Tuet ja avustukset kunnalta	111 542,18	126 126,00	132 126,00	-6 000,00	104,8 %
Menot	-74 164,37	-81 720,00	-89 784,87	8 064,87	109,9 %
Poistot	0,00	0,00	0,00	0,00	
Liiketoiminnan muut kulut	-37 894,15	-47 520,00	-41 506,40	-6 013,60	87,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	0,00	0,00	0,00	0,00	
Tilikauden ylijäämä	1 422,57	-610,00	4 035,67	-4 645,67	-661,6 %
Perinnekylä toiminta	TP 2017	TA2018	TOTEUMA2018	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	8 813,97	9 500,00	5 767,88	3 732,12	60,7 %
Liiketoiminnan muut tuotot	19 276,28	20 000,00	16 445,49	3 554,51	82,2 %
Muut tuet ja avustukset				0,00	
Tuet ja avustukset kunnalta	50 000,00	50 000,00	50 000,00	0,00	100,0 %
Menot	-57 401,93	-54 780,00	-58 296,68	3 516,68	106,4 %
Poistot	-32 069,04	-34 000,00	-53 740,75	19 740,75	158,1 %
Liiketoiminnan muut kulut	-973,19	-800,00	-290,32	-509,68	36,3 %
Rahoitustuotot ja -kulut	16,43	0,00		0,00	
Tilikauden ylijäämä	-12 337,48	-10 080,00	-40 114,38	30 034,38	398,0 %

Nuorisokeskus Marttinen yhteensä

31.12.2018	TP 2017	TA2018	TOTEUMA2018	POIKKEAMA €	TOT %
Liikevaihto	1 276 178,78	1 350 000,00	1 324 886,77	25 113,23	98,1 %
Liiketoiminnan muut tuotot	44 276,28	47 504,00	41 897,52	5 606,48	88,2 %
Tuet ja avustukset	553 242,90	530 500,00	558 312,24	-27 812,24	105,2 %
Tuet ja avustukset kunnalta	163 742,18	176 126,00	184 526,00	-8 400,00	104,8 %
Menot	-1 766 262,77	-1 803 002,00	-1 909 881,83	106 879,83	105,9 %
Poistot	-168 180,99	-200 000,00	-204 358,91	4 358,91	102,2 %
Liiketoiminnan muut kulut	-76 449,70	-69 982,00	-76 227,16	6 245,16	108,9 %
Rahoitustuotot ja -kulut	95,12	0,00	75,54	-75,54	
Tilikauden ylijäämä	26 641,80	31 146,00	-80 769,83	111 915,83	-259,3 %

Investointien toteuma yht

31.12.2018	TP 2017	TA 2018	TOTEUMA 2018	POIKKEAMA €
Investointitulot	292 733,26	195 000,00	79 312,74	115 687,26
Investointimenot	-810 798,62	-455 000,00	-181 695,73	-273 304,27
netto	-518 065,36	-260 000,00	-102 382,99	-157 617,01

LIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSOSAN TOTEUTUMINEN

	TA 2018	MUUTOS	TA+MUUTOS	TOTEUMA 2018
TOIMINTA JA INVESTOINNIT				
Toiminnan rahavirta				
Liikelyli-/alijäämä	31 146		31 146	-80 845,37
Poistot ja arvonalentumiset	200 000		200 000	204 358,91
rahoitustuotot ja kulut	0		0	75,54
Satunnaiset erät	0		0	0,00
Tulorahoituksen korjauserät	0		0	0,00
Toiminnan rahavirta	231 146	0	231 146	123 589,08
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-455 000		-455 000	-181 695,73
Rahoitusosuudet investointeihin	195 000		195 000	79 312,74
Pys.vast.hyödykkeiden luovutustuotot	0		0	0,00
Investointien rahavirta	-260 000	0	-260 000	-102 382,99
Toiminnan ja investointien rahavirta	-28 854	0	-28 854	21 206,09
Rahoitustoiminta				
Antolainauksen muutokset				
Lainakannan muutokset/lisäykset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys				
Pitkäaikaisten lainojen vähennys				
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	71 741,63
Rahoitustoiminnan rahavirta	0	0	0	71 741,63
RAHAVAROJEN MUUTOS	-28 854	0	-28 854	92 947,72
Rahavarat 31.12.	464 219		464 219	346 968,61
Rahavarat 1.1.	493 073		493 073	254 020,89
Rahavarojen muutos	-28 854		-28 854	92 947,72

LIIKELAITOS MARTTINEN
INVESTOINTIEN TOTEUTUMINEN

	Budj 2018	Toteutuma 2018 01-12	Poikkeama summa	Käyttö- %
Melontatoiminnan kehittäminen				
INVESTOINTIMENOT	-135 000,00	-132 357,15	-2 642,85	98,04
RAHOITUSOSUUDET INVESTONTEIHIN	90 000,00	79 002,74	10 997,26	87,78
NETTOMENO	-45 000,00	-53 354,41	8 354,41	118,57
Rantasaunan ympäristön rakenteet ja alue				
INVESTOINTIMENOT		-24 912,54	24 912,54	-100
NETTOMENO	0,00	-24 912,54	24 912,54	-100
Palohälytysjärjestelmä				
INVESTOINTIMENOT	-10 000,00	0,00	-10 000,00	
NETTOMENO	-10 000,00	0,00	-10 000,00	
Vanhan Pappilan kunnostus, katto ja val.				
INVESTOINTIMENOT	-150 000,00	0,00	-150 000,00	
INVESTOINTITULOT	105 000,00	0,00	105 000,00	
NETTOMENO	-45 000,00	0,00	-45 000,00	
Marttisen toimintapuisto				
INVESTOINTIMENOT	-100 000,00	-14 371,11	-85 628,89	14,4
INVESTOINTITULOT	0,00	310,00	-310,00	-100
NETTOMENO	-100 000,00	-14 061,11	-85 938,89	14,1
Perinnekyllän rakennusten kunnostus				
INVESTOINTIMENOT	-60 000,00	0,00	-60 000,00	
NETTOMENO	-60 000,00	0,00	-60 000,00	
Akustiikka ja ergonomia ym.				
INVESTOINTIMENOT	0,00	-10 054,93	10 054,93	-100
NETTOMENO	0,00	-10 054,93	10 054,93	-100
INVESTOINNIT YHTEENSÄ				
INVESTOINTIMENOT	-455 000,00	-181 695,73	-273 304,27	39,93
INVESTOINTITULOT	195 000,00	79 312,74	115 687,26	40,67
NETTOMENO	-260 000,00	-102 382,99	-157 617,01	39,38

**LIIKELAITOS MARTTINEN
TULOSLASKELMA**

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Liikevaihto	1 324 886,77	1 276 178,78
Liiketoiminnan muut tuotot	600 209,76	597 519,18
Tuet ja avustukset kunnalta ja kuntayhtymältä	184 526,00	163 742,18
	2 109 622,53	2 037 440,14
Materiaalit ja palvelut		
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-296 203,69	-316 550,44
Ostot tilikauden aikana	-296 203,69	-316 550,44
Palvelujen ostot	-529 030,47	-448 410,52
	-825 234,16	-764 960,96
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-900 676,18	-827 285,91
Henkilösivukulut	-183 971,49	-174 015,90
Eläkekulut	-148 777,99	-141 706,28
Muut henkilösivukulut	-35 193,50	-32 309,62
	-1 084 647,67	-1 001 301,81
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-204 358,91	-168 180,99
Liiketoiminnan muut kulut	-76 227,16	-76 449,70
Liikelylijäämä (-alijäämä)	-80 845,37	26 546,68
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	6,90	0,00
Muut rahoitustuotot	199,82	132,46
Muille maksetut korkokulut	-133,19	-37,58
Muut rahoituskulut	2,01	0,24
	75,54	95,12
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-80 769,83	26 641,80
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-80 769,83	26 641,80
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-80 769,83	26 641,80

LIIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Sijoitetun pääoman tuotto, %	-3,86	1,23
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-3,87	1,23
Voitto, %	-6,10	2,09

LIKELAITOS MARTTINEN
RAHOITUSLASKELMA

	1.1.-31.12.2018	1.1.-31.12.2017
Toiminnan rahavirta		
Liikelyijäämä (-alijäämä)	-80 845,37	26 546,68
Poistot ja arvonalentumiset	204 358,91	168 180,99
Rahoitustuotot ja -kulut	75,54	95,12
	<u>123 589,08</u>	<u>194 822,79</u>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-181 695,73	-810 798,62
Rahoitusosuudet investointeihin	79 312,74	292 733,26
	<u>-102 382,99</u>	<u>-518 065,36</u>
Toiminnan ja investointien rahavirta	21 206,09	-323 242,57
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	0,00	-16 220,00
Antolainasaamisten muutokset	0,00	-16 220,00
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Saamisten muutos kunnalta/kuntayhtymältä	-88 638,88	-78 405,47
Saamisten muutos muilta	18 936,92	-24 273,90
Korottomien velkojen muutos kunnalta/kuntayhtymältä	141 443,59	-56 910,21
	<u>71 741,63</u>	<u>-159 589,58</u>
Rahoituksen rahavirta	71 741,63	-175 809,58
Rahavarojen muutos	92 947,72	-499 052,15
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	346 968,61	254 020,89
Rahavarat 1.1	254 020,89	753 073,04
	<u>92 947,72</u>	<u>-499 052,15</u>

LIKELAITOKSEN TUNNUSLUVUT

	2018	2017
Investointien tulorahoitus, %	120,71	37,61
Lainanhoitokate		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 v, 1000 €	46,58	-105,30
Kassan riittävyys, pv	58,42	34,73
Quick ratio	1,17	1,14
Current ratio	1,17	1,14

LIIKELAITOS MARTTINEN**TASE**

VASTAAVAA	2018	2017
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet		
Rakennukset	1 614 301,77	1 772 564,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	85 973,45	114 032,45
Koneet ja kalusto	25 092,52	43 129,76
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	179 046,29	76 663,30
	<hr/> 1 904 414,03	<hr/> 2 006 389,95
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	4 328,82	4 328,82
Muut saamiset	56 159,14	56 159,14
	<hr/> 60 487,96	<hr/> 60 487,96
Pysyvät vastaavat yhteensä	1 964 901,99	2 066 877,91
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	20 877,14	39 954,52
Saamiset kunnalta	611 401,79	522 762,91
Muut saamiset	12 954,05	18 049,85
Siirtosaamiset	14 598,87	9 362,61
	<hr/> 659 831,85	<hr/> 590 129,89
Rahat ja pankkisaamiset	346 968,61	254 020,89
Vaihtuvat vastaavat yhteensä	1 006 800,46	844 150,78
VASTAAVAA YHTEENSÄ	2 971 702,45	2 911 028,69

**LIKELAITOS MARTTINEN
TASE**

VASTATTAVAA	2018	2017
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	2 073 065,41	2 073 065,41
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	94 750,06	68 108,26
Tilikauden yli-/alijäämä	-80 769,83	26 641,80
	<u>2 087 045,64</u>	<u>2 167 815,47</u>
VIERAS PÄÄOMA		
Lyhytaikainen		
Saadut ennakot	25 000,00	
Ostovelat	60 455,83	87 579,01
Muut velat	667 401,26	564 830,71
Siirtovelat	131 799,72	90 803,50
	<u>884 656,81</u>	<u>743 213,22</u>
Vieras pääoma yhteensä	884 656,81	743 213,22
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	2 971 702,45	2 911 028,69

TASEEN TUNNUSLUVUT	2018	2017
Omavaraisuusaste, %	70,83	74,47
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	40,75	36,48
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	13,98	94,75
Lainakanta 31.12, 1000 €	-	-
Lainasaamiset 31.12, 1000 €	-	-

**LIKELAITOS MARTTINEN
LIITETIEDOT**

TULOT	2018	2017
Liikevaihto/ulkoinen	1 181 333,21	1 138 876,53
Liiketoiminnan muut tuotot/ulkoinen	14 879,26	17 258,03
Avustukset / ulkoiset	558 312,24	553 242,90
MYYNTISAAMISET	2018	2017
Myyntisaamiset	20 877,14	39 954,52
SAAMISET KUNNALTA	2018	2017
- sisäinen,yhdystili	609 562,69	519 922,68
- ulkoinen yhdystili	1 839,10	2 840,23
	611 401,79	522 762,91
MUUT SAAMISET	2018	2017
Alv.saamiset lääninverovirastolta	12 926,75	16 192,27
Muut saamiset	27,30	1 857,58
	12 954,05	18 049,85
SIIRTOSAAMISET	2018	2017
Siirtosaamiset valtiolta	12 448,78	9 362,61
Saamiset muilta	2 150,09	0,00
	14 598,87	9 362,61
OMA PÄÄOMA	2018	2017
Peruspääoma 1.1.	2 073 065,41	2 073 065,41
Peruspääoma 31.12.	2 073 065,41	2 073 065,41
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	94 750,06	68 108,26
Tilikauden alijäämä	-80 769,83	26 641,80
Oma pääoma 31.12.	2 087 045,64	2 167 815,47
SAADUT ENNAKOT (lyh.aikaiset)	2018	2017
Saadut tuki ennakot	25 000,00	0,00
MUUT VELAT/LYHYTAIKAINEN	2018	2017
Ennakonpidätykset ja sotu	24 552,81	12 290,48
Kaupungille velkaa,ulkoinen yhdystili	2 377,97	0,00
Kaupungille velkaa,sisäinen yhdystili	417 206,40	360 631,48
Vesihuollolle velkaa,ulk.yhdystili	0,00	847,94

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVAT LIITETIEDOT

HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ

	31.12.2018	31.12.2017
Vakinaiset	18	17
määräaikaiset	6	3
	<u>24</u>	<u>20</u>

	2018	2017
Rahapalkat	888 493,06	830 477,58
Eläkevakuutusmaksut	148 777,99	141 706,28
Muut henkilöstömenot	35 193,50	32 309,62
Sair.vak.ja tapaturmakorv.	-6 797,32	-3 859,50
Jaksotetut palkat	<u>18 980,44</u>	<u>667,83</u>
Tuloslaskelman henkilöstökulut	1 084 647,67	1 001 301,81
Investointeihin kirjatut henk.kulut	3468,81	6 765,51

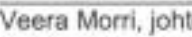
ERILLISTILINPÄÄTÖS 2018

Liikelaitos Marttinen

LIIKELAITOS MARTTISEN TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Virrat 6.3.2019

LIIKELAITOS MARTTISEN JOHTOKUNTA

Risto Saarinen, puheenjohtaja
Antti Vuori, varapuheenjohtaja
Mari Pääkkönen, johtokunnan varajäsen
Veera Morri, johtokunnan jäsen
Kirsti Perähuhta, johtokunnan jäsen
Helena Vuorenmaa, toimitusjohtaja

LIKELAITOSTEN VAIKUTUS KAUPUNGIN TOIMINNAN RAHOITUKSEEN 31.12.2018

	Kaupunki tal.arv.tot	Liikelaitokset yhteensä	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki lii- kel.yhteensä
Tulorahoitus					
Vuosikate	2 740 170	310 311	97 266	-97 266	3 050 481
Satunnaiset erät		0			0
Tulorahoituksen korj.erät	-57 970	0			-57 970
Investointien rahavirta		0			0
Investointimenot	-5 950 032	-428 826			-6 378 859
Rahoitusosuudet inv.men	115 781	81 208			196 989
Pys.vast.hyöd.luov.tulot	80 948	0			80 948
Toiminnan ja inv.rahavirta	-3 071 104	-37 306	97 266	-97 266	-3 108 411
Rahoituksen rahavirta					0
Antolainaukset muutokset					0
Antolain.saam.lis	-78 524	0	14 158		-64 366
Antolain.saam.väh	48 361	0	-38 789		9 572
Lainakannan muutokset		0			0
Pitkäaik.lainojen lis	2 500 000	0			2 500 000
Pitkäaik.lain.väh	-710 704	0			-710 704
Toimek ant var/pääom.muut	-40 747	0			-40 747
Vaihto-om.muutos	-23 457	0			-23 457
Saamisten muutos	1 393 967	-214 824	68 621	11 614	1 259 378
Korott.pitkä/lyhytaik.velk.m	1 685 300	-73 446	-141 256	85 652	1 556 251
Muut maksuvalm.muutokset	3 015 063				0
Rahoituksen rahavirta	4 774 197	-288 270	-0	0	4 485 927
					0
Rahavarojen muutos	1 703 093	-325 577			1 377 516
					0
Rahavarat 31.12.	6 432 916	639 841			7 072 758
Rahavarat 1.1.	4 729 823	965 418			5 695 241
muutos	1 703 093	-325 577			1 377 517

LIKELAITOKSET KAUPUNGIN TILINPÄÄTÖKSESSÄ

31.12.2018	Sitovuustarkastelu		Eliminoinnit		Kokonaistarkastelu
	Kaupunki tot.vert u/s	Liikelaitokset yhteensä ulk/sis	Kaupunki	Liikelaitokset	Kaupunki ulkoinen
Toimintatuotot, sisäiset	5 844 673,27	259 047,40	-5 844 673,27	-259 047,40	0,00
Toimintatuotot, ulkoiset	30 862 772,87	2 339 193,47			33 201 966,34
Valmistus omaan käyttöön	149 740,25	4 651,80			154 392,05
Avustus kunnalta		184 526,00		-184 526,00	0,00
Henkilöstömenot	-14 615 364,39	-1 272 543,88			-15 887 908,27
Palvelujen ostot, sisäiset	-2 623 035,62	-132 108,70	2 623 035,62	132 108,70	0,00
Palvelujen ostot, ulkoiset	-50 609 653,39	-595 161,73			-51 204 815,12
Aineet,tarvikk ja tavarat/ulk	-3 595 165,60	-395 330,91			-3 990 496,51
Aineet,tarvik ja tavarat/sis	-3 033,47	-1 056,09	3 033,47	1 056,09	0,00
Vuokrat,muut kulut/sisäiset	-3 307 152,23	-31 017,04	3 307 152,23	31 017,04	-0,00
Vuokrat,muut kulut	-2 706 581,80	-51 252,78			-2 757 834,58
Avustukset,sisäiset	-6 317,52	0,00	6 317,52		0,00
Avustukset,ulkoiset	-2 190 491,86	0,00			-2 190 491,86
Avustus liikelaitokselle	-184 526,00	0,00	184 526,00		0,00
TOIMINTAKATE	-42 984 135,49	308 947,54	279 391,57	-279 391,57	-42 675 187,95
Verotulot	22 001 936,96	0,00			22 001 936,96
Valtionosuudet	23 233 442,00	0,00			23 233 442,00
Korkotuotot,sisäiset		0,00			0,00
Korkotuotot,ulkoiset	11 242,31	6,90			11 249,21
Muut rahoitustulot	566 223,99	1 488,02			567 712,01
Korkomenot,sisäiset	0,00	0,00			0,00
Korkomenot,ulkoiset	-87 994,27	-133,19			-88 127,46
Muut rahoitusmenot,sisäiset		0,00			0,00
Muut rahoitusmenot,ulkoiset	-545,79	2,01			-543,78
VUOSIKATE	2 740 169,71	310 311,28	279 391,57	-279 391,57	3 050 480,99
Poistot käyttöomaisuudesta	-3 164 697,43	-477 262,13			-3 641 959,56
Arvonalentumiset	-13 332,20	0,00			-13 332,20
Satunnaiset tuotot	0,00				0,00
TILIKAUDEN TULOS	-437 859,92	-166 950,85	279 391,57	-279 391,57	-604 810,77
Yhteenveto/kaupunki vähenn liikelaitoksilla					-604 810,77
Poistoeron lisäys	-1 325 609,34				-1 325 609,34
Varausten vähennys	1 489 000,00				1 489 000,00
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ	-274 469,26	-166 950,85	279 391,57	-279 391,57	-441 420,11

V ALLEKIRJOITUKSET JA MERKINNÄT**LUETTELO KÄYTETYISTÄ KIRJANPITOKIRJOISTA 2018**

TASEKIRJA SIDOTTUNA		SÄILYTYSTAPA
TALOUSARVIO (määrärahat+muutokset)		paperilla
PÄIVÄKIRJA		paperilla
PÄÄKIRJA		sähköinen tallenne
PÄÄKIRJA KUSTANNUSPAIKOITTAIN		sähköinen tallenne
OSTORESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
MYYNTIRESKONTRA	suoritusluettelo	sähköinen tallenne
PALKKAHALLINTO(PEGASOS)	palkka-ajot	paperilla
KÄYTTÖMAISUUS/IRTAIMISTO	tapahtumat	paperilla
TÄSMÄYTYSSSELVITYKSET		paperilla
TOSITELAJI		
2	MUISTIOTOSITTEET	paperilla
9	KÄYTTÖMAISUUS	paperilla
10	KASSATOSITTEET	paperilla
20	OSTOLASKUT	paperilla
45	PERHEHUOLTO/OSTRESKONTRA	paperilla
46	SOSIAALITYÖ/PROCONSONA TOSITTEET	paperilla
50	OSTOLASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
80	PALKKATOSITTEET	paperilla
90	MYYNTELASKUJEN SUORITUKSET	paperilla
99	KORJAUSTOSITTEET	paperilla
100	SÄHKÖISET OSTOLASKUT	sähköinen tallenne
101	RAHATOIMISTON LASKUTUKSET	paperilla
102	ASUNTOLAINALASKUTUKSET	paperilla
118	PÄIVÄHOITOLASKUTUS	paperilla
120	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS	paperilla
140	RAKENNUSVALVONTALASKUTUS	paperilla
141	KAAVOITUSTOIMISTON LASKUTUS	paperilla
150	HAMMASHOITOLANLASKUTUS (Effic)	paperilla
151	TYÖTERVEYSHOIDON LASKUTUS(Effic)	paperilla
152	POLIKLINIKAN LASKUTUS(Effic)	paperilla
153	VUODEOSASTON LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS(Effic)	paperilla
154	VUODEOSASTON PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS(Effic)	paperilla
156	VANHAINKOTI PITKÄAIK.HOITOLASKUTUS 1.11.2013 ALK	paperilla
157	VANHAINKOTI LYHYTAIK.HOITOLASKUTUS1.11.2013 ALK	paperilla
167	KOTIHOITOLASKUTUS	paperilla
155	VTK/KUNTA JA KY-LASKUTUS	paperilla
159	PERHEHUOLTO	paperilla
160	SOSIAALITOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
161	VANHAINKOTI/SEKAL.LASKUTUS	paperilla
200	SIVISTYSTOIMEN LASKUTUS	paperilla
209	KANSALAIPOISTON LASKUTUS	paperilla
210	MERIKANTO-OPISTON LASKUTUS	paperilla
220	NUOR.KESKUS MARTTISEN LASKUTUS	paperilla
230	TEKNINEN TOIMISTO/KAUKOLÄMPÖLAITOS	paperilla
231	TEKNINEN TOIMISTO/YLEISLASKUTUS	paperilla
232	TEKNINEN TOIMISTO/TILAPALVELU	paperilla
233	TEKNINEN TOIMISTO/RUOKAHOILOPALVELUT	paperilla
300	VESI-JA JÄTEVESILASKUTUS(VESIHUOLTO)	paperilla

Kirjanpitoaineisto säilytetään 10-15 vuotta, ellei velkomisasioiden, EU –tukien tai muun erillisen perusteen johdosta edellytetä pidempää säilytysaika. Pysyvästi säilytetään tasekirja ja talousarvio.

ALLEKIRJOITUKSET

Virroilla 25.3.2019

VIRTAIN KAUPUNGINHALLITUS

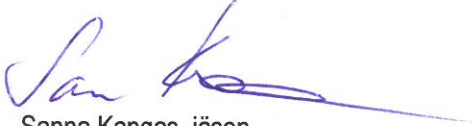
Tuula Mäntysalmi, puheenjohtaja

Tytti Majanen, 2. varapuheenjohtaja

Tapani Heinonen, jäsen

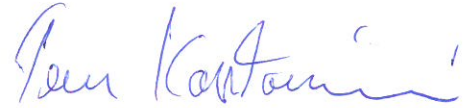
Sanna Kangas, jäsen

Armi Hänninen, jäsen

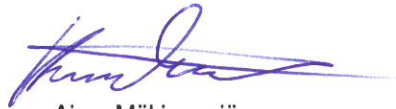
Vesa Haapamäki, kaupunginjohtaja

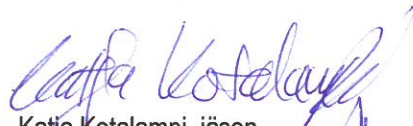
Teemu Kontoniemi, 1. varapuheenjohtaja

Reijo Koskela, jäsen

Aimo Mäkinen, jäsen

Katja Kotalampi, jäsen

Harri Tarvainen, jäsen

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu erillinen tilintarkastuskertomus

Virroilla 8 . 5 . 2019

BDO Audiator Oy

Tuomas Mettomäki
JHT, HT